

Saturs

I Tiesību akti, kuru publicēšana ir obligāta

- ★ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 816/2006 (2006. gada 17. maijs) par patentu piespiedu licencēšanu attiecībā uz farmaceitisko produktu ražošanu eksportam uz valstīm, kurās ir sabiedrības veselības aizsardzības problēmas 1
- ★ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/38/EK (2006. gada 17. maijs), ar ko groza Direktīvu 1999/62/EK par dažu infrastruktūru lietošanas maksas noteikšanu smagajiem kravas transportlīdzekļiem 8
- ★ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/42/EK (2006. gada 17. maijs) par mašīnām, un ar kuru groza Direktīvu 95/16/EK (pārstrādāšana) ⁽¹⁾ 24
- ★ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/43/EK (2006. gada 17. maijs), ar ko paredz gada pārskatu un konsolidēto pārskatu obligātās revīzijas, groza Padomes Direktīvu 78/660/EEK un Padomes Direktīvu 83/349/EEK un atceļ Padomes Direktīvu 84/253/EEK ⁽¹⁾ 87

⁽¹⁾ Dokuments attiecas uz EEZ

I

(Tiesību akti, kuru publicēšana ir obligāta)

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (EK) NR. 816/2006

(2006. gada 17. maijs)

par patentu piespiedu licencēšanu attiecībā uz farmaceitisko produktu ražošanu eksportam uz valstīm, kurās ir sabiedrības veselības aizsardzības problēmas

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 95. un 133. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

saskaņā ar Līguma 251. pantā paredzēto procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

(1) 2001. gada 14. novembrī Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) Ceturtajā ministru konferencē tika pieņemta Dohas Deklarācija attiecībā uz Līgumu par ar tirdzniecību saistītām intelektuālā īpašuma tiesībām (turpmāk – “TRIPS līgums”) un sabiedrības veselības aizsardzību. Deklarācijā atzīts, ka katrai PTO dalībvalstij ir tiesības piešķirt piespiedu licences un katra PTO dalībvalsts drīkst noteikt iemeslus, dēļ kuriem tiek piešķirtas šīs licences. Tā arī atzīst, ka PTO dalībvalstis ar nepietiekamu vai neesošu farmaceitiskās nozares ražošanas jaudu var sastapties ar grūtībām, cenšoties efektīvi izmantot piespiedu licencēšanu.

(2) Ņemot vērā priekšsēdētāja nolasīto paziņojumu, 2003. gada 30. augustā PTO Ģenerālpadome pieņēma Lēmumu par Dohas Deklarācijas 6. punkta īstenošanu (turpmāk – “Lēmums”). Saskaņā ar īpašiem nosacījumiem Lēmumā atceltas atsevišķas saistības, kas attiecas uz piespiedu licenču izsniegšanu, kas noteikta TRIPS līgumā, lai ievērotu to PTO dalībvalstu vajadzības, kurām ir nepietiekama ražošanas jauda.

(3) Ņemot vērā aktīvo lomu, kas Lēmuma pieņemšanā ir Eiropas Kopienai un tās dalībvalstīm, tās saistības pret PTO pilnībā veicināt Lēmuma īstenošanu un aicinājumu visām PTO dalībvalstīm nodrošināt, ka tiek ieviesti pareizi nosacījumi, kas ļautu ar Lēmumu radītai sistēmai efektīvi darboties, Kopienai ir svarīgi ieviest Lēmumu tās tiesību sistēmā.

(4) Kopienas Lēmuma vienāda īstenošana ir nepieciešama, lai nodrošinātu, ka eksportam paredzēto farmaceitisko produktu ražošanas un tirdzniecības piespiedu licenču piešķiršanas nosacījumi ir vienādi visās ES dalībvalstīs, un izvairītos no eksportētāju konkurences traucējumiem vienotā tirgū. Vienādie noteikumi būtu jāpiemēro arī tādēļ, lai novērstu to farmaceitisko produktu atpakaļieņemšanu Kopienas teritorijā, kas ražoti saskaņā ar Lēmumu.

(5) Šī regula ir paredzēta kā daļa no plašākas Eiropas un starptautiskas rīcības, lai risinātu sabiedrības veselības aizsardzības problēmas, ar ko saskaras vismazāk attīstītās valstis un citas jaunattīstības valstis, un it īpaši, lai uzlabotu piekļuvi pieejamām tādām zālēm, tostarp noteiktas devas kombinācijām, kas ir drošas un iedarbīgas un kurām tiek garantēta kvalitāte. Šajā sakarā būs pieejamas procedūras, ko paredz Kopienas tiesību akti farmācijas jomā, kuru mērķis ir garantēt šo produktu zinātnisko kvalitāti, jo īpaši tā, kas paredzēta 58. pantā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 726/2004 (2004. gada 31. marts), ar ko nosaka cilvēkiem paredzēto un veterināro zāļu reģistrēšanas un uzraudzības Kopienas procedūras un izveido Eiropas Zāļu aģentūru ⁽³⁾.

(6) Tā kā piespiedu licencēšanas sistēma, kas noteikta ar šo regulu, ir paredzēta, lai risinātu sabiedrības veselības aizsardzības problēmas, tā būtu jāizmanto godprātīgi. Šo sistēmu valstīm nebūtu jāizmanto, lai īstenotu ražošanas vai tirdzniecības politikas mērķus. Šī regula ir paredzēta droša juridiska pamata izveidei un atturēšanai no tiesveidības.

⁽¹⁾ OV C 286, 17.11.2005., 4. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2005. gada 1. decembra Atzinums (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts) un Padomes 2006. gada 28. aprīļa Lēmums.

⁽³⁾ OV L 136, 30.4.2004., 1. lpp.

- (7) Tā kā šī regula ir daļa no plašāka pasākumu klāsta, kuri skar jautājumu par jaunattīstības valstīm pieejamām zālēm, papildu pasākumi ir izklāstīti Komisijas Rīcības programmā "Paātrināta cīņa pret HIV/AIDS, malāriju un tuberkulozi nabadzības samazināšanas kontekstā" un Komisijas Paziņojumā par saskaņotām Eiropas politikas nostādnēm, veicot ārējas darbības cīņā pret HIV/AIDS, malāriju un tuberkulozi. Nepieciešams turpināt strauju virzību, tostarp pasākumus, ar kuriem atbalsta pētījumus šo slimību apkarošanai un jaunattīstības valstu kapacitātes palielināšanai.
- (8) Saskaņā ar šo regulu ražotajiem produktiem ir obligāti jāsasniedz tikai tie patērētāji, kuriem tie ir vajadzīgi, un tos nedrīkst novirzīt no patērētājiem, kuriem tie ir paredzēti. Tādējādi piespiedu licenču piešķiršanai saskaņā ar šo regulu ir jāparedz skaidri nosacījumi licenciātam attiecībā uz darbībām, uz ko attiecas licence, saskaņā ar licenci ražoto farmaceitisko produktu identifikāciju un valstīm, uz kurām attiecos produktus eksportēs.
- (9) Būtu jāparedz nosacījumi muitas darbībām uz ārējām robežām, kas attiektos uz produktiem, kuri ražoti eksportam saskaņā ar piespiedu licenci un kurus mēģina atpakaļievest Kopienas teritorijā.
- (10) Ja saskaņā ar piespiedu licenci ražoti farmaceitiskie produkti tiek aizturēti atbilstīgi šai regulai, lai nodrošinātu, ka aizturētie farmaceitiskie produkti tiek izmantoti, kā paredzēts, kompetentā iestāde saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem var nolemt nosūtīt šos produktus attiecīgajai piešķirtajā piespiedu licencē norādītajai importētājvalstij.
- (11) Lai izvairītos no pārprodukcijas veicināšanas un iespējamās produktu tirdzniecības novirzīšanas, kompetentām iestādēm būtu jāņem vērā pastāvošās piespiedu licences tiem pašiem produktiem un valstīm, kā arī paralēlos pieteikumus, ko norāda pieteicējs.
- (12) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķus, jo īpaši saskaņotu piespiedu licenču piešķiršanas procedūru izveidošanu, kas sekmē Lēmumā noteiktās sistēmas efektīvu īstenošanu, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs Lēmumā noteikto, importētājvalstīm pieejamo iespēju dēļ, un to, ka dēļ potenciālās ietekmes uz eksportētājiem iekšējā tirgū šos mērķus var labāk sasniegt Kopienas līmenī, Kopiena var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā lēmumā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi šo mērķu sasniegšanai.
- (13) Kopiena atzīst, ka ir ļoti vēlams sekmēt tehnoloģiju nodošanu valstīm ar nepietiekamu ražošanas jaudu farmācijas nozarē vai vispār bez tās, kā arī palielināt šo valstu jaudu, lai veicinātu un palielinātu farmaceitisko produktu ražošanu šajās valstīs.
- (14) Lai nodrošinātu sekmīgu šajā regulā paredzēto piespiedu licenču pieteikumu izskatīšanu, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai noteikt formālas jeb administratīvas prasības, piemēram, noteikumus par valodu lietojumu, izmantojamajām veidlapām, patenta(-u) un/vai papildu aizsardzības sertifikāta(-u), ar kuru ir saistīts piespiedu licences pieteikums, identifikāciju, kā arī noteikumus par pieteikumu iesniegšanu elektroniskā veidā.
- (15) Lai paātrinātu piespiedu licences piešķiršanu gadījumos, kad valstī ir ārkārtas stāvoklis, citos steidzamos gadījumos vai *TRIPS* līguma 31. panta b) apakšpunktā noteiktās publiskas nekomerciālas izmantošanas gadījumā, ir paredzēta vienkārša kompensācijas noteikšanas formula. Citos gadījumos, kas nav uzskaitīti iepriekš, atsaucies skaitlis adekvātas kompensācijas noteikšanai varētu būt 4 %.

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Darbības joma

Ar šo regulu ievieš procedūru piespiedu licenču piešķiršanai attiecībā uz patentiem un papildu aizsardzības sertifikātiem, kas attiecas uz farmaceitisko produktu ražošanu un pārdošanu, kad šādi farmaceitiskie produkti ir paredzēti eksportam uz tiesīgām importētājvalstīm, kam tās vajadzīgas, lai risinātu sabiedrības veselības problēmas.

Dalībvalstis piešķir piespiedu licenci jebkurai personai, kas iesniedz pieteikumu saskaņā ar 6. pantu un, ievērojot 6. līdz 10. pantā minētos nosacījumus.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- 1) "farmaceitiskais produkts" ir jebkurš farmaceutiskās nozares produkts, tostarp zāles, kā noteikts 1. panta 2. punktā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2001/83/EK (2001. gada 6. novembris) par Kopienas kodeksu, kas attiecas uz cilvēkiem paredzētām zālēm⁽¹⁾, aktīvās sastāvdaļas un *ex vivo* diagnostikas komplekti;
- 2) "tiesību subjekts" nozīmē jebkura patenta vai papildu aizsardzības sertifikāta īpašnieku, uz kuru attiecas piespiedu licences saskaņā ar šo regulu;
- 3) "importētājvalsts" ir valsts, uz kuru farmaceutiskais produkts tiks eksportēts;
- 4) "kompetentā iestāde" 1. līdz 11., 16. un 17. panta vajadzībām ir jebkura dalībvalsts iestāde, kas ir pilnvarota attiecīgajā dalībvalstī piešķirt šajā regulā paredzētās piespiedu licences.

3. pants

Kompetentā iestāde

Kompetentā iestāde, kas noteikta 2. panta 4. punktā, ir iestāde, kas ir kompetenta piešķirt piespiedu licences saskaņā ar valsts tiesību aktiem patentu jomā, izņemot ja dalībvalsts nosaka citādi.

Dalībvalstis paziņo Komisijai par izraudzīto kompetento iestādi, kas noteikta 2. panta 4. punktā.

Paziņojumus publicē Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

4. pants

Tiesīgās importētājvalstis

Tiesīgās importētājvalstis ir šādas:

- a) jebkura vismazāk attīstīta valsts, kas kā tāda ir iekļauta ANO sarakstā;
- b) jebkura PTO dalībvalsts, izņemot a) apakšpunktā minētās vismazāk attīstītās valstis, kas ir ziņojusi TRIPS Padomei par tās nodomu izmantot šo sistēmu kā importētāja, ieskaitot to, vai tā izmantos sistēmu kopumā vai ierobežotā veidā;

⁽¹⁾ OV L 311, 28.11.2001., 67. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2004/27/EK (OV L 136, 30.4.2004., 34. lpp.).

- c) jebkura valsts, kas nav PTO dalībvalsts, bet ir iekļauta ESAO Attīstības komitejas valstu ar zemiem ienākumiem sarakstā (Nacionālais Kopprodukts uz vienu iedzīvotāju nepārsniedz USD 745), kura ir darījusi Komisijai zināmu savu nodomu importēt, izmantojot sistēmu, un norādījusi, vai tā izmantos sistēmu kopumā vai tikai daļēji.

Tomēr jebkura PTO dalībvalsts, kas ir paziņojusi PTO, ka tā neizmanto sistēmu kā importētāja, nav tiesīga importētājvalsts.

5. pants

Attiecināšana uz vismazāk attīstītajām valstīm un jaunattīstības valstīm, kas nav PTO dalībvalstis

Uz 4. pantā minētajām tiesīgajām importētājvalstīm, kas nav PTO dalībvalstis, attiecas šādi noteikumi:

- a) importētājvalsts sniedz Komisijai šīs regulas 8. panta 1. punktā minēto paziņojumu;
- b) šīs regulas 8. panta 1. punktā minētajā paziņojumā importētājvalsts norāda, ka tā izmantos sistēmu, lai risinātu sabiedrības veselības problēmas, nevis īstenotu ražošanas vai tirdzniecības politikas mērķus, kā arī, ka tā veiks Lēmuma 4. punktā minētos pasākumus;
- c) pēc tiesību subjekta pieprasījuma vai savas iniciatīvas, ja valsts tiesību akti ļauj kompetentajai iestādei rīkoties pēc savas iniciatīvas, kompetentā iestāde var pārtraukt saskaņā ar šo pantu piešķirtas licences darbību, ja importētājvalsts nav pildījusi b) apakšpunktā minētās saistības. Pirms piespiedu licences darbības pārtraukšanas kompetentā iestāde ņem vērā jebkādu 6. panta 3. punkta f) apakšpunktā minēto iestāžu viedokļus.

6. pants

Pieteikums piespiedu licences saņemšanai

1. Saskaņā ar šo regulu jebkura persona var iesniegt piespiedu licences pieteikumu jebkurai kompetentai iestādei dalībvalstīs vai valstīs, kur ir spēkā patenti vai papildu aizsardzības sertifikāti un ja tie attiecas uz šīs personas iecerētās ražošanas un pārdošanas eksporta darbībām.

2. Ja piespiedu licences pieteicējs iesniedz pieteikumus kompetentajām iestādēm vairāk nekā vienā valstī par vienu un to pašu produktu, to norāda katrā pieteikumā kopā ar informāciju par daudzumiem un attiecīgajām importētājvalstīm.

3. Pieteikumā, ņemot vērā 1. punktu, norāda šādu informāciju:

- a) pieteicēja vai jebkura aģenta vai pārstāvja vārds un kontaktinformācija, ko pieteicējs ir pilnvarojis rīkoties kompetentajā iestādē;
- b) farmaceitiskā produkta vai produktu, ko pieteicējs ir paredzējis ražot un pārdot eksportam saskaņā ar obligāto licenci, nepatentētais nosaukums;
- c) farmaceitisko produktu daudzums, ko pieteicējs vēlas ražot saskaņā ar obligāto licenci;
- d) importētājvalsts vai importētājvalstis;
- e) vajadzības gadījumā pierādījumi par iepriekšējām sarunām ar tiesību subjektu, ievērojot 9. pantu;
- f) pierādījumi par īpašu pieprasījumu, ko izteikuši(-as):
 - i) importētājvalsts vai importētājvalstu pilnvaroti pārstāvji vai
 - ii) nevalstiska organizācija, kas darbojas ar vienas vai vairāku importētājvalstu oficiālu atļauju, vai
 - iii) ANO iestādes vai citas starptautiskas veselības organizācijas, kas darbojas ar vienas vai vairāku importētājvalstu oficiālu atļauju,

norādot prasītā produkta daudzumu.

4. Valsts tiesību aktos efektīvas pieteikuma izskatīšanas nolūkā var noteikt formālas jeb administratīvas prasības. Šīs prasības nepalielina pieteicēja izmaksas vai nerada papildu apgrūtinājumu un nekādā gadījumā nepadara šajā regulā paredzētās piespiedu licences piešķiršanas procedūru sarežģītāku par citu valsts tiesību aktos paredzēto piespiedu licenču piešķiršanas procedūram.

7. pants

Tiesību subjekta tiesības

Kompetentā iestāde nekavējoties informē tiesību subjektu par piespiedu licences pieteikumu. Pirms piespiedu licences piešķiršanas kompetentā iestāde dod tiesību subjektam iespēju izskaidrot pieteikumu un sniegt kompetentajai iestādei visu nepieciešamo informāciju, kas ir saistīta ar pieteikumu.

8. pants

Pārbaude

1. Kompetentā iestāde pārbauda, vai:

- a) katra pieteikumā norādītā importētājvalsts, kas ir PTO dalībvalsts, ir iesniegusi paziņojumu PTO saskaņā ar Lēmumu,

vai

- b) katra pieteikumā norādītā importētājvalsts, kas nav PTO dalībvalsts, ir iesniegusi paziņojumu Komisijai saskaņā ar šo regulu, attiecībā uz katru no produktiem, kas norādīti pieteikumā, kurā:

- i) norādīts(-i) nepieciešamā(-o) produkta(-u) nosaukums(-i) un paredzētie daudzumi;
- ii) izņemot gadījumus, kad importētājvalsts ir vismazāk attīstīta valsts, apstiprina, ka valsts ir norādījusi, ka tai attiecībā uz kādu no Lēmuma pielikumā minēto produktu vai produktiem ir vai nu nepietiekama ražošanas jaudas farmācijas nozarē, vai šādas jaudas nav vispār;
- iii) apstiprina, ka, ja farmaceitiskais produkts ir patentēts importētājvalsts teritorijā, importētājvalsts ir piešķirusi vai piešķirs piespiedu licenci attiecīgā produkta importam saskaņā ar TRIPS līguma 31. punktu un Lēmuma noteikumiem.

Šis punkts neskar elastīgumu, ko vismazāk attīstītām valstīm paredz TRIPS Padomes 2002. gada 27. jūnija lēmums.

2. Kompetentā iestāde pārbauda, vai pieteikumā norādīto produktu daudzums nepārsniedz to, ko PTO ir paziņojusi importētājvalsts, kas ir PTO dalībvalsts, vai to, ko Komisijai ir paziņojusi importētājvalsts, kas nav PTO dalībvalsts, un vai, ņemot vērā citur piešķirtās citas piespiedu licences, kopējais produkta daudzums, ko atļauts ražot jebkuras importētājvalsts vajadzībām, būtiski nepārsniedz daudzumu, ko šī importētājvalsts, kas ir PTO dalībvalsts, ir paziņojusi PTO, vai to, ko attiecīgā importētājvalsts, kas nav PTO dalībvalsts, ir paziņojusi Komisijai.

9. pants

Iepriekšējās sarunas

1. Pieteicējs iesniedz kompetentai iestādei pierādījumus par to, ka viņš ir centies iegūt atļauju no tiesību subjekta un ka šie centieni trīsdesmit dienu laikā pirms pieteikuma iesniegšanas nav bijuši sekmīgi.

2. Pirmā punkta prasību nepiemēro gadījumos, kad valstī ir ārkārtas stāvoklis, citos steidzamos gadījumos vai TRIPS līguma 31. panta b) apakšpunktā noteiktās publiskas nekomerciālas izmantošanas gadījumā.

10. pants

Piespiedu licences nosacījumi

1. Piešķirtajai licencei ir neekskluzīvs raksturs un to nevar nodot citai personai, izņemot, ja to nodod kopā ar to uzņēmuma daļu vai reputāciju, kas tieši saistītas ar šādas licences izmantošanu. Licencē ietver īpašus 2. līdz 9. punktā izklāstītos nosacījumus, kas jāievēro licenciātam.

2. Saskaņā ar licenci ražotā(-o) produkta(-u) daudzums nepārsniedz to daudzumu, kas ir nepieciešams pieteikumā minētās importētājvalsts vai importētājvalstu vajadzību apmierināšanai, ņemot vērā saražotā(-o) produkta(-u) daudzumu saskaņā ar citur piešķirtajām piespiedu licencēm.

3. Norāda licences derīguma termiņu.

4. Licence tiek stingri ierobežota, attiecinot to tikai uz visām darbībām, kas nepieciešamas konkrētā produkta ražošanai eksportam un izplatīšanai pieteikumā minētajā valstī vai valstīs. Nevienu produktu, kas izgatavots vai importēts saskaņā ar piespiedu licenci, nepārdod vai nelaiž tirgū nevienā citā valstī, kā tikai tajā, kas norādīta pieteikumā, izņemot gadījumus, kad importējošā valsts izmanto Lēmuma 6.i apakšpunktā paredzētās iespējas eksportēt to uz reģionāla tirdzniecības nolīguma partnervalstīm, kurās arī ir aktuāla attiecīgā veselības problēma.

5. Produktus, kas izgatavoti saskaņā ar šo licenci, skaidri identificē ar specifisku zīmju vai marķējuma palīdzību kā tādus, kas ražoti saskaņā ar šo regulu. Produktus atšķir no tiesību subjekta izgatavotiem produktiem, izmantojot īpašu iepakojumu un/vai īpašu krāsu vai formu, ja vien šāds izcēlums ir iespējams un tam nav liela ietekme uz cenu. Iepakojumā un citā pievienotā literatūrā ir norāde, ka saskaņā ar šo regulu produkts attiecas uz piespiedu licenci, norādot kompetentās iestādes nosaukumu un identificējošo uzziņas numuru, kā arī to, ka produkts ir paredzēts tieši eksportam uz attiecīgo importētājvalsti vai valstīm un izplatīšanai tajā. Detalizētu informāciju par produktu dara pieejamu dalībvalstu muitas iestādēm.

6. Pirms nosūtīšanas uz pieteikumā norādīto importētājvalsti vai valstīm licenciāts tīmekļa vietnē ievieto šādu informāciju:

a) saskaņā ar licenci piegādātais daudzums un importētājvalstis, kurām tas tiek piegādāts;

b) attiecīgā produkta vai produktu īpašās iezīmes.

Tīmekļa vietnes adresi nosūta kompetentajai iestādei.

7. Ja produkts(-i), uz ko attiecas piespiedu licence, ir patentēts(-i) importētājvalstīs, kas norādītas pieteikumā, produktus eksportēt tikai tad, ja šīs valstis ir izsniegušas

piespiedu licences šo produktu importam, pārdošanai un/vai izplatīšanai.

8. Pēc tiesību subjekta pieprasījuma vai savas iniciatīvas, ja valsts tiesību akti ļauj kompetentajai iestādei rīkoties pēc savas iniciatīvas, kompetentā iestāde pieprasa piekļuvi licenciāta grāmatvedībai un lietvedībai, ar vienīgo mērķi, lai tā pārbaudītu, vai licences nosacījumi, it īpaši attiecībā uz produktu galamērķi, ir ievēroti. Grāmatvedībā un lietvedībā ir pierādījumi par produkta eksportu attiecīgas muitas iestādes apstiprinātas eksporta deklarācijas veidā un pierādījumi par importu, ko sniegusi kāda no 6. panta 3. punkta f) apakšpunktā minētajām iestādēm.

9. Licenciāts ir atbildīgs par adekvātas kompensācijas izmaksu tiesību subjektam, kā to šādi noteikusi kompetentā iestāde:

a) gadījumos, kas minēti 9. panta 2. punktā, kompensācija nepārsniedz 4 % no kopējās cenas, ko maksā pati importētājvalsts vai kas tiek maksāta tās vietā;

b) visos citos gadījumos kompensāciju nosaka, ņemot vērā lietošanas ekonomisko vērtību, kas noteikta saskaņā ar attiecīgās importētājvalsts vai valstu licenci, kā arī ar licences izsniegšanu saistītos humānos un nekomerciālos apsvērumus.

10. Licences nosacījumi neskar izplatīšanas veidu importētājvalstī.

Izplatīšanu var veikt, piemēram, 6. panta 3. punkta f) apakšpunktā uzskaitītās iestādes komerciālā vai nekomerciālā veidā, tostarp izplatot bez maksas.

11. pants

Pieteikuma noraidīšana

Kompetentā iestāde noraida pieteikumu, ja nav ievēroti kādi no nosacījumiem, kas norādīti 6. līdz 9. pantā, vai ja pieteikumā nav elementu, ka nepieciešami, lai kompetentā iestāde varētu piešķirt licenci saskaņā ar 10. pantu. Pirms pieteikuma atteikšanas kompetentā iestāde dod pieteicējam iespēju labot situāciju un izteikt savu viedokli.

12. pants

Paziņošana

Kad piespiedu licence ir piešķirta, dalībvalsts ar Komisijas starpniecību paziņo TRIPS Padomei par licences piešķiršanu un īpašiem nosacījumiem, kas tai pievienoti.

Dotajā informācijā iekļauj šādu informāciju par licenci:

- a) licenciāta vārds un adrese;
- b) attiecīgais produkts vai produkti;
- c) piegādājamais daudzums;
- d) valsts vai valstis, uz kurām produkts vai produkti tiks eksportēti;
- e) licences derīguma termiņš;
- f) tīmekļa vietnes adrese, kas minēta 10. panta 6. punktā.

13. pants

Importēšanas aizliegums

1. Kopienā ir aizliegts importēt produktus, kas ražoti saskaņā ar piespiedu licenci, kura piešķirta saskaņā ar Lēmumu un/vai šo regulu, ar mērķi tos laist brīvā apgrozībā, atpakaļizvest, tiem piemērot neuzlikšanas režīmu, kā arī ievest tos brīvā zonā vai brīvā noliktavā.

2. Šā panta 1. punkts nav attiecināms tādā gadījumā, ja notiek atpakaļizvešana uz pieteikumā norādīto importētājvalsti, kas norādīta uz produkta iepakojuma un ar to saistītajā dokumentācijā, kā arī tranzīta vai muitas noliktavu, brīvās zonas vai brīvās noliktavas procedūru gadījumos ar nolūku produktu atpakaļizvest uz šo importētājvalsti.

14. pants

Muitas iestāžu rīcība

1. Ja ir pamatotas aizdomas, ka pretēji 13. panta 1. punktam produktus, kas ražoti saskaņā ar piespiedu licenci, kura piešķirta saskaņā ar Lēmumu un/vai šo regulu, ievieš Kopienā, muitas iestādes aptur šo produktu izvešanu vai aiztur tos uz laiku, kas ir nepieciešams, lai iegūtu kompetentās iestādes lēmumu par šīs preces raksturu. Dalībvalstis nodrošina, ka šai iestādei ir pilnvaras, kas ļauj pārbaudīt, vai notiek ieviešana. Apturēšanas vai aizturēšanas laika posms nedrīkst pārsniegt desmit darba dienas, izņemot, ja uz to attiecas īpaši apstākļi, kuru gadījumā laika posms var tikt pagarināts ne vairāk kā par desmit darba dienām. Pēc šī laika posma beigām produktus atbrīvo, ievērojot visas muitas formalitātes.

2. Kompetento iestādi, tiesību subjektu un attiecīgo produktu ražotāju vai eksportētāju nekavējoties informē par produktu neizlaišanu vai aizturēšanu un sniedz tiem visu pieejamo informāciju par šiem produktiem. Pienācīgi tiek ņemti vērā valsts noteikumi par personas datu aizsardzību, komercnoslēpumu un rūpniecisku noslēpumu, kā arī profesionālu un administratīvu konfidencialitāti.

Importētājam un vajadzības gadījumā eksportētājam dod pietiekamu iespēju kompetentajai iestādei sniegt informāciju, ko tas uzskata par atbilstīgu attiecībā uz produktiem.

3. Ja tiek apstiprināts, ka muitas iestādes izlaišanai apturētie vai aizturētie produkti bija paredzēti ieviešanai Kopienā pretēji 13. panta 1. punktā noteiktajam aizliegumam, kompetentā iestāde nodrošina, lai šos produktus konfiscē un iznīcina saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

4. Preču neizlaišanas, aizturēšanas vai konfiskācijas procedūru veic uz importētāja rēķina. Ja nav iespējams piedzīt šos izdevumus no importētāja, saskaņā ar valsts tiesību aktiem tos var piedzīt no jebkuras citas personas, kas atbildīga par nelikumīgas importēšanas mēģinājumu.

5. Ja vēlāk tiek konstatēts, ka attiecībā uz muitas iestādes neizlaistiem vai aizturētiem produktiem nav pārkāpts šīs regulas 13. panta 1. punktā noteiktais aizliegums, muitas iestāde nodod šos produktus to saņēmējam, ja ir izpildītas visas muitas formalitātes.

6. Kompetentā iestāde informē Komisiju par jebkuriem lēmumiem attiecībā uz produktu konfiskāciju vai iznīcināšanu, kas ir pieņemti saskaņā ar šo regulu.

15. pants

Izņēmums, kas attiecas uz personisko bagāžu

13. un 14. pants neattiecas uz nekomerciāla rakstura precēm ceļotāju personiskajā bagāžā personiskai lietošanai, ievērojot robežas, kas noteiktas attiecībā uz atbrīvojumu no muitas nodokļa.

16. pants

Licences izbeigšana vai pārskatīšana

1. Attiecībā uz licenciāta likumīgo interešu pienācīgu aizsardzību piespiedu licenci, kas piešķirta saskaņā ar šo regulu, var izbeigt ar kompetentās iestādes vai viena no to subjektu, kas minēti 17. pantā, lēmumu, ja licenciāts neievēro licences nosacījumus.

Kompetentās iestādes kompetencē ir pārbaudīt pēc pamatota tiesību subjekta vai licenciāta pieprasījuma, vai tiek ievēroti licences nosacījumi. Šāda pārbaude vajadzības gadījumā ir balstīta uz importētājvalsts novērtējumu.

2. Par saskaņā ar šo regulu piešķirtas licences izbeigšanu ar Komisijas starpniecību paziņo TRIPS Padomei.

3. Pēc licences izbeigšanas kompetentajai iestādei vai jebkurai citai dalībvalsts noteiktai iestādei ir tiesības noteikt saprātīgu laika posmu, kurā licenciāts nodrošina, lai jebkuru produktu, kas ir viņa īpašumā, uzraudzībā, valdījumā vai kontrolē, uz sava rēķina novirzītu uz tām 4. pantā minētajām valstīm, kam tas ir nepieciešams, vai citādi izlietotu, kā izlēmusi kompetentā iestāde vai jebkura cita dalībvalsts noteikta iestāde, apspriežoties ar tiesību subjektu.

4. Ja importētājvalsts paziņo, ka ar farmaceitiskā produkta daudzumu nepietiek, lai apmierinātu tās vajadzības, kompetentā iestāde pēc licenciāta pieteikuma var mainīt licences noteikumus un ļaut ražot un eksportēt produktu lielākā daudzumā, kas atbilst attiecīgās importētājvalsts vajadzībām. Šādos gadījumos licenciāta pieteikumu izskata saskaņā ar vienkāršotu un paātrinātu procedūru, kuras gadījumā nav vajadzīga 6. panta 3. punkta a) un b) apakšpunktā minētā informācija, ja licenciāts uzrāda oriģinālo piespiedu licenci. Gadījumos, uz kuriem attiecas 9. panta 1. punkts un neattiecas 9. panta 2. punktā paredzētā atkāpe, un ja pieprasītais papildu daudzums nepārsniedz 25 % no oriģinālajā licencē paredzētā daudzuma, nav nepieciešami papildu pierādījumi par sarunām ar tiesību subjektu.

Gadījumos, uz kuriem attiecas 9. panta 2. punkts, nav nepieciešami pierādījumi par sarunām ar tiesību subjektu.

17. pants

Lēmumu pārsūdzēšana

1. Jebkura kompetentās iestādes lēmuma pārsūdzību, kā arī strīdus par atbilstību licences nosacījumiem, izskata ar valsts tiesību aktiem noteikta atbildīgā instance.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentajai iestādei un/vai 1. punktā minētajai iestādei ir iespējas noteikt, ka lēmuma par piespiedu licences piešķiršanu pārsūdzība aptur procesu.

18. pants

Zāļu drošība un iedarbīgums

1. Ja piespiedu licences pieteikums attiecas uz zālēm, pieteicējs var izmantot:

a) zinātniskā atzinuma procedūru, kas paredzēta Regulas (EK) Nr. 726/2004 58. pantā, vai

b) jebkuras līdzīgas valsts tiesību aktos noteiktas procedūras, piemēram, zinātniskus atzinumus vai eksporta licences, kas paredzētas tikai un vienīgi trešo valstu tirgiem.

2. Ja kādas no minēto procedūru pieprasījumiem attiecas uz produktu, kas ir zāļu, kurām ir piešķirta atļauja saskaņā ar minētās Direktīvas 2001/83/EK 6. pantu, ģenēriskā forma, Regulas (EK) Nr. 726/2004 14. panta 11. punktā un Direktīvas 2001/83/EK 10. panta 1. punktā un 10. panta 5. punktā paredzētos aizsardzības periodus nepiemēro.

19. pants

Pārskatīšana

Trīs gadus pēc šīs regulas stāšanās spēkā un katrus trīs gadus pēc tam Komisija iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai par šīs regulas darbību, pievienojot vajadzīgo grozījumu plānus. Ziņojumā jo īpaši iekļauj ziņas par:

a) 10. panta 9. punkta par kompensācijas tiesību subjektam noteikšanu piemērošanu;

b) vienkāršotas un paātrinātas procedūras, kas minēta 16. panta 4. punktā, piemērošanu;

c) cik 10. panta 5. punkta prasības ir pietiekamas, lai novērstu tirdzniecības novirzīšanos; un

d) ieguldījumu, ko šī regula ir devusi ar Lēmumu izveidotās sistēmas īstenošanā.

20. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā, 2006. gada 17. maijā

Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs
J. BORRELL FONTELLES

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs
H. WINKLER

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2006/38/EK**(2006. gada 17. maijs),****ar ko groza Direktīvu 1999/62/EK par dažu infrastruktūru lietošanas maksas noteikšanu smagajiem kravas transportlīdzekļiem**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 71. panta 1. punktu,

ņemot vērā Direktīvu 1999/62/EK ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 7. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽³⁾,saskaņā ar kārtību, kas noteikta Līguma 251. pantā ⁽⁴⁾,

tā kā:

- (1) Konkurences traucējumu novēršana transporta uzņēmumu vidū dalībvalstīs, atbilstīga iekšējā tirgus darbība un uzlabota konkurētspēja ir atkarīga no taisnīgiem mehānismiem, kas izveidoti, lai iekasētu no pārvadātājiem maksu par infrastruktūras lietošanu. Noteikts saskaņošanas līmenis jau ir sasniegts ar Direktīvu 1999/62/EK.
- (2) Taisnīgāka sistēma maksas iekasēšanai par autoceļu infrastruktūras lietošanu, kas balstīta uz "lietotājs maksā" principu un iespēju piemērot "piesārņotājs maksā" principu, izmantojot, piemēram, dažādas nodevas, lai ievērotu transportlīdzekļu ekoloģiskās īpašības, ir būtiska, lai veicinātu ilgtspējīgu transportu Kopienā. Mērķi, kas attiecas uz esošo autoceļu tīklu optimālu lietošanu un būtisku to negatīvās ietekmes samazināšanu, vajadzētu sasniegt, izvairoties no nodokļu dubultas uzlikšanas un neuzliekot papildu apgrūtinājumu operatoriem stabilas ekonomiskās izaugsmes un iekšējā tirgus pareizas darbības interesēs, aptverot arī nomaļos reģionus.
- (3) Komisija paziņoja savu nodomu ierosināt direktīvu par maksas iekasēšanu par autoceļu infrastruktūras lietošanu Baltajā grāmatā "Eiropas transporta politika 2010. gadam: laiks lemt". Eiropas Parlaments apstiprināja

nepieciešamību iekasēt maksu par autoceļu infrastruktūras lietošanu, kad tas pieņēma savu rezolūciju par Baltās grāmatas secinājumiem 2003. gada 12. februārī ⁽⁵⁾. Pēc Gēteborgas Eiropadomes 2001. gada 15. un 16. jūnijā, kur īpaša uzmanība tika pievērsta jautājumam par ilgtspējīgu transportu, Kopenhāgenas Eiropadome 2002. gada 12. un 13. decembrī un Briseles Eiropadome 2003. gada 20. un 21. martā arī pauda gandarījumu par Komisijas nodomu iesniegt jaunu "Eurovignette" direktīvu.

- (4) Gēteborgas Eiropadomes sanāksmē 2001. gada 15. un 16. jūnijā, tās secinājumu 29. daļā Eiropadome paziņoja, ka ilgtspējīgai transporta politikai būtu jārisina arvien pieaugoša satiksmes apjoma un pārliekas noslogotības, trokšņa un piesārņojuma problēmas, kā arī būtu jāveicina videi mazāk kaitīgu transporta veidu izmantošana un sociālo un vides izmaksu pilnīga internalizācija.
- (5) Nosakot autoceļu nodevas, Direktīvā 1999/62/EK ņem vērā infrastruktūras būvniecības, darbības, uzturēšanas un attīstības izmaksas. Ir nepieciešams īpašs noteikums, lai nodrošinātu skaidrību attiecībā uz būvniecības izmaksām, ko var ņemt vērā.
- (6) Starptautiskie autotransporta pārvadājumi koncentrējas Eiropas autoceļu transporta tīklā. Turklāt pareiza iekšējā tirgus darbība ir būtiska komercpārvadājumiem. Tādēļ Kopienas noteikumi būtu jāpiemēro komercpārvadājumiem Eiropas autoceļu tīklā, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumā Nr. 1692/96/EK (1996. gada 23. jūlijs) par Kopienas pamatnostādņēm Eiropas transporta tīkla attīstībai ⁽⁶⁾. Saskaņā ar subsidiaritātes principu dalībvalstīm vajadzētu brīvi piemērot autoceļu nodevas un/vai lietošanas maksu uz tiem autoceļiem, kas nav Eiropas autoceļu tīklā, saskaņā ar Līgumu. Ja dalībvalstis nolemj saglabāt vai ieviest autoceļu nodevas un/vai lietošanas maksu attiecībā tikai uz atsevišķām Eiropas autoceļu tīkla daļām šo valstu teritorijās, pamatojoties uz to izolētību vai zemo sastrēguma un piesārņojuma līmeni, vai ja ir būtiski ieviest jaunu nodevu

⁽¹⁾ OV L 187, 20.7.1999., 42. lpp. Direktīvā grozījumi izdarīti ar 2003. gada Pievienošanās aktu.

⁽²⁾ OV C 241, 28.9.2004., 58. lpp.

⁽³⁾ OV C 109, 30.4.2004., 14. lpp.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta 2004. gada 20. aprīļa Atzinums (OV C 104 E, 30.4.2004., 371. lpp.) un Padomes 2005. gada 6. septembra Kopējā nostāja (OV C 275 E, 8.11.2005., 1. lpp.) un Eiropas Parlamenta 2005. gada 15. decembra Nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta), Padomes 2006. gada 27. marta Lēmums.

⁽⁵⁾ OV C 43 E, 19.2.2004., 250. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 228, 9.9.1996., 1. lpp. Lēmumā jaunākie grozījumi izdarīti ar Lēmumu Nr. 884/2004/EK (OV L 167, 30.4.2004., 1. lpp.).

iekasēšanas kārtību, tad tās tīkla daļas, uz kurām attiecas nodevas vai maksas, izvēlas tā, lai nediskriminētu starptautiskos transporta līdzekļus un neradītu konkurences izkropļojumus. Tāda pati prasība ir attiecināma gadījumos, ja dalībvalsts saglabā vai ievieš autoceļu nodevas un/vai lietošanas maksas arī tiem autoceļiem, kas atrodas ārpus Eiropas autoceļu tīkla, piemēram, uz paralēliem autoceļiem, lai regulētu satiksmes plūsmu.

- (7) Ja dalībvalsts izvēlas piemērot autoceļu nodevu un/vai lietošanas maksu arī tiem autoceļiem, kas atrodas ārpus Eiropas autoceļu tīkla, piemēram, lai to/tās attiecinātu uz paralēliem autoceļiem, uz kuriem satiksme var tikt novirzīta no Eiropas autoceļu tīkla un/vai kuri tiešā veidā konkurē ar atsevišķām šā tīkla daļām, tai būtu jānodrošina koordinācija ar iestādēm, kas atbildīgas par šiem autoceļiem.
- (8) Ieviešot autoceļu nodevu iekasēšanas sistēmas, izmaksu efektivitātes nolūkā piekļuves ierobežojumi, kas paredzēti autoceļu nodevas iekasēšanas kontrolei, var nebūt attiecināti uz visu infrastruktūru, attiecībā uz kuru noteikta autoceļu nodeva. Dalībvalstis var īstenot šo direktīvu, piemērojot autoceļu nodevu iekasēšanu tikai kādā noteiktā tādas infrastruktūras punktā, uz ko attiecas autoceļu nodeva. Tai nevajadzētu būt diskriminējoša pret starptautisko satiksmi.
- (9) Autoceļu nodevu pamatā vajadzētu būt infrastruktūras izmaksu segšanas principam. Gadījumos, kad šādas infrastruktūras līdzfinansē no Eiropas Savienības vispārējā budžeta, ieguldījums no Kopienas līdzekļiem nebūtu atgūstams, izmantojot autoceļu nodevas, ja vien nav paredzēti īpaši noteikumi attiecīgajos Kopienas instrumentos, kuros, nosakot Kopienas līdzfinansējuma summu, ņem vērā nākotnes autoceļu nodevu ieņēmumus.
- (10) Lietotāja spēja pieņemt lēmumus, kas ietekmēs autoceļu nodevu nastu, izvēloties vismazāk dabu piesārņojošus transportlīdzekļus un mazāk pārslogotus laikposmus vai maršrūtus, ir svarīga maksas iekasēšanas sistēmas sastāvdaļa. Dalībvalstīm tādēļ vajadzētu spēt variēt autoceļu nodevas saskaņā ar transportlīdzekļa emisijas kategoriju ("EURO" klasifikācija) un tā radīto kaitējuma apmērus autoceļiem, kā arī atkarībā no vietas, sastrēgumu laika un apmēra. Šādai autoceļu nodevu variēšanai vajadzētu būt samērīgai ar attiecīgo mērķi.
- (11) Attiecībā uz tiem autoceļu infrastruktūras lietošanas komerciālo cenu veidošanas aspektiem, uz kuriem neattiecas šī direktīva, būtu jāievēro Līguma noteikumi.
- (12) Šī direktīva neierobežo brīvību dalībvalstīm, kas ievieš autoceļu nodevu un/vai infrastruktūras lietošanas maksas sistēmu, noteikt attiecīgu kompensāciju par šīm maksām,

neskarot Līguma 87. un 88. pantu. Šādai kompensācijai nevajadzētu radīt konkurences traucējumus iekšējā tirgū, un attiecībā uz to vajadzētu ņemt vērā attiecīgos Kopienas tiesību aktus, jo īpaši minimālās transportlīdzekļu nodokļu likmes, kas norādītas Direktīvas 1999/62/EK I pielikumā un Padomes Direktīvā 2003/96/EK (2003. gada 27. oktobris), kas pārkārto Kopienas noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai ⁽¹⁾.

- (13) Ja dalībvalstis iekasē autoceļu nodevas vai lietošanas maksas par Eiropas autoceļu tīklā iekļauto autoceļu lietošanu, autoceļiem, par kuru lietošanu uzlik maksas, vajadzētu piešķirt attiecīgu prioritāti dalībvalstu uzturēšanas darbu grafikos. Ieņēmumi no autoceļu nodevas vai lietošanas maksas jāizmanto attiecīgās infrastruktūras un visas transporta nozares uzturēšanai, lai nodrošinātu transporta tīklu līdzsvarotu un noturīgu attīstību.
- (14) Īpaša uzmanība būtu jāvelta kalnu reģioniem, piemēram, Alpiem un Pirenejiem. Lielu jaunu infrastruktūras projektu sākšana bieži nav izdevusies, jo nav bijuši pieejami projektiem nepieciešamie ievērojamie finanšu līdzekļi. Šādos reģionos autoceļu lietotājiem tādēļ, iespējams, ir jāmaksā papildu maksa, lai finansētu nozīmīgus projektus, kuriem ir ļoti augsta Eiropas vērtība, tostarp tos, kas ietver citus transporta veidus tajā pašā koridorā. Šai summai vajadzētu būt saistītai ar projekta finanšu vajadzībām. Tai vajadzētu būt arī saistītai ar autoceļu nodevu pamatlīmeni, lai izvairītos no mākslīgi augstas autoceļu lietošanas maksas jebkurā koridorā, kas varētu izraisīt satiksmes novirzīšanos uz citiem koridoriem, tādējādi radot vietējas sastrēguma problēmas un neefektīvu autoceļu tīklu lietošanu.
- (15) Maksai vajadzētu būt nediskriminējošai, un tās iekasēšanai nebūtu jāietver pārmērīgas formalitātes vai jārada šķēršļi uz iekšējām robežām. Tādēļ vajadzētu veikt attiecīgus pasākumus, lai neregulāriem autoceļu lietotājiem atvieglotu maksājumu veikšanu, jo īpaši, ja autoceļu nodevas un/vai autoceļu lietošanas maksa tiek iekasēta vienīgi ar tādas sistēmas palīdzību, kurā jāizmanto elektroniskā maksājumu ierīce (transportlīdzeklī iebūvēta vienība).
- (16) Lai izvairītos no satiksmes novirzīšanas tādēļ, ka ES dalībvalstīs un trešās valstīs pastāv atšķirīgi režīmi, Komisijai sarunās par starptautiskiem nolīgumiem būtu jācenšas nodrošināt, ka trešās valstis neveic tādus pasākumus kā tranzīttiesību tirdzniecības sistēmas ieviešana, kam var būt diskriminējoša ietekme uz tranzītu.

⁽¹⁾ OV L 283, 31.10.2003., 51. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2004/75/EK (OV L 157, 30.4.2004., 100. lpp.).

- (17) Lai nodrošinātu vienotu, saskaņotu infrastruktūras maksas iekasēšanas sistēmas piemērošanu, jaunajai autoceļu nodevu iekasēšanas kārtībai izmaksas vajadzētu aprēķināt saskaņā ar II pielikumā izklāstīto pamatprincipu kopumu vai nosakot tādu līmeni, kas nepārsniedz to, kāds varētu rasties šo principu piemērošanas rezultātā. Šīs prasības nevajadzētu piemērot pašreizējiem pasākumiem, ja vien nākotnē tie netiek būtiski grozīti. Šādi būtiski grozījumi ietvertu jebkādas būtiskas izmaiņas sākotnējās autoceļu nodevu iekasēšanas sistēmas noteikumos, izdarot izmaiņas līgumā ar autoceļu nodevu iekasēšanas operatoru, bet neietverot izmaiņas, kas paredzētas sākotnējā shēmā. Gadījumā, ja noslēgti koncesijas līgumi, būtiski grozījumi var tikt piemēroti saskaņā ar publiskā iepirkuma procedūru. Lai sasniegtu pārskatāmību, neradot šķēršļus tirgus ekonomikas darbībai un partnerattiecībām starp valsts un privāto sektoru, dalībvalstīm arī jāpaziņo Komisijai, lai pēdējā varētu sniegt savu atzinumu, par ierīces vērtību un citiem parametriem, ko tās iecerējušas piemērot, lai aprēķinātu dažādus lietošanas maksu izmaksu elementus, vai, koncesijas līgumu gadījumā, par attiecīgo līgumu un vispārējo gadījumu. Komisijas atzinumi, ko tā pieņēmusi pirms jaunas autoceļu nodevu iekasēšanas kārtības ieviešanas dalībvalstīs, nekādā gadījumā neskar Līgumā paredzēto Komisijas pienākumu nodrošināt Kopienas tiesību aktu piemērošanu.
- (18) Lai turpmāk varētu pieņemt kompetentus un objektīvus lēmumus par "piesārņotājs maksā" principa iespējamu piemērošanu visiem transporta veidiem, izmantojot ārējo izmaksu internalizāciju, būtu jāizstrādā vienoti aprēķināšanas principi, kuru pamatā ir zinātniski atzīti dati. Pieņemot turpmākus lēmumus par šo jautājumu, būtu pilnībā jāņem vērā pašreizējais nodokļu slogs, kas gulstas uz kravu autopārvadājumu uzņēmumiem, to skaitā transportlīdzekļu nodeva un degvielas akcīzes nodoklis.
- (19) Komisijai būtu jāsāk izstrādāt vispārēji piemērojams, pārredzams un saprotams modelis visu transporta veidu ārējo izmaksu novērtējumam, kuru izmantotu kā pamatu turpmākiem infrastruktūras lietošanas maksas aprēķiniem. Veicot šo darbu, Komisijai būtu jāizskata atbilstīgo ārējo izmaksu sastāva visi iespējamie varianti, ņemot vērā tās 2001. gada Baltajā grāmatā "Eiropas transporta politika 2010. gadam" uzskaitītos elementus un rūpīgi izvērtējot dažādo izmaksu variantu internalizācijas iespējamo ietekmi. Eiropas Parlaments un Padome rūpīgi izskatīs šādu Komisijas ierosinājumu par Direktīvas 1999/62/EK turpmāku pārskatīšanu.
- (20) Vēl aizvien ir nepieciešams tehnisks progress, lai pilnveidotu autoceļu infrastruktūras lietošanas maksas iekasēšanas sistēmu. Vajadzētu būt procedūrai, kas ļautu Komisijai pēc apspriešanās ar dalībvalstīm pielāgot Direktīvas 1999/62/EK prasības tehniskajam progresam.
- (21) Pasākumi, kuri vajadzīgi, lai īstenotu šo direktīvu, būtu jāpieņem saskaņā ar Padomes Lēmumu 1999/468/EK (1999. gada 28. jūnijs), ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību⁽¹⁾.
- (22) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķi, proti, saskaņot nosacījumus, ko piemēro autoceļu nodevām un autoceļu lietotāju maksai par autoceļu infrastruktūras lietošanu, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un tādējādi Eiropas dimensijas iemesla dēļ un, lai sargātu iekšējo transporta tirgu, šo mērķi var labāk sasniegt Kopienas līmenī, Kopiena var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma 5. pantā paredzēto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi šā mērķa sasniegšanai.
- (23) Direktīva 1999/62/EK būtu attiecīgi jāgroza,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvu 1999/62/EK ar šo groza šādi:

1) 2. pantu groza šādi:

a) ar šādu tekstu aizstāj a) apakšpunktu:

"a) "Eiropas autoceļu tīkls" ir Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmuma Nr. 1692/96/EK (1996. gada 23. jūlijs) par Kopienas pamatnostādņēm Eiropas transporta tīkla attīstībai (*) I pielikuma 2. pantā definēto autoceļu tīkls kā norādīts kartēs. Kartes attiecas uz atbilstīgajām sadaļām, kas minētas šā Lēmuma operatīvajā daļā un/vai šā lēmuma II pielikumā;

(*) OV L 228, 9.9.1996., 1. lpp. Lēmumā jaunākie grozījumi izdarīti ar Lēmumu Nr. 884/2004/EK (OV L 167, 30.4.2004., 1. lpp.);

b) tiek iekļauti šādi apakšpunkti:

"aa) "būvniecības izmaksas" ir izmaksas, kas saistītas ar būvniecību, tostarp, vajadzības gadījumā, finansēšanas izmaksas;

— jaunai infrastruktūrai vai jaunas infrastruktūras uzlabojumiem (tostarp būtiskiem rekonstrukcijas darbiem); vai

(1) OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

- infrastruktūrai vai infrastruktūras uzlabojumiem (tostarp būtiskiem rekonstrukcijas darbiem), kas pabeigti ne vēlāk kā 30 gadus pirms 2008. gada 10. jūnija, ja autoceļu nodevu iekasēšanas kārtība jau ir ieviesta līdz 2008. gada 10. jūnijam vai nostabilizēta ne senāk kā 30 gadus pirms jebkādas jaunas autoceļu nodevu iekasēšanas kārtības izveidošanas, kas ieviesta pēc 2008. gada 10. jūnija; izmaksas saistībā ar infrastruktūru vai infrastruktūras uzlabojumiem, kas pabeigti pirms šā termiņa, tāpat var tikt uzskatītas par būvniecības izmaksām, ja:
- i) dalībvalstī ir izveidota autoceļu nodevu iekasēšanas sistēma, kas paredz šo izmaksu atgūšanu, izmantojot ar autoceļu nodevu iekasēšanas sistēmas īpašnieku noslēgtu līgumu vai citus līdzvērtīgus tiesību aktus, kas stājās spēkā pirms 2008. gada 10. jūnija, vai
- ii) dalībvalsts var pierādīt, ka attiecīgās infrastruktūras celtniecība bija atkarīga no tā, vai tās tehniskais kalpošanas laiks pārsniedz 30 gadus.
- Jebkurā gadījumā vērā ņemamā būvniecības izmaksu daļa nevar pārsniegt esošās tehniskās kalpošanas laika daļu infrastruktūras sastāvdaļām, kuras vēl ir lietošanā 2008. gada 10. jūnijā vai dienā, kad tiek ieviesta jauna autoceļu nodevu iekasēšanas kārtība, ja šī diena ir vēlāk.
- Infrastruktūras izmaksas vai infrastruktūras uzlabojumu izmaksas var ietvert jebkādas īpašus izdevumus saistība ar infrastruktūru, kas paredzēti, lai samazinātu traucējumus, ko izraisa troksnis, vai lai uzlabotu satiksmes drošību, kā arī faktiskus maksājumus, ko veic infrastruktūras īpašnieks un kas atbilst vides jomā izvirzītiem mērķiem, piemēram, aizsardzība pret augsnes piesārņošanu;
- ab) "finansēšanas izmaksas" ir procenti par aizņēmumiem un/vai ieņēmumi no akcionāru pašu kapitāla;
- ac) "būtiski rekonstrukcijas darbi" ir rekonstrukcijas darbi, izņemot tādus remontdarbus, kas autoceļu lietotājiem pašreiz vairs nedod nekāda veida labumu, piemēram, gadījumos, kad remontdarbus aizstāj ar autoceļa seguma atjaunošanu vai cita veida būvniecības darbiem;";
- c) b) apakšpunktu aizstāj ar šo:
- "b) "autoceļu nodeva" ir noteikta summa, kas maksājama par transportlīdzekli, kas pārvietojas noteiktā attālumā, izmantojot 7. panta 1. punktā minētās infrastruktūras; šo apmēru nosaka pēc nobrauktā attāluma un transportlīdzekļa veida;";
- d) tiek iekļauts šāds apakšpunkts:
- "ba) "vidējā svērtā autoceļu nodeva" ir kopējie ienākumi, kas iegūti no autoceļu nodevām noteiktā laikposmā, tos dalot ar kilometru skaitu, ko transportlīdzekļi nobraukuši noteiktā autoceļu tīklā, uz kuru attiecas autoceļu nodevas iekasēšana šajā laikposmā, gan ienākumus, gan transportlīdzekļu nobrauktos kilometrus aprēķinot transportlīdzekļiem, uz kuriem attiecas autoceļu nodeva;";
- e) c), d), e) un f) apakšpunktu aizstāj ar šādu tekstu:
- "c) "lietošanas maksa" ir noteikta apmēra maksājums, kas transportlīdzeklim dod tiesības konkrētu laikposmu izmantot 7. panta 1. punktā minētās infrastruktūras;
- d) "transportlīdzeklis" ir mehānisks transportlīdzeklis vai sakabināti transportlīdzekļi, kas paredzēti vai tiek izmantoti tikai preču autopārvadājumiem, un kura maksimāli pieļaujamā pilnā masa pārsniedz 3,5 tonnas;
- e) "EURO 0", "EURO I", "EURO II", "EURO III", "EURO IV", "EURO V", "EEV" kategorijas transportlīdzeklis ir transportlīdzeklis, kuri atbilst emisijas standartiem, kas izklāstīti 0 pielikumā;
- f) "transportlīdzekļa veids" ir transportlīdzekļa iedalījums kategorijā pēc tā asu skaita, gabarītiem vai masas, vai cita veida transportlīdzekļa klasifikācijas faktoriem, kas atspoguļo autoceļa bojājumus, piemēram, uz autoceļa iegūtu bojājumu klasifikācijas sistēma, kas izklāstīta IV pielikumā, ja izmantotās klasifikācijas sistēmas pamatā ir transportlīdzekļa raksturojums, kas norādīts vai nu visās dalībvalstīs lietotajos transportlīdzekļa dokumentos, vai ir acīmredzams";
- f) pievieno šādus apakšpunktus:
- g) "koncesijas līgums" ir "būvdarbu valsts koncesijas līgums" vai "pakalpojumu koncesijas līgums", kā tas noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/18/EK (2004. gada 31. marts) par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru (*) 1. pantā;

- h) "koncesijas nodeva" ir nodeva, ko, pamatojoties uz koncesijas līgumu, iekasē koncesionārs.

(*) OV L 134, 30.4.2004., 114. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Direktīvu (EK) Nr. 2083/2005 (OV L 333, 20.12.2005., 28. lpp.)."

2) 7. pantu groza šādi:

- a) 1., 2., 3. un 4. punktu aizstāj ar šādu tekstu:

"1. Dalībvalstis var saglabāt vai ieviest nodevas un/vai lietošanas maksu attiecībā uz Eiropas autoceļu tīklu vai šā tīkla daļām vienīgi saskaņā ar nosacījumiem, kas izklāstīti no 2. līdz 12. punktam. Tas neskar dalībvalstu tiesības saskaņā ar Līgumu piemērot nodevas un/vai lietošanas maksu uz autoceļiem, *inter alia* uz paralēliem autoceļiem, uz kuriem satiksme var tikt novirzīta no Eiropas autoceļu tīkla un/vai kuri tiešā veidā konkurē ar atsevišķām šā tīkla daļām, vai attiecībā uz cita veida mehāniskajiem transportlīdzekļiem, kas neietilpst "transportlīdzekļu" definīcijā Eiropas autoceļu tīklā, ar noteikumu, ka autoceļu nodevas un/vai lietošanas maksas piemērošana uz šādiem autoceļiem nediskriminē starptautisko satiksmi un nerada operatoru konkurences izkropļojumus.

1. a Ja dalībvalsts nolemj saglabāt vai ieviest autoceļu nodevu un/vai lietošanas maksu tikai atsevišķās Eiropas autoceļu tīkla daļās, izņēmumi attiecībā uz pārējām tā daļām (tādu iemeslu dēļ kā to izolētība vai zems satiksmes sastrēgumu vai piesārņojuma līmenis, vai arī autoceļu nodevas ieviešanai vajadzīgo apstākļu trūkums) nekādā veidā nav diskriminējoši attiecībā uz starptautisko satiksmi.

2. a) Dalībvalsts var izvēlēties, vai saglabāt vai ieviest nodevas un/vai lietošanas maksu, kas piemērojamas tikai tādiem transportlīdzekļiem, kuru maksimālā pieļaujamā masa ar kravu nav mazāka par 12 tonnām. Ja dalībvalsts izvēlas piemērot nodevas un/vai lietošanas maksu attiecībā uz transportlīdzekļiem, kuru masa ir mazāka par šo noteikto masu, tad tiek piemēroti šīs direktīvas noteikumi;

b) autoceļu nodevu un lietošanas maksu no 2012. gada piemēro visiem transportlīdzekļiem;

c) dalībvalsts var noteikt izņēmumu attiecībā uz b) apakšpunktā noteikto prasību, ja tā uzskata, ka autoceļu nodevas piemērošanas paplašināšana līdz transportlīdzekļiem, kas sver mazāk nekā 12 tonnas, var:

— atstāt būtisku kaitīgu ietekmi uz satiksmes brīvību, vidi, trokšņu līmeni, sastrēgumiem vai veselību, vai

— būt saistīta ar administratīvām izmaksām, kas pārsniedz 30 % no papildus radītiem ieņēmumiem.

3. Jebkurai noteiktai transportlīdzekļu kategorijai par vienu un tā paša autoceļa posma lietošanu nedrīkst vienlaikus noteikt gan autoceļu nodevu, gan lietošanas maksu. Tomēr dalībvalstis var noteikt autoceļu nodevas autoceļu tīklos, kur iekasē lietošanas maksu par tiltu, tuneļu un kalnu pāreju lietošanu.

4. Autoceļu nodevas un lietošanas maksa nedrīkst būt tieši vai netieši diskriminējoša attiecībā uz pārvadātāja valstspiederību, pārvadātāja uzņēmējdarbības valsti vai transportlīdzekļa reģistrācijas valsti, vai attiecība uz pārvadājuma izcelsmi vai galapunktu.;

- b) iekļauj šādus punktus:

"4.a Dalībvalstis var noteikt samazinātas nodevu likmes vai lietošanas maksas, kā arī paredzēt atbrīvojumu no pienākuma maksāt nodevas vai lietošanas maksu transportlīdzekļiem, kas ir atbrīvoti no prasības uzstādīt reģistrācijas kontrolierīces saskaņā ar Padomes Regulu (EEK) Nr. 3821/85 (1985. gada 20. decembris) par reģistrācijas kontrolierīcēm, ko izmanto autotransportā (*), kā arī gadījumos, kas paredzēti šīs direktīvas 6. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā.

4.b Tā kā maksas struktūras, kas ietver atlaides vai autoceļu nodevu samazināšanu regulāriem lietotājiem, var radīt administratīvo izmaksu faktiskos ietaupījumus infrastruktūru operatoram, dalībvalstis var paredzēt šādas atlaides vai autoceļu nodevu samazinājumus ar nosacījumu, ka:

— ir izpildīti 10. punkta a) apakšpunktā izklāstītie nosacījumi,

— ir ievērots Līgums, jo īpaši tā 12., 49., 86. un 87. pants,

— netiek radīti konkurences izkropļojumi iekšējā tirgū,

— rezultātā maksas struktūra ir lineāra, proporcionāla un pieejama visiem lietotājiem ar vienādiem nosacījumiem, un tā nerada papildu izmaksas, kas pāriet citiem lietotājiem augstāku autoceļa nodevu veidā.

Šādas atlaides vai samazinājumi nekādā gadījumā nepārsniedz 13 % no autoceļu nodevas, ko nosaka līdzvērtīgiem transportlīdzekļiem, kuri nav tiesīgi saņemt atlaides vai nodevu samazinājumus.

4.c Visas atlaižu un nodevu samazinājumu shēmas nosūta Komisijai, kura pārbauda atbilstību noteikumiem, kas izklāstīti 4.a un 4.b punktā, un apstiprina tās saskaņā ar 9.c panta 2. punktā noteikto kārtību.

(*) OV L 370, 31.12.1985., 8. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 432/2004 (OV L 71, 10.3.2004., 3. lpp.)."

c) 6. punktu aizstāj ar šādu tekstu:

“6. Pasākumi nodevu un/vai lietošanas maksu iekasēšanai nenostāda autoceļu tīklu neregulārus lietotājus neizdevīgā situācijā ne finansiāli, ne kādā citā ziņā. Jo īpaši, ja dalībvalsts iekasē nodevas un/vai lietošanas maksu, vienīgi izmantojot sistēmu, kuras lietošanai nepieciešama transportlīdzekļu iebūvēta vienība, tā dara pieejamas atbilstīgas transportlīdzekļu iebūvētas vienības, ievērojot pamatotos administratīvus un ekonomiskus pasākumus.”;

d) 7. punkta otro un trešo daļu svīturo;

e) 9. un 10. punktu aizstāj ar šādu tekstu:

“9. Autoceļu nodevu pamatā ir vienīgi infrastruktūras izmaksu segšanas princips. Konkrēti, nosakot vidējo svērto autoceļu nodevu, ņem vērā attiecīgās infrastruktūras tīkla būvniecības izmaksas un izmaksas, kas saistītas ar attiecīgās infrastruktūras tīkla pārvaldīšanu, uzturēšanu un attīstību. Vidējā svērtā autoceļu nodeva var ietvert arī ienākumus saistībā ar peļņas normu, pamatojoties uz tirgus apstākļiem.

10. a) neskarot 9. punktā minēto vidējo svērto autoceļu nodevu, dalībvalstis var mainīt autoceļu nodevu likmes tādā nolūkā, lai apkarotu kaitējumu videi, risinātu sastrēgumu problēmas, samazinātu infrastruktūras bojājumus, uzlabotu attiecīgās infrastruktūras lietošanu vai palielinātu satiksmes drošību, ar noteikumu, ka šādas atšķirības:

— ir samērojamas ar izvirzīto mērķi,

— ir pārskatāmas un nav diskriminējošas attiecībā uz pārvadātāja valstspiederību, pārvadātāja uzņēmējdarbības vai transportlīdzekļa reģistrācijas valsti, vai attiecība uz pārvadātāja izcelsmi vai galamērķi,

— nav izveidotas, lai radītu papildu ienākumus no autoceļu nodevu iekasēšanas, un jebkāds neparedzētu ienākumu pieaugums, (kas noved pie tā, ka vidējās svērtās nodevas neatbilst 9. pantā minētajam) līdzsvaro, mainot variēšanas struktūru, kas jāizpilda divu gadu laikā pēc tā saimnieciskā gada beigām, kura laikā uzkrāti papildu ienākumi,

— ievēro b) apakšpunktā noteikto maksimālo elastības sliekšni;

b) ievērojot a) apakšpunkta nosacījumus, autoceļu nodevu likmes var tikt mainītas saskaņā ar:

— EURO emisijas klasi, kas noteikta 0 pielikumā, tostarp PM un NOx līmeni, paredzot, ka autoceļu nodevas apmērs nepārsniedz vairāk kā par 100 % tās autoceļu nodevas

apmēru, ko nosaka līdzvērtīgiem transportlīdzekļiem, kas atbilst stingrākiem emisijas standartiem, un/vai

— diennakts laiku, dienu vai gadalaiku, paredzot, ka:

i) autoceļu nodeva nav lielāka kā 100 % no autoceļu nodevas, kas iekasēta tādā diennakts laikā, dienā vai gadalaikā, kad nodeva ir viszemākā, vai

ii) ja laikposmā, kurā ir viszemākā nodeva, nodevas likme ir nulle, piemaksa par diennakts laiku, dienu vai gadalaiku, kurā nodeva ir visaugstākā, nevar būt vairāk kā 50 % tās autoceļu nodevas likmes, kas būtu piemērojama attiecīgajam transportlīdzeklim.

Dalībvalstīm ir jāpielāgo autoceļu nodevu likmes saskaņā ar pirmā ievilkuma nosacījumiem ne vēlāk kā līdz 2010. gadam vai koncesijas gadījumā — tās koncesijas atjaunošanas brīdī.

Tomēr dalībvalstis drīkst nepiemērot šo prasību, ja:

i) tā var nopietni iedragāt autoceļu nodevu iekasēšanas sistēmas saskaņotību dalībvalsts teritorijā;

ii) attiecībā uz autoceļu nodevu iekasēšanas sistēmu nebūtu lietderīgi tehniskā ziņā ieviest šādu diferencēšanu; vai

iii) tā var novēst pie visvairāk piesārņojošo transportlīdzekļu novirzīšanos no Eiropas autoceļu tīkla ar izrietošu ietekmi uz satiksmes drošību un sabiedrības veselības aizsardzību.

Par šādiem izņēmumiem ir jāziņo Komisijai;

c) ievērojot a) apakšpunkta nosacījumus, izņēmuma gadījumos saistībā ar īpašiem projektiem svarīgās Eiropas interesēs, autoceļu nodevu likmēm var piemērot citas variēšanas formas, lai stiprinātu šo projektu komerciālo dzīvotspēju, gadījumos, kad tie tiek pakļauti tiešai konkurencei ar cita veida transportlīdzekļiem. Rezultātā maksas struktūra ir lineāra, samērīga, pazīnāta atklātībā, pieejama visiem lietotājiem, tiem nosakot vienādus nosacījumus, un tā ar augstākām autoceļu nodevām nerada papildu izmaksas citiem lietotājiem. Komisija pārbauda, vai tiek ievēroti šā punkta nosacījumi, pirms tā ievieš attiecīgo maksas struktūru.”;

f) tiek pievienoti šādi punkti:

“11. Neskarot 9. panta 1. un 1.a punktu, izņēmuma gadījumos attiecībā uz infrastruktūru kalnu reģionos un pēc paziņošanas Komisijai var pievienot uzcenojumu konkrētos autoceļu posmos:

- a) kas pakļauti lieliem sastrēgumiem, kuri ietekmē transportlīdzekļu brīvu kustību; vai
- b) kurus lietojot, transportlīdzekļi rada būtisku kaitējumu videi,

ar nosacījumu, ka:

- ienākumus, kas iegūti no uzcenojuma, iegulda Eiropas interešu prioritāros projektos, kas norādīti III pielikumā Lēmumam Nr. 884/2004/EK, kas sniedz tiešu ieguldījumu attiecīgās sastrēgumu problēmas vai videi nodarītā kaitējuma izskaušanā, un atrodas vienā koridorā ar autoceļu posmu, kurā noteikts uzcenojums,
- uzcenojums, ko piemēro autoceļu nodevām, kuru apmērs tiek variēts saskaņā ar 10. punktu, nepārsniedz 15 % no vidējās svērtās autoceļu nodevas apmēra, kas aprēķināts saskaņā ar 9. punktu, izņemot gadījumus, kad iegūtie ienākumi ir ieguldīti pārrobežu autoceļu posmos, kas ir Eiropas interešu prioritāri projekti, tostarp infrastruktūrās kalnu reģionos, un šajā gadījumā uzcenojums nedrīkst pārsniegt 25 %,
- uzcenojuma piemērošana nerada nevienlīdzīgu attieksmi pret transportlīdzekļiem, kas veic komerciālus pārvadājumus, salīdzinot ar citiem autoceļa lietotājiem,
- finanšu plānu infrastruktūrai, kurai piemēro uzcenojumu, un izmaksu un ieguvumu analīzi attiecība uz jaunas infrastruktūras projektu iesniedz Komisijai pirms uzcenojuma piemērošanas,
- laikposms, kurā uzcenojums ir jāpiemēro, ir iepriekš noteikts un ierobežots, tas saskan ar finanšu plānā un izmaksu un ieguvumu analīzē noteikto sagaidāmās peļņas apmēru.

Par šā noteikuma piemērošanu attiecībā uz jaunas infrastruktūras projektu vienojas ar iesaistītajām dalībvalstīm.

Kad Komisija saņem finanšu plānu no dalībvalsts, kas plāno piemērot uzcenojumu, tā šo informāciju dara zināmu 9.c panta 1. punktā minētajiem Komitejas locekļiem. Ja Komisija uzskata, ka plānotais uzcenojums neatbilst šajā punktā izklāstītajiem nosacījumiem vai ka

plānotajam uzcenojumam būs būtiska negatīva ietekme uz perifēru reģionu ekonomiku, tā var noraidīt plānu vai lūgt izdarīt izmaiņas attiecīgās dalībvalsts iesniegtajā plānā attiecībā uz maksājumiem saskaņā ar 9.c panta 2. punktā izklāstīto kārtību.

12. Ja transportlīdzekļa vadītājs pārbaudes gadījumā nevar uzrādīt transportlīdzekļa dokumentus, kas nepieciešami 10. punkta b) apakšpunkta pirmajā ievilkumā norādītās informācijas un transportlīdzekļa veida noskaidrošanai, dalībvalstīs transportlīdzeklim var piemērot augstāko iekasējamās autoceļu nodevas likmi.”;

3) iekļauj šādu 7.a pantu:

“7.a pants

1. Nosakot vidējās svērtās autoceļu nodevu likmes, ko iekasē no attiecīgās infrastruktūras tīkla vai no konkrēti noteiktas šā tīkla daļas, dalībvalstis ņem vērā 7. panta 9. punktā noteiktās dažādās izmaksas. Izmaksas, kas tiek ņemtas vērā, attiecas uz tīklu vai tā daļu, kurā autoceļu nodevas tiek iekasētas, kā arī uz transportlīdzekļiem, kuriem piemērojama nodeva. Dalībvalstīs var izvēlēties neatgūt šīs izmaksas no autoceļu nodevu ienākumiem vai atgūt vienīgi procentuālu daļu no izmaksām.

2. Autoceļu nodevas nosaka saskaņā ar šīs direktīvas 7. pantu un šā panta 1. punktu.

3. Attiecībā uz jaunu autoceļu nodevu iekasēšanas kārtību, kas neietver koncesijas nodevas, kuras dalībvalstis ieviešas pēc 2008. gada 10. jūnija, dalībvalstis aprēķina izmaksas, balstoties uz pamata aprēķinu metodikas principiem, kas izklāstīti III pielikumā.

Attiecībā uz jaunām koncesijas nodevām, kas ieviestas pēc 2008. gada 10. jūnija, maksimālā autoceļu nodevu likme ir līdzvērtīga vai nepārsniedz līmeni, ko nosaka, aprēķinot izmaksas, izmantojot metodoloģiju, kas balstās uz III pielikumā noteiktajiem aprēķinu pamatprincipiem. Šo līdzvērtību pārbauda, pamatojoties uz pietiekami ilgu bāzes periodu, kas atbilst koncesijas līguma saturam.

Uz nodevu maksāšanas pasākumiem, kas jau ir ieviesti 2008. gada 10. jūnijā, vai pasākumiem, attiecībā uz kuriem ir saņemti piedāvājumi vai atbilde uz uzaicinājumiem risināt sarunas saskaņā ar sarunu procedūru, un kuri ir bijuši izsludināti saskaņā ar valsts iepirkuma procesu pirms 2008. gada 10. jūnija, neattiecas šajā punktā izklāstītie pienākumi, tik ilgi, kamēr esošie pasākumi ir spēkā un ar noteikumu, ka tie vēlāk netiks būtiski grozīti.

4. Dalībvalstis vismaz četrus mēnešus pirms jaunās autoceļu nodevu iekasēšanas kārtības ieviešanas paziņo Komisijai:

a) attiecībā uz autoceļu nodevu iekasēšanas kārtību, kas nav tā, kura ietver koncesijas nodevas:

— vienību vērtības vai citus parametrus, ko tās izmanto dažādo izmaksu elementu aprēķināšanai; un

— skaidru informāciju par transportlīdzekļiem, kas ietilpst to autoceļu nodevu iekasēšanas režīmā, un par tīkla vai tā daļas aptvertu ģeogrāfisko platību, ko izmanto katrai atsevišķai izmaksu aprēķināšanai, kā arī izmaksu procentuālo daļu, ko tās vēlas atgūt;

b) attiecībā uz autoceļu nodevu iekasēšanas kārtību, kas ietver koncesiju nodevas:

— koncesiju līgumus vai būtiskas izmaiņas tajos,

— vispārējo gadījumu, uz kuru pamatojas koncesijas devēja paziņojums, kā izklāstīts Direktīvas 2004/18/EK VII B pielikumā; vispārējais gadījums ietver paredzētās izmaksas saskaņā ar 7. panta 9. punktu attiecībā uz koncesiju, paredzamo satiksmes plūsmu, kas sadalīta pa transportlīdzekļu veidiem, paredzētās autoceļu nodevu likmes, kā arī ģeogrāfisko platību, ko aptver tīkls, uz kuru attiecas koncesijas līgums.

5. Dalībvalstis arī vismaz četrus mēnešus pirms šo pasākumu īstenošanas informē Komisiju par jaunu autoceļu nodevu iekasēšanas kārtību, kuru tās piemēros paralēliem autoceļiem, uz kuriem satiksme var tikt novirzīta no Eiropas autoceļu tīkla un/vai kuri tiešā veidā konkurē ar atsevišķām šā tīkla daļām, kur iekasē autoceļu nodevu. Šajā informācijā iekļauj vismaz paskaidrojumu par attiecīgās autoceļu nodevas piemērošanas ģeogrāfiskajām robežām, transportlīdzekļiem, uz kuriem tā attiecas, un paredzētajiem autoceļu nodevas kategorijām kopā ar paskaidrojumu par nodevas apjoma noteikšanu.

6. Gadījumos, uz ko attiecas 3. punktā minētās saistības, Komisija četrus mēnešu laikā no informācijas saņemšanas brīža saskaņā ar 4. punktu dod atzinumu par to, vai šīs saistības ir izpildītas.

Attiecībā uz 5. punktā minētajiem pasākumiem Komisija var sniegt arī atzinumu, jo īpaši par ierosināto pasākumu proporcionalitāti un paredzamību un to paredzamo ietekmi uz konkurenci iekšējā tirgus un preču brīvas aprites kontekstā.

Komisijas atzinumi ir pieejami Komitejai, kas minēta 9.c panta 1. punktā.

7. Ja dalībvalstis vēlas piemērot 7. panta 11. punkta noteikumus attiecībā uz autoceļu nodevu iekasēšanas kārtību, kas ieviesta līdz 2008. gada 10. jūnijam, attiecīgā dalībvalsts iesniedz informāciju, kas pierāda, ka vidējā svērtā nodeva, ko piemēro attiecībā uz minēto infrastruktūru, atbilst 2. panta aa) apakšpunktam, 7. panta 9. punktam un 7. panta 10. punktam.”;

4) Iekļauj šādu pantu:

“7.b pants

Šī direktīva neierobežo to dalībvalstu brīvību, kuras ievieš autoceļu nodevu un/vai infrastruktūras lietošanas maksas sistēmu, noteikt attiecīgu kompensāciju par šīm maksām, neskarot Līguma 87. un 88. pantu.”;

5) 8. panta 2. punkta b) apakšpunktu aizvieto ar šādu tekstu:

“b) vienotās lietošanas maksas samaksa ļauj izmantot sadarbībā iesaistījušos dalībvalstu autoceļu tīklu saskaņā ar 7. panta 1. punktu;”;

6) iekļauj šādu pantu:

“8.a pants

Katra dalībvalsts pārrauga autoceļa nodevu un/vai lietošanas maksu sistēmu, nodrošinot, ka tā darbojas pārskatāmā un nediskriminējošā veidā.”;

7) 9. pantu groza šādi:

a) 1. punktu aizstāj ar šādu tekstu:

“1. Šī direktīva nekavē šādu nediskriminējošu dalībvalstu pasākumu piemērošanu:

a) īpašas nodevas vai maksas:

— reģistrējot transportlīdzekļus, vai

— transportlīdzekļiem vai kravām ar nestandarta masu vai gabāriem;

b) autostāvvietu izmantošanas maksas un īpašas maksas saistībā ar satiksmi pilsētā.

1.a Šī direktīva nekavē šādu nediskriminējošu pasākumu piemērošanu dalībvalstīs:

a) regulējošas maksas, kas īpaši paredzētas satiksmes sastrēgumu novēršanai noteiktajā laikā un vietās;

b) regulējošas maksas nelabvēlīgas vides ietekmes, tostarp sliktas gaisa kvalitātes, novēršanai

uz visiem ceļiem, īpaši pilsētu teritorijās, tostarp uz Eiropas autoceļu tīkla ceļiem, kas šķērso pilsētu teritorijas.”;

b) 2. punktu aizstāj ar šādu tekstu:

“2. Dalībvalstis nosaka, kā izlietojami ieņēmumi no maksām par autoceļu infrastruktūras lietošanu. Lai veicinātu transporta tīkla attīstību kopumā, ieņēmumi no maksām būtu jāizlieto transporta sektora labā un visas transporta sistēmas pilnveidošanai.”;

8) iekļauj šādus pantus:

“9.a pants

Dalībvalstis izveido piemērotu kontroles mehānismu un izstrādā sankciju sistēmu, ko piemērot par to valsts noteikumu pārkāpumiem, kuri pieņemti saskaņā ar šo direktīvu; tās veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu šo noteikumu īstenošanu. Noteiktajām sankcijām jābūt efektīvām, samērīgām un preventīvām.

9.b pants

Komisija veicina dialogu un tehnisko prasmju apmaiņu starp dalībvalstīm saistībā ar šīs direktīvas un jo īpaši III pielikuma piemērošanu. Saskaņā ar 9.c panta 3. punktā minēto kārtību Komisija atjaunina un precizē 0, III un IV pielikumu, ņemot vērā tehnisko progresu, kā arī I un II pielikumu, ņemot vērā inflāciju.

9.c pants

1. Komisijai palīdz Komiteja.

2. Ja izdara atsauci uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 3. un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. panta noteikumus.

3. Ja izdara atsauci uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5. un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. panta noteikumus.

Lēmuma 1999/468/EK 5. panta 6. punktā paredzētais laiks posms ir trīs mēneši.

4. Komiteja pieņem savu reglamentu.”;

9. 11. pantu aizstāj ar šādu tekstu:

“11. pants

Ne vēlāk kā 2008. gada 10. jūnijā Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs direktīvas īstenošanu un tās radītajām sekām, ņemot vērā tehnoloģijas attīstību un satiksmes blīvuma tendenci, tostarp lietojot tādus transportlīdzekļus, kuru masa ir lielāka par 3,5 tonnām un mazāka par 12 tonnām, kā arī novērtējot

direktīvas ietekmi uz iekšējo tirgu, tostarp Kopienas salās, reģionos bez pieejas jūrai un perifēros reģionos, investīciju līmeni sektorā un direktīvas ieguldījumu ilgtspējīgas transporta politikas mērķu sasniegšanā.

Dalībvalstis iesniedz ziņojumam nepieciešamo informāciju Komisijai ne vēlāk kā 2010. gada 10. decembrī.

Ne vēlāk kā 2008. gada 10. jūnijā Komisija iesniedz plaši pielietojamu, pārskatāmu un saprotamu modeli visiem transporta veidiem visu ārējo izmaksu, tostarp vides, trokšņu, sastrēgumu un ar veselību saistīto izmaksu, novērtējumam, kas būtu izmantojams kā pamats turpmāko infrastruktūru nodevu aprēķiniem. šim modelim seko ietekmes analīze, kas raksturotu visu transporta veidu ārējo izmaksu internalizāciju, un stratēģija pakāpeniskai un pārdomātai šā modeļa attiecināšanai uz visiem transporta veidiem.

Vajadzības gadījumā līdz ar ziņojumu un modeli iesniedz priekšlikumus Eiropas Parlamentam un Padomei par šīs direktīvas turpmāku pārskatīšanu.”;

10. Tabulu II pielikumā, kurā norādīts ikgadējo maksājumu summas, aizstāj ar šādu:

	Ne vairāk kā trīs asis	Ne mazāk kā četras asis
EURO 0	1 332	2 233
EURO I	1 158	1 933
EURO II	1 008	1 681
EURO III	876	1 461
EURO IV un mazāk piesārņojošs	797	1 329

11. II pielikuma pēdējo teikumu aizstāj ar šo:

“Dienas lietošanas maksa visām transportlīdzekļu kategorijām noteikta vienāda, un tās apmērs ir EUR 11.”;

12. Pievieno 0 pielikumu, kura teksts ir šīs direktīvas I pielikumā.

13. Pievieno III pielikumu, kura teksts ir šīs direktīvas II pielikumā.

14. Pievieno IV pielikumu, kura teksts ir šīs direktīvas III pielikumā.

2. pants

1. Ne vēlāk kā 2008. gada 10. jūnijā dalībvalstīs stājas spēkā normatīvi un administratīvi akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis nekavējoties par to informē Komisiju.

Kad dalībvalstis pieņem šādus pasākumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarīt šādu atsauci.

2. Dalībvalstis paziņo Komisijai to savu tiesību aktus noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva, kopā ar tabulu, kas parāda, kā šīs direktīvas noteikumi atbilst pieņemtajiem valsts noteikumiem.

3. pants

Šī direktīva stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

4. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Strasbūrā, 2006. gada 17. maijā

Eiropas Parlamenta vārdā—
priekšsēdētājs
J. BORRELL FONTELLES

Padomes vārdā—
priekšsēdētājs
H. WINKLER

I PIELIKUMS

"0. PIELIKUMS

IZMEŠU ROBEŽVĒRTĪBAS

1. Transportlīdzeklis "EURO 0"

Oglekļa monoksīda (CO) masa g/kWh	Ogļūdeņražu (HC) masa g/kWh	Slāpekļa oksīdu (NO _x) masa (g/kWh)
12,3	2,6	15,8

2. Transportlīdzekļi "EURO I"/"EURO II"

	Oglekļa monoksīda (CO) masa g/kWh	Ogļūdeņražu (HC) masa g/kWh	Slāpekļa oksīdu (NO _x) masa (g/kWh)	Cieto daļiņu (PT) masa g/kWh
Transportlīdzeklis "EURO I"	4,9	1,23	9,0	0,4 ⁽¹⁾
Transportlīdzeklis "EURO II"	4,0	1,1	7,0	0,15

⁽¹⁾ Cieto daļiņu izmešu robežvērtībai piemēro koeficientu 1,7 gadījumos, kad dzinēja darbības jauda ir 85 kW vai mazāka.

3. Transportlīdzekļi "EURO III"/"EURO IV"/"EURO V"/"EEV"

Oglekļa monoksīda, kopējo ogļūdeņražu, slāpekļa oksīdu un cieto daļiņu ar ESC testu noteiktais īpatsvars un izplūdes gāzu ar ERL testu noteiktā dūmainība nedrīkst pārsniegt šādas robežvērtības ⁽¹⁾:

	Oglekļa monoksīda (CO) masa g/kWh	Ogļūdeņražu (HC) masa g/kWh	Slāpekļa oksīdu (NO _x) masa (g/kWh)	Cieto daļiņu (PT) masa g/kWh	Izplūdes gāzes m ⁻¹
Transportlīdzeklis "EURO III"	2,1	0,66	5,0	0,10 ⁽²⁾	0,8
Transportlīdzeklis "EURO IV"	1,5	0,46	3,5	0,02	0,5
Transportlīdzeklis "EURO V"	1,5	0,46	2,0	0,02	0,5
Transportlīdzeklis "EEV"	1,5	0,25	2,0	0,02	0,15

⁽¹⁾ Pārbaudes cikls sastāv no secīgiem pārbaudes punktiem, kur katru punktu definē ātrums un griezes moments, kas dzinējam jāievēro, vienmērīgi darbojoties (ESC tests), vai īslaicīga darba apstākļos (ETC un ELR testi).

⁽²⁾ 0,13 dzinējiem, kuru cilindru bloka tilpums ir mazāks par 0,7 dm³ un nominālais ātrums pārsniedz 3 000 min⁻¹.

4. Var apsvērt turpmākas transportlīdzekļu emisijas klases, kā noteikts Direktīvā 88/77/EEK un turpmākajos grozījumos."

II PIELIKUMS

"III PIELIKUMS

IZMAKSU SADALES UN AUTOCEĻA NODEVU APRĒĶINĀŠANAS PAMATPRINCIPI

Šajā pielikumā noteikti vidējo svērto autoceļa nodevu aprēķināšanas pamatprincipi, atspoguļojot 7. panta 9. punktu. Pienākums saistīt autoceļa nodevas ar izmaksām neskar dalībvalstu brīvas izvēles tiesības saskaņā ar 7.a panta 1. punktu nesegt izmaksas pilnībā no ieņēmumiem, ko dod autoceļa nodevas, vai tiesības saskaņā ar 7. panta 10. punktu mainīt īpašu autoceļa nodevu lielumu, novirzoties no vidējās summas ⁽¹⁾.

Šos principus piemēro, pilnībā ievērojot citas Kopienas tiesību aktos noteiktās prasības, jo īpaši prasību piešķirt koncesijas līgumus saskaņā ar Direktīvu 2004/18/EK un citiem Kopienas instrumentiem valsts iepirkumu jomā.

Ja dalībvalsts sāk sarunas ar vienu vai vairākām trešām personām, lai noslēgtu koncesijas līgumu par infrastruktūras posma izbūvi vai uzturēšanu, vai ar šādu mērķi iesaistās līdzīgā nolīgumā, kas balstīts uz valsts tiesību aktiem vai uz nolīgumu, kurā iesaistījusies dalībvalsts valdība, par šo principu ievērošanu spriež pēc šo sarunu iznākuma.

1. Tīkla un transportlīdzekļu definīcija

- Ja nav paredzēts piemērot vienotu autoceļa nodevu iekasēšanas režīmu visā Eiropas autoautoceļu tīklā, dalībvalsts precīzi norāda to tīkla daļu vai daļas, kurās paredzēts piemērot autoceļa nodevu iekasēšanas režīmu, kā arī sistēmu, ko tā izmanto, lai klasificētu transportlīdzekļus nodevu variēšanas vajadzībām. Dalībvalstis arī norāda, vai tās paplašina autoceļa nodevu iekasēšanas režīmam pakļauto transportlīdzekļu loku zem 12 tonnu robežvērtības.
- Ja dalībvalsts izlemj piemērot atšķirīgu izmaksu atgūšanas politiku sava tīkla dažādām daļām (kā to pieļauj 7.a panta 1. punkts), katrai skaidri norādītai tīkla daļai piemēro atsevišķu izmaksu aprēķinu. Dalībvalsts drīkst sadalīt savu tīklu vairākās skaidri definētās daļās, lai katrai daļai izstrādātu atsevišķus koncesijas vai tamlīdzīgus pasākumus.

2. Infrastruktūras izmaksas**2.1. Ieguldījumu izmaksas**

- Ieguldījumu izmaksās iekļauj būvniecības izmaksas (tostarp finansēšanas izmaksas) un infrastruktūras attīstības izmaksas, kā arī, ja nepieciešams, kapitālieguldījumu atdevi vai peļņas normu. Iekļauj arī zemes iegādes, plānošanas, projektēšanas, būvniecības līgumu pārraudzības un projekta vadības izmaksas, kā arī arheoloģiskās un zemes izpētes un citas attiecīgās saistītās izmaksas.
- Būvniecības izmaksu atgūšana balstās uz infrastruktūras gaidāmo tehnisko kalpošanas laiku vai uz kādu citu amortizācijas laikposmu (ne mazāku par 20 gadiem), kurš būtu uzskatāms par atbilstīgu finansēšanas apsvērumu dēļ ar koncesijas līguma starpniecību vai citādi. Amortizācijas laikposma ilgums var būt galvenais mainīgais sarunās par koncesijas līgumu izstrādi, īpaši, ja attiecīgā dalībvalsts vēlas līgumā iekļaut piemērojamās vidējās svērtās autoceļa nodevas augšējo robežvērtību.
- Neskarot ieguldījumu izmaksu aprēķinu, izmaksu atgūšanu drīkst:
 - vienmērīgi sadalīt visa amortizācijas laikposma garumā vai koncentrēt sākuma, vidējos vai beigu gados ar nosacījumu, ka šāda sadale notiek pārskatāmā veidā;
 - paredzēt autoceļu nodevas indeksāciju amortizācijas laikposmā.
- Visas sākotnējās izmaksas balstās uz nomaksātajām summām. Paredzamās izmaksas balstās uz saprātīgām izmaksu prognozēm.

⁽¹⁾ Šie nosacījumi līdz ar piedāvāto elastību, nosakot izmaksu atgūšanas sadalījumu noteiktā laikposmā (skat. 2.1. punkta trešo ievilkumu), nodrošina ievērojamu rezervi nodokļu noteikšanai tādā līmenī, kas pieņemams lietotājiem un kas pielāgots attiecīgās dalībvalsts konkrētajiem transporta politikas mērķiem.

- Valsts investīcijas var uzskatīt par finansiālo aizņēmumu. Sākotnējām izmaksām piemēro procentu likmi, kas vienāda ar attiecīgajā laikposmā valsts aizņēmumiem piemēroto procentu likmi.
- Smagajiem kravas transportlīdzekļiem izmaksas sadala, ievērojot objektīvus un pārskatāmus kritērijus, ņemot vērā tīklā paredzamās smago kravas transportlīdzekļu satiksmes īpatsvaru un ar to saistītās izmaksas. Smago kravas transportlīdzekļu kilometrāžu šajā nolūkā drīkst koriģēt ar objektīvi pamatotiem "ekvivalences koeficientiem", piemēram, 4. punktā izklāstītajiem⁽¹⁾.
- Prognozētās kapitāla atdeves vai peļņas normas rezerve ir saprātīga, ņemot vērā tirgus apstākļus, un tā drīkst būt variēta, lai stimulētu trešo apakšuzņēmēju darbības rezultātus attiecībā uz pakalpojumu kvalitātes prasībām. Kapitāla atdevi var novērtēt, izmantojot ekonomiskos rādītājus, piemēram iekšējo ieguldījumu atdevi (*internal rate of return on investment, IRR*) vai vidējo svērto kapitāla izmaksu (*weighted average costs of capital, WACC*).

2.2. Ikgadējās uzturēšanas izmaksas un rekonstrukciju izmaksas

- Šajās izmaksās iekļauj gan gadskārtējās autoceļu tīkla uzturēšanas izmaksas, gan periodiskās izmaksas saistībā ar rekonstrukciju, nostiprināšanu un seguma atjaunošanu, lai nodrošinātu tīkla funkcionalitātes līmeņa saglabāšanu nākotnē.
- Šādas izmaksas sadala starp smagajiem kravas transportlīdzekļiem un pārējiem satiksmes dalībniekiem, pamatojoties uz to faktisko un prognozēto kilometrāžas daļu, un tās drīkst koriģēt ar objektīvi pamatotiem ekvivalences koeficientiem, piemēram, 4. punktā izklāstītajiem.

3. Pārvaldības, pārraudzības un autoceļu nodevas iekasēšanas izmaksas

Šajā izmaksu pozīcijā iekļauj visas izmaksas, kas radušās infrastruktūras operatoram un kas nav iekļautas 2. iedaļā, un kas attiecas uz infrastruktūras un autoceļu nodevu sistēmas ieviešanu, pārvaldību un pārraudzību. Konkrēti, tur iekļauj:

- nodevu iekasēšanas kabīņu un citu maksāšanas sistēmu būvniecības, uzstādīšanas un uzturēšanas izmaksas,
- ikdienas izmaksas, kas saistītas ar nodevu iekasēšanas sistēmas pārvaldīšanu, administrēšanu un kontroli,
- administratīvās maksas un atlīdzību saistībā ar koncesijas līgumiem,
- pārraudzības, administratīvās un pakalpojumu izmaksas saistībā ar infrastruktūras darbību.

Izmaksās var iekļaut kapitālieguldījumu atdevi vai peļņas normu, atspoguļojot nodotā riska pakāpi.

Šādas izmaksas sadala, pamatojoties uz taisnīgu un pārskatāmu pieeju, starp visām transportlīdzekļu klasēm, uz kurām attiecas autoceļu nodevu iekasēšanas sistēma.

4. Kravu transportlīdzekļu satiksmes daļa, ekvivalences koeficienti un korekcijas mehānisms

- Autoceļu nodevas aprēķins balstīts uz smago kravas transportlīdzekļu faktisko un prognozēto kilometrāžas daļu, kuru, ja nepieciešams, koriģē ar ekvivalences koeficientiem, lai pienācīgi ņemtu vērā kravu transportlīdzekļu lietošanai paredzētās infrastruktūras paaugstinātās izbūves un remonta izmaksas.
- Turpmākajā tabulā sniegta indikatīva ekvivalences koeficientu sistēma. Ja dalībvalsts izmanto ekvivalences koeficientus, kuru likmes atšķiras no tabulā norādītajām, tos balsta uz objektīvi pamatotiem kritērijiem un dara zināmus atklātībā.

⁽¹⁾ Piemērojot ekvivalences koeficientus, dalībvalstis var ņemt vērā autoceļu būvniecības attīstību pa fāzēm vai izmantot ilgstoša lietderīgā mūža cikla pieeju.

Transportlīdzekļa klase ⁽¹⁾	Ekvivalences koeficienti		
	Rekonstrukcijas darbi ⁽²⁾	Ieguldījumi	Ikgadējā uzturēšana
No 3,5 t līdz 7,5 t, 0. klase	1	1	1
> 7,5 t, I klase	1,96	1	1
> 7,5 t, II klase	3,47	1	1
> 7,5 t, III klase	5,72	1	1

⁽¹⁾ Par transportlīdzekļu klases noteikšanu skatīt IV pielikumu.

⁽²⁾ Transportlīdzekļu klases atbilst attiecīgi ass svaram 5,5; 6,5; 7,5 un 8,5 tonnas.

- Autoceļu nodevu iekasēšanas režīmi, kas balstīti uz satiksmes intensitātes plānošanu, paredz korekcijas mehānismu, ar kura palīdzību maksas periodiski koriģē, izlabojot jebkādu kļūdainu prognožu izraisītu nepietiekamu vai pārāk augstu izmaksu atgūšanu.”

III PIELIKUMS

"IV PIELIKUMS

Indikatīva transportlīdzekļu klases noteikšana

Transportlīdzekļu klases definētas turpmākajā tabulā.

Transportlīdzekļus iedala apakškategorijs 0, I, II un III, pieaugošā secībā, atkarībā no bojājumiem, ko tie rada autoceļu segumam, (tādējādi III klase ir kategorija, kas autoceļu segumam rada vislielākos bojājumus). Pieaugot ass svaram, bojājumi pieaug eksponenciāli.

Visi mehanizētie transportlīdzekļi un transportlīdzekļu kombinācijas ar maksimāli pieļaujamo pilno masu, kas mazāka par 7,5 tonnām, pieder 0 bojājumu klasei.

Mehāniskie transportlīdzekļi

Dzenošā(s) ass(is) ar pneimatisko vai par līdzvērtīgu atzītu balstiekārtu ⁽¹⁾		Citas dzenošās ass balstiekārtu sistēmas		Bojājumu klase
Asu skaits un maksimāli pieļaujamā pilnā masa (tonnās)		Asu skaits un maksimāli pieļaujamā pilnā masa (tonnās)		
Ne mazāka par	Mazāka par	Ne mazāka par	Mazāka par	
<i>Dīvas assis</i>				
7,5	12	7,5	12	I
12	13	12	13	
13	14	13	14	
14	15	14	15	
15	18	15	18	
<i>Trīs assis</i>				
15	17	15	17	
17	19	17	19	
19	21	19	21	
21	23	21	23	
23	25			
25	26			
		23	25	II
		25	26	
<i>Četras assis</i>				
23	25	23	25	I
25	27	25	27	
27	29			
		27	29	II
		29	31	
		31	32	
29	31			
31	32			

⁽¹⁾ Balstiekārta, kas atzīta par līdzvērtīgu saskaņā ar definīciju II pielikumā Padomes Direktīvai 96/53/EK (1996. gada 25. jūlijs), ar kuru paredz noteiktu Kopienā izmantotu transportlīdzekļu maksimālos pieļaujamos gabarītus iekšzemes un starptautiskajos autopārvadājumos, kā arī šo transportlīdzekļu maksimālo pieļaujamo masu starptautiskajos autopārvadājumos (OV L 235, 17.9.1996., 59. lpp.). Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2002/7/EK (OV L 67, 9.3.2002., 47. lpp.).

Transportlīdzekļu kombinācijas (posmaini transportlīdzekļi un autovilcieni)

Dzenošās asis ar pneimatisko vai par līdzvērtīgu atzītu balstiekārtu		Citas dzenošās ass balstiekārtu sistēmas		Bojājumu klase
Asu skaits un maksimāli pieļaujamā pilnā masa (tonnās)		Asu skaits un maksimāli pieļaujamā pilnā masa (tonnās)		
Ne mazāka par	Mazāka par	Ne mazāka par	Mazāka par	
2 + 1 asis				
7,5	12	7,5	12	I
12	14	12	14	
14	16	14	16	
16	18	16	18	
18	20	18	20	
20	22	20	22	
22	23	22	23	
23	25	23	25	
25	28	25	28	
2 + 2 asis				
23	25	23	25	
25	26	25	26	
26	28	26	28	
28	29	28	29	
29	31	29	31	II
31	33	31	33	
33	36	33	36	III
36	38			
2 + 3 asis				II
36	38	36	38	
38	40			
		38	40	III
3 + 2 asis				II
36	38	36	38	
38	40			
		38	40	III
		40	44	
40	44			
3 + 3 asis				
36	38	36	38	I
38	40			II
		38	40	
40	44	40	44"	

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2006/42/EK**(2006. gada 17. maijs)****par mašīnām, un ar kuru groza Direktīvu 95/16/EK (pārstrādāšana)****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 95. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

(1) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 98/37/EK (1998. gada 22. jūnijs) par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz mašīnām ⁽⁴⁾ kodificēja Direktīvu 89/392/EEK ⁽⁵⁾. Tā kā Direktīvā 98/37/EK tagad tiek veikti jauni būtiski grozījumi, tad skaidrības nolūkā minēto direktīvu būtu vēlams pārstrādāt.

(2) Mašīnu nozare ir mašīnbūvniecības nozīmīga daļa un viens no Kopienas ekonomikas rūpnieciskajiem balstiem. Mašīnu lietošanas rezultātā izraisīto daudzo nelaimes gadījumu sociālās izmaksas iespējams samazināt, pateicoties drošai mašīnu konstrukcijai un uzbūvei un pareizai uzstādīšanai un tehniskajai apkopei.

(3) Dalībvalstis ir atbildīgas par cilvēku, jo īpaši darba ņēmēju un patērētāju, un, attiecīgajos gadījumos, mājdzīvnieku veselības aizsardzību un drošību, kā arī preču drošību savā teritorijā, sevišķi attiecībā uz riskiem, ko rada mašīnu lietošana.

⁽¹⁾ OV C 154 E, 29.5.2001., 164. lpp.

⁽²⁾ OV C 311, 7.11.2001., 1. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2002. gada 4. jūlija Atzinums (OV C 271 E, 12.11.2003., 491. lpp.), Padomes 2005. gada 18. jūlija Kopējā nostāja (OV C 251 E, 11.10.2005., 1. lpp.) un Eiropas Parlamenta 2005. gada 15. decembra Nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta). Padomes 2006. gada 25. aprīļa Lēmums.

⁽⁴⁾ OV L 207, 23.7.1998., 1. lpp. Direktīvā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 98/79/EK (OV L 331, 7.12.1998., 1. lpp.).

⁽⁵⁾ Padomes Direktīva 89/392/EEK (1989. gada 14. jūnijs) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz mašīnām (OV L 183, 29.6.1989., 9. lpp.).

(4) Lai nodrošinātu tiesisko noteiktību lietotājiem, šīs direktīvas darbības joma un jēdzieni attiecībā uz tās piemērošanu būtu jānosaka pēc iespējas precīzāk.

(5) Obligātie dalībvalstu noteikumi, kas reglamentē cilvēku vai cilvēku un kravas pārvadāšanai paredzēto būvlaukumu pacelēju darbību un ko bieži papildina ar *de facto* obligātām tehniskām specifikācijām un/vai brīvprātīgiem standartiem, ne vienmēr izraisa atšķirīgus veselības aizsardzības un drošības līmeņus, bet būtisko atšķirību dēļ tie tomēr rada šķēršļus tirdzniecībai Kopienā. Turklāt valstu sistēmas attiecībā uz šādu mašīnu atbilstības novērtējumu un sertificēšanu ievērojami atšķiras. Tādēļ ir vēlams neizslēgt no šīs direktīvas darbības jomas cilvēku vai cilvēku un kravas pārvadāšanai paredzētos būvlaukumu pacelējus.

(6) Ir lietderīgi no direktīvas darbības jomas izslēgt ierocus, tostarp šaujamierocus, uz ko attiecas Padomes Direktīva 91/477/EEK (1991. gada 18. jūnijs) par ieroču iegādes un glabāšanas kontroli ⁽⁶⁾; izņēmumu attiecībā uz ierociem nevajadzētu piemērot pārnēsājamajām nopietnāšanas un triecienspēka mašīnām, kas paredzētas tikai rūpnieciskiem vai tehniskiem nolūkiem. Ir nepieciešams paredzēt pārejas pasākumus, kas dotu iespēju dalībvalstīm atļaut laist tirgū un nodot ekspluatācijā šādas mašīnas, kas ražotas saskaņā ar šīs direktīvas pieņemšanas laikā spēkā esošajiem valsts noteikumiem, tostarp noteikumiem, ar kuriem īsteno 1969. gada 1. jūlija Konvenciju par kājnieku ieroču paraugmarķējuma savstarpēju atzīšanu. Šādi pārejas pasākumi arī Eiropas standartizācijas organizācijām dos iespēju izstrādāt standartus, lai nodrošinātu uz jaunākajiem sasniegumiem balstītu drošības līmeni.

(7) Šī direktīva neattiecas uz personu pārvadāšanu ar tādu mašīnu palīdzību, kas nav paredzēta personu pārvadāšanai. Tomēr tas neietekmē dalībvalstu tiesības saskaņā ar Līgumu paredzēt valsts pasākumus attiecībā uz šādām mašīnām, lai īstenotu Padomes Direktīvu 89/655/EEK (1989. gada 30. novembris) par drošības un veselības aizsardzības minimālajām prasībām, darba ņēmējiem lietojot darba aprīkojumu darbā (otrā atsevišķā direktīva Direktīvas 89/391/EEK 16. panta 1. daļas nozīmē) ⁽⁷⁾.

⁽⁶⁾ OV L 256, 13.9.1991., 51. lpp.

⁽⁷⁾ OV L 393, 30.12.1989., 13. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/45/EK (OV L 195, 19.7.2001., 46. lpp.).

- (8) Attiecībā uz lauksaimniecības un mežsaimniecības traktoriem šīs direktīvas noteikumus attiecībā uz riskiem, kurus šobrīd neietver Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/37/EK (2003. gada 26. maijs), kas attiecas uz tipa apstiprinājumu lauksaimniecības vai mežsaimniecības traktoriem, to piekabēm un maināmām velkamām mašīnām kopā ar to sistēmām, detaļām un atsevišķām tehniskām vienībām⁽¹⁾, vairs nevajadzētu piemērot, kad uz šādiem riskiem attiecas Direktīva 2003/37/EK.
- (9) Tirgus uzraudzība ir būtisks instruments, ciktāl tas nodrošina direktīvu pareizu un vienādu piemērošanu. Tāpēc ir lietderīgi izveidot tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru būtu iespējams tirgus uzraudzību saskaņoti turpināt.
- (10) Dalībvalstis ir atbildīgas par šīs direktīvas efektīvu īstenošanu savā teritorijā un attiecīgo mašīnu drošības uzlabošanu iespēju robežās saskaņā ar šīs direktīvas noteikumiem. Dalībvalstīm vajadzētu nodrošināt, ka tās spētu īstenot efektīvu tirgus uzraudzību, ņemot vērā Komisijas izstrādātās pamatnostādnes, lai panāktu pienācīgu un vienotu šīs direktīvas piemērošanu.
- (11) Tirgus uzraudzības sakarā būtu skaidri jānošķir tāda saskaņota standarta apstrīdēšana, kas piešķir atbilstības prezumpciju attiecībā uz mašīnām, un drošības klauzula attiecībā uz mašīnām.
- (12) Mašīnu nodošana ekspluatācijā šīs direktīvas izpratnē var attiekties tikai uz pašu mašīnu lietojumu tām paredzētajā nolūkā vai tādā nolūkā, kādu iespējams pamatoti paredzēt. Tas neizslēdz nosacījumu noteikšanu attiecībā uz lietojumu ārpus mašīnu darbības, ar noteikumu, ka līdz ar to šos nosacījumus nemaina veidā, kāds nav paredzēts šajā direktīvā.
- (13) Ir jāizveido arī atbilstīgs mehānisms, kas ļautu Kopienas līmenī pieņemt īpašus pasākumus, pieprasot dalībvalstīm aizliegt vai ierobežot tādu noteiktu veidu mašīnu laišanu tirgū, kas attiecīgā(-o) saskaņotā(-o) standarta(-u) trūkumu dēļ vai to tehnisko raksturlielumu dēļ rada riskus cilvēku veselībai un drošībai, vai attiecināt uz šādām mašīnām īpašus nosacījumus. Lai nodrošinātu atbilstīgu novērtējumu par nepieciešamību pieņemt šādus pasākumus, tie būtu jāpieņem Komisijai, kurai palīdz komiteja, ņemot vērā apspriedes ar dalībvalstīm un citām ieinteresētajām pusēm. Tā kā šādi pasākumi nav tieši piemērojami komersantiem, dalībvalstīm būtu jāveic visi vajadzīgie pasākumi to īstenošanai.
- (14) Būtu jāizpilda būtiskas prasības attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību, lai nodrošinātu to, ka mašīnas ir drošas; šīs prasības būtu jāpiemēro, novērtējot un ņemot vērā modernizācijas līmeni mašīnu būves laikā un šajā laikā spēkā esošās tehniskās un ekonomiskās prasības.
- (15) Ja mašīnu var lietot patērētājs, t. i., neprofesionāls operators, ražotājam tas būtu jāņem vērā, mašīnu projektējot un konstruējot. Tas pats attiecas uz gadījumiem, kad mašīnu parasti lieto, sniedzot pakalpojumu patērētājam.
- (16) Lai gan šīs direktīvas prasības to kopumā neattiecas uz daļēji komplektētām mašīnām, tomēr ir svarīgi garantēt šādu mašīnu brīvu apriti ar īpašu procedūru.
- (17) Tirdzniecības gadatirgos, izstādēs u. tml. vajadzētu būt iespējai eksponēt mašīnas, kas neatbilst šīs direktīvas prasībām. Tomēr ieinteresētās puses būtu pienācīgi jāinformē par to, ka mašīnas neatbilst prasībām un šādā stāvoklī nav iegādājamas.
- (18) Ar šo direktīvu nosaka tikai būtiskās vispārpiemērojamas prasības attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību, ko papildina vairākas konkrētākas prasības attiecībā uz noteiktām mašīnu kategorijām. Lai palīdzētu ražotājiem pierādīt atbilstību šīm būtiskajām prasībām un nodrošinātu iespēju veikt atbilstības pārbaudi attiecībā uz šīm būtiskajām prasībām, standartiem vēlams būt saskaņotiem Kopienas līmenī, lai novērstu riskus, kas izriet no mašīnu konstrukcijas un uzbūves. Šos standartus sastādījuši privāttiesību subjekti, un tiem būtu jāslāgla nesaistošs statuss.
- (19) Ņemot vērā risku būtību saistībā ar to mašīnu lietojumu, uz ko attiecas šī direktīva, būtu jāizveido procedūras, lai novērtētu atbilstību būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību. Šīs procedūras būtu jāizstrādā, ievērojot šādām mašīnām raksturīgo apdraudējuma līmeni. No tā izriet, ka uz katru mašīnu kategoriju būtu jāattiecinā tai atbilstīga procedūra saskaņā ar Padomes Lēmumu 93/465/EEK (1993. gada 22. jūlijs) par atbilstības novērtējuma procedūru dažādu posmu moduļiem un noteikumiem par to, kā piestiprināt CE atbilstības zīmi, ko paredzēts izmantot tehniskas saskaņošanas direktīvās⁽²⁾, ņemot vērā šādām mašīnām nepieciešamās pārbaudes raksturu.

⁽¹⁾ OV L 171, 9.7.2003., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Direktīvu 2005/67/EK (OV L 273, 19.10.2005., 17. lpp.).

⁽²⁾ OV L 220, 30.8.1993., 23. lpp.

- (20) Ražotājiem būtu jā saglabā pilnīga atbildība, apstiprinot savu mašīnu atbilstību šīs direktīvas noteikumiem. Tomēr attiecībā uz noteiktiem mašīnu veidiem, ar kuriem saistāms augstāka riska faktors, ir vēlams stingrāka sertifikācijas procedūra.
- (21) CE marķējums būtu pilnībā jāatzīst kā vienīgais marķējums, kas liecina par to, ka mašīnas atbilst šīs direktīvas prasībām. Būtu jā aizliedz visi citi marķējumi, kas varētu maldināt trešās personas attiecībā uz CE marķējuma nozīmi vai formu, vai abiem.
- (22) Lai nodrošinātu vienu un to pašu kvalitāti gan CE marķējumam, gan ražotāja zīmei, ir svarīgi, lai tos piestiprinātu ar vieniem un tiem pašiem paņēmieniem. Lai izvairītos no jebkādu CE marķējumu, kas var atrasties uz noteiktām mašīnas sastāvdaļām, un CE marķējuma, kas atbilst mašīnai kopumā, sajaukšanas, ir svarīgi, lai šis pēdējais marķējums būtu piestiprināts līdzās tās personas vārdam, kas par to uzņēmusies atbildību, proti, līdzās ražotāja vai tā pilnvarotā pārstāvja vārdam.
- (23) Ražotājam vai viņa pilnvarotajam pārstāvim būtu jā nodrošina arī tas, lai attiecībā uz mašīnām, ko viņš vēlas laist tirgū, tiktu veikts riska novērtējums. Šajā nolūkā viņam būtu jānosaka, kuras ir būtiskās prasības attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību, kas piemērojamas viņa ražotajām mašīnām un attiecībā uz kurām viņam jāveic pasākumi.
- (24) Ir būtiski, lai pirms EK atbilstības deklarācijas sastādīšanas Kopienā reģistrētais ražotājs vai viņa pilnvarotais pārstāvis sagatavotu tehnisko dokumentāciju. Tomēr nav svarīgi, lai visa dokumentācija būtu pastāvīgi pieejama materiālā veidā, taču tai jābūt pieejamai pēc pieprasījuma. Tajā nav nepieciešams ietvert mašīnu ražošanā izmantotu mezglu detalizētus plānus, ja vien šādu plānu izpratne nav būtiska, lai apstiprinātu atbilstību būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību.
- (25) Jebkāda saskaņā ar šo direktīvu pieņemta lēmuma adresāti būtu jāinformē par šāda lēmuma iemesliem un par viņiem pieejamajiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem.
- (26) Dalībvalstīm būtu jāparedz sankcijas, kādas piemērojamas par šīs direktīvas noteikumu pārkāpumiem. Minētajām sankcijām vajadzētu būt efektīvām, samērīgām un preventīvām.
- (27) Šīs direktīvas piemērošana vairākām mašīnām, kas paredzētas personu pacelšanai, prasa labāku to ražojumu, uz kuriem attiecas šī direktīva, norobežošanu no ražojumiem, uz kuriem attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 95/16/EK (1995. gada 29. jūnija) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz liftiem ⁽¹⁾. Tādējādi pēdējās minētās direktīvas darbības jomu ir jāpārformulē. Tādēļ Direktīva 95/16/EK būtu attiecīgi jāgroza.
- (28) Tā kā dalībvalstis nespēj pietiekami labi sasniegt šīs direktīvas mērķi, proti, noteikt būtiskās prasības attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību saistībā ar projektēšanu un ražošanu, lai uzlabotu tirgū laisto mašīnu drošību, un to var labāk sasniegt Kopienas līmenī, Kopiena var paredzēt pasākumus saskaņā ar Līguma 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
- (29) Saskaņā ar 34. punktu Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu ⁽²⁾ dalībvalstis tiek rosinātas gan savām vajadzībām, gan Kopienas interesēs izstrādāt savas tabulas, kas pēc iespējas precīzāk atspoguļotu atbilstību starp šo direktīvu un transponēšanas pasākumiem, un padarīt tās publiski pieejamas.
- (30) Šīs direktīvas īstenošanai vajadzīgie pasākumi būtu jāpieņem saskaņā ar Padomes Lēmumu 1999/468/EK (1999. gada 28. jūnijs), ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību ⁽³⁾.

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Darbības joma

1. Šī direktīva attiecas uz šādiem ražojumiem:

- a) mašīnām;
- b) maināmām iekārtām;
- c) drošības sastāvdaļām;
- d) celšanas palīgierīcēm;
- e) ķēdēm, trosēm un pinumiem;
- f) noņemamām mehāniskās transmisijas ierīcēm;
- g) daļēji komplektētām mašīnām.

⁽¹⁾ OV L 213, 7.9.1995., 1. lpp. Direktīvā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1882/2003 (OV L 284, 31.10.2003., 1. lpp.).

⁽²⁾ OV C 321, 31.12.2003., 1. lpp.

⁽³⁾ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

2. Šī direktīva neattiecas uz šādiem ražojumiem:
- a) drošības sastāvdaļām, kas paredzētas lietošanai kā rezerves daļas, lai nomainītu identiskas sastāvdaļas, un ko piegādā sākotnējo mašīnu ražotājs;
 - b) īpašo aprīkojumu lietojumam tirgus laukumos un/vai atrakciju parkos;
 - c) mašīnām, kas īpaši izstrādātas vai nodotas ekspluatācijā kodolenerģijas ražošanas nolūkos un kuru darbības kļūmes rezultātā iespējama radioaktivitātes emisija;
 - d) ieročiem, tostarp šaujamieročiem;
 - e) šādiem transportlīdzekļiem:
 - lauksaimniecības un mežsaimniecības traktoriem saistībā ar riskiem, kas ietverti Direktīvā 2003/37/EK, izņemot mašīnas, kas uzmontētas uz šādiem transportlīdzekļiem,
 - mehāniskiem transportlīdzekļiem un to piekabēm, uz ko attiecas Padomes Direktīva 70/156/EEK (1970. gada 6. februāris) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju tipa apstiprinājumu ⁽¹⁾, izņemot mašīnas, kas uzmontētas uz šādiem transportlīdzekļiem,
 - transportlīdzekļiem, kas ietverti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2002/24/EK (2002. gada 18. marts), kas attiecas uz divriteņu vai trīsriteņu mehānisko transportlīdzekļu tipa apstiprinājumu ⁽²⁾, izņemot mašīnas, kas uzmontētas uz šādiem transportlīdzekļiem,
 - mehāniskiem transportlīdzekļiem, kas paredzēti tikai un vienīgi sacensībām; un
 - gaisa, ūdens un dzelzceļa tīklu transporta līdzekļiem, izņemot mašīnas, kas uzmontētas uz šādiem transportlīdzekļiem;
 - f) jūras kuģiem un pārvietojamām atklātā jūrā strādājošām vienībām, kā arī mašīnām, kas uzstādītas uz šādu kuģu un/vai vienību klāja;
 - g) mašīnām, kas īpaši projektētas un ražotas militārām vai policijas vajadzībām;
 - h) mašīnām, kas īpaši projektētas un konstruētas pētniecības nolūkiem pagaidu lietojumam laboratorijās;
 - i) šahtās lietotajām pacelšanas ierīcēm;
 - j) mašīnām, kas paredzētas izpildītāju pārvietošanai izrāžu laikā;

⁽¹⁾ OV L 42, 23.2.1970., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Direktīvu 2006/28/EK (OV L 65, 7.3.2006., 27. lpp.).

⁽²⁾ OV L 124, 9.5.2002., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Direktīvu 2005/30/EK (OV L 106, 27.4.2005., 17. lpp.).

- k) elektriskiem un elektroniskiem ražojumiem šādās jomās, ciktāl tie ietverti Padomes Direktīvā 73/23/EEK (1973. gada 19. februāris) par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz elektroiekārtām, kas paredzētas lietošanai noteiktās sprieguma robežās ⁽³⁾:

- mājssaimniecības preces, kas paredzētas sadzīves lietojumam,
- audiovizuāls aprīkojums,
- informācijas tehnoloģijas iekārtas,
- parastas biroja iekārtas,
- zemsprieguma sadales ierīces un vadības ierīces,
- elektromotori;

- l) šādu veidu augstsprieguma elektroiekārtām:

- sadales iekārtām un vadības mehānismiem,
- transformatoriem.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā “mašīnas” nozīmē 1. panta 1. punkta a) līdz f) apakšpunktā minētos ražojumus.

Piemēro šādas definīcijas:

- a) “mašīnas” ir:

- īpaša lietojuma nolūkā savienoto detaļu vai sastāvdaļu, no kurām vismaz viena kustas, kopums, kas aprīkots vai ko paredzēts aprīkot ar tādu piedziņas sistēmu, kurā netiek tieši pielietots cilvēka vai dzīvnieka spēks,
- pirmajā ievilkumā minētais kopums, kurā iztrūkst tikai tās sastāvdaļas, kas nepieciešamas, lai to nostiprinātu uz vietas vai pieslēgtu enerģijas un piedziņas avotiem,
- pirmajā un otrajā ievilkumā minētais kopums, kas gatavs uzstādīšanai un var darboties attiecīgajā stāvoklī tikai tad, ja tas ir uzstādīts uz transportlīdzekļa vai ierīkots ēkā vai konstrukcijā,
- kopumi, kuri sastāv no mašīnām, kas minētas pirmajā, otrajā un trešajā ievilkumā, vai no g) apakšpunktā minētajām daļēji komplektētām mašīnām un kuros viena mērķa sasniegšanai mašīnas sakārto un vada tā, lai tās darbotos kā viens vesels,
- kopums, kas sastāv no kravu un/vai cilvēku celšanas nolūkā savienotām detaļām vai sastāvdaļām, no kurām vismaz viena kustas, un kā vienīgais enerģijas avots ir tieši pielikts cilvēku spēks;

⁽³⁾ OV L 77, 26.3.1973., 29. lpp. Direktīvā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 93/68/EEK (OV L 220, 30.8.1993., 1. lpp.).

b) "maināma iekārta" ir ierīce, kuru pēc mašīnas vai traktora nodošanas ekspluatācijā šai mašīnai vai traktoram uzmontē pats operators, lai mainītu mašīnas vai traktora funkciju vai piešķirtu tam jaunu funkciju, ciktāl šī ierīce nav instruments;

c) "drošības sastāvdaļa" ir sastāvdaļa:

- kas paredzēta drošības funkcijas pildīšanai,
- ko laiž tirgū neatkarīgi,
- kuras defekts un/vai darbības traucējumi apdraud personu drošību, un
- kas nav nepieciešama, lai mašīna varētu darboties, vai ko var aizvietot ar parastajām sastāvdaļām, lai mašīna varētu darboties.

Drošības sastāvdaļu indikatīvs saraksts ir dots V pielikumā, ko var atjaunināt saskaņā ar 8. panta 1. punkta a) apakšpunktu;

d) "celšanas palīgierīce" ir sastāvdaļa vai ierīce, kas nav pievienota pacelājamašīnai, ļaujot noturēt kravu, un kas atrodas starp mašīnu un kravu vai arī uz pašas kravas vai paredzēta veidot kravas sastāvdaļu, un ko tirgū laiž neatkarīgi; arī cilpas un to sastāvdaļas uzskata par celšanas palīgierīcēm;

e) "ķēdes, troses un pinumi" ir ķēdes, troses un pinumi, kas projektēti un konstruēti pacelšanas nolūkā kā daļa no pacelājamašīnām vai celšanas palīgierīcēm;

f) "noņemama mehāniskās transmisijas ierīce" ir noņemama sastāvdaļa jaudas pārvadīšanai starp pašgājēju mašīnu vai traktoru un citu mašīnu, savienojot tās pie pirmā stacionāra gultņa. Kad šādu ierīci laiž tirgū kopā ar aizsargu, tā uzskatāma par vienu veselu ražojumu;

g) "daļēji komplektēta mašīna" ir kopums, kas gandrīz jau ir mašīna, taču pats nevar veikt konkrēto uzdevumu. Piedziņas sistēma ir daļēji komplektēta mašīna. Daļēji komplektēta mašīna ir paredzēta vienīgi iekļaušanai citā mašīnā vai citā daļēji komplektētā mašīnā vai iekārtā vai samontēšanai ar to, tādējādi veidojot mašīnu, uz kuru attiecas šī direktīva;

h) "laist tirgū" nozīmē pirmo reizi Kopienā darīt pieejamu mašīnu vai daļēji komplektētu mašīnu izplatīšanas vai lietojuma nolūkā par atlīdzību vai bez maksas;

i) "ražotājs" ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas projektē un/vai ražo mašīnas vai daļēji komplektētas mašīnas, uz kurām attiecas šī direktīva, un kas ir atbildīga par mašīnu vai daļēji komplektēto mašīnu atbilstību šai

direktīvai saistībā ar to laišanu tirgū ar savu nosaukumu vai preču zīmi vai lietošanu pašu vajadzībām. Iepriekš noteiktā ražotāja neesamības gadījumā par ražotāju uzskatāma jebkura fiziska vai juridiska persona, kas laiž tirgū vai nodod ekspluatācijā mašīnas vai daļēji komplektētas mašīnas, uz kurām attiecas šī direktīva;

j) "pilnvarotais pārstāvis" ir jebkura Kopienā reģistrētā fiziska vai juridiska persona, kas no ražotāja saņēmusi rakstveida pilnvaru viņa vārdā veikt visus pienākumus un formalitātes vai kādu to daļu saistībā ar šo direktīvu;

k) "nodošana ekspluatācijā" ir mašīnu, uz ko attiecas šī direktīva, pirmā lietošana Kopienā šīm mašīnām paredzētajā nolūkā;

l) "saskaņotais standarts" ir nesaistoša tehniskā specifikācija, ko pieņēmusi standartizācijas iestāde, proti, Eiropas Standartizācijas komiteja (CEN), Eiropas Elektrotehnikas standartizācijas komiteja (CENELEC) vai Eiropas Telekomunikāciju standartu institūts (ETSI), balstoties uz Komisijas doto uzdevumu saskaņā ar procedūram, kuras noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 98/34/EK (1998. gada 22. jūnijs), kas nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu un Informācijas Sabiedrības pakalpojumu noteikumu sfērā ⁽¹⁾.

3. pants

Konkrētas direktīvas

Ja attiecībā uz mašīnām I pielikumā minētie apdraudējumi pilnībā vai daļēji ir konkrētāk aptverti citās Kopienas direktīvās, šo direktīvu nepiemēro vai arī pārtrauc piemērot šādām mašīnām saistībā ar minētajiem apdraudējumiem, sākot no šo citu direktīvu īstenošanas dienas.

4. pants

Tirgus uzraudzība

1. Dalībvalstis veic visus atbilstīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka mašīnu var laist tirgū un/vai nodot ekspluatācijā tikai tad, ja tā atbilst attiecīgajiem šīs direktīvas noteikumiem un neapdraud cilvēku un, attiecīgos gadījumos, mājdzīvnieku veselību un drošību, kā arī īpašuma drošību, būdama pareizi uzstādīta, uzturēta un lietota tai paredzētajā nolūkā vai apstākļos, ko var pamatot paredzēt.

⁽¹⁾ OV L 204, 21.7.1998., 37. lpp. Direktīva, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar 2003. gada Pievienošanās aktu.

2. Dalībvalstis veic visus atbilstīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka daļēji komplektētu mašīnu var laist tirgū tikai tad, ja tā atbilst attiecīgajiem šīs direktīvas noteikumiem.

3. Dalībvalstis izveido vai izraugās kompetentās iestādes, kas pārrauga mašīnu un daļēji komplektētu mašīnu atbilstību 1. un 2. punktā paredzētajiem noteikumiem.

4. Dalībvalstis nosaka 3. punktā minēto kompetento iestāžu uzdevumus, organizāciju un pilnvaras un informē par to, kā arī par jebkuru turpmāku grozījumu Komisiju un pārējās dalībvalstis.

5. pants

Laišana tirgū un nodošana ekspluatācijā

1. Pirms mašīnas laišanas tirgū un/vai nodošanas ekspluatācijā ražotājs vai viņa pilnvarotais pārstāvis:

- a) nodrošina, ka tā atbilst attiecīgajām I pielikumā minētajām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību;
- b) nodrošina VII pielikuma A iedaļā minētās tehniskās dokumentācijas pieejamību;
- c) jo īpaši sniedz nepieciešamo informāciju, piemēram, instrukcijas;
- d) veic attiecīgās atbilstības novērtēšanas procedūras saskaņā ar 12. pantu;
- e) sastāda EK atbilstības deklarāciju saskaņā ar II pielikuma 1. daļas A iedaļu un nodrošina, lai tā būtu pievienota mašīnai;
- f) piestiprina CE marķējumu saskaņā ar 16. pantu.

2. Pirms daļēji komplektētas mašīnas laišanas tirgū ražotājs vai viņa pilnvarotais pārstāvis nodrošina, lai būtu izpildīta 13. pantā minētā procedūra.

3. Šīs direktīvas 12. pantā minētās procedūras nolūkā ražotāja vai viņa pilnvarotā pārstāvja rīcībā ir nepieciešamie līdzekļi vai arī viņiem ir pieejami šādi līdzekļi, lai nodrošinātu to, ka mašīna atbilst I pielikumā noteiktajām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību.

4. Ja uz mašīnu saistībā ar citiem aspektiem attiecas arī citas direktīvas, kas paredz CE marķējuma piestiprināšanu, šis marķējums norāda, ka mašīna atbilst arī minēto citu direktīvu noteikumiem.

Tomēr gadījumos, kad viena vai vairākas minētās direktīvas ļauj ražotājam vai viņa pilnvarotajam pārstāvim pārejas laikā

izvēlēties piemērojamo sistēmu, CE marķējums norāda uz atbilstību tikai tiem direktīvu noteikumiem, ko piemēro ražotājs vai viņa pilnvarotais pārstāvis. EK atbilstības deklarācijā norāda plašāku informāciju par piemērotajām direktīvām, kā publicēts Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

6. pants

Brīva aprīte

1. Dalībvalstis neaizliedz, neierobežo vai nekavē to mašīnu laišanu tirgū un/vai nodošanu ekspluatācijā savā teritorijā, kas atbilst šai direktīvai.

2. Dalībvalstis neaizliedz, neierobežo vai nekavē daļēji komplektētu mašīnu laišanu tirgū un/vai nodošanu ekspluatācijā, ja ražotājs vai viņa pilnvarotais pārstāvis sniedz II pielikuma 1. daļas B iedaļā minēto iekļaušanas deklarāciju, norādot, ka tās ir iekļaujamās mašīnās vai samontējamas ar citām daļēji komplektētām mašīnām, lai veidotu mašīnas.

3. Tirdzniecības izstādēs, izstādēs, demonstrācijās u.tml. dalībvalstis nekavē tādu mašīnu vai daļēji komplektētu mašīnu eksponēšanu, kas neatbilst šai direktīvai, ar noteikumu, ka redzama zīme skaidri norāda uz to, ka šī mašīna neatbilst šai direktīvai un nebūs pieejama līdz brīdim, kad panāks tās atbilstību šai direktīvai. Turklāt šādu neatbilstīgu mašīnu vai daļēji komplektētu mašīnu demonstrāciju laikā ievēro atbilstīgus drošības pasākumus, lai nodrošinātu cilvēku aizsardzību.

7. pants

Atbilstības prezumpcija un saskaņotie standarti

1. Dalībvalstis uzskata, ka mašīnas ar CE marķējumu un pievienotu EK atbilstības deklarāciju, kuras saturs noteikts II pielikuma 1. daļas A iedaļā, atbilst šīs direktīvas noteikumiem.

2. Mašīnas, kas ražotas saskaņā ar saskaņoto standartu, atsaucies uz kuru ir publicētas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī, uzskatāmas par tādām, kas atbilst šādā saskaņotajā standartā ietvertajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību.

3. Komisija publicē atsaucies uz saskaņotajiem standartiem Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

4. Dalībvalstis veic attiecīgos pasākumus, lai sociālajiem partneriem dotu iespēju valsts līmenī ietekmēt saskaņoto standartu sagatavošanas un uzraudzības procesu.

8. pants

Konkrēti pasākumi

1. Komisija saskaņā ar 22. panta 3. punktā minēto procedūru var veikt jebkādu piemērotu pasākumu, lai īstenotu noteikumus attiecībā uz šādiem jautājumiem:

a) V pielikumā esošā drošības sastāvdaļu indikatīva saraksta, kas minēts 2. panta c) apakšpunktā, atjaunināšana;

b) 9. pantā minēto mašīnu laišanas tirgū ierobežošana.

2. Komisija saskaņā ar 22. panta 2. punktā minēto procedūru var veikt jebkādu piemērotu pasākumu saistībā ar šīs direktīvas īstenošanu un praktisko piemērošanu, tostarp pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu dalībvalstu sadarbību savā starpā un ar Komisiju atbilstīgi 19. panta 1. punktam.

9. pants

Konkrēti pasākumi attiecībā uz iespējami bīstamām mašīnām

1. Ja saskaņā ar 10. pantā minēto procedūru Komisija uzskata, ka saskaņotais standarts pilnībā neapmierina tās būtiskās prasības attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību, kas tajā ietvertas un ir noteiktas I pielikumā, Komisija saskaņā ar šā panta 3. punktu var paredzēt pasākumus, pieprasot dalībvalstīm aizliegt vai ierobežot tādu mašīnu laišanu tirgū, kuru tehniskie raksturlielumi attiecīgā standarta trūkumu dēļ izraisa risku, vai attiecināt uz šādām mašīnām īpašus nosacījumus.

Ja saskaņā ar 11. pantā minēto procedūru Komisija uzskata, ka dalībvalsts veiktais pasākums ir pamatots, Komisija saskaņā ar šā panta 3. punktu var paredzēt pasākumus, pieprasot dalībvalstīm aizliegt vai ierobežot tādu mašīnu laišanu tirgū, kuru tehniskie raksturlielumi izraisa tādu pašu risku, vai attiecināt uz šādām mašīnām īpašus nosacījumus.

2. Jebkura dalībvalsts var pieprasīt Komisijai apsvērt nepieciešamību paredzēt 1. punktā minētos pasākumus.

3. Šā panta 1. punktā minētajos gadījumos Komisija apspriežas ar dalībvalstīm un citām ieinteresētajām pusēm, norādot pasākumus, kādus tā paredz veikt, lai Kopienas līmenī nodrošinātu cilvēku veselības un drošības augstu aizsardzības līmeni.

Pienācīgi ņemot vērā šādas apspriešanās rezultātus, Komisija paredz nepieciešamos pasākumus saskaņā ar 22. panta 3. punktā minēto procedūru.

10. pants

Saskaņotā standarta apstrīdēšanas procedūra

Ja dalībvalsts vai Komisija uzskata, ka saskaņotais standarts pilnībā neatbilst būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību, kas tajā ietvertas un noteiktas I pielikumā, Komisija vai dalībvalsts jautājumu iesniedz komitejā, kas izveidota saskaņā ar Direktīvu 98/34/EK, to attiecīgi pamatojot. Komiteja bez kavēšanās sniedz savu atzinumu. Ņemot vērā komitejas atzinumu, Komisija nolemj publicēt, nepublicēt, publicēt ar ierobežojumu, saglabāt, saglabāt ar ierobežojumu vai atsaukt atsauces uz attiecīgo saskaņoto standartu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

11. pants

Drošības klauzula

1. Ja dalībvalsts konstatē, ka mašīnas, uz ko attiecas šī direktīva, kam piestiprināts CE marķējums un pievienota EK atbilstības deklarācija un ko lieto saskaņā ar tām paredzēto nolūku vai apstākļos, kurus var pamatoti paredzēt, var apdraudēt cilvēku un, attiecīgajos gadījumos, mājdzīvnieku veselību un drošību vai īpašuma drošību, tā veic visus attiecīgos pasākumus, lai izņemtu šādas mašīnas no tirgus, aizliegtu šādu mašīnu laišanu tirgū un/vai nodošanu ekspluatācijā vai ierobežotu to brīvu apriti.

2. Dalībvalstis nekavējoties informē Komisiju un pārējās dalībvalstis par jebkādu šādu pasākumu, norādot sava lēmuma iemeslus un jo īpaši to, vai neatbilstība radusies šādu iemeslu dēļ:

a) šīs direktīvas 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā minēto būtisko prasību neievērošana;

b) šīs direktīvas 7. panta 2. punktā minēto saskaņoto standartu nepareiza piemērošana;

c) trūkumi pašos 7. panta 2. punktā minētajos saskaņotajos standartos.

3. Komisija bez kavēšanās uzsāk apspriešanos ar iesaistītajām pusēm.

Pēc šīs apspriešanās Komisija apsver, vai dalībvalsts pieņemtie pasākumi ir pamatoti, un savu lēmumu tā dara zināmu dalībvalstij, kas izrādījusi iniciatīvu, kā arī pārējām dalībvalstīm un ražotājam vai viņa pilnvarotajam pārstāvim.

4. Ja 1. punktā minētie pasākumi pamatoti ar trūkumu saskaņotajos standartos un ja dalībvalsts, kas ierosinājusi pasākumus, paliek pie savas nostājas, Komisija vai dalībvalsts ierosina 10. pantā minēto procedūru.

5. Ja mašīnas neatbilst prasībām un tām ir CE marķējums, atbildīgā dalībvalsts veic attiecīgu darbību pret personu, kura šādu marķējumu piestiprinājusi, un informē par to Komisiju. Komisija attiecīgi informē pārējās dalībvalstis.

6. Komisija nodrošina to, lai dalībvalstis būtu informētas par procedūras norisi un iznākumu.

12. pants

Procedūras mašīnu atbilstības novērtēšanai

1. Lai apliecinātu mašīnu atbilstību šīs direktīvas noteikumiem, ražotājs vai viņa pilnvarotais pārstāvis piemēro vienu no procedūrām, kas paredzētas atbilstības novērtēšanai un aprakstītas 2., 3. un 4. punktā.

2. Ja mašīnas nav minētas IV pielikumā, ražotājs vai viņa pilnvarotais pārstāvis piemēro procedūru atbilstības novērtēšanai ar iekšējām pārbaudēm mašīnu ražotnē atbilstīgi VIII pielikumam.

3. Ja mašīnas ir minētas IV pielikumā un ražotas atbilstīgi 7. panta 2. punktā minētajiem saskaņotajiem standartiem un ja šie standarti ietver visas attiecīgās būtiskās prasības attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību, ražotājs vai viņa pilnvarotais pārstāvis piemēro vienu no šādām procedūrām:

a) procedūra atbilstības novērtēšanai ar iekšējām pārbaudēm mašīnu ražotnē atbilstīgi VIII pielikumam;

b) EK tipa pārbaudes procedūra atbilstīgi IX pielikumam un iekšējās pārbaudes mašīnu ražotnē atbilstīgi VIII pielikuma 3. punktam;

c) pilnīga kvalitātes nodrošināšanas procedūra atbilstīgi X pielikumam.

4. Ja mašīnas ir minētas IV pielikumā un nav ražotas atbilstīgi 7. panta 2. punktā minētajiem saskaņotajiem standartiem vai ražotas tikai daļēji atbilstīgi šiem standartiem, vai ja saskaņotie standarti neietver visas attiecīgās būtiskās prasības attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību, vai ja attiecībā uz konkrētajām mašīnām saskaņotu standartu nav, ražotājs vai viņa pilnvarotais pārstāvis piemēro vienu no šādām procedūrām:

a) EK tipa pārbaudes procedūra atbilstīgi IX pielikumam un iekšējās pārbaudes mašīnu ražotnē atbilstīgi VIII pielikuma 3. punktam;

b) pilnīga kvalitātes nodrošināšanas procedūra atbilstīgi X pielikumam.

13. pants

Procedūra attiecībā uz daļēji komplektētām mašīnām

1. Daļēji komplektētu mašīnu ražotājs vai viņa pilnvarotais pārstāvis pirms šādu mašīnu laišanas tirgū nodrošina to, lai:

a) būtu sagatavota attiecīgā tehniskā dokumentācija, kas aprakstīta VII pielikuma B daļā;

b) būtu sagatavotas montāžas instrukcijas, kas aprakstītas VI pielikumā;

c) būtu sastādīta iekļaušanas deklarācija, kas aprakstīta II pielikuma 1. daļas B iedaļā.

2. Daļēji komplektētām mašīnām pievieno montāžas instrukcijas un iekļaušanas deklarāciju līdz laikam, kad tās ir iekļautas galīgajā mašīnā, pēc tām veidojot minēto mašīnu tehniskās dokumentācijas daļu.

14. pants

Pilnvarotās iestādes

1. Dalībvalstis informē Komisiju un pārējās dalībvalstis par iestādēm, kuras tās iecēlušas atbilstības novērtēšanas veikšanai attiecībā uz mašīnu laišanu tirgū, kā minēts 12. panta 3. un 4. punktā, norādot konkrētās atbilstības novērtēšanas procedūras un mašīnu kategorijas, kādām šīs iestādes ieceltas, kā arī tām Komisijas iepriekš piešķirtos identifikācijas numurus. Dalībvalstis paziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm par jebkādiem turpmākiem grozījumiem.

2. Dalībvalstis nodrošina to, lai pilnvaroto iestāžu darbību regulāri uzraudzītu, pārbaudot, vai tās vienmēr atbilst XI pielikumā noteiktajiem kritērijiem. Pilnvarotā iestāde pēc pieprasījuma sniedz visu attiecīgo informāciju, tostarp budžeta dokumentus, lai dotu dalībvalstīm iespēju nodrošināt to, ka XI pielikuma prasības tiek ievērotas.

3. Dalībvalstis piemēro XI pielikumā noteiktos kritērijus, novērtējot iestādes, kuras jāpilnvaro, un iestādes, kuras jau ir pilnvarotas.

4. Informācijas nolūkā Komisija publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* pilnvaroto iestāžu un to identifikācijas numuru, kā arī uzdevumu, kam tās pilnvarotas, sarakstu. Komisija nodrošina šāda saraksta atjaunināšanu.

5. Iestādes, kuras atbilst novērtēšanas kritērijiem, kas noteikti attiecīgajos saskaņotajos standartos, par kurām atsaucies publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, uzskatāmas par atbilstīgām minētajiem kritērijiem.

6. Ja pilnvarotā iestāde konstatē, ka ražotājs neievēro vai vairs neievēro attiecīgās šīs direktīvas prasības vai ka EK tipa pārbaudes sertifikātu vai kvalitātes nodrošināšanas sistēmas apstiprinājumu nevar izsniegt, tā, ievērojot proporcionalitātes principu, aptur vai anulē izsniegto sertifikātu vai apstiprinājumu vai nosaka ierobežojumus attiecībā uz to, sniedzot detalizētu pamatojumu, ja vien ražotājs nenodrošina atbilstību šādām prasībām, ieviešot attiecīgus korektīvus pasākumus. Sertifikāta vai apstiprinājuma apturēšanas vai anulēšanas gadījumā vai gadījumā, kad attiecībā uz sertifikātu vai apstiprinājumu noteikts ierobežojums, vai gadījumos, kad var izrādīties nepieciešama kompetentās iestādes iejaukšanās, pilnvarotā iestāde informē par to kompetento iestādi saskaņā ar 4. pantu. Dalībvalsts bez kavēšanās informē pārējās dalībvalstis un Komisiju. Ir pieejama apelācijas procedūra.

7. Komisija paredz pieredzes apmaiņas organizēšanu starp iestādēm, kuras ir atbildīgas par pilnvaroto iestāžu iecelšanu, pilnvarošanu un uzraudzību dalībvalstīs, un pilnvarotajām iestādēm, lai koordinētu šīs direktīvas vienādu piemērošanu.

8. Dalībvalsts, kas pilnvarojusi iestādi, nekavējoties atsauc šādu pilnvarojumu, ja tā konstatē:

- a) ka iestāde vairs neatbilst XI pielikumā noteiktajiem kritērijiem vai
- b) ka iestāde savu pienākumu izpildē pieļauj nopietnus trūkumus.

Dalībvalsts attiecīgi nekavējoties informē Komisiju un pārējās dalībvalstis.

15. pants

Mašīnu uzstādīšana un lietošana

Šī direktīva neietekmē dalībvalstu tiesības noteikt, pienācīgi ievērojot Kopienas tiesību aktus, tādas prasības, kādas tās var

uzskatīt par nepieciešamām, lai nodrošinātu, ka personas, un jo īpaši darba ņēmēji, lietojot mašīnas, ir aizsargāti, ar noteikumu, ka tas nenozīmē šo mašīnu modificēšanu tādā veidā, kas nav norādīts šajā direktīvā.

16. pants

CE marķējums

1. CE atbilstības marķējums sastāv no lielajiem sākumburciem "CE", kā parādīts III pielikumā.

2. CE marķējumu mašīnai piestiprina redzamā vietā, tas ir skaidri salasāms un neizdzēšams atbilstīgi III pielikumam.

3. Mašīnas aizliegts marķēt ar marķējumiem, zīmēm un uzrakstiem, ko trešās personas var sajaukt ar CE marķējumu pēc nozīmes vai formas, vai abiem. Uz mašīnām drīkst likt jebkuru citu marķējumu, ja tas nemazina CE marķējuma redzamību, salasāmību un nozīmi.

17. pants

Marķējuma neatbilstība

1. Dalībvalstis šādu marķējumu uzskata par neatbilstīgu:

- a) CE marķējuma piestiprināšana saskaņā ar šo direktīvu ražojumiem, uz ko neattiecas šī direktīva;
- b) CE marķējuma trūkums un/vai EK atbilstības deklarācijas trūkums mašīnai;
- c) cita marķējuma, kas nav CE marķējums un ir aizliegts saskaņā ar 16. panta 3. punktu, piestiprināšana mašīnai.

2. Ja dalībvalsts konstatē, ka marķējums neatbilst šīs direktīvas attiecīgajiem noteikumiem, ražotāja vai viņa pilnvarotā pārstāvja pienākums ir nodrošināt ražojuma atbilstību un izbeigt pārkāpumu saskaņā ar dalībvalsts paredzētiem nosacījumiem.

3. Ja neatbilstību nenovērš, dalībvalsts veic visus attiecīgos pasākumus, lai ierobežotu vai aizliegtu attiecīgā ražojuma laišanu tirgū vai nodrošinātu tā izņemšanu no tirgus saskaņā ar 11. pantā noteikto procedūru.

18. pants

Konfidencialitāte

1. Neskarot spēkā esošos valsts noteikumus un praksi konfidencialitātes jomā, dalībvalstis nodrošina to, lai visām attiecīgajām pusēm un personām, ko skar šīs direktīvas piemērošana, ir pienākums ievērot konfidencialitāti attiecībā uz informāciju, kas iegūta to uzdevumu izpildes gaitā. Precizējot par konfidencialitātiem uzskata komercnoslēpumus, dienesta noslēpumus un uzņēmējdarbības noslēpumus, ja vien šādas informācijas izpaušana nav nepieciešama, lai aizsargātu cilvēku veselību un drošību.

2. Šā panta 1. punkta noteikumi neietekmē dalībvalstu un pilnvaroto iestāžu pienākumus attiecībā uz abpusēju informācijas apmaiņu un brīdinājumu izdošanu.

3. Jebkurus saskaņā ar 9. un 11. pantu pieņemtos dalībvalstu un Komisijas lēmumus publicē.

19. pants

Sadarbība dalībvalstu starpā

1. Dalībvalstis veic attiecīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka 4. panta 3. punktā minētās kompetentās iestādes sadarbojas savā starpā un ar Komisiju un nodod viena otrai informāciju, kas nepieciešama šīs direktīvas vienādei piemērošanai.

2. Komisija nodrošina pieredzes apmaiņas organizēšanu to kompetento iestāžu starpā, kas ir atbildīgas par tirgus uzraudzību, lai koordinētu šīs direktīvas vienādu piemērošanu.

20. pants

Tiesiskās aizsardzības līdzekļi

Jebkuru pasākumu, ko veic saskaņā ar šo direktīvu un ar ko ierobežo jebkuru šajā direktīvā aptverto mašīnu laišanu tirgū un/vai nodošanu ekspluatācijā, precīzi pamato. Par tādu pasākumu pēc iespējas ātrāk paziņo ieinteresētajai pusei, kuru vienlaikus informē par tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, kādi tai ir pieejami saskaņā ar attiecīgajā dalībvalstī spēkā esošajiem tiesību aktiem, un par termiņiem, kas jāievēro attiecībā uz šādiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem.

21. pants

Informācijas izplatīšana

Komisija veic vajadzīgos pasākumus, lai būtu pieejama visa attiecīgā informācija saistībā ar šīs direktīvas īstenošanu.

22. pants

Komiteja

1. Komisijai palīdz komiteja, turpmāk — “Komiteja”.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 3. un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. pantu.

3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5. un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. pantu.

Lēmuma 1999/468/EK 5. panta 6. punktā paredzētais laiks posms ir trīs mēneši.

4. Komiteja pieņem savu reglamentu.

23. pants

Sankcijas

Dalībvalstis pieņem noteikumus par sankcijām, ko piemēro par to valsts tiesību aktu pārkāpumiem, kas pieņemti saskaņā ar šo direktīvu, un veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu šādu sankciju īstenošanu. Paredzētajām sankcijām jābūt efektīvām, samērīgām un preventīvām. Dalībvalstis dara zināmus šos noteikumus Komisijai līdz 2008. gada 29. jūnijam un paziņo tai par jebkādiem turpmākiem grozījumiem, kas ietekmē šos noteikumus.

24. pants

Direktīvas 95/16/EK grozījumi

Direktīvu 95/16/EK groza šādi:

1) Direktīvas 1. pantā 2. un 3. punktu aizstāj ar šādiem punktiem:

2. “Šajā direktīvā “lifts” ir pacelšanas ierīce, kas apkalpo noteiktus līmeņus un kam ir kabīne, kura pārvietojas pa vadslīdēm, kas ir stingras, novietotas vairāk nekā 15 grādu leņķī attiecībā pret horizontāli, un kura paredzēta, lai transportētu:

— cilvēkus,

— cilvēkus un kravas,

— tikai kravas, ja kabīne ir pieejama, tas ir, cilvēks tajā var iekļūt bez grūtībām, un kabīnes iekšpusē vai iekšpusē esošam cilvēkam aizsniedzamā vietā ir vadības ierīces.

Pacelšanas ierīces, kas pārvietojas pa negrozāmu kursu, arī tad, ja tās nepārvietojas pa stingrām vadslīdēm, uzskatāmas par liftiem, kas ietilpst šīs direktīvas darbības jomā.

“Kabīne” nozīmē lifta daļu, kas balsta cilvēkus un/vai kravas, lai tos paceltu vai nolaistu.

3. Šī direktīva neattiecas uz:

- pacelšanas ierīcēm, kuru ātrums nepārsniedz 0,15 m/s,
- būvlaukumu pacelājiem,
- trošu ceļiem, tostarp trošu dzelzceļiem,
- liftiem, kas īpaši projektēti un ražoti militārām vai policijas vajadzībām,
- pacelšanas ierīcēm, no kurām iespējams veikt darbu,
- šahtās lietotajām pacelšanas ierīcēm,
- pacelšanas ierīcēm, kas paredzētas izpildītāju pacelšanai izrāžu laikā,
- pacelšanas ierīcēm, kas ierīkotas transportlīdzekļos,
- pacelšanas ierīcēm, kas pievienotas iekārtām un paredzētas tikai un vienīgi nokļūšanai darba vietā, tostarp mašīnas tehniskās apkopes un pārbaudes punktos,
- zobstieņa un zobrata tipa pacelājiem,
- eskalatoriem un mehāniskajiem celiņiem.”

2) Direktīvas I pielikumā 1.2. punktu aizstāj ar šādu punktu:

“1.2 Kabīne

Jebkura lifta kabīnei jābūt vagonam. Šis vagonis jāprojektē un jākonstruē tā, lai nodrošinātu vietu un izturīgumu atbilstīgi maksimālajam cilvēku skaitam un lifta nominālajai slodzei, kādu noteicis uzstādītājs.

Ja lifts ir paredzēts cilvēku transportēšanai un ja tā izmēri to pieļauj, vagonis jāprojektē un jākonstruē tā, lai tā strukturālās iezīmes netraucētu vai nekavētu piekļuvi un izmantošanu invalīdiem, kā arī lai attiecīgi pielāgojumi viņiem atvieglotu lifta izmantošanu.”

25. pants

Atcelšana

Ar šo atceļ Direktīvu 98/37/EK.

Atsauces uz atcelto direktīvu uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu, un tās jālasa saskaņā ar korelācijas tabulu XII pielikumā.

26. pants

Īstenošana

1. Dalībvalstis pieņem un publicē noteikumus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības vēlākais līdz 2008. gada 29. jūnijam. Tās nekavējoties informē Komisiju par tiem.

Dalībvalstis piemēro šos noteikumus no 2009. gada 29. decembra.

Kad dalībvalstis pieņem šos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka to, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus valsts tiesību aktu noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva, kopā ar tabulu, kas parāda, kā šīs direktīvas noteikumi atbilst pieņemtajiem valsts noteikumiem.

27. pants

Atkāpe

Līdz 2011. gada 29. jūnijam dalībvalstis var atļaut laist tirgū un nodot ekspluatācijā pārnēsājamās nostiprināšanas un triecienspēka mašīnas, kas darbojas ar patronām un kas atbilst šīs direktīvas pieņemšanas brīdī spēkā esošajiem valsts noteikumiem.

28. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

29. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Strasbūrā, 2006. gada 17. maijā

Eiropas Parlamenta vārdā —

priekšsēdētājs

J. BORRELL FONTELLES

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

H. WINKLER

I PIELIKUMS

Būtiskās prasības attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību saistībā ar mašīnu projektēšanu un konstruēšanu**VISPĀRĒJIE PRINCIPI**

1. Mašīnu ražotājam vai viņa pilnvarotajam pārstāvim jānodrošina, ka tiek veikts riska novērtējums, lai noteiktu mašīnai piemērojamās prasības attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību; pēc tam mašīnas projektē un konstruē, ņemot vērā riska novērtējuma rezultātus.

Iepriekš minētajā riska novērtēšanas un riska samazināšanas atkārtotajā procesā ražotājs vai viņa pilnvarotais pārstāvis:

- nosaka mašīnas ierobežojumus, kas ietver paredzēto lietojumu un jebkuru pamatoti paredzamu nepareizu tās lietojumu,
- nosaka apdraudējumus, ko mašīna var radīt, un ar to saistītās bīstamās situācijas,
- novērtē riskus, ņemot vērā iespējamās traumas vai veselības kaitējuma smaguma pakāpi un tā radīšanas iespējamību,
- novērtē riskus ar mērķi noteikt, vai ir nepieciešams riska samazinājums saskaņā ar šīs direktīvas mērķi,
- novērš apdraudējumus vai samazina riskus, kas saistīti ar šiem apdraudējumiem, piemērojot aizsardzības pasākumus tādā prioritāšu kārtībā, kāda noteikta 1.1.2. iedaļas b) punktā.

2. Saistības, ko nosaka būtiskās prasības attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību, piemēro tikai tad, kad saistībā ar konkrēto mašīnu pastāv attiecīgs apdraudējums, ja šo mašīnu lieto ražotāja vai viņa pilnvarotā pārstāvja paredzētajos apstākļos vai paredzamās neparastās situācijās. Jebkurā gadījumā piemēro 1.1.2. iedaļā minētos drošības integrācijas principus un 1.7.3. un 1.7.4. iedaļā minētos pienākumus attiecībā uz mašīnu marķēšanu un instrukcijām.
3. Šajā pielikumā noteiktās būtiskās prasības attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību ir obligātas. Tomēr, ņemot vērā pašreizējo stāvokli, var būt arī neiespējami sasniegt šajās prasībās izvirzītos mērķus. Tādā gadījumā mašīna jāprojektē un jākonstruē tā, lai pēc iespējas tuvotos minētajiem mērķiem.
4. Šis pielikums ir sakārtots vairākās daļās. Pirmajai daļai ir vispārējs raksturs, un tā attiecas uz visu veidu mašīnām. Pārējās daļas attiecas uz noteiktiem konkrētāku apdraudējumu veidiem. Neraugoties uz to, ir būtiski iepazīties ar visu šo pielikumu, lai noteikti ievērotu visas attiecīgās būtiskās prasības. Projektējot mašīnu, atkarībā no riska novērtējuma rezultātiem, ko veic saskaņā ar šo vispārējo principu 1. punkta noteikumiem, ņem vērā vispārējās daļas prasības un vienas vai vairāku pārējo daļu prasības.

1. BŪTISKAS PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ VESELĪBAS AIZSARDZĪBU UN DROŠĪBU**1.1. VISPĀRĪGAS PIEZĪMES****1.1.1. Definīcijas**

Šajā pielikumā:

- a) "apdraudējums" ir potenciāls traumas vai veselības kaitējuma avots;
- b) "bīstama zona" ir jebkura zona mašīnas iekšienē un/vai ap mašīnu, kurā cilvēka veselība vai drošība ir apdraudēta;
- c) "apdraudējumam pakļauta persona" ir jebkura persona, kas pilnīgi vai daļēji atrodas bīstamā zonā;
- d) "operators" ir persona vai personas, kas uzstāda, darbina, regulē, apkopj, tīra, remontē vai pārvieto mašīnas;
- e) "risks" ir traumas vai veselības kaitējuma, ko var radīt bīstama situācija, varbūtības un pakāpes kombinācija;
- f) "aizsargs" ir mašīnas daļa, ko īpaši izmanto, lai nodrošinātu aizsardzību ar fiziska norobežojuma starpniecību;
- g) "aizsargierīce" ir ierīce (kas nav aizsargs), kas samazina risku viena pati vai apvienojumā ar aizsargu;
- h) "paredzētais lietojums" ir mašīnas lietojums atbilstīgi lietošanas instrukcijā sniegtajai informācijai;
- i) "pamatoti paredzams nepareizs lietojums" ir mašīnas lietojums tādā veidā, kas nav paredzēts lietošanas instrukcijā, taču kas var izrietēt no paredzamas cilvēka uzvedības.

1.1.2. Drošības integrācijas principi

- a) Mašīnas jāprojektē un jākonstruē tā, lai tās būtu piemērotas savām funkcijām un tās varētu darbināt, regulēt un apkopt, nepakļaujot cilvēkus riskam, ja šīs darbības veic paredzētajos apstākļos, ņemot vērā tomēr arī jebkuru pamatoti paredzamu nepareizu lietojumu.

Pasākumi jāveic ar mērķi novērst jebkādu risku visā paredzamajā mašīnu kalpošanas laikā, tostarp transportēšanas, montāžas, demontāžas, atspējošanas un utilizācijas stadijā.

- b) Izvēloties vispiemērotākās metodes, ražotājam vai viņa pilnvarotajam pārstāvim turpmāk noteiktajā kārtībā jāpiemēro šādi principi:

- iespēju robežās novērst vai samazināt riskus (izstrādājot būtībā drošas mašīnas projektu un konstrukciju),
- veikt vajadzīgos aizsargpasākumus pret riskiem, ko nevar novērst,
- informēt lietotājus par nenovērstajiem riskiem, ko rada pieņemto aizsargpasākumu nepilnības, un dot norādījumus par to, vai ir vajadzīga īpaša apmācība, kā arī norādīt jebkādu vajadzību lietot individuālos aizsarglīdzekļus.

- c) Projektējot un konstruējot mašīnas un sastādot instrukcijas, ražotājam vai viņa pilnvarotajam pārstāvim jāapsver ne tikai mašīnu lietošana paredzētajiem mērķiem, bet arī jebkura to pamatoti paredzama nepareiza lietošana.

Mašīnas jāprojektē un jākonstruē tā, lai tās nevarētu lietot neparedzētiem mērķiem, ja to lietošana tādiem mērķiem nav droša. Ja nepieciešams, instrukcijām jāvērs lietotāja uzmanība uz to, kā, pēc pieredzes, šīs mašīnas nevajadzētu lietot.

- d) Mašīnas jāprojektē un jākonstruē, ņemot vērā ierobežojumus, kādiem pakļauts operators, lietojot nepieciešamos vai paredzamos individuālos aizsarglīdzekļus.

- e) Mašīnas jāaprīko ar visu speciālo aprīkojumu un piederumiem, kas vajadzīgi to regulēšanai, apkopei un drošai lietošanai.

1.1.3. Materiāli un ražojumi

Materiāli, ko lieto mašīnu konstrukcijā, vai ražojumi, ko lieto vai rada, tās ekspluatējot, nedrīkst apdraudēt personu drošību vai veselību. Īpaši, ja lieto šķidrumus, mašīnas jāprojektē un jākonstruē tā, lai risks nerastos uzpildīšanas, lietošanas, reģenerācijas vai iztukšošanas dēļ.

1.1.4. Apgaismojums

Mašīnas jāaprīko ar vietējo apgaismojumu, kas piemērots attiecīgajam darbam, ja tāda apgaismojuma trūkums var radīt risku, kaut arī vispārējā apgaismojuma intensitāte ir normāla.

Mašīnas jāprojektē un jākonstruē tā, lai nerastos iespējami traucējoši ēnu laukumi, kairinoši spilgta gaisma un bīstami stroboskopiski efekti uz kustīgajām daļām apgaismojuma dēļ.

Iekšējās daļas, kam bieži vajadzīga pārbaude un regulēšana, kā arī apkalpošanas zonas jānodrošina ar piemērotu apgaismojumu.

1.1.5. Mašīnu projektēšana, atvieglojot to apkalpošanu

Mašīnai vai katrai tās sastāvdaļai jābūt:

- droši apkalpojamai un transportējamai,
- iepakotai vai projektētai tā, ka to var droši glabāt, neradot bojājumus.

Mašīnu un/vai tās sastāvdaļu transportēšanas laikā nedrīkst būt pēkšņu kustību vai apdraudējumu iespējas nestabilitātes dēļ, ja vien mašīnas un/vai to sastāvdaļas apkalpo atbilstīgi instrukcijām.

Ja mašīnas vai tās atsevišķo sastāvdaļu svars, izmēri vai forma neļauj tās pārvietot ar rokām, mašīnai vai katrai tās sastāvdaļai jābūt:

- vai nu aprīkotai ar ierīcēm pacelšanas mehānisma pievienošanai, vai
- projektētai tā, ka to var aprīkot ar šādām ierīcēm, vai
- tādā formā, ka viegli var pievienot standarta pacelšanas mehānismu.

Ja mašīna vai viena no tās sastāvdaļām jāpārvieto ar rokām, tai jābūt:

- vai nu viegli pārvietojamai, vai
- aprīkotai tā, lai to varētu droši pacelt un pārvietot.

Īpaša sagatavošanās jāveic, lai apkalpotu instrumentus un/vai mašīnu detaļas, kuras var būt bīstamas, pat ja to svars nav liels.

1.1.6. **Ergonomika**

Saskaņā ar paredzētajiem lietojuma apstākļiem līdz iespējamajam minimumam jāsamazina operatora diskomforts, nogurums un fiziskā un psiholoģiskā spriedze, ievērojot ergonomiskos principus, tādus kā:

- dažādu operatora fizisko izmēru, spēka un izturības pielāgums,
- pietiekami telpas operatora ķermeņa daļu kustībām,
- izvairīšanās no mašīnas noteikta darba tempa,
- izvairīšanās no novērošanas, kas prasa ilgstošu koncentrēšanos,
- cilvēka/mašīnas saskares pielāgošana paredzamajiem operatoru raksturlielumiem.

1.1.7. **Ekspluatācijas zonas**

Ekspluatācijas zonas jāprojektē un jākonstruē tā, lai izvairītos no jebkāda riska izplūdes gāzu un/vai skābekļa trūkuma dēļ.

Ja mašīna ir paredzēta lietojumam bīstamā vidē, kas rada risku operatora veselībai un drošībai, vai ja pati mašīna rada bīstamu vidi, jāveic atbilstīgi pasākumi, lai nodrošinātu operatoram labus darba apstākļus un aizsargātu pret jebkādiem paredzamiem apdraudējumiem.

Ja iespējams, ekspluatācijas zona jānodrošina ar atbilstīgu kabīni, kas projektēta, konstruēta un/vai aprīkota, lai ievērotu iepriekš minētās prasības. Izejai jānodrošina strauja izklūšana no kabīnes. Turklāt, ja tas iespējams, avārijas izeja jāveido tajā virzienā, kas ir pretējs parastajai izejai.

1.1.8. **Sēdekļi**

Ja iespējams un ja darba apstākļi to pieļauj, darba vietām, kas veido mašīnu neatņemamu sastāvdaļu, jābūt projektētām tā, lai tajās varētu ierīkot sēdekļus.

Ja operatoram paredzēts darbības laikā sēdēt un ekspluatācijas zona ir mašīnas neatņemama sastāvdaļa, sēdekļi jānodrošina kopā ar mašīnu.

Operatora sēdeklim jānodrošina viņam iespēja saglabāt stabīlu stāvokli. Turklāt operatoram jābūt iespējai pielāgot sēdekli un tā attālumu no vadības ierīcēm.

Ja mašīna ir pakļauta vibrācijai, sēdekļi jāprojektē un jākonstruē tādā veidā, lai samazinātu operatora uztvertās vibrācijas līdz zemākajam līmenim, kāds vien ir pamatoti iespējams. Sēdekļa stiprinājumiem jāiztur visa veida slodze, kādai vien to var pakļaut. Ja operatora kājas neatrodas uz grīdas, tad mašīna jāaprīko ar kāju balstiem, kas pārklāti ar neslidošu materiālu.

1.2. VADĪBAS SISTĒMAS

1.2.1. **Vadības sistēmu drošums un izturība**

Vadības sistēmas jāprojektē un jākonstruē tā, lai tās novērstu bīstamu situāciju rašanos. Tās projektējot un konstruējot, pirmām kārtām jānodrošina, lai:

- tās var izturēt slodzi, kas rodas, mašīnu lietojot paredzētajiem mērķiem, un ārējo faktoru iedarbību,
- vadības sistēmas aparatūras vai programmatūras kļūdas nerada bīstamas situācijas,
- vadības sistēmas loģikas kļūdas nerada bīstamas situācijas,
- pamatoti paredzamas cilvēka kļūdas darbības laikā nerada bīstamas situācijas.

Īpaša uzmanība jāpievērš šādiem jautājumiem:

- mašīna nedrīkst būt negaidīti iedarbināma,
- mašīnas parametri nedrīkst mainīties nokontrolētā veidā, ja šādas izmaiņas var radīt bīstamas situācijas,
- mašīnas darbības apturēšana nedrīkst būt kavēta, ja apturēšanas komanda jau dota,
- neviena mašīnas kustīgā daļa vai mašīnas turētā detaļa nedrīkst krist vai tikt izgrūsta,
- automātiskā vai manuālā kustīgo daļu apturēšana, lai kāda tā būtu, nedrīkst būt traucēta,
- aizsargierīcēm jā saglabā pilnīga efektivitāte vai arī jāraida apturēšanas komanda,
- ar drošību saistītajām vadības sistēmas daļām saskaņotā veidā jāattiecas uz visu mašīnas un/vai daļēji komplektētās mašīnas kopumu.

Bezkabele vadībā jāveic automātiska darbības apturēšana, ja netiek saņemti pareizi vadības signāli, tostarp signāla zuduma gadījumā.

1.2.2. **Vadības ierīces**

Vadības ierīcēm jābūt:

- skaidri redzamām un atpazīstamām, vajadzības gadījumā marķētām ar piktogrammām,
- novietotām tā, lai, nezaudējot laiku, tās var droši darbināt bez šaubīšanās un nenoteiktības,
- projektētām tā, lai vadības ierīču darbināšana būtu saskanīga ar rezultātu,
- novietotām ārpus bīstamām zonām, izņemot gadījumus, kas tas nepieciešams attiecībā uz noteiktām vadības ierīcēm, piemēram, procesa apturēšanai ārkārtas situācijās vai robotu vadības pultis,
- novietotām tā, lai to darbība neradītu papildu risku,
- projektētām vai aizsargātām tā, lai vēlāmais rezultāts, ja tā sasniegšana saistīta ar apdraudējumu, nav sasniedzams bez apzinātas vadības ierīču darbināšanas,
- ražotām tā, lai tās iztur paredzamo spēku iedarbību; īpaša uzmanība jāpievērš ierīcēm procesa apturēšanai ārkārtas situācijās, kuras var būt pakļautas ievērojamai spēku iedarbībai.

Ja vadības ierīce ir projektēta un konstruēta tā, lai ar to veiktu vairākas atšķirīgas darbības, proti, ja nav tiešas atbildes, veicama darbība ir skaidri jāparāda un vajadzības gadījumā īpaši jāapstiprina.

Vadības ierīču izvietojumam, pārvietošanās veidam un iedarbināšanas pretestībai jāatbilst izpildāmās darbības nolūkam, ņemot vērā ergonomikas principus.

Mašīnas jāaprīko ar indikatoriem, kas vajadzīgi drošai mašīnu darbināšanai. Operatoram jābūt iespējai tos saskatīt no savas vadības pozīcijas.

Operatoram jābūt iespējai no jebkuras vadības pozīcijas pārliecināties, vai bīstamās zonās neatrodas cilvēki, vai arī vadības sistēma jāprojektē un jākonstruē tā, lai mašīnu nevarētu iedarbināt, ja bīstamajā zonā atrodas kāds cilvēks.

Ja šādas iespējas nav, pirms mašīnas iedarbināšanas jādod akustisks un/vai vizuāls brīdinājuma signāls. Apdraudējumam pakļautajai personai jābūt laikam, lai ātri aizietu no bīstamās zonas vai novērstu mašīnas iedarbināšanu.

Ja nepieciešams, jārada līdzekļi, lai nodrošinātu to, ka mašīnu iespējams vadīt tikai no vadības pozīcijām, kas atrodas vienā vai vairākās iepriekš noteiktās zonās vai vietās.

Ja ir vairāk kā viena vadības pozīcija, vadības sistēma jāprojektē tā, lai vienas vadības pozīcijas lietojums nepieļauj pārējo vadības pozīciju lietošanu, izņemot apturēšanas vadību un ierīces apturēšanai ārkārtas situācijās.

Ja mašīnai ir divas vai vairākas vadības pozīcijas, katra no tām jāaprīko ar visām nepieciešamajām vadības ierīcēm, lai operatori viens otram netraucētu un neradītu viens otram bīstamu situāciju.

1.2.3. Iedarbināšana

Mašīnai jābūt iedarbināmai, tikai apzināti darbinot šim nolūkam paredzētu vadības ierīci.

Tā pati prasība ir piemērojama:

- atkārtoti iedarbinot mašīnu, neatkarīgi no apturēšanas cēloņa,
- īstenojot ievērojamas izmaiņas ekspluatācijas nosacījumos.

Tomēr mašīnas atkārtota iedarbināšana vai izmaiņas ekspluatācijas nosacījumos iespējams veikt, apzināti aktivizējot ierīci, kas nav šādam nolūkam nodrošināta vadības ierīce, ar nosacījumu, ja tas nerada bīstamu situāciju.

Mašīnai, kas darbojas automātiskajā režīmā, tās iedarbināšana, atkārtota iedarbināšana pēc apturēšanas vai izmaiņas ekspluatācijas nosacījumos var būt iespējamas bez iejaukšanās ar nosacījumu, ka tas nerada bīstamu situāciju.

Ja mašīnai ir vairākas iedarbināšanas ierīces un tāpēc operatori var pakļaut cits citu briesmām, mašīnai jābūt aprīkotai ar papildierīcēm, lai izvairītos no minētā riska. Ja drošības apsvērumi prasa, lai iedarbināšanu un/vai apturēšanu veiktu noteiktā secībā, mašīnai jābūt aprīkotai ar ierīcēm, kas nodrošina to, ka šādas darbības tiek veiktas pareizajā secībā.

1.2.4. Darbības apturēšana**1.2.4.1. Parasta apturēšana**

Katra mašīna jāaprīko ar vadības ierīci, ar kuru mašīnu var droši pilnībā apturēt.

Katra darba vieta jāaprīko ar vadības ierīci, kas atkarībā no apdraudējuma veida paredzēta atsevišķu vai visu mašīnas funkciju apturēšanai, lai novērstu mašīnas radīto apdraudējumu.

Mašīnas apturēšanas vadības ierīcei jābūt prioritārai attiecībā pret iedarbināšanas vadības ierīci.

Tikko mašīna vai tās bīstamās funkcijas ir apturētas, enerģijas padevei attiecīgajiem spēka pievadiem jābūt pārtrauktai.

1.2.4.2. Operatīva apturēšana

Ja operatīvu iemeslu dēļ nepieciešama apturēšanas ierīce, kas neatslēdz enerģijas padevi spēka pievadiem, apturēšanas stāvoklis ir jānovēro un jāregulē.

1.2.4.3. Apturēšana ārkārtas gadījumos

Katra mašīna jāaprīko ar vienu vai vairākām ierīcēm darbības apturēšanai ārkārtas gadījumos, lai novērstu faktiskus vai iespējamus apdraudējumus.

Piemēro šādus izņēmumus:

- mašīnas, kurās ārkārtas gadījumam paredzētās apturēšanas ierīces nemazina risku vai nu tāpēc, ka tās nesamazina apturēšanas laiku, vai tāpēc, ka tās nenodrošina speciālo pasākumu izpildi riska mazināšanai,
- portatīvās rokas mašīnas un/vai ar roku vadāmās mašīnas.

Ierīcēm:

- jābūt ar skaidri saprotamām, skaidri redzamām un ātri pieejamām vadības ierīcēm,
- cik vien ātri iespējams, jāaptur bīstamais process, neradot papildu riskus,
- ja vajadzīgs, ar sprūdiecīti jāiedarbina vai jāļauj iedarbināt noteiktas drošības funkcijas.

Tikko beidzas ārkārtas gadījumiem paredzētas apturēšanas ierīces aktīva darbība pēc avārijas režīma ieslēgšanas, ierīcei jāturpina darboties avārijas režīmā līdz tā atcelšanai; nedrīkst pieļaut ierīces iedarbošanos, neizslēdzot avārijas režīmu, un jānodrošina, ka ierīci var izslēgt tikai, veicot attiecīgu darbību, un ka ierīces izslēgšana atkārtoti neiedarbina mašīnu, bet tikai dod iespēju to atkārtoti iedarbināt.

Ārkārtas gadījumiem paredzētajai apturēšanas funkcijai jābūt pieejamai un darbināmai jebkurā laikā neatkarīgi no darbības režīma.

Ārkārtas gadījumiem paredzētajām apturēšanas ierīcēm jābūt rezerves piekļuvei citiem aizsardzības pasākumiem, taču nav tie jāaizstāj.

1.2.4.4. **Mašīnu kopums**

Ja mašīnas vai mašīnu daļas paredzētas darbināšanai kopā, ražotājam šīs mašīnas jāprojektē un jākonstruē tā, lai apturēšanas vadības ierīces, to skaitā ierīces procesa apturēšanai ārkārtas gadījumos, var apturēt ne tikai pašu mašīnu, bet arī visas ar to saistītās iekārtas, ja to nepārtraukta darbība var būt bīstama.

1.2.5. **Vadības vai darbības režīmu izvēle**

Izvēlētajam vadības vai darbības režīmam jāatceļ visi citi vadības vai darbības režīmi, izņemot darbības apturēšanu ārkārtas gadījumos.

Ja mašīna ir projektēta un konstruēta, pieļaujot tās lietojumu vairākos vadības vai darbības režīmos, kas prasa dažādus aizsardzības pasākumus un/vai darba procedūras, tai jābūt aprīkotai ar režīmu selektoru, kuru var ieslēgt jebkurā stāvoklī. Katram selektora stāvoklim jābūt skaidri identificējamam un jāatbilst tikai vienam darbības vai vadības režīmam.

Selektoru drīkst aizstāt ar citu izvēles metodi, kas ierobežo konkrētu mašīnas funkciju lietošanu, padarot tās pieejamas tikai noteiktu kategoriju operatoriem.

Ja, pildot noteiktas operācijas, mašīnai jādarbojas ar pārvietotu vai noņemtu aizsargu un/vai deaktivētu aizsargierīci, vadības vai darbības režīmu selektoram vienlaikus:

- jāatceļ visi citi vadības vai darbības režīmi,
- jānodrošina bīstamu funkciju iedarbināšana tikai ar tādām vadības ierīcēm, kas prasa nepārtrauktu darbību,
- jāatļauj bīstamu funkciju iedarbināšanu tikai samazināta riska apstākļos, vienlaikus novēršot apdraudējumus, ko rada citi posmi,
- jānovērš jebkura bīstamo funkciju darbība, kas ar apzinātu vai neapzinātu darbību var iedarboties uz mašīnas sensoriem.

Ja šos četrus nosacījumus nav iespējams nodrošināt vienlaikus, vadības vai darbības režīmu selektoram jāaktivizē citi aizsardzības pasākumi, kas izstrādāti un izveidoti, lai nodrošinātu brīvu darba zonu.

Turklāt operatoram jābūt iespējām vadīt tās daļas, ar kurām viņš strādā regulēšanas punktā.

1.2.6. **Energoapgādes traucējumi**

Energoapgādes pārtraukums, atjaunošana pēc pārtraukuma vai svārstības mašīnas energoapgādē neatkarīgi no to veida nedrīkst radīt bīstamu situāciju.

Īpaša uzmanība jāpievērš šādiem jautājumiem:

- mašīna nedrīkst sākt darboties negaidīti,
- mašīnas parametri nedrīkst mainīties nekontrolētā veidā, ja šādas izmaiņas var radīt bīstamas situācijas,
- mašīnas darbības apturēšana nedrīkst būt kavēta, ja apturēšanas komanda jau dota,

- neviena mašīnas kustīgā daļa vai mašīnas turētā detaļa nedrīkst krist vai tikt izgrūsta,
- automātiskā vai manuālā kustīgo daļu apturēšana, lai kāda tā būtu, nedrīkst būt traucēta,
- aizsargierīcēm pilnībā jāsaglabā efektivitāte vai arī jānoraida apturēšanas komanda.

1.3. AIZSARDZĪBA PRET MEHĀNISKA RAKSTURA APDRAUDĒJUMIEM

1.3.1. *Stabilitātes zuduma risks*

Mašīnai un tās sastāvdaļām un stiprinājumiem jābūt pietiekami stabiliem, lai izvairītos no apgāšanās, krišanas vai nekontrolētām kustībām transportēšanas, montāžas, demontāžas un jebkādas citas darbības laikā saistībā ar mašīnu.

Ja pati mašīnas forma vai paredzētā uzstādīšana nenodrošina pietiekamu stabilitāti, jāievēro piemēroti stiprinājuma līdzekļi, kas jānorāda instrukcijās.

1.3.2. *Demontēšanās risks darbības laikā*

Dažādām mašīnas daļām un to savienojumiem jāiztur slodze, kam tās ir pakļautas lietošanas laikā.

Lietojamo materiālu ilgturībai jāatbilst ražotāja vai viņa pilnvarotā pārstāvja paredzētajiem darba vides apstākļiem, īpaši attiecībā uz noguruma, novecošanās, korozijas un nodiluma parādībām.

Instrukcijās jānorāda apskates un tehniskās apkopes veids un biežums, kas vajadzīgi drošībai. Vajadzības gadījumā instrukcijās jānorāda daļas, kas izdilst, kā arī to nomaiņas kritēriji.

Ja plīšanas vai sairšanas risks saglabājas, kaut arī ir veikti pasākumi tā novēršanai, attiecīgās daļas jāuzmontē, jānovieto un/vai jāaizsargā tā, lai salūšanas gadījumā to fragmenti tiktu uztverti, tādējādi novēršot bīstamas situācijas.

Gan nekustīgām, gan lokanām caurulēm, pa kurām plūst šķidrumi, īpaši zem augsta spiediena, jāiztur iespējama iekšējais un ārējais spiediens, un tām jābūt stingri nostiprinātām un/vai aizsargātām, lai salūšana neradītu risku.

Ja apstrādājamo materiālu instrumentam padod automātiski, cilvēku aizsardzības nolūkā jāievēro šādi nosacījumi:

- kad sagatave nonāk saskarē ar instrumentu, tam jābūt sasniegušam normālo darba stāvokli,
- ja instruments sāk darboties un/vai apstājas (kā paredzēts vai nejauši), padeve jāsaskaņo ar instrumenta kustību.

1.3.3. *Risks, ko rada krītoši vai izmesti objekti*

Jāievēro piesardzība, lai novērstu risku, ko rada krītoši vai izmesti objekti.

1.3.4. *Risks, ko rada virsmas, šķautnes vai stūri*

Ciktāl iespējams saskaņā ar mērķi, kuram tās ir paredzētas, pieejamām mašīnas daļām nedrīkst būt asas šķautnes, asi stūri un neapstrādātas virsmas, kas var radīt traumas.

1.3.5. *Risks saistībā ar daudzfunkciju mašīnām*

Ja mašīnas paredzētas vairāku dažādu operāciju veikšanai, operāciju starplaikā manuāli noņemot darba priekšmetu (daudzfunkciju mašīnas), tās jāprojektē un jākonstruē tā, lai katru šīs mašīnas sastāvdaļu var lietot atsevišķi, pārējām sastāvdaļām neradot risku apdraudējumam pakļautajām personām.

Šajā nolūkā jānodrošina iespēja iedarbināt un apturēt jebkuru neaizsargātu mašīnas sastāvdaļu atsevišķi.

1.3.6. *Risks saistībā ar pārmaiņām darbības nosacījumos*

Ja mašīna ir paredzēta operāciju izpildei ar dažādiem lietošanas nosacījumiem, tā jāprojektē un jākonstruē tā, lai šo nosacījumu izvēli un regulēšanu var izdarīt, neradot draudus drošībai.

1.3.7. **Risks saistībā ar kustīgajām daļām**

Mašīnas kustīgās daļas jāprojektē un jākonstruē tā, lai novērstu saskares risku, kas var izraisīt nelaimes gadījumus, vai gadījumā, ja risks nav novēršams, lai tās būtu aprīkotas ar aizsargiem vai aizsargierīcēm.

Jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai novērstu darbībā iesaistīto kustīgo daļu nejaušu bloķēšanu. Ja veiktie pasākumi neizslēdz bloķēšanas varbūtību, ja nepieciešams, mašīna ir jāaprīko ar vajadzīgām īpašajām aizsargierīcēm vai instrumentiem, lai iekārtu varētu atbloķēt drošā veidā.

Instrukcijās un pēc iespējas arī uz mašīnas ar zīmi jānorāda uz šīm īpašajām aizsargierīcēm un kā tās lietot.

1.3.8. **Aizsarglīdzekļu izvēle aizsardzībai pret kustīgo daļu radītu risku**

Aizsargi vai aizsargierīces, ko lieto aizsardzībai pret kustīgo daļu radītu risku, jāizvēlas atkarībā no riska veida. Lai atvieglotu izvēli, jāvadās no turpmāk minētajām pamatnostādnēm.

1.3.8.1. **Transmisijas kustīgās daļas**

Aizsargiem, kas paredzēti cilvēku aizsardzībai pret apdraudējumiem, ko rada transmisijas kustīgās daļas, jābūt:

- vai nu nostiprinātiem aizsargiem, kā minēts 1.4.2.1. iedaļā, vai
- noņemamiem bloķēšanas aizsargiem, kā minēts 1.4.2.2. iedaļā.

Noņemamie bloķēšanas aizsargi būtu jālieto, ja bieži var rasties vajadzība piekļūt attiecīgajām daļām.

1.3.8.2. **Darba procesā iesaistītās kustīgās daļas**

Aizsargiem vai aizsargierīcēm, kas paredzētas cilvēku aizsardzībai pret apdraudējumiem, ko rada darbā iesaistītās kustīgās daļas, jābūt:

- vai nu nostiprinātiem aizsargiem, kā minēts 1.4.2.1. iedaļā, vai
- noņemamiem bloķēšanas aizsargiem, kā minēts 1.4.2.2. iedaļā, vai
- aizsargierīcēm, kā minēts 1.4.3. iedaļā, vai
- iepriekš minēto ierīču apvienojumam.

Tomēr, ja dažas darba procesā iesaistītās kustīgās daļas darbināšanas laikā nav iespējams pilnībā norobežot sakarā ar to, ka ir vajadzīga operatora iejaukšanās mašīnas darbībā, šādas daļas jāaprīko ar:

- nostiprinātiem aizsargiem vai noņemamiem bloķēšanas aizsargiem, kas liedz piekļuvi tām daļām, kas netiek izmantotas darbā, un
- regulējamiem aizsargiem, kā minēts 1.4.2.3. iedaļā, kas ierobežo piekļuvi tādām kustīgajām daļām, kurām piekļuve ir nepieciešama.

1.3.9. **Nekontrolētas kustības risks**

Ja mašīnas daļas darbība ir apturēta, jebkāda novirze no apturētā stāvokļa, lai kāda iemesla dēļ tā notiktu, ja tas nenotiek vadības ierīču darbības rezultātā, ir jānovērš vai arī šai novirzei jābūt tādai, kas nerada apdraudējumu.

1.4. AIZSARGU UN AIZSARGIERĪČU OBLIGĀTIE PARAMETRI

1.4.1. **Vispārīgās prasības**

Aizsargiem un aizsargierīcēm jābūt:

- ar izturīgu konstrukciju,
- droši nostiprinātām vietā,
- tādām, kas nerada papildu apdraudējumu,

- tādām, kas nav viegli apejamas vai padarāmas ekspluatācijai nederīgas,
- novietotām atbilstīgā attālumā no bīstamās zonas,
- tādām, kas minimāli traucē novērot ražošanas procesu, un
- tādām, kas ļauj uzstādīt un/vai nomainīt instrumentus, kā arī veikt apkopi, atļaujot piekļūšanu tikai konkrētajai darba zonai, ja iespējams, nenoņemot aizsargus vai drošības sastāvdaļas.

Turklāt aizsargiem pēc iespējas ir jāaizsarga pret materiālu vai objektu izmešanu vai krišanu, kā arī pret mašīnas radītām emisijām.

1.4.2. **Īpašas prasības aizsargiem**

1.4.2.1. **Nekustīgi nostiprināti aizsargi**

Nekustīgi nostiprinātiem aizsargiem jābūt tādu sistēmu nostiprinātiem, ko iespējams atvērt vai noņemt tikai ar instrumentiem.

Ja aizsargus noņem, to stiprinājumu sistēmām jāpaliek piestiprinātām pie aizsargiem vai mašīnas.

Ja iespējams, jānodrošina, lai aizsargi neturas bez stiprinājumiem.

1.4.2.2. **Noņemami bloķēšanas aizsargi**

Noņemamiem bloķēšanas aizsargiem:

- atverot, cik iespējams, jāpaliek piestiprinātiem pie mašīnas,
- jābūt projektētiem un konstruētiem tā, lai tos būtu iespējams regulēt tikai ar apzinātu darbību.

Noņemamiem bloķēšanas aizsargiem jābūt saistītiem ar bloķēšanas ierīci, kas:

- novērš bīstamu mašīnas funkciju iedarbināšanu, iekams aizsargs nav aizvērts, un
- raida apturēšanas komandu ik reizi, kad aizsargs vairs nav aizvērts.

Ja operators var aizsniegt bīstamo zonu, pirms novērsts risks bīstamu mašīnas funkciju dēļ, noņemamie aizsargi jāpiesaista aizsarga aizslēgam papildus bloķēšanas ierīcei, kas:

- novērš mašīnas bīstamu funkciju iedarbināšanu, iekams aizsargs nav aizvērts un aizslēgts, un
- patur aizsargu aizvērtu un aizslēgtā stāvoklī, līdz novērsts traumas risks bīstamu mašīnas funkciju dēļ.

Noņemamajiem bloķēšanas aizsargiem jābūt projektētiem tā, lai vienas sastāvdaļas trūkums vai nepareiza darbība nepieļautu bīstamu mašīnas funkciju iedarbināšanu vai arī apturētu tās.

1.4.2.3. **Regulējami piekļuvi ierobežojoši aizsargi**

Regulējamiem aizsargiem, kas ierobežo piekļuvi tām kustīgo daļu zonām, kuru pieejamība ir nepieciešama darba izpildei, jābūt:

- manuāli vai automātiski regulējamiem atkarībā no veicamā darba veida,
- jābūt ātri regulējamiem, nelietojot instrumentus.

1.4.3. **Īpašas prasības aizsargierīcēm**

Aizsargierīces jāprojektē un jāierīko vadības sistēmā tā, lai:

- kustīgās daļas nevar sākt darboties, kamēr operatoram tās ir sasniedzamas,

- personas nevar saskarties ar kustīgajām daļām, kad tās kustas,
- vienas sastāvdaļas trūkums vai nepareiza darbība nepieļauj kustīgo daļu iedarbināšanu vai aptur to darbību.

Aizsargierīcēm jābūt regulējamām tikai ar apzinātu rīcību.

1.5. RISKS SAISTĪBA AR CITIEM APDRAUDĒJUMIEM

1.5.1. *Elektroenerģijas pievads*

Ja mašīnai ir elektroenerģijas pievads, tā jāprojektē, jākonstruē un jāaprīko tā, lai novērstu vai varētu novērst visus ar elektrību saistītus apdraudējumus.

Mašīnām piemēro drošības mērķus, kas noteikti Direktīvā 73/23/EEK. Tomēr pienākumus attiecībā uz mašīnu atbilstības novērtējumu un to laišanu tirgū un/vai nodošanu ekspluatācijā, ņemot vērā ar elektrību saistītos apdraudējumus, nosaka tikai šī direktīva.

1.5.2. *Statiskā elektrība*

Mašīnas jāprojektē un jākonstruē tā, lai novērstu vai ierobežotu potenciāli bīstama elektrostatiskā lādiņa veidošanos, un/vai tā jāaprīko ar izlādētājsistēmu.

1.5.3. *Tādas enerģijas pievads, kas nav elektroenerģija*

Ja mašīnu darbina enerģija, kas nav elektroenerģija, mašīna jāprojektē, jākonstruē un jāaprīko tā, lai novērstu visus potenciālos riskus, kas saistīti ar šiem enerģijas veidiem.

1.5.4. *Montāžas kļūdas*

Tādas kļūdas iespējamību noteiktu daļu montāžā vai atkārtotā uzstādīšanā, kas var radīt riskus, jānovērš, projektējot un konstruējot šādas daļas, vai, ja tas nav iespējams, informējot par šādām daļām un/vai to izvietojumu. Tāda pati informācija jāsniedz par kustīgajām daļām un/vai to izvietojumu, ja kustības virziens jāzina, lai novērstu risku.

Jebkura plašāka informācija par šiem riskiem, kas var būt vajadzīga, jāsniedz instrukcijās.

Ja nepareiza savienošana var radīt risku, nepareizas savienošanas iespējamība jānovērš, mašīnu projektējot, vai, ja tas nav iespējams, sniedzot attiecīgu informāciju uz sastāvdaļām, kas jāsavieno un, ja nepieciešams, uz savienošanas līdzekļiem.

1.5.5. *Ekstremāla temperatūra*

Jāveic pasākumi, lai novērstu jebkādu varbūtību gūt traumas, saskaroties ar mašīnas daļām vai materiāliem, kuru temperatūra ir augsta vai ļoti zema, vai tuvojoties tām.

Tāpat jāveic nepieciešamie pasākumi, lai izvairītos vai aizsargātu no riska, ka mašīna varētu izmest ļoti karstu vai ļoti aukstu materiālu.

1.5.6. *Ugunsdrošība*

Mašīnas jāprojektē un jākonstruē tā, lai novērstu jebkādas ugunsgrēka vai pārkaršanas riskus, ko rada pati mašīna vai mašīnas ražotās vai patērētās gāzes, šķidrumi, putekļi, tvaiki vai citas vielas.

1.5.7. *Eksplozija*

Mašīnas jāprojektē un jākonstruē tā, lai novērstu eksplozijas riskus, ko rada pati mašīna vai mašīnas ražotās vai patērētās gāzes, šķidrumi, putekļi, tvaiki vai citas vielas.

Ciktāl tas attiecas uz eksplozijas riskiem saistībā ar mašīnu lietošanu potenciāli sprādzienbīstamā atmosfērā, tām jāatbilst īpašo Kopienas direktīvu noteikumiem.

1.5.8. Troksnis

Mašīnas jāprojektē un jākonstruē tā, lai, ņemot vērā tehnikas attīstību un trokšņa mazināšanas līdzekļu pieejamību, līdz minimumam samazinātu risku, ko rada gaisa vadīts troksnis, jo īpaši pie trokšņa avota.

Trokšņa emisijas līmeni var novērtēt, atsaucoties uz salīdzināmiem emisijas datiem par līdzīgām mašīnām.

1.5.9. Vibrācija

Mašīnas jāprojektē un jākonstruē tā, lai, ņemot vērā tehnikas attīstību un vibrācijas mazināšanas līdzekļu pieejamību, līdz minimumam samazinātu risku, ko izraisa mašīnas radītā vibrācija, jo īpaši pie vibrācijas avota.

Vibrāciju emisijas līmeni var novērtēt, atsaucoties uz salīdzināmiem emisijas datiem par līdzīgām mašīnām.

1.5.10. Radiācija

Nevēlama radiācijas emisija no mašīnas jānovērš vai arī jāsamazina līdz tādām līmenim, kam nav nelabvēlīgas ietekmes uz cilvēkiem.

Jebkāda funkcionāla jonizējošas radiācijas emisija jāierobežo zemākajā līmenī, kāds ir pietiekams mašīnas pareizai funkcionēšanai tās iestatīšanas, darbības un tīrīšanas laikā. Ja pastāv risks, jāveic nepieciešamie aizsardzības pasākumi.

Jebkāda funkcionāla nejonizējošas radiācijas emisija iestatīšanas, darbības un tīrīšanas laikā jāierobežo tādā līmenī, kādā tai nav nelabvēlīgas ietekmes uz cilvēkiem.

1.5.11. Ārējā radiācija

Mašīnas jāprojektē un jākonstruē tā, lai ārējā radiācija netraucē to darbību.

1.5.12. Lāzera radiācija

Ja lieto lāzera iekārtas, jāievēro šādi noteikumi:

- lāzera iekārtas mašīnās jāprojektē un jākonstruē tā, lai novērstu jebkādu nejaušu starojumu,
- lāzera iekārtas mašīnās jāaizsargā tā, lai derīgā radiācija, atstarotā vai izkliedētā radiācija, kā arī sekundārā radiācija neapdraud veselību,
- mašīnas lāzera iekārtu novērošanas vai regulēšanas optiskajam aprīkojumam jānovērš lāzera staru kaitīgā iedarbība uz veselību.

1.5.13. Bīstamu materiālu un vielu noplūde

Mašīnas jāprojektē un jākonstruē tā, lai būtu iespējams izvairīties no to radīto bīstamo materiālu un vielu ieelpošanas, norīšanas, saskares ar ādu, acīm un gļotādām, kā arī no to iekļūšanas organismā caur ādu.

Ja apdraudējumu nevar novērst, mašīna jāaprīko tā, lai bīstamos materiālus un vielas var uztvert, izsūknēt, notīrīt, izsmidzinot ūdeni, izfiltrēt vai apstrādāt ar jebkādu līdzvērtīgi efektīvu metodi.

Ja mašīnas normālas ekspluatācijas laikā process nav norobežots, uztveršanas un/vai izsūkņēšanas ierīcēm jābūt izvietotām tā, lai tās darbotos cik vien iespējams efektīvi.

1.5.14. Ieslodzījuma risks

Mašīna jāprojektē, jākonstruē un jāaprīko tā, lai novērstu cilvēka ieslodzīšanu tajā, vai, ja tas nav iespējams, mašīna jāaprīko ar palīdzības izsaukšanas līdzekļiem.

1.5.15. Slīdēšanas, klupšanas vai krišanas risks

Mašīnas daļas, pa kurām jāpārvietojas vai uz kurām jāstāv cilvēkiem, jāprojektē un jākonstruē tā, lai novērstu cilvēku slīdēšanu, klupšanu vai krišanu uz šīm daļām vai no tām.

Ja iespējams, šīs daļas jāaprīko ar rokturiem, kas nostiprināti atbilstīgi lietotāja tvērienam un dod iespēju tam noturēt stabilitāti.

1.5.16. Zibensizlāde

Mašīna, kuru nepieciešams aizsargāt pret zibens iedarbību tās lietojuma laikā, jāaprīko ar zibens rezultātā radušās elektriskā lādiņa novadīšanas sistēmu uz zemi.

1.6. APKOPE**1.6.1. Mašīnas apkope**

Regulēšanas un apkopes punktiem jāatrodas ārpus bīstamajām zonām. Jānodrošina iespējas veikt regulēšanas, apkopes, labošanas, tīrīšanas un apkalpošanas darbības, kad mašīna nedarbojas.

Ja vienu vai vairākus iepriekš minētos nosacījumus tehnisku iemeslu dēļ nav iespējams izpildīt, jānodrošina šo operāciju izpilde drošā veidā (skat. 1.2.5. iedaļu).

Ja mašīna darbojas automātiski un, ja vajadzīgs, arī citos gadījumos, jānodrošina savienotājerīces diagnostisko defektoskopisko iekārtu uzstādīšanai.

Mašīnu automātiskajām sastāvdaļām, kas bieži jāmaina, jābūt viegli un drošā veidā noņemamām un nomaiņāmām. Šīm sastāvdaļām jābūt pieejamām minēto uzdevumu izpildei, lietojot attiecīgus tehniskos līdzekļus saskaņā ar noteiktajiem darbības paņēmieniem.

1.6.2. Piekļūšana ekspluatācijas zonai un apkalpošanas punktiem

Mašīna jāprojektē un jākonstruē tā, lai varētu droši piekļūt visām zonām, kurās nepieciešama iejaukšanās mašīnas ekspluatācijas, regulēšanas un apkopes laikā.

1.6.3. Atvienošana no enerģijas avotiem

Visas mašīnas jāaprīko ar ierīcēm to atvienošanai no enerģijas avotiem. Tādas ierīces precīzi jāmarķē. Tām jābūt bloķējamām, ja atkārtota savienošana var apdraudēt cilvēkus. Jābūt iespējai atvienotājus bloķēt, ja operatoram nav iespējas no jebkura punkta, kas viņam pieejams, pārbaudīt, vai enerģija joprojām ir atvienota.

Ja mašīnu var pievienot elektrotīklam ar kontaktdakšas palīdzību, pietiek ar kontaktdakšas atvienošanu, ar nosacījumu, ka operators no jebkura punkta, kas viņam pieejams, var pārbaudīt, vai kontaktdakša joprojām ir atvienota.

Pēc enerģijas padeves pārtraukšanas visai mašīnas ķēdēs palikušajai vai uzkrātajai enerģijai jābūt izkliedējamai, neradot risku cilvēkiem.

Atkāpjoties no iepriekšējās daļas paredzētajām prasībām, noteiktas ķēdes var palikt savienotas ar enerģijas avotiem, piemēram, lai noturētu daļas, aizsargātu informāciju, apgaismotu interjerus u.tml. Šajā gadījumā jāveic īpaši pasākumi operatora aizsardzībai.

1.6.4. Operatora iejaukšanās

Mašīnas jāprojektē, jākonstruē un jāaprīko tā, lai vajadzība pēc operatora iejaukšanās būtu ierobežota. Ja bez operatora iejaukšanās nav iespējams iztikt, tai jābūt viegli un droši izpildāmai.

1.6.5. Iekšējo daļu tīrīšana

Mašīnas jāprojektē un jākonstruē tā, lai iekšējās daļās, kurās ir bijušas bīstamas vielas vai preparāti, var iztīrīt, neieejot daļās; arī atbloķēšanai jābūt iespējamai no ārpuses. Ja ir pilnīgi neiespējami iztīrīt iekšējās daļās, tajās neieejot, mašīna jāprojektē un jākonstruē tā, lai tīrīšana noritētu droši.

1.7. INFORMĀCIJA**1.7.1. Informācija un brīdinājumi uz mašīnas**

Informāciju un brīdinājumus uz mašīnas vēlams sniegt viegli saprotamu simbolu vai piktogrammu veidā. Jebkāda rakstveida vai mutiskā informācija un brīdinājumi jāizsaka oficiālajā(-ās) Kopienas valodā(-ās), ko saskaņā ar Līgumu var noteikt dalībvalsts, kurā mašīna laista tirgū un/vai nodota ekspluatācijā, un pēc pieprasījuma tiem var pievienot versijas jebkurā(-ās) citā(-ās) oficiālajā(-ās) Kopienas valodā(-ās), ko saprot operators.

1.7.1.1. Informācija un informācijas ierīces

Mašīnas vadīšanai vajadzīga informācija jāsniedz tā, lai tā būtu nepārprotama un viegli saprotama. Tā nedrīkst būt pārmerīga, lai nepārslogotu operatoru.

Vizuāliem ekrāniem vai citiem interaktīviem līdzekļiem, kas nodrošina informācijas apmaiņu starp operatoru un mašīnu, jābūt viegli saprotamiem un viegli lietojamiem.

1.7.1.2. Brīdinājuma ierīces

Ja neuzraudzītas mašīnas nepareiza darbība var apdraudēt apdraudējumam pakļauto personu veselību un drošību, mašīna jāaprīko ar attiecīgiem akustiskiem vai gaismas brīdinājuma signāliem.

Ja mašīna ir aprīkota ar brīdinājuma ierīcēm, tām jābūt nepārprotamām un viegli uztveramām. Operatoram jābūt līdzekļiem šo brīdinājuma ierīču pārbaudei jebkurā laikā.

Jāievēro īpašo Kopienas direktīvu prasības attiecībā uz krāsām un drošības signāliem.

1.7.2. Brīdinājums par nenovērsto risku

Ja, neraugoties uz veiktajiem projektēšanas pasākumiem drošības jomā, drošības pasākumiem un papildu aizsargpasākumiem, risks nav novērsts, jānodrošina nepieciešamie brīdinājumi, tostarp brīdināšanas ierīces.

1.7.3. Mašīnas marķējums

Visas mašīnas jāmarķē, redzami, salasāmi un neizdzēšami norādot vismaz šādus datus:

- ražotāja un, ja nepieciešams, viņa pilnvarotā pārstāvja uzņēmuma nosaukums un pilna adrese,
- mašīnas apzīmējums,
- CE marķējums (skatīt III pielikumu),
- sērijas vai tipa apzīmējums,
- sērijas numurs, ja tāds ir,
- izlaides gads, t. i., gads, kurā pabeigts ražošanas process.

Aizliegts priekšlaicīgi vai arī ar atpakaļejošu datumu datēt mašīnu, kad tai piešķir CE marķējumu.

Turklāt uz mašīnas attiecīgi jānorāda, ja tā projektēta un konstruēta lietošanai sprādzienbīstamā vidē.

Uz mašīnas jānorāda arī visa informācija, kas attiecas uz tās tipu un ir būtiska saistībā ar lietošanas drošību. Uz šādu informāciju attiecas 1.7.1. iedaļā minētā prasība.

Ja ekspluatācijas laikā mašīnas daļa jāceļ ar pacelšanas iekārtu, šīs daļas masa jānorāda salasāmi, neizdzēšami un nepārprotami.

1.7.4. Instrukcijas

Visām mašīnām jābūt līdzīgu instrukcijām tās dalībvalsts oficiālajā(-ās) Kopienas valodā(-ās), kurā mašīnas laiž tirgū un/vai nodod ekspluatācijā.

Instrukcijām, kas pievienotas mašīnām, jābūt vai nu "Instrukcijām oriģinālvalodā" vai "Instrukciju tulkojumam no oriģinālvalodas", kādā gadījumā tulkojumam jāpievieno instrukcijas oriģinālvalodā.

Atkāpjoties no šīs prasības, apkopes instrukcijas, kas paredzētas ražotāja vai viņa pilnvarotā pārstāvja pilnvarotā specializētā personāla lietošanai, drīkst sastādīt tikai vienā no Kopienas valodām, kuru saprot šīs specializētais personāls.

Instrukcijas jāsastāda saskaņā ar še turpmāk izklāstītajiem principiem.

1.7.4.1. Instrukciju sastādīšanas vispārējie principi

- a) Instrukcijas jāsastāda vienā vai vairākās oficiālajās Kopienas valodās. Ražotāja vai viņa pilnvarotā pārstāvja pārbaudītajā valodas versijā (–ās) jāparādās vārdiem “Instrukcijas oriģinālvalodā”.
- b) Ja “Instrukcijas oriģinālvalodā” nav nevienā no tās valsts oficiālajām valodām, kurā mašīnu lieto, ražotājam vai viņa pilnvarotajam pārstāvim, vai personai, kas ievieš mašīnu attiecīgās valodas teritorijā, jānodrošina tulkojums šajā(–ās) valodā(–ās). Tulkojumos jābūt minētiem vārdiem “Instrukciju tulkojums no oriģinālvalodas”.
- c) Instrukciju saturā jāietver ne tikai paredzama mašīnas lietojuma apraksts, bet jāņem vērā arī jebkurš tās pamatoti paredzams nepareizs lietojums.
- d) Gadījumā, ja mašīna paredzēta neprofesionālu operatoru lietojumam, lietošanas instrukcijas redakcijai un salikumam jābūt tādām, kurā ņemts vērā vispārējais izglītības līmenis un uztveres spējas, kādas var pamatoti sagaidīt no šādiem operatoriem.

1.7.4.2. Instrukciju saturs

Katrā instrukciju rokasgrāmatā jābūt pēc iespējas vismaz šādai informācijai:

- a) ražotāja vai viņa pilnvarotā pārstāvja uzņēmuma nosaukums un pilna adrese;
- b) mašīnas apzīmējums, kā marķēts uz pašas mašīnas, izņemot sērijas numuru (skatīt 1.7.3. iedaļu);
- c) EK atbilstības deklarācija vai dokuments, kurā izklāstīts EK atbilstības deklarācijas saturs, norādot datus par mašīnu, kuros nav obligāti iekļaut sērijas numuru un parakstu;
- d) vispārīgs mašīnas apraksts;
- e) rasējumi, diagrammas, apraksti un paskaidrojumi, kas nepieciešami mašīnas lietošanai, apkopei, labošanai un tās pareizas darbības pārbaudei;
- f) tās (to) darba vietas(–u) apraksts, kurā(–ās) strādās operatori;
- g) mašīnai paredzētā lietojuma apraksts;
- h) brīdinājumi attiecībā uz veidiem, kā mašīnu nevajadzētu lietot, kas, kā pieredze rāda, varētu notikt;
- i) montāžas, uzstādīšanas un pieslēgšanas instrukcijas, tostarp rasējumi, diagrammas un stiprinājuma līdzekļi, kā arī šasijas vai konstrukcijas apzīmējums, uz kādas mašīna jāuzmontē;
- j) instrukcijas attiecībā uz uzstādīšanu un montāžu, lai samazinātu troksni un vibrāciju;
- k) instrukcijas par mašīnas nodošanu ekspluatācijā un lietošanu un, ja nepieciešams, instrukcijas attiecībā uz operatoru apmācību;
- l) informācija par nenovērsto risku, kas saglabājas, neraugoties uz pamatotajiem projektēšanas pasākumiem drošības jomā un veiktajiem drošības pasākumiem un papildu aizsargpasākumiem;
- m) instrukcijas par aizsargpasākumiem, kas jāveic lietotājam, nepieciešamības gadījumā ietverot arī informāciju par nepieciešamiem individuālās aizsardzības līdzekļiem;
- n) to instrumentu būtiskie parametri, kurus iespējams uzstādīt mašīnā;
- o) apstākļi, kādos mašīna atbilst stabilitātes prasībām lietošanas, transportēšanas, montāžas, demontāžas, dīkstāves, testēšanas laikā un kad tā paredzami nav lietojama;
- p) instrukcijas, lai nodrošinātu drošas transportēšanas, pārkraušanas un uzglabāšanas darbības, norādot mašīnas un tās dažādu daļu, kurus parasti transportē atsevišķi, svaru;
- q) darbības metode, kas jāievēro nelaimes gadījumā vai tad, kad mašīna salūzusi; ja iespējama tās aizbloķēšana, tad darbības metode, kas jāievēro, lai būtu iespējams iekārtu droši atbloķēt;

- r) to noregulēšanas un apkopes darbību apraksts, kas jāveic lietotājam, kā arī tie profilakses pasākumi mašīnas apkopē, kas jāievēro;
 - s) instrukcijas, kas izstrādātas, lai dotu iespēju droši veikt regulēšanu un apkopi, tostarp par aizsardzības pasākumiem, kādi veicami šo darbību laikā;
 - t) lietojamo rezerves daļu specifikācijas, ja tās ietekmē operatoru veselību un drošību;
 - u) šāda informācija par to trokšņu emisiju, kas izplatās pa gaisu:
 - vidējais A–novērtējuma skaņas spiediena līmenis darba vietās, ja tas pārsniedz 70 dB(A); ja tā līmenis nepārsniedz 70 dB(A), šis fakts jānorāda;
 - maksimālā C–novērtējuma emitētā skaņas spiediena vērtība darba vietās, ja tā pārsniedz 63 Pa (130 dB attiecībā pret 20 µPa);
 - mašīnas radītās A–novērtējuma skaņas stipruma līmenis darba vietās, ja vidējais A–novērtējuma skaņas spiediena līmenis darba vietās pārsniedz 80 dB(A).
- Šīm vērtībām jābūt vai nu faktiski izmērītajām vērtībām attiecībā uz konkrēto mašīnu, vai arī noteiktajām vērtībām, pamatojoties uz mērījumiem, kādi veikti attiecībā uz tehniski salīdzināmām mašīnām, kas pārstāv ražojamās mašīnas veidu.
- Ja mašīna ir īpaši liela, vidējā A–novērtējuma skaņas spiediena līmeņa vietā iespējams norādīt vidējā A–novērtējuma emitētā skaņas spiediena līmeni noteiktās vietās ap mašīnu.
- Ja nepiemēro saskaņotos standartus, skaņas līmenis jāmēra ar mašīnai vispiemērotāko metodi. Kad norāda skaņas emisijas vērtības, jāprecizē jebkuras nenoteiktības attiecībā uz šīm vērtībām. Jānorāda mašīnas lietošanas nosacījumi mērīšanas laikā un mērīšanas metodes.
- Ja darba vieta(–as) nav noteikta(–as) vai tās nevar noteikt, vidējais A–novērtējuma skaņas spiediena līmenis jāmēra 1 metra attālumā no mašīnas virsmas un 1,60 metru augstumā no grīdas vai pieejas platformas. Jānorāda maksimālā skaņas spiediena vieta un vērtība.
- Ja īpašās Kopienas direktīvas paredz citas prasības attiecībā uz skaņas spiediena līmeņu vai skaņas jaudas līmeņu mērīšanu, jāpiemēro šādas direktīvas, un attiecīgie šīs iedaļas noteikumi nav jāpiemēro;
- v) ja iespējams, ka mašīna emitē nejonizējošu radiāciju, kas var apdraudēt cilvēkus, jo īpaši cilvēkus ar aktīvām vai neaktīvām implantētām medicīniskajām ierīcēm, informācija attiecībā uz emitēto radiāciju gan operatoram, gan arī citām tai pakļautajām personām.

1.7.4.3. Tirdzniecības literatūra

Tirdzniecības literatūra, kurā aprakstīta mašīna, nedrīkst būt pretrunā ar instrukcijām attiecībā uz veselības aizsardzības un drošības aspektiem. Tirdzniecības literatūrā, kurā aprakstīti mašīnas efektivitātes rādītāji, jābūt tai pašai informācijai par emisijām, kāda minēta instrukcijās.

2. *PAPILDU BŪTISKĀS PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ VESELĪBAS AIZSARDZĪBU UN DROŠĪBU NOTEIKTU KATEGORIJU MAŠĪNĀM*

Mašīnām, kas paredzētas darbībām ar pārtikas, kosmētikas vai farmaceitiskajiem produktiem, rokās turamajām un/vai ar roku darbināmām mašīnām, pārnēsājamām stiprināšanas un citām triecienspēka mašīnām, mašīnām koka un tāda materiāla, kura raksturlielumi līdzvērtīgi koka raksturlielumiem, apstrādei, jāatbilst visām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību, kādas aprakstītas šajā nodaļā (skatīt Vispārīgos principus, 4. punktu).

2.1. MAŠĪNAS, KAS PAREDZĒTAS DARBĪBĀM AR PĀRTIKAS, KOSMĒTIKAS VAI FARMACEITISKAJIEM PRODUKTIEM

2.1.1. *Vispārīgi noteikumi*

Mašīnas, kas paredzētas lietojumam saskarē ar pārtikas, kosmētikas vai farmaceitiskajiem produktiem, jāprojektē un jākonstruē tā, lai novērstu jebkādu infekcijas, saslimšanas vai saindēšanas risku.

Jāievēro šādas prasības:

- a) materiāliem, kas saskaras vai kam paredzēts nonākt saskarē ar pārtikas, kosmētikas vai farmaceitiskajiem produktiem, jāatbilst attiecīgajās direktīvās izklāstītajiem nosacījumiem. Mašīna jāprojektē un jākonstruē tā, lai šos materiālus varētu notīrīt pirms katras lietošanas; ja tas nav iespējams, tad jālieto vienreizējās lietošanas daļas;
- b) visām virsmām, kas nonāk saskarē ar pārtikas, kosmētikas vai farmaceitiskajiem produktiem un kas nav vienreizējās lietošanas daļu virsmas:
 - jābūt gludām, bez šķautnēm, spraugām, kur var krāties organiskas vielas; tas pats attiecas uz to savienojumiem,
 - jābūt projektētām tā, lai līdz minimumam samazinātu agregātu izvirzījumus, apmales, un padziļinājumus,
 - jābūt viegli tīrāmām un dezinficējamām, ja iespējams, pēc viegli demontējamo daļu noņemšanas; iekšējo virsmu liekuma rādiusam jābūt pietiekamam, lai nodrošinātu kārtīgas tīršanas iespējas;
- c) jāparedz iespējas no mašīnas pilnībā izlaist visus šķidrumus, gāzes un aerosolus, kas veidojas no pārtikas, kosmētikas vai farmaceitiskajiem produktiem, kā arī no tīršanas, dezinficēšanas un skalošanas šķidrumiem (ja iespējams, "tīršanas" stāvoklī);
- d) mašīna jāprojektē un jākonstruē tā, lai novērstu jebkādu vielu vai dzīvu būtnu, īpaši insektu, iekļūšanu vai jebkādu organisku vielu uzkrāšanos zonās, kuras nevar iztīrīt;
- e) mašīnas jāprojektē un jākonstruē tā, lai nekādas veselībai bīstamas palīgvielas, tostarp lietotās smērvielas, nevar saskarties ar pārtikas, kosmētikas vai farmaceitiskajiem produktiem. Ja vajadzīgs, mašīnas jāprojektē un jākonstruē tā, lai var pārbaudīt mašīnu nepārtrauktu atbilstību šai prasībai.

2.1.2. **Instrukcijas**

Instrukcijās attiecībā uz mašīnām, kas paredzētas darbībām ar pārtikas, kosmētikas vai farmaceitiskajiem produktiem, jānorāda ieteicamie tīršanas, dezinfekcijas un skalošanas līdzekļi un metodes ne tikai viegli pieejamu zonu apstrādei, bet arī to zonu apstrādei, kuras nav pieejamas vai piekļuve kurām nav vēlama.

2.2. PĀRNĒSĀJAMAS AR ROKU TURAMĀS UN/VAI AR ROKU VADĀMĀS MAŠĪNAS

2.2.1. **Vispārīgi noteikumi**

Pārnēsājamām ar roku turamām un/vai ar roku vadāmām mašīnām:

- atbilstīgi mašīnas tipam, jābūt pietiekama izmēra balsta virsmai un pietiekamam skaitam piemērota izmēra rokturu un balstu, kas izvietoti tā, ka nodrošina mašīnas stabilitāti paredzētos ekspluatācijas apstākļos,
- ja mašīnas rokturus nevar pilnīgi droši atlaist, jābūt aprīkotām ar manuālas iedarbināšanas un apturēšanas vadības ierīcēm, ko operators var darbināt, neatlaižot rokturus, izņemot gadījumus, kad tas ir tehniski neiespējami vai kad ir neatkarīga vadības ierīce,
- jānovērš nejaušas iedarbināšanas un/vai darbības turpināšanās risks, kad operators ir atlaidis rokturus. Ja šī prasība nav tehniski izpildāma, jāveic līdzvērtīgi pasākumi,
- jādod iespēja vajadzības gadījumā vizuāli novērot bīstamo zonu un pārbaudīt instrumenta saskari ar apstrādājamo materiālu.

Pārnēsājamo mašīnu rokturis jāprojektē un jākonstruē tā, lai mašīnas iedarbināšana un apturēšana notiktu bez pastarpinājuma.

2.2.1.1. **Instrukcijas**

Instrukcijās jābūt šādai informācijai par roku turamo un ar roku vadāmo mašīnu radīto vibrāciju:

- vibrāciju kopējā vērtība, kas iedarbojas uz rokām, ja tas pārsniedz $2,5 \text{ m/s}^2$. Ja pārbaudījums nepārsniedz $2,5 \text{ m/s}^2$, tas jānorāda,
- mērījuma nenoteiktība.

Šīm vērtībām jābūt vai nu faktiski izmēritajām vērtībām attiecībā uz konkrēto mašīnu, vai arī noteiktajām vērtībām, pamatojoties uz mērījumiem, kādi veikti attiecībā uz tehniski salīdzināmām mašīnām, kas pārstāv ražojamās mašīnas veidu.

Ja nepiemēro saskaņotos standartus, vibrāciju dati jāmēra, izmantojot vispiemērotāko mērījumu kodeksu attiecībā uz šo mašīnu.

Jānorāda ekspluatācijas apstākļi mērījuma veikšanas laikā un mērījuma metodes vai arī atsauce uz piemēroto saskaņoto standartu.

2.2.2. **Pārnēsājamas stiprināšanas un citas triecienspēka mašīnas**

2.2.2.1. **Vispārīgi noteikumi**

Pārnēsājamas stiprināšanas un citas triecienspēka mašīnas jāprojektē un jākonstruē tā, lai:

- enerģiju uz elementu, uz kuru iedarbojas trieciena spēks, raidītu starpierīce, kas atrodas iekārtā,
- aktivēšanas ierīce nepieļautu trieciena iedarbināšanu, ja mašīna neatrodas pareizā stāvoklī ar atbilstīgu spiedienu uz pamata materiālu,
- novērstu netīšu iedarbināšanu; ja nepieciešams, jāpieprasa pareiza aktivējošās ierīces un vadības ierīces darbību secība, lai iedarbinātu triecienu,
- darbības laikā vai trieciena gadījumā nebūtu iespējama netīša mašīnas iedarbināšana,
- ielādēšanas un izlādēšanas darbību varētu veikt viegli un droši.

Ja nepieciešams, mašīnas ražotājam jāparedz iespēju ierīci aprīkot ar šķembu aizsargu(-iem) un citu atbilstīgu aizsargu(-iem).

2.2.2.2. **Instrukcijas**

Instrukcijās jāsniedz nepieciešamā informācija attiecībā uz:

- piederumiem un maināmām ierīcēm, ko var lietot kopā ar mašīnu,
- piemērotiem stiprinājuma vai citiem triecienam pakļautiem elementiem, kādus var lietot kopā ar mašīnu,
- ja nepieciešams, piemērotām patronām, ko var izmantot.

2.3. **KOKA UN MATERIĀLU AR LĪDZĪGIEM TEHNISKIEM RAKSTURLIELUMIEM APSTRĀDES MAŠĪNAS**

Mašīnām, kas paredzētas koka apstrādei, un mašīnām, kas paredzētas tādu materiālu apstrādei, kuru raksturlielumi ir līdzīgi koka raksturlielumiem, ir jāatbilst šādām prasībām:

- a) mašīnas jāprojektē, jākonstruē un jāaprīko tā, lai ar mašīnu apstrādājamo priekšmetu var droši novietot un ar to droši veikt vajadzīgās operācijas; ja apstrādājamo priekšmetu uz darbgalda tur ar rokām, darbgaldam jābūt pietiekami stabilam, un tas nedrīkst apgrūtināt apstrādājamā priekšmeta pārvietošanu;
- b) ja mašīnas lietošanas nosacījumi var radīt darba priekšmetu vai to daļu izmešanas risku, mašīna jāprojektē, jākonstruē vai jāaprīko tā, lai novērstu izmešanu vai, ja tas nav iespējams, lai izmešana neapdraud operatoru un/vai apdraudējumam pakļautās personas;
- c) mašīna jāaprīko ar automātiskām bremzēm, kas pietiekami īsā laikā aptur instrumentu, ja tā apstāšanās laikā rodas risks ar to saskarties;
- d) ja instruments ir iebūvēts daļēji automatizētā mašīnā, tā jāprojektē un jākonstruē tā, lai novērstu traumu risku.

3. **PAPILDU BŪTISKĀS PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ VESELĪBAS AIZSARDZĪBU UN DROŠĪBU, LAI NOVĒRSTU APDRAUDĒJUMUS, KO RADA MAŠĪNU KUSTĪGUMS**

Mašīnām, kuru kustīgums rada apdraudējumus, jāatbilst visām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību, kādas aprakstītas šajā nodaļā (skatīt Vispārīgos principus, 4. punktu).

3.1. VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

3.1.1. *Definīcijas*

a) "Mašīnas, kuru kustīgums rada apdraudējumus":

- mašīnas, kuru darbība prasa kustību ekspluatācijas laikā vai arī nepārtrauktu vai daļēji nepārtrauktu kustību starp fiksētām darba vietām,
- mašīnas, kuras darbina nekustinot, taču kuras var būt aprīkotas tā, lai dotu iespēju tās vieglāk pārvietot no vienas vietas uz citu.

b) "Vadītājs" ir operators, kas atbild par mašīnas pārvietošanu. Vadītājs var pārvietoties ar mašīnu vai ar kājām, pavadot mašīnu, vai vadīt mašīnu, izmantojot tālvadību.

3.2. DARBA VIETAS

3.2.1. *Vadītāja vieta*

Redzamībai no vadītāja vietas jābūt tādai, lai vadītājs varētu, būdams pilnīgā drošībā pats un neapdraudot citas darbā iesaistītās personas, vadīt mašīnu un tās instrumentus atbilstīgi tiem paredzētā lietojuma apstākļos. Ja nepieciešams, jānodrošina atbilstīgas ierīces, kas novērstu apdraudējumu neadekvātas tiešās redzamības dēļ.

Mašīna, kurā pārvietojas vadītājs, ir jāprojektē un jākonstruē tā, lai no savas vietas vadītājam nebūtu iespējama netīša saskare ar riteņiem un kāpurķēdēm.

Uz mašīnas sēdošu vadītāju vietas jāprojektē un jākonstruē tā, lai varētu uzstādīt vadītāja kabīni, ar nosacījumu, ka tas nepalielina risku un tajā būtu brīva telpa. Kabīnē jābūt vietai, kurā atrodas vadītājam nepieciešamās instrukcijas.

3.2.2. *Sēdekļi*

Ja pastāv risks, ka vadītāju vai citas ar mašīnu pārvadātās personas varētu saspiest starp mašīnas daļām un zemi, ja mašīna ripo vai apgāžas, jo īpaši attiecībā uz mašīnām, kas aprīkotas ar aizsargierīci, kāda minēta 3.4.3. vai 3.4.4. iedaļā, viņu vietām jābūt projektētām vai aprīkotām ar drošības jostu sistēmu tā, lai noturētu cilvēkus savos sēdekļos, neierobežojot to kustību brīvību, kāda nepieciešama mašīnas vadīšanai vai kustībām saistībā ar konstrukciju, ko nosaka sēdekļu atsperojums. Šādas drošības jostu sistēmas nedrīkst uzstādīt, ja tās palielina risku.

3.2.3. *Vietas citām personām*

Ja lietošanas nosacījumi paredz, ka dažreiz vai regulāri ar mašīnu pārvadā vai uz tās strādā personas, kas nav vadītāji, viņām jānodrošina piemērotas vietas, kur var droši atrasties pārvadāšanas un darba laikā bez riska.

Šā pielikuma 3.2.1. iedaļas 1. un 2. daļa attiecas arī uz vietām, kas paredzētas personām, kas nav vadītājs.

3.3. VADĪBAS SISTĒMAS

Ja nepieciešams, jāveic pasākumi, lai novērstu neatļautu vadības ierīču lietojumu.

Tālvadības ierīču gadījumā uz katras vadības ierīces skaidri jānorāda mašīna, ko vada ar šo vadības ierīci.

Tālvadības sistēma jāprojektē un jākonstruē tā, lai tā iedarbotos tikai uz:

- konkrēto mašīnu,
- konkrētajām funkcijām.

Ar tālvadību vadāmām mašīnām jābūt projektētām un konstruētām tā, lai tās reaģētu tikai uz tiem signāliem, ko raida tam paredzētās vadības ierīces.

3.3.1. **Vadības ierīces**

Vadītājam jābūt iespējām iedarbināt visas vadības ierīces, kas vajadzīgas mašīnas vadīšanai no vadītāja vietas, izņemot to funkciju iedarbināšanu, kuras var droši iedarbināt tikai ar vadības ierīcēm, kas atrodas citās vietās. Šīs funkcijas, jo īpaši, ietver tās funkcijas, par ko atbild operatori, kas nav vadītāji, vai kuru izpildei vadītājam jāatstāj vadītāja vieta, lai tās droši vadītu.

Ja ir pedāļi, tie jāprojektē, jākonstruē un jāmontē tā, lai vadītājs tos var droši darbināt, pastāvot minimālam riskam tos sajaukt. To virsmām jābūt neslidīgām un viegli tīrāmām.

Ja to darbināšana var radīt apdraudējumus, jo īpaši bīstamas kustības, mašīnas vadības ierīcēm, izņemot tās, kuru stāvokli ir iepriekš iestatīti, jāatgriežas neitrālā stāvoklī, tiklīdz operators tās atlaiž.

Ja mašīnai ir riteņi, stūres iekārta jāprojektē un jākonstruē tā, lai mazinātu stūres rata vai stūres sviras pēkšņas kustības, ko izraisa triecieni pret vadriteņiem.

Jebkura vadības ierīce, kas bloķē diferenciāli, jāprojektē un jāierīko tā, lai diferenciāli varētu atbloķēt, kamēr mašīna pārvietojas.

Šā pielikuma 1.2.2. iedaļas sestā daļa attiecībā uz akustiskiem un/vai vizuāliem brīdinājuma signāliem attiecas tikai uz mašīnas apgāšanās gadījumiem.

3.3.2. **Iedarbināšana/kustība**

Pašgājējas mašīnas, uz kurām sēž vadītājs, jāaprīko tā, lai jebkuru to braukšanas kustību kontrolētu tikai vadītājs.

Ja ekspluatācijas nolūkā mašīnai jāpievieno ierīces, kas pārsniedz tās normālo darba platumu (piemēram, stabilizatori, strēles u. tml.), vadītājam jānodrošina iespējas pirms mašīnas kustības sākšanas viegli pārliecināties, vai šīs ierīces ir īpašā stāvoklī, kas ļauj sākt drošu kustību.

Tas attiecas arī uz visām pārējām daļām, kam, lai kustība būtu droša, jābūt īpašā stāvoklī un, ja vajadzīgs, bloķētām.

Ja tas neizraisa citu risku, mašīnu kustībai jābūt atkarīgai no iepriekš minēto daļu novietojuma drošā stāvoklī.

Nedrīkst pieļaut, ka mašīna nejauši var uzsākt kustību motora iedarbināšanas brīdī.

3.3.3. **Braukšanas funkcija**

Neskarot ceļu satiksmes noteikumus, pašgājējām mašīnām un to piekabēm jāatbilst prasībām, kas attiecas uz ātruma samazināšanu, apstāšanos, bremzēšanu un nekustīgumu, lai garantētu drošību visos ekspluatācijas, iekraušanas, ātruma, ceļa virsmas un slīpuma apstākļos.

Vadītājam jābūt iespējām samazināt ātrumu un apturēt pašgājēju mašīnu ar galvenās ierīces palīdzību. Ja tas vajadzīgs drošības nolūkā, galvenās ierīces vai tās darbināšanai vajadzīgās enerģijas padeves defekta gadījumam jāierīko avārijas ierīce ar pilnīgi neatkarīgu un viegli pieejamu vadību ātruma samazināšanai un apturēšanai.

Ja tas vajadzīgs drošības nolūkā, stacionāra mašīna jāaprīko ar stāvvietas bloķēšanas ierīci, lai novērstu tās izkustēšanos. Šo ierīci drīkst lietot kopā ar vienu no šā punkta otrajā daļā minētajām ierīcēm, ja tā ir tīri mehāniska.

Ar tālvadību vadāma mašīna jāaprīko ar ierīcēm, kas tās darbību aptur automātiski un nekavējoties, un novērš iespējami bīstamu darbību šādās situācijās:

- ja vadītājs zaudē kontroli,
- ja mašīna saņem apturēšanas signālu,
- ja ar drošību saistītajā sistēmas daļā noteikts defekts,
- ja noteiktā laikā netiek saņemts apstiprinājuma signāls.

Šā pielikuma 1.2.4. iedaļa neattiecas uz braukšanas funkciju.

3.3.4. **Gājēja vadītas mašīnas kustība**

Gājēja vadītas pašgājējas mašīnas kustībai jābūt iespējamai tikai, vadītājam pastāvīgi darbinot attiecīgas vadības ierīces. Jo īpaši kustība nedrīkst sākties, iedarbinot motoru.

Gājēja vadītas pašgājējas mašīnas vadības sistēmas jāprojektē tā, lai mazinātu riskus, ko rada mašīnas nejauša kustība vadītāja virzienā, jo īpaši:

- triecienus,
- rotējošu darbīgo daļu radītas traumas.

Mašīnas parastas braukšanas ātrumam jāatbilst kājām ejoša vadītāja pārvietošanās ātrumam.

Ja mašīnai var pievienot rotējošu darbīgo daļu, nedrīkst būt iespējas darbināt šo darbīgo daļu, kad ir ieslēgta atpakaļgaitas vadības ierīce, izņemot gadījumus, kad mašīnas kustību izraisa darbīgās daļas kustība. Pēdējā gadījumā atpakaļgaitas ātrumam jābūt tādā, lai tas neapdraud vadītāju.

3.3.5. **Vadības ķēdes defekts**

Traucējumi servostūres elektroapgādē, ja tāda ir uzstādīta, nedrīkst mašīnu padarīt nevadāmu laikā, kas vajadzīgs tās apturēšanai.

3.4. AIZSARDZĪBA PRET MEHĀNISKIEM APDRAUDĒJUMIEM

3.4.1. **Nekontrolēta kustība**

Mašīna jāprojektē, jākonstruē tā un, ja vajadzīgs, jānovieto uz kustīga balsta, lai pārvietošanas laikā tās smaguma centra nekontrolējamās svārstības neietekmē tās stabilitāti vai nerada pārmērīgu deformāciju tās konstrukcijai.

3.4.2. **Transmisijas kustīgās ierīces**

Atkāpjoties no 1.3.8.1. iedaļas noteikumiem, dzinēju gadījumā pārvietojamiem aizsargiem, kas nepieļauj piekļuvi kustīgajām daļām dzinēja nodalījumā, nav nepieciešamas savienojamas ierīces, ja tos jāatver vai nu lietojot instrumentu vai atslēgu, vai arī vadības ierīci, kas atrodas vadītāja vietā, ar nosacījumu, ka vadītāja vieta ir pilnībā slēgta un slēdzama kabīne, kurā nav iespējams iekļūt nepiederošām personām.

3.4.3. **Apgāšanās**

Ja pašgājējai mašīnai, uz kuras sēž vadītājs un, iespējams, operatori vai citas personas, pastāv apgāšanās risks, mašīna jāaprīko ar atbilstīgu aizsargkonstrukciju, ja vien tas nepalielina riska līmeni.

Šai konstrukcijai jābūt tādai, lai apgāšanās gadījumā tā uz mašīnas sēdošai(-ām) personām nodrošina pietiekamu norobežotu telpu.

Lai pārbaudītu, vai konstrukcija atbilst otrās daļas prasībām, ražotājam vai viņa pilnvarotajam pārstāvim katrā tipa konstrukcijām jāveic attiecīgi testi vai jānodrošina, ka šādi testi ir veikti.

3.4.4. **Krītoši objekti**

Ja mašīnu, uz kuras sēž vadītājs un, iespējams, arī operatori vai citas personas, apdraud krītoši objekti vai materiāli, mašīna jāprojektē un jākonstruē tā, lai ņemtu vērā šo risku, un jāaprīko, ja mašīnas izmēri to ļauj, ar atbilstīgu aizsargkonstrukciju.

Šai konstrukcijai jābūt tādai, lai objekta vai materiāla krišanas gadījumā tā nodrošina uz mašīnas sēdošajām personām pietiekamu norobežotu telpu.

Lai pārbaudītu, vai konstrukcija atbilst otrās daļas prasībām, ražotājam vai viņa pilnvarotajam pārstāvim katrā tipa konstrukcijām jāveic attiecīgi testi vai jānodrošina, ka šādi testi ir veikti.

3.4.5. **Piekļuves līdzekļi**

Rokturi un pakāpieni jāprojektē un jānovieto tā, lai operatori tos lieto instinktiīvi un neizmanto šim nolūkam vadības ierīces.

3.4.6. Vilkšanas ierīces

Visas mašīnas, ko lieto vilkšanai vai kas jāvelk, jāaprīko ar sakabes ierīcēm, kas projektētas, konstruētas un izvietotas tā, lai nodrošinātu vieglu un drošu sakabināšanu un atkabināšanu un novērstu nejaušu atkabināšanos lietošanas laikā.

Atkarībā no sakabes slodzes tādas mašīnas jāaprīko ar balstu, kura nesošā virsma atbilst slodzei un pamatam.

3.4.7. Spēka pārvads starp pašgājēju mašīnu (vai traktoru) un darbināmo mašīnu

Noņemamas mehāniskās transmisijas ierīces, kas savieno pašgājēju mašīnu (vai traktoru) ar pirmo darbināmās mašīnas stacionāro gultni, jāprojektē un jākonstruē tā, lai jebkura daļa, kas darbības laikā kustas, būtu aizsargāta visā tās garumā.

Spēka izvads pašgājējas mašīnas (vai traktora) pusē, kur pievienota noņemama mehāniskās transmisijas ierīce, jāaizsargā vai nu ar aizsargu, kas piestiprināts pie pašgājējas mašīnas (vai traktora) un savienots ar to, vai ar citu ierīci, kas nodrošina līdzvērtīgu aizsardzību.

Jābūt iespējamam šo aizsargu atvērt, lai piekļūtu noņemamai mehāniskās transmisijas ierīcei. Ja tā atrodas savā vietā, tur jābūt pietiekami daudz telpas, lai neļautu piedziņas vārpstai bojāt aizsargu mašīnas (vai traktora) kustēšanās laikā.

Darbināmās mašīnas pusē dzenošā vārpsta jānosedz ar aizsargietvaru, kas piestiprināts pie mašīnas.

Kardāna transmisiju drīkst aprīkot ar griezes momenta ierobežotājiem vai brīvrumbām tikai darbināmās mašīnas pusē. Noņemama mehāniskās transmisijas ierīce attiecīgi jāmarķē.

Visām darbināmajām mašīnām, kuru darbināšanai vajadzīga noņemama mehāniskās transmisijas ierīce, kas savieno darbināmo mašīnu ar pašgājēju mašīnu (vai traktoru), jābūt aprīkotām ar sistēmu noņemamas mehāniskās transmisijas ierīces pievienošanai tā, lai, mašīnu atkabinot, noņemamu mehāniskās transmisijas ierīci un tās aizsargu nebojā saskare ar zemi vai mašīnas daļu.

Aizsarga ārējās daļas jāprojektē, jākonstruē un jāizvieto tā, lai tās nevar griezties kopā ar noņemamu mehāniskās transmisijas ierīci. Vienkāršo kardāna savienojumu gadījumā aizsargam jānosedz transmisija līdz iekšējo skavu galiem, savukārt platleņķa kardāna savienojumu gadījumā — vismaz līdz ārējā savienojuma vai ārējo savienojumu centram.

Ja piekļuves iespējas darba vietām ir paredzētas tuvu noņemamai mehāniskās transmisijas ierīcei, tām jābūt projektētām un konstruētām tā, lai vārpstas aizsargus nevarētu izmantot kā pakāpienus, ja vien tie šādā nolūkā nav projektēti un konstruēti.

3.5. AIZSARDZĪBA PRET CITIEM APDRAUDĒJUMIEM**3.5.1. Akumulatori**

Akumulatora korpuss jāprojektē un jākonstruē tā, lai apgāšanās gadījumā, cik iespējams, novērstu elektrolīta izlišanu uz operatora un/vai izgarojumu uzkrāšanos vietās, kur atrodas operatori.

Mašīna jāprojektē un jākonstruē tā, lai akumulatoru var atvienot ar šim nolūkam paredzētu viegli pieejamu ierīci.

3.5.2. Ugunsdrošība

Atkarībā no ražotāja prognozētā ugunsgrēka apdraudējuma mašīnā, ja tās izmēri atļauj, jābūt:

- viegli pieejamiem ugunsdzēsamajiem aparātiem, vai
- iebūvētām ugunsdzēsības sistēmām.

3.5.3. Bīstamu vielu noplūde

Šā pielikuma 1.5.13. iedaļas otro un trešo daļu nepiemēro, ja mašīnas galvenā funkcija ir produktu apsmidzināšana. Tomēr operatoram jābūt aizsargātam pret risku būt pakļautam šādu bīstamu noplūžu ietekmei.

3.6. INFORMĀCIJA UN NORĀDES

3.6.1. *Zīmes, signāli un brīdinājumi*

Visām mašīnām jābūt aprīkotām ar zīmēm un/vai instrukciju plāksnēm attiecībā uz to lietojumu, regulēšanu un apkopi, lai visos gadījumos, kad tas ir nepieciešams, nodrošinātu cilvēku veselības aizsardzību un drošību. Tās jāizvēlas, jāprojektē un jākonstruē tā, lai ir skaidri redzamas un neizdzēšamas.

Neskarot ceļu satiksmes noteikumus, mašīnām, uz kurām sēž vadītājs, jābūt aprīkotām ar šādām ierīcēm:

- ar akustisko brīdināšanas ierīci cilvēku brīdināšanai,
- ar paredzētajiem lietošanas apstākļiem piemērotu gaismas signālu sistēmu; pēdējā prasība neattiecas uz mašīnām, kas paredzētas tikai pazemes darbiem un kam nav elektriskās enerģijas,
- nepieciešamības gadījumā jābūt atbilstīgam savienojumam starp piekabi un mašīnu signālu darbināšanas nolūkā.

Ar tālvadību vadāmas mašīnas, kas normālos lietošanas apstākļos cilvēkiem rada sadursmes vai trieciena riskus, jāaprīko ar piemērotiem līdzekļiem brīdināšanai par tās kustību vai līdzekļiem cilvēku aizsargāšanai pret tādu risku. Tas pats attiecas uz mašīnām, kuru lietošana saistīta ar pastāvīgu uz priekšu un atpakaļ vērsta kustības atkārtēanos uz vienas ass, ja vadītājs mašīnas aizmuguri tieši neredz.

Mašīnas jākonstruē tā, lai brīdinājuma un signalizācijas ierīces nevar nejauši izslēgt. Ja tas ir būtiski drošībai, šīs ierīces jāaprīko ar līdzekļiem to darbības pārbaudei un operatora informēšanai par to defektiem.

Ja mašīnas vai tās darbīgo daļu kustība ir īpaši bīstama, uz mašīnas jābūt zīmēm ar brīdinājumu netuvoties mašīnai tās darbības laikā; zīmēm jābūt salasāmām pietiekamā attālumā, lai garantētu apkārtējo cilvēku drošību.

3.6.2. *Marķējums*

Šāda informācija salasāmi un nenodzēšami jānorāda uz visām mašīnām:

- kilovatos (kW) izteikta nominālā jauda,
 - kilogramos (kg) izteikta visbiežāk lietotās konfigurācijas masa,
- un, ja vajadzīgs:
- pie sakabes kāša norādīts ņūtonos (N) izteikts ražotāja paredzētais maksimālais vilcējspēks,
 - pie sakabes kāša norādīta ņūtonos (N) izteikta ražotāja paredzētā maksimālā vertikālā slodze.

3.6.3. *Instrukcijas*

3.6.3.1. *Vibrācijas*

Instrukcijās jāsniedz šāda informācija attiecībā uz mašīnas vibrāciju, kas iedarbojas uz rokām vai uz visu ķermeni:

- vibrāciju kopējā vērtība, kas iedarbojas uz rokām, ja tā pārsniedz 2,5 m/s². Ja tā nepārsniedz 2,5 m/s², tas jānorāda,
- vibrācijas svērtā paātrinājuma augstākā vidējā geometriskā vērtība, kas iedarbojas uz ķermeni, ja tā pārsniedz 0,5 m/s². Ja tā nepārsniedz 0,5 m/s², tas jānorāda,
- mērījuma nenoteiktība.

Šīm vērtībām jābūt vai nu reāli izmērītajām vērtībām attiecībā uz konkrēto mašīnu, vai arī noteiktajām vērtībām, pamatojoties uz mērījumiem, kādi veikti ar tehniski salīdzināmām mašīnām, kas pārstāv ražojamās mašīnas veidu.

Ja nelieto saskaņotos standartus, vibrācija jāmēra ar attiecīgajai mašīnai vispiemērotāko mērīšanas kodeksu.

Jānorāda mašīnas lietošanas nosacījumi mērīšanas laikā un mērīšanas kodeksi.

3.6.3.2. **Universāls lietojums**

Instrukcijās attiecībā uz mašīnām, kas paredzētas vairāku funkciju veikšanai atkarībā no izmantotajām ierīcēm, un instrukcijās attiecībā uz maināmām ierīcēm jābūt tāda informācijai, kāda nepieciešama drošas montāžas un pamata mašīnas un pievienojamo maināmo ierīču lietojuma nolūkā.

4. *PAPILDU BŪTISKĀS PRAŠĪBAS ATTIECĪBĀ UZ VESELĪBAS AIZSARDZĪBU UN DROŠĪBU, KAS JĀIEVĒRO, LAI NOVĒRSTU APDRAUDĒJUMUS, KURI SAISTĪTI AR CELŠANAS OPERĀCIJĀM*

Mašīnām, kas rada ar celšanas operācijām saistītus apdraudējumus, jāatbilst visām attiecīgajām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību, kādas aprakstītas šajā nodaļā (skatīt Vispārīgos principus, 4. punktu).

4.1. **VISPĀRĪGI NOTEIKUMI**

4.1.1. **Definīcijas**

- a) "celšanas operācija" ir tādu kravas vienību pārvietošana, ko veido preces un/vai personas, saistībā ar ko konkrētajā brīdī ir nepieciešama līmeņa maiņa;
- b) "vadāmā krava" ir krava, ko pārvieto pa nekustīgām vai lokanām vadsliedēm, kuru stāvokli nosaka stiprinājuma punkti;
- c) "darba koeficients" ir aritmētiskā attiecība starp kravu, kuras noturēšanu ar attiecīgo iekārtu, piederumu vai mašīnu ražotājs vai viņa pilnvarotais pārstāvis garantē, un maksimālo darba slodzi, kura norādīta uz iekārtas;
- d) "testa koeficients" ir aritmētiskā attiecība starp slodzi, kurai iekārtu, piederumu vai mašīnu pakļauj statiskajos vai dinamiskajos testos, un maksimālo darba slodzi, kura norādīta uz pacelājmašīnas vai celšanas palīgierīces;
- e) "statiskais tests" ir tests, kura laikā pacelājmašīnai vai celšanas palīgierīcei vispirms veic apskati un pakļauj spēkam, kas atbilst maksimālās darba slodzes un attiecīgā statiskās testa koeficienta reizinājumam, un tad veic atkārtotu apskati, lai konstatētu, vai slodze nav radījusi bojājumus;
- f) "dinamiskais tests" ir tests, kura laikā pacelājmašīnu visās iespējamās konfigurācijās darbina ar maksimālu darba slodzi, reizinot ar atbilstīgā dinamiskās testa koeficientu, ņemot vērā pacelājmašīnas dinamiku, lai pārbaudītu, vai tā darbojas pareizi;
- g) "kabīne" ir mašīnas daļa, uz kuras vai kurā personas un/vai preces atbalsta, lai paceltu.

4.1.2. **Aizsardzība pret mehāniskiem apdraudējumiem**

4.1.2.1. **Nepietiekamas stabilitātes radīts risks**

Mašīnas jāprojektē un jākonstruē tā, lai 1.3.1. iedaļā noteiktā stabilitāte saglabātos ekspluatācijas laikā un ārpus tā, tostarp visos transportēšanas, montāžas un demontāžas posmos, paredzamo sastāvdaļu avāriju laikā un arī saskaņā ar lietošanas instrukciju veikto testu laikā. Šajā nolūkā ražotājam vai viņa pilnvarotajam jāpārbauda piemērotas verificēšanas metodes.

4.1.2.2. **Mašīnas, kas pārvieto pa vadsliedēm un sliežu ceļiem.**

Mašīnām jābūt aprīkotām ar ierīcēm, kas novērš to noskriešanu no vadsliedēm vai sliežu ceļiem.

Ja šīs ierīces tomēr nenovērš mašīnas noskriešanas no sliedēm risku vai sliedes vai ritošās daļas bojājuma risku, ir jābūt ierīcēm, kas novērš iekārtas, aprīkojuma vai kravas krišanu vai mašīnas apgāšanos.

4.1.2.3. Mehāniskā izturība

Mašīnām, celšanas palīgierīcēm un noņemamām daļām jāiztur slodze, kam tās ir pakļautas lietošanas laikā vai ārpus tā paredzētajos uzstādīšanas un ekspluatācijas apstākļos visās attiecīgajās konfigurācijās, vajadzības gadījumā ievērojot vides faktoru un cilvēku pielikto spēku iedarbību. Šī prasība jāievēro arī transportējot, montējot un demontējot.

Mašīnas un celšanas palīgierīces jāprojektē un jākonstruē tā, lai, ievērojot paredzēto lietošanu, novērstu defektus, kas rodas noguruma vai nolietojšanās dēļ.

Materiāli jāizvēlas atkarībā no paredzētās darba vides, īpaši ņemot vērā korozijas, nodiluma, triecienus, ekstremālas temperatūras, noguruma, trausluma un novecošanās faktorus.

Mašīnas un celšanas palīgierīces jāprojektē un jākonstruē tā, lai tās izturētu pārslodzi statistajos testos bez paliekošas deformācijas vai acīmredzamiem defektiem. Izturīguma aprēķinos jāņem vērā izraudzītās statistiskā testa koeficienta vērtības, lai garantētu atbilstīgu drošības līmeni; šim koeficientam parasti ir šādas vērtības:

- a) manuāli darbināmām mašīnām un celšanas palīgierīcēm: 1,5,
- b) citām mašīnām: 1,25.

Mašīnas jāprojektē un jākonstruē tā, lai tās bez darbības traucējumiem izturētu dinamiskos testus, kurus veic, piemērojot maksimālās darba slodzes un dinamiskā testa koeficienta reizinājumu. Dinamiskā testa koeficientu izraugās tā, lai garantētu atbilstīgu drošības līmeni – koeficients parasti ir vienāds ar 1,1. Testus parasti veic pie noteiktajiem nominālajiem ātrumiem. Ja mašīnas vadības ķēde ļauj vienlaicīgi izdarīt vairākas kustības, testi jāizdara vismazāk labvēlīgos apstākļos, t. i., parasti – apvienojot attiecīgās kustības.

4.1.2.4. Dzvensiksnas, spoles, riteņi, ķēdes un troses

Dzvensiksnu, spoļu un riteņu diametram jāatbilst trošu vai ķēžu izmēriem, ar kurām tos savieno.

Spoles un riteņi jāprojektē, jākonstruē un jāuzstāda tā, lai to troses vai ķēdes var griezties ap tiem nenokrītot.

Trosēm, ko tieši lieto kravas celšanai vai balstīšanai, nedrīkst būt savienojumi, izņemot to galos. Savienojumi toties var būt iekārtās, kas pēc projekta paredzētas regulārai pārveidošanai atkarībā no lietošanas vajadzībām.

Vienlaidu trosēm un to galiem izvēlas darba koeficientu, kas garantē atbilstīgu drošības līmeni. Parasti šis koeficients ir 5.

Celšanas ķēdēm izvēlas darba koeficientu, kas garantē atbilstīgu drošības līmeni. Parasti šis koeficients ir 4.

Lai pārbaudītu, vai ir sasniegts pietiekams darba koeficients, ražotājam vai viņa pilnvarotajam pārstāvim katra tipa ķēdēm un trosēm, ko tieši lieto kravas celšanā, un trošu galiem jāveic attiecīgi testi vai jānodrošina, ka šādi testi ir veikti.

4.1.2.5. Celšanas palīgierīces un to sastāvdaļas

Celšanas palīgierīču un to sastāvdaļu izmēri jānosaka, ievērojot iespējamo nogurumu un novecošanās procesus atsevišķos ekspluatācijas ciklos saskaņā ar paredzamo darba mūžu, kāds norādīts ekspluatācijas nosacījumos konkrētam lietojumam.

Turklāt:

- a) metāla trošu/trošu galu savienojumu darba koeficients jāizvēlas tā, lai garantētu atbilstīgu drošības līmeni; šis koeficients parasti ir 5. Trosēm nedrīkst būt nekādu savienojumu vai cilpu, izņemot to galos;
- b) ja lieto ķēdes ar metinātiem posmiem, tiem jābūt īsā tipa posmiem. Jebkura tipa ķēdēm jāizvēlas darba koeficients, kas garantē atbilstīgu drošības līmeni; šis koeficients parasti ir 4;

- c) no tekstilmateriāla gatavotu virvju vai cilpu darba koeficients ir atkarīgs no materiāla, ražošanas metodes, izmēriem un lietojuma. Šis koeficients jāizvēlas tā, lai garantētu atbilstīgu drošības līmeni; parasti tas ir 7, ja materiālu kvalitāte ir ļoti laba un ražošanas metode atbilst paredzētajam lietojumam. Ja iepriekš minētais nav nodrošināts, parasti nosaka augstāku koeficientu, lai garantētu līdzvērtīgu drošības līmeni. No tekstilmateriāla ražotām virvēm un cīpām, kas nav bezgalīgas cīpas, nedrīkst būt mezgli vai savienojumi, izņemot cilpu galos;
- d) visām metāla daļām, no kā ražo vai ko lieto kopā ar cilpu, jāizvēlas darba koeficients, kas garantē atbilstīgu drošības līmeni; šis koeficients parasti ir 4;
- e) daudzkāju cīpas maksimālo darba jaudu nosaka, pamatojoties uz neizturīgākās kājas drošības koeficientu, kāju skaitu un samazinājuma koeficientu, kas atkarīgs no cīpas konfigurācijas;
- f) lai pārbaudītu, vai ir sasniegts pietiekams darba koeficients, ražotājam vai viņa pilnvarotajam pārstāvim katra tipa detaļām, kas minētas a), b), c) un d) punktā, jāveic attiecīgi testi vai jānodrošina, ka šādi testi ir veikti.

4.1.2.6. Kustību vadība

Kustību vadības ierīcēm jādarbojas tā, lai garantētu tās mašīnas drošumu, kurā šādas ierīces ir uzstādītas.

- a) Mašīna jāprojektē un jākonstruē vai jāaprīko ar ierīcēm tā, lai tās detaļu kustību amplitūda nepārsniedz noteiktas robežas. Ja vajadzīgs, jānodrošina iepriekšējs brīdinājums par tādu ierīču darbību;
- b) ja vienā vietā vienlaikus var manevrēt vairākas stacionāras vai pa sliedēm braucošas mašīnas, kas rada sadursmes risku, tās jāprojektē un jākonstruē tā, lai tās var aprīkot ar šā riska novēršanas sistēmām;
- c) mašīnas jāprojektē un jākonstruē tā, lai krava nevar bīstami slīdēt vai brīvi un negaidīti krist pat daļēji vai pilnīga enerģijas piegādes traucējuma gadījumā vai operatoram pārtraucot mašīnas darbināšanu;
- d) nedrīkst pieļaut, ka normālos ekspluatācijas apstākļos kravu var nolaist vienīgi ar berzes bremzi, izņemot gadījumus, kad tādu iespēju prasa mašīnas funkcija;
- e) stiprinājuma ierīces jāprojektē un jākonstruē tā, lai novērstu nejaušu kravas krišanu.

4.1.2.7. Kravas kustības darbības laikā

Mašīnas vadītāja vietai jānodrošina iespējami pilnīgāka kustīgo daļu kustības trajektoriju pārredzamība, lai novērstu iespējamās sadursmes ar cilvēkiem, iekārtām vai citām mašīnām, kas var manevrēt vienlaikus un radīt apdraudējumus.

Mašīnas ar vadāmu kravu jāprojektē un jākonstruē tā, lai novērstu cilvēku traumas no kravas, kabīnes vai pret-svaru kustības.

4.1.2.8. Mašīnas, kas apkalpo stacionārus izkraušanas/izkāpšanas laukumus

4.1.2.8.1. Kabīnes kustības

Tādas mašīnas kabīnei, kas apkalpo stacionārus izkraušanas/izkāpšanas laukumus, jābūt stingri novadāmām uz izkraušanas/izkāpšanas laukumiem un to teritorijā. Arī šķēru sistēmas uzskatāmas par stingru virzīšanas sistēmu.

4.1.2.8.2. Piekļuve kabīnei

Ja cilvēkiem ir piekļuve kabīnei, mašīnai jābūt projektētai un konstruētai tā, lai nodrošinātu kabīnes stacionāru stāvvokli piekļuves brīdī, jo īpaši iekraušanas un izkraušanas brīdī.

Mašīnām jābūt projektētām un konstruētām tā, lai nodrošinātu to, ka kabīnes un apkalpojuma esošā izkraušanas/izkāpšanas laukuma līmeņu starpība nerada aizķeršanās risku.

4.1.2.8.3. *Risks saskares dēļ ar kustīgu kabīni*

Gadījumos, kas tas ir nepieciešams, lai izpildītu 4.1.2.7. iedaļas otrajā daļā noteiktās prasības, parastas ekspluatācijas laikā pārvietošanās zonai jābūt nepieejamai.

Ja apskates vai apkopes laikā personas, kas atrodas virs vai zem kabīnes, pakļautas riskam, ka tās var saspiest starp kabīni un jebkādam stacionārām daļām, jānodrošina pietiekami daudz brīvas telpas vai nu ar fizisku drošības salīņu starpniecību, vai arī ar mehāniskām ierīcēm, kas bloķē kabīnes kustību.

4.1.2.8.4. *No kabīnes krītošas kravas radīts risks*

Ja pastāv no kabīnes krītošas kravas risks, mašīna jāprojektē un jākonstruē tā, lai šādu risku novērstu.

4.1.2.8.5. *Izkraušanas/izkāpšanas laukumā*

Jānovērš risks, ko rada personu saskare ar kustīgu kabīni vai citām kustīgām daļām izkraušanas/izkāpšanas laukumos.

Ja pastāv risks, ka personas var iekrist kravas pārvietošanas zonā tad, kad izkraušanas/izkāpšanas laukumā kabīnes nav, jāierīko aizsargi, lai šādu risku novērstu. Šādi aizsargi nedrīkst būt atverami pārvietošanās zonas virzienā. Tie jāaprīko ar bloķējošu ierīci, ko vada no kabīnes un tādējādi novērš:

- bīstamu kabīnes kustību, pirms aizsargi nav aizvērti un bloķēti,
- bīstamu aizsarga atvēršanos, pirms kabīne nav apstājusies attiecīgajā izkraušanas/izkāpšanas laukumā.

4.1.3. ***Piemērotība paredzētajam nolūkam***

Kad pacelājmašīnu vai celšanas palīgierīces laiž tirgū vai pirmo reizi nodod ekspluatācijā, ražotājam vai viņa pilnvarotajam pārstāvim, veicot attiecīgus pasākumus, jānodrošina tas, ka lietojumam sagatavotā mašīna vai celšanas palīgierīces – neatkarīgi no tā, vai tās darbina manuāli vai ar mehānisko enerģiju – var droši pildīt tām paredzētās funkcijas.

Ar visām pacelājmašīnām, kas gatavas nodošanai ekspluatācijā, jāveic 4.1.2.3. iedaļā minētais statiskais un dinamiskais tests.

Ja mašīnu nav iespējams samontēt ražotāja telpās vai viņa pilnvarotā pārstāvja telpās, attiecīgi pasākumi jāveic mašīnas lietošanas vietā. Pretējā gadījumā šādus pasākumus iespējams veikt vai nu ražotāja telpās, vai arī lietošanas vietā.

4.2. PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ MAŠĪNĀM, KURĀM NAV MANUĀLAS PIEDZIŅAS

4.2.1. ***Kustību vadība***

Mašīnu vai tās iekārtu kustību vadībā jāizmanto vadības ierīces, kas atgriežas neitrālā stāvoklī, tiklīdz operators tās atlaiž. Tomēr daļēju vai pilnīgu kustību gadījumā, ja šīs kustības nerada mašīnas vai kravas sadursmes riskus, minētās ierīces drīkst aizstāt ar automātiskām apturēšanas vadības ierīcēm, kas nodrošina apturēšanu iepriekš izvēlēta līmenī, nelietojot vadības apturēšanas ierīci.

4.2.2. ***Iekraušanas vadība***

Mašīna, kuras maksimālā darba slodze nav mazāka par 1 000 kilogramiem vai kuras apgāšanās moments nav mazāks par 40 000 Nm, jāaprīko ar ierīcēm vadītāja brīdināšanai un bīstamu kravas kustību novēršanai:

- kad mašīna ir pārslogota vai nu maksimālās darba slodzes pārsniegšanas, vai maksimālā apgāšanās momenta dēļ, jo ir pārsniegts pieļaujamais kravas apjoms, vai
- ir pārsniegts apgāšanās moments.

4.2.3. ***Trošu vadības iekārtas***

Trošu transporta līdzekļi, traktori vai traktoru vilcēji jānotur ar pretsvariem vai ierīci, kas ļauj pastāvīgi kontrolēt spriegojumu.

4.3. INFORMĀCIJA UN MARĶĒJUMI

4.3.1. *Kēdes, troses un pinumi*

Uz katras celšanas kēdes, troses vai pinuma, kas nav kopuma daļa, jābūt marķējumam vai, ja tas nav iespējams, plāksnei vai nenoņemamam gredzenam, uz kura ir norādīts ražotāja vai viņa pilnvarotā pārstāvja vārds vai nosaukums un adrese, kā arī norāde uz attiecīgo sertifikātu.

Iepriekš minētajā sertifikātā jāsniedz vismaz šāda informācija:

- a) ražotāja un, ja nepieciešams, viņa pilnvarotā pārstāvja vārds vai nosaukums un adrese;
- b) kēdes vai troses apraksts, kurā iekļautas šādas ziņas:
 - nominālais izmērs,
 - konstrukcija,
 - materiāls, no kā kēde vai trose ražota, un
 - jebkura speciāla metalurģiska apstrāde, kādai materiāls pakļauts;
- c) izmantotā testēšanas metode;
- d) maksimālā slodze, kādai kēdi vai trosi varētu pakļaut lietošanas laikā. Drīkst norādīt dažādiem lietojumiem atbilstīgu vērtību skalu.

4.3.2. *Celšanas palīgierīces*

Attiecībā uz visām celšanas palīgierīcēm jānorāda šādi dati:

- ziņas par materiālu, ja tāda informācija ir vajadzīga droša lietojuma nolūkā,
- ziņas par maksimālo darba slodzi.

Gadījumā, ja celšanas palīgierīces fiziski nav iespējams marķēt, pirmajā daļā minētās ziņas jānorāda plāksnītē vai ar citu līdzvērtīgu paņēmienu un stingri jānostiprina pie palīgierīces.

Informācijai jābūt salasāmai un jāatrodas vietā, kur tā nevarētu pazust nodiluma rezultātā vai mazināt palīgierīces izturību.

4.3.3. *Pacelājmašīnas*

Maksimālajai darba slodzei jābūt skaidri pamanāmi marķētai uz mašīnas. Šim marķējumam jābūt salasāmam, nenodzēšamam un neaizsifrētā formā.

Ja maksimālā darba slodze ir atkarīga no mašīnas konfigurācijas, katrā vadītāja vietā jābūt plāksnei, uz kuras norādīta katras konfigurācijas pieļaujamā slodze, vēlams diagrammu vai tabulu veidā.

Uz mašīnām, kas paredzētas tikai preču pacelšanai un ir aprīkotas ar kabīni, kurā iespējams iekļūt arī cilvēkiem, jābūt skaidram un nenodzēšamam brīdinājumam, kas aizliedz cilvēku pacelšanu. Šim brīdinājumam jābūt redzamam visās vietās, no kurām iespējama piekļuve kabīnei.

4.4. INSTRUKCIJAS

4.4.1. *Celšanas palīgierīces*

Katrai celšanas palīgierīces vai katrai sērijveida nedalāmai celšanas palīgierīču partijai jāpievieno lietošanas instrukcija, kurā sniegti vismaz šādi dati:

- a) paredzētais lietojums;
- b) lietojuma ierobežojumi (jo īpaši attiecībā uz tādām celšanas palīgierīcēm kā magnētiskie vai vakuuma spilveni, kas pilnībā neatbilst 4.1.2.6. iedaļas e) apakšpunktā minētajiem noteikumiem);
- c) lietošanas, montāžas un apkopes instrukcijas;
- d) izmantotais statistiskā testa koeficients.

4.4.2. **Pacēlājmašīnas**

Pacēlājmašīnām līdzī jādod instrukcijas, kurās ietverta informācija par:

- a) mašīnas tehniskajiem raksturlielumiem un jo īpaši par:
 - maksimālo darba slodzi, un nepieciešamības gadījumā jāpievieno 4.3.3. iedaļā 2. daļā raksturotās slodzes datu plāksnes vai slodzes datu tabulas kopija,
 - pret darbības spēkiem pie kravas stiprinājumiem vai balstiem un sliedēm, ja tādas ir,
 - ja vajadzīgs, balasta definīciju un uzstādīšanu;
- b) formulāra saturu, ja formulāru nepiegādā kopā ar mašīnu;
- c) padomiem lietotājam, īpaši kravas tiešas redzamības nodrošināšanai;
- d) ja nepieciešams, testa ziņojumu, kurā norādīti ražotāja vai viņa pilnvarotā pārstāvja, vai viņu uzdevumā veiktie statistiskie un dinamiskie testi;
- e) attiecībā uz mašīnām, kas nav samontētas ražotāja telpās tādā formā, kādā tās lietojamas, — nepieciešamās instrukcijas par 4.1.3 iedaļā minēto pasākumu veikšanu, pirms mašīna pirmo reizi tiek nodota ekspluatācijā.

5. **PAPILDU BŪTISKĀS PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ VESELĪBAS AIZSARDZĪBU UN DROŠĪBU MAŠĪNĀM, KAS PAREDZĒTAS PAZEMES DARBIEM**

Mašīnām, kas paredzētas pazemes darbiem, jāatbilst visām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību, kādas aprakstītas šajā nodaļā (skatīt Vispārīgos principus, 4. punktu).

5.1. **AR NEPIETIEKAMU STABILITĀTI SAISTĪTS RISKS**

Pašgājēji griestu balsti jāprojektē un jākonstruē tā, lai tie pārvietojoties notur noteiktu virzienu un neslīd, pirms nonāk zem slodzes, un, nonākot zem slodzes un atbrīvojoties no tās. Tie jāaprīko ar atsevišķo hidro-lisko balstu augšējo plātņu stiprinājumiem.

5.2. **KUSTĪBA**

Pašgājējiem griestu balstiem jāļauj cilvēkiem netraucēti pārvietoties.

5.3. **VADĪBAS IERĪCES**

Pa sliedēm braucošu mašīnu akseleratoram un bremzēm jābūt ar roku vadāmām. Tomēr avārijas bremzes drīkst būt ar kāju darbināmas.

Pašgājēju griestu balstu vadības ierīces jāprojektē un jāizvieto tā, lai pārvietošanas operāciju laikā attiecīgs balsts nodrošinātu patvērumu operatoram. Vadības ierīces jāaizsargā pret nejaušu atlaišanu.

5.4. **APTURĒŠANA**

Pa sliedēm braucošas pašgājējas mašīnas, kas paredzētas pazemes darbiem, jāaprīko ar avārijas bremzēm, kas iedarbojas uz mašīnas kustības vadības sistēmu tā, lai kustība tiktu apturēta tajā brīdī, kad vadītājs vairs nekontrolē kustību.

5.5. **UGUNSDROŠĪBA**

Attiecībā uz mašīnām, kurām ir viegli uzliesmojošas daļas, obligāti jāievēro 3.5.2. iedaļas otrais ievilkums.

Pazemes darbiem paredzētu mašīnu bremžu sistēma jāprojektē un jākonstruē tā, lai tā neradītu dzirksteles un neizraisītu ugunsgrēkus.

Pazemes darbiem paredzētu mašīnu iekšdedzes dzinējiem jābūt dzinējiem, kuros lieto zema iztvaikošanas spiediena degvielu un kuros nav iespējama elektriskas dzirksteles rašanās.

5.6. IZPLŪDES GĀZU EMISIJAS

Izplūdes gāzu emisijas no iekšdedzes dzinējiem nedrīkst izvadīt virzienā uz augšu.

6. PAPILDU BŪTISKĀS PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ VESELĪBAS AIZSARDZĪBU UN DROŠĪBU MAŠĪNĀM, KAS RADA ĪPAŠUS APDRAUDĒJUMUS, PACEĻOT CILVĒKUS

Mašīnām, kas rada īpašus apdraudējumus, paceļot cilvēkus, jāatbilst visām attiecīgajām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību, kādas minētas šajā nodaļā (skatīt Vispārējos principus, 4. punktu).

6.1. VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

6.1.1. **Mehāniskā izturība**

Kabīne, ieskaitot jebkādas nolaižamas durvis, jāprojektē un jākonstruē tā, lai sniegtu telpu un izturību, kāda atbilst maksimālajam cilvēku skaitam, ko pieļaujams uzņemt kabīnē, kā arī maksimālajai darba slodzei.

Darba koeficienti sastāvdaļām, kas noteiktas 4.1.2.4 un 4.1.2.5 iedaļā, nav pietiekami mašīnām, kuras paredzētas cilvēku celšanai vai pārvietošanai, un parasti jādivkāršo. Mašīnām, kas paredzētas cilvēku paceļšanai vai cilvēku un preču pacelšanai, jābūt aprīkotām ar kabīnes iekāršanas vai balsta sistēmu, kas projektēta un konstruēta, lai nodrošinātu atbilstīgu vispārējo drošības līmeni un novērstu kabīnes krišanas risku.

Ja kabīnes iekāršanā izmanto troses vai ķēdes, parasti nepieciešamas vismaz divas neatkarīgas troses vai ķēdes, kurām katrai ir savs, neatkarīgs stiprinājums.

6.1.2. **Bez cilvēku spēka darbināmu ierīču iekraušanas vadība**

Neatkarīgi no maksimālās darba slodzes un apgāšanās momenta vērtības ir jāpiemēro 4.2.2 iedaļā minētās prasības, ja vien ražotājs nepierāda, ka to pārslogošanas vai apgāšanās risks nepastāv.

6.2. VADĪBAS IERĪCES

Ja drošības prasības nenosaka citus risinājumus, kabīne parasti jāprojektē un jākonstruē tā, lai iekšpusē esošajiem cilvēkiem ir pieejami vadības līdzekļi augšup un lejup vērstajai kustībai un, ja vajadzīgs, arī citai kabīnes kustībai.

Darbības laikā šīm vadības ierīcēm jābūt prioritārām attiecībā pret pārējām vadības ierīcēm, kas regulē to pašu kustību, izņemot ierīces apturēšanai ārkārtas gadījumos.

Šo kustību vadības ierīcēm jābūt tādām, kas atgriežas neitrālā stāvoklī, tiklīdz operators tās atlaiž, izņemot gadījumu, kad kabīne ir pilnībā slēgta.

6.3. RISKS CILVĒKIEM KABĪNĒ VAI UZ TĀS

6.3.1. **Risks kabīnes kustību dēļ**

Mašīnas, kas paredzētas cilvēku celšanai, jāprojektē, jākonstruē vai jāaprīko tā, lai pārāk liels kabīnes paātrinājums vai ātruma samazinājums nerada risku cilvēkiem.

6.3.2. **Risks saistībā ar cilvēku izkrišanu no kabīnes.**

Kabīne nedrīkst sasvērties tādā mērā, kas radītu tās iekšpusē esošo cilvēku izkrišanas risku, arī tad, kad mašīna un kabīne ir kustībā.

Ja kabīne ir projektēta kā darba vieta, jāievēro noteikumi, kas nodrošina stabilitāti un novērš bīstamas kustības.

Ja 1.1.15. iedaļā minētie pasākumi nav pietiekami, kabīne jāaprīko ar pietiekamu skaitu stiprinājumu punktu, kas atbilst atļautajam transportējamo cilvēku skaitam. Stiprinājuma punktiem jābūt pietiekami izturīgiem, lai uz tiem varētu izmantot individuālos aizsardzības līdzekļus pret krišanu no augstuma.

Jebkurām nobīdāmām durvīm grīdās vai griestos, vai sānu durvīm jābūt projektētām un konstruētām tā, lai nepieļautu netīšu atvēršanos; tām jāveras virzienā, kas novērš jebkādu izkrišanas risku gadījumā, ja atvērtas neparedzēti.

6.3.3. **Risks, ko rada uz kabīni krītoši objekti.**

Ja pastāv risks, ka uz kabīni var krist kādi objekti un apdraudēt cilvēkus, kabīne jāaprīko ar aizsargjumu.

6.4. MAŠĪNAS, AR KURĀM APKALPO STACIONĀRUS IZKRAUŠANAS/IZKĀPŠANAS LAUKUMUS

6.4.1. **Risks cilvēkiem, kas atrodas kabīnē vai uz tās**

Kabīnei jābūt projektētai un konstruētai tā, lai novērstu risku, notiekot saskarei starp cilvēkiem un/vai objektiem kabīnes iekšienē vai uz tās un jebkādiem stacionāriem vai kustīgiem elementiem. Ja šīs prasības ievērošanas nolūkā nepieciešams, pašai kabīnei vajag būt pilnībā noslēgtai ar durvīm, kas aprīkotas ar bloķējošu ierīci, kas novērš bīstamas kabīnes kustības, ja šīs durvis nav aizvērtas. Durvīm jāpaliek aizvērtām, ja kabīne apstājas starp izkraušanas/izkāpšanas laukumiem, kur pastāv risks izkrišanai no kabīnes.

Mašīnām jābūt projektētām, konstruētām un nepieciešamības gadījumā aprīkotām ar ierīcēm, kas attiecīgi nepieļauj nekontrolētu kabīnes kustību augšup un lejup. Šīm ierīcēm jāspēj apturēt kabīnes kustību pie maksimālās darba slodzes un tai pārvietojoties paredzamajā maksimālajā ātrumā.

Apturēšanas darbība nedrīkst izraisīt tādu ātruma samazinājumu, kāds varētu kaitēt kabīnē esošajiem cilvēkiem, neatkarīgi no slodzes apstākļiem.

6.4.2. **Vadība izkraušanas/izkāpšanas laukumos**

Izkraušanas/izkāpšanas laukumos esošās vadības ierīces, kas nav ierīces lietojumam ārkārtas situācijā, nedrīkst ierosināt kabīnes kustības tad, kad:

- tiek darbinātas kabīnes vadības ierīces,
- kabīne neatrodas pie izkraušanas/izkāpšanas laukuma.

6.4.3. **Piekļuve kabīnei**

Aizsargiem pie izkraušanas/izkāpšanas laukumiem un uz kabīnes jābūt projektētiem un konstruētiem tā, lai nodrošinātu drošu nokļūšanu kabīnē un izkļūšanu no tās, ņemot vērā paredzamo paceļamo preču sortimentu un cilvēkus.

6.5. MARĶĒJUMI

Kabīnē jānorāda informācija, kas nepieciešama drošības nolūkā, tostarp:

- atļautais cilvēku skaits kabīnē,
- maksimālā darba slodze.

II PIELIKUMS

Deklarācijas

1. SATURS

A. Mašīnu EK atbilstības deklarācija

Šī deklarācija un tās tulkojumi jā sastāda saskaņā ar tādiem pašiem noteikumiem, kā instrukcijas (skatīt I pielikuma 1.7.4.1. iedaļas a) un b) apakšpunktu), un tai jābūt rakstītai mašīnrakstā vai rokrakstā ar drukātiem burtiem.

Šī deklarācija attiecas uz mašīnām tikai un vienīgi tajā stāvoklī, kādā tās laistas tirgū, un neattiecas uz sastāvdaļām, ko pievieno, un/vai darbības, ko veic vēlāk gala lietotājs.

EK atbilstības deklarācijā jāiekļauj šādas ziņas:

- 1) ražotāja un nepieciešamības gadījumā viņa pilnvarotā pārstāvja sabiedrības nosaukums un pilna adrese;
- 2) tās personas vārds un adrese, kura pilnvarota sastādīt tehnisko lietu un kurai jābūt reģistrētai Kopienā;
- 3) mašīnas apraksts un identifikācijas dati, tostarp vispārējs nosaukums, funkcija, modelis, tips, sērijas numurs un komercnosaukums;
- 4) teikums, kurā skaidri un nepārprotami deklarē, ka mašīna atbilst visiem attiecīgajiem šīs direktīvas noteikumiem, un, ja nepieciešams, līdzīgs teikums, kurā deklarē atbilstību citām direktīvām un/vai attiecīgajiem noteikumiem, kuriem mašīna atbilst. Šim atsaucēm jābūt atsaucēm uz tekstiem, kas publicēti *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*;
- 5) ja vajadzīgs, tās pilnvarotās iestādes nosaukums, adrese un identifikācijas numurs, kura veikusi IX pielikumā minēto EK tipa pārbaudi, un EK tipa pārbaudes sertifikāta numurs;
- 6) ja vajadzīgs, tās pilnvarotās iestādes nosaukums, adrese un identifikācijas numurs, kura apstiprinājusi pilnīgu kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, kas minēta X pielikumā;
- 7) ja vajadzīgs, norāde uz lietotajiem saskaņotajiem standartiem, kā minēts 7. panta 2. punktā;
- 8) ja vajadzīgs, norāde uz citiem lietotajiem tehniskajiem standartiem un specifikācijām;
- 9) deklarācijas sastādīšanas vieta un datums;
- 10) ziņas par personu, kas ir tiesīga sastādīt deklarāciju ražotāja vai viņa pilnvaroto pārstāvju vārdā, un tās paraksts.

B. Daļēji komplektētas mašīnas iekļaušanas deklarācija

Šī deklarācija un tās tulkojumi jā sastāda saskaņā ar tādiem pašiem noteikumiem, kā instrukcijas (skatīt I pielikuma 1.7.4.1. iedaļas a) un b) apakšpunktu), un tai jābūt rakstītai mašīnrakstā vai rokrakstā ar drukātiem burtiem.

Iekļaušanas deklarācijā jāiekļauj šādas ziņas:

- 1) daļēji komplektēto mašīnu ražotāja un nepieciešamības gadījumā viņa pilnvarotā pārstāvja sabiedrības nosaukums un adrese;
- 2) tās personas vārds un adrese, kura pilnvarota sagatavot attiecīgo tehnisko dokumentāciju un kurai jābūt reģistrētai Kopienā;
- 3) daļēji komplektētās mašīnas apraksts un identifikācijas dati, tostarp vispārējs nosaukums, funkcija, modelis, tips, sērijas numurs un komercnosaukums;
- 4) teikums, kurā deklarē, kuri šīs direktīvas būtiskie noteikumi ir piemēroti un ievēroti, un to, ka saskaņā ar VII pielikuma B daļu ir sastādīta attiecīga tehniskā dokumentācija, un, ja nepieciešams, teikums, kurā deklarē daļēji komplektēto mašīnu atbilstību citām attiecīgajām direktīvām. Šim atsaucēm jābūt atsaucēm uz tekstiem, kas publicēti *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*;
- 5) apņemšanās pēc valsts iestāžu pamatota pieprasījuma pārsūtīt attiecīgo informāciju par daļēji komplektētām mašīnām. Tas sevī ietver arī informācijas nodošanas metodi un neskar daļēji komplektēto mašīnu ražotāja intelektuālā īpašuma tiesības;
- 6) paziņojums, ka daļēji komplektēto mašīnu nedrīkst nodot ekspluatācijā, kamēr attiecībā uz galīgu mašīnu, kurā šī daļēji komplektētā mašīna ir ietverama, nav izdota deklarācija par tās atbilstību šīs direktīvas noteikumiem, ja tas nepieciešams;
- 7) deklarācijas sastādīšanas vieta un datums;
- 8) ziņas par personu, kas ir tiesīga sastādīt deklarāciju ražotāja vai viņa pilnvaroto pārstāvju vārdā, un tās paraksts.

2. GLABĀŠANA

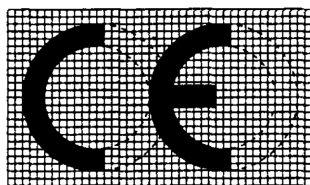
Mašīnu ražotājam vai viņa pilnvarotajam pārstāvim jā saglabā EK atbilstības deklarācijas oriģināls vismaz desmit gadus, sākot no beidzamās mašīnu ražošanas dienas.

Daļēji komplektētu mašīnu ražotājam vai viņa pilnvarotajam pārstāvim jā saglabā iekļaušanas deklarācija vismaz desmit gadus, sākot no beidzamās daļēji komplektēto mašīnu ražošanas dienas.

III PIELIKUMS

CE marķējums

CE atbilstības marķējums sastāv no sākumburtiem CE, kuriem ir šāda forma:

Ja CE marķējumu samazina vai palielina, iepriekš redzamā zīmējuma proporcijas jāsaglabā.

CE marķējuma komponentiem jābūt vienāda augstuma, un tas nedrīkst būt mazāks par 5 mm. Šo minimālo izmēru drīkst neievērot, ja mašīna ir maza.

CE marķējumam jābūt piestiprinātam tiešā ražotāja vai viņa pilnvarotā pārstāvja vārda/nosaukuma tuvumā, izmantojot vienu un to pašu stiprināšanas metodi.

Ja piemērota pilnīga kvalitātes nodrošināšanas procedūra, kāda minēta 12. panta 3. punkta c) apakšpunktā un 12. panta 4. punkta b) apakšpunktā, aiz CE marķējuma jāseko pilnvarotās iestādes identifikācijas numuram.

IV PIELIKUMS

Mašīnu kategorijas, kurām jāpiemēro viena no 12. panta 3. un 4. punktā minētajām procedūrām

1. Šādu tipu ripzāģi (ar vienu vai vairākiem asmeņiem) koka un tam līdzīgu materiālu apstrādei vai gaļas un tai līdzīgu materiālu apstrādei:
- 1.1. Zāģmašīnas ar darbības laikā nepārvietojamu asmeni (–ņiem) un ar nekustīgu darba galdu priekšmetu manuālai padevei vai ar demontējamu mehānizētu padevi;
- 1.2. Zāģmašīnas ar darbības laikā nepārvietojamu asmeni(–ņiem) un ar manuāli darbināmu turp un atpakaļ pārvietojamu darba galdu vai ratiņiem;
- 1.3. Zāģmašīnas ar darbības laikā nepārvietojamu asmeni(–ņiem) un ar iebūvētu mehāniskās padeves ierīci, ar manuālu iekraušanu un/vai izkraušanu;
- 1.4. Zāģmašīnas ar darbības laikā kustīgu(–iem) asmeni(ņiem), kas pārvietojas mehāniski, ar manuālu iekraušanu un/vai izkraušanu.
2. Virsmas kokapstrādes ēvelmašīnas ar rokas padevi.
3. Kokapstrādes biezumēveles vienas puses apstrādei ar manuālu iekraušanu un/vai izkraušanu.
4. Šādu tipu lentzāģi ar manuālu iekraušanu un/vai izkraušanu, kas paredzēti koka un tam līdzīgu materiālu apstrādei vai gaļas un tai līdzīgu materiālu apstrādei:
- 4.1. Zāģmašīnas ar darbības laikā nepārvietojamu asmeni (–ņiem) un ar nekustīgu vai turp un atpakaļ kustināmu darba galdu vai ar atbalstu priekšmetam;
- 4.2. Zāģmašīnas ar asmeni(–ņiem), kas montējamas uz ratiņiem ar turp un atpakaļ kustību.
5. Koka un tam līdzīgu materiālu apstrādes jaukta tipa mašīnas, kas minētas 1. līdz 4. punktā un 7. punktā.
6. Tapu frēzes ar rokas padevi un vairākiem instrumentu turētājiem kokapstrādei.
7. Vertikālās tapu frēzes ar rokas padevi koka un tamlīdzīgu materiālu apstrādei.
8. Portatīvie ķēdes zāģi kokapstrādei.
9. Spiedes, tajā skaitā sviras, ar manuālu iekraušanu un/vai izkraušanu metālu aukstajai apstrādei, ja to kustīgās darbojošās daļas var pārvietoties vairāk nekā par 6 mm un ātrums var pārsniegt 30 mm/s.
10. Iesmidzināšanas vai kompresijas plastmasas liešanas mašīnas ar manuālu iekraušanu vai izkraušanu.
11. Iesmidzināšanas vai kompresijas gumijas liešanas mašīnas ar manuālu iekraušanu vai izkraušanu.
12. Šādu tipu pazemes darbiem paredzētas mašīnas:
- 12.1. Lokomotīves un bremžu vagoni,
- 12.2. Hidrauliskie griestu balsti.
13. Manuāli piekraujamas sadzīves atkritumu savākšanas mašīnas ar kompresijas mehānismu.
14. Noņemamas mehāniskās transmisijas ierīces, tostarp to aizsargi.
15. Aizsargi un noņemamas mehāniskās transmisijas ierīces.
16. Transportlīdzekļu pacelāji.
17. Cilvēku vai cilvēku un preču celšanas ierīces, kas saistītas ar vertikālas krišanas apdraudējumu no vairāk nekā trīs metru augstuma.
18. Uz portatīviem ratiņiem darbināmas stiprināšanas un citas triecienspēka mašīnas.
19. Aizsardzības ierīces, kas paredzētas cilvēku klātbūtnes noteikšanai.
20. Mehāniskās piedziņas noņemami bloķēšanas aizsargi, kas paredzēti kā aizsargierīces lietojumam mašīnās, kas minētas 9., 10. un 11. punktā.
21. Loģikas ierīces drošības funkciju nodrošināšanai.
22. Pretapgāšanās konstrukcijas (ROPS).
23. Konstrukcijas aizsardzībai pret krītošiem objektiem (FOPS).

V PIELIKUMS

Indikatīvais drošības sastāvdaļu saraksts, kas minēts 2. panta c) apakšpunktā

1. Aizsargi noņemamām mehāniskās transmisijas ierīcēm.
2. Aizsardzības ierīces, kas paredzētas cilvēku klātbūtnes noteikšanai.
3. Noņemami bloķēšanas aizsargi ar mehānisko piedziņu, kas paredzēti lietojumam kā aizsargierīces V pielikuma 9., 10. un 11. punktā minētajās mašīnās.
4. Loģiskās ierīces drošības funkcijām.
5. Vārsti ar papildu līdzekļiem defektu noteikšanai, kas paredzēti bīstamu mašīnas kustību vadībai.
6. Savācēj sistēmas mašīnu noplūdēm.
7. Aizsargi un aizsardzības ierīces, kas paredzēti cilvēku aizsardzībai no kustīgajām daļām, kas iesaistītas mašīnas darbības procesā.
8. Novērošanas ierīces iekraušanas un kustību uzraudzībai pacelājmašīnās.
9. Ierobežotājsistēmas, kas notur cilvēkus sēdekļos.
10. Apturēšanas ierīces ārkārtas gadījumiem.
11. Izlādes sistēmas, lai novērstu potenciāli bīstamu elektrostatisko lādiņu uzkrāšanos.
12. I pielikuma 1.5.7., 3.4.7. un 4.1.2.6. iedaļā minētie enerģijas ierobežotāji un atbrīvošanas ierīces.
13. Sistēmas un ierīces, kas samazina trokšņu un vibrāciju emisiju.
14. Pretapgāšanās konstrukcijas (ROPS),
15. Konstrukcijas aizsardzībai pret krītošiem objektiem (FOPS),
16. Abu roku vadības ierīces.
17. Šādā sarakstā iekļautās sastāvdaļas mašīnām, kas paredzētas cilvēku pacelšanai un/vai nolaišanai starp dažādiem laukumiem:
 - a) ierīces laukumu durvju nobloķēšanai;
 - b) ierīces, kas nepieļauj slodzi nesošā mezgla krišanu vai nekontrolētu kustību uz augšu;
 - c) ierīces ātruma pārsniegšanas ierobežošanai,
 - d) enerģiju akumulējoši amortizatori:
 - nelineāri, vai
 - ar pretkustības slāpēšanu;
 - e) enerģiju izkliedējoši amortizatori;
 - f) drošības ierīces, kas pieslēgtas hidrauliskās enerģijas ķēžu spailēm, kur tās izmanto kā krišanas novēršanas ierīces;
 - g) tāda drošības elektroierīce aizsargslēdžu veidā, kas satur elektroniskas sastāvdaļas.

VI PIELIKUMS

Montāžas instrukcijas daļēji komplektētām mašīnām

Montāžas instrukcijās attiecībā uz daļēji komplektētām mašīnām jābūt to nosacījumu aprakstam, kādi jāievēro, lai veiktu pareizu iekļaušanu gala mašīnā tā, lai nerastos apdraudējums veselībai un drošībai.

Montāžas instrukcijām jābūt rakstītām oficiālajā Kopienas valodā, ko pieņem to mašīnu ražotājs vai viņa pilnvarotais pārstāvis, kurās daļēji komplektētās mašīnas tiks uzstādītas.

VII PIELIKUMS

A. Mašīnu tehniskā lieta

Šajā daļā raksturota tehniskās lietas sastādīšanas procedūra. Tehniskajai lietai jāapliecina, ka mašīna atbilst direktīvas prasībām. Tajā jāietver šādam novērtējumam nepieciešamajā apmērā vajadzīgā informācija par mašīnas konstrukciju, ražošanu un darbību. Tehniskā lieta jā sastāda vienā vai vairākās Kopienas oficiālajās valodās, izņemot instrukcijas attiecībā uz mašīnu, kam piemēro I pielikuma 1.7.4.1 iedaļas īpašos noteikumus.

1. Tehniskajā lietā jāietver šādas ziņas:

a) konstrukcijas lieta, kurā ietverts:

- mašīnas vispārīgs apraksts,
- visaptverošs mašīnas rasējums un vadības slēgumu rasējumi, kā arī attiecīgie apraksti un paskaidrojumi, kādi nepieciešami, lai saprastu mašīnas darbību,
- pilnībā detalizēti rasējumi, kam pievienotas jebkādas aprēķinu piezīmes, testu rezultāti, sertifikāti u. tml., kas nepieciešami, lai pārbaudītu mašīnas atbilstību būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību,
- dokumentācija par risku novērtējumu, kurā atspoguļota ievērotā procedūra, tostarp:
 - i) būtisko prasību saraksts attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību, ko piemēro konkrētajai mašīnai,
 - ii) to aizsardzības pasākumu apraksts, kas ieviesti, lai novērstu noteiktos apdraudējumus vai samazinātu risku, un, ja nepieciešams, norāde uz joprojām pastāvošu risku, kas saistīts ar mašīnu;
- lietotie standarti un citas tehniskās specifikācijas, norādot šajos standartos ietvertās būtiskās prasības attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību,
- jebkāds tehniskais pārskats, kurā sniegti vai nu ražotāja, vai arī ražotāja vai viņa pilnvarotā pārstāvja izvēlētās struktūras veikto testu rezultāti,
- mašīnas instrukciju kopija,
- ja nepieciešams, iekļaušanas deklarācija attiecībā uz daļēji komplektētām mašīnām un attiecīgās šādu mašīnu montāžas instrukcijas,
- ja nepieciešams, mašīnas vai citu mašīnā ietverto ražojumu EK atbilstības deklarācijas kopijas,
- EK atbilstības deklarācijas kopija;

b) attiecībā uz sērijveida ražošanu — iekšējie pasākumi, kādi tiks ieviesti, lai nodrošinātu to, ka mašīna saglabās atbilstību direktīvas noteikumiem.

Ražotājam jāveic nepieciešamā izpēte un testi attiecībā uz mašīnas sastāvdaļām, stiprinājumiem vai nokomplektēto mašīnu, lai noteiktu, vai sava projekta vai konstrukcijas dēļ to iespējams droši samontēt un nodot ekspluatācijā. Attiecīgos ziņojumus un rezultātus iekļauj tehniskajā lietā.

2. 1. punktā minētajai tehniskajai lietai jābūt pieejamai dalībvalstu kompetentajām iestādēm vismaz 10 gadus pēc mašīnas ražošanas dienas vai arī pēc dienas, kurā ražota beidzamā mašīnu vienība, ja tā ir sērijveida ražošana.

Šai tehniskajai lietai nav jāatrodas Kopienas teritorijā, tāpat tai nav jābūt pastāvīgi pieejamai materiālā formā. Tomēr personai, kas norādīta EK atbilstības deklarācijā, jāspēj to apkopot un padarīt pieejamu tādā laikā, kas samērojams ar tās sarežģītību.

Tehniskajā lietā nav jāiekļauj detalizēti plāni vai jebkāda cita specifiska informācija attiecībā uz mašīnas ražošanā lietotajiem pakārtotajiem mezgliem, ja vien zināšanas par šādiem mezgliem nav svarīgas pārbaudīšanā saistībā ar būtiskām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību.

3. Tehniskās lietas neiesniegšana, atsaucoties uz kompetento valsts iestāžu pienācīgi pamatotu pieprasījumu, var veidot pietiekamu pamatojumu apšaubīt konkrētās mašīnas atbilstību šīs direktīvas būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību.

B. Attiecīgā daļēji komplektētu mašīnu tehniskā dokumentācija

Šajā daļā aprakstīta attiecīgas tehniskās dokumentācijas sastādīšanas procedūra. Dokumentācijā jāatspoguļo, kuras direktīvas prasības ir piemērotas un ievērotas. Tajā jāietver šādam novērtējumam nepieciešamajā apmērā vajadzīgā informācija par daļēji komplektētas mašīnas konstrukciju, ražošanu un darbību. Tehniskā lieta jāsastāda vienā vai vairākās Kopienas oficiālajās valodās.

Dokumentācijā jāietver šādas ziņas:

a) konstrukcijas lieta, kurā ietverts:

- visaptverošs daļēji komplektētās mašīnas rasējums un vadības slēgumu rasējumi,
- pilnībā detalizēti rasējumi, kam pievienotas jebkādas aprēķinu piezīmes, testu rezultāti, sertifikāti u. tml., kas nepieciešami, lai pārbaudītu daļēji komplektētās mašīnas atbilstību būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību,
- dokumentācija par risku novērtējumu, kurā atspoguļota ievērotā procedūra, tostarp:
 - i) to būtiskās prasības attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību saraksts, ko piemēro un ievēro;
 - ii) to aizsardzības pasākumu apraksts, kas ieviesti, lai novērstu noteiktos apdraudējumus vai samazinātu risku, un, ja nepieciešams, norāde uz joprojām pastāvošu risku;
 - iii) lietotie standarti un citas tehniskās specifikācijas, norādot šajos standartos ietvertās būtiskās prasības attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību;
 - iv) jebkāds tehniskais pārskats, kurā sniegti vai nu ražotāja, vai arī ražotāja vai viņa pilnvarotā pārstāvja izvēlētās struktūras veikto testu rezultāti;
 - v) montāžas instrukciju kopija attiecībā uz daļēji komplektēto mašīnu;

b) attiecībā uz sērijveida ražošanu — iekšējie pasākumi, kādi tiks ieviesti, lai nodrošinātu to, ka daļēji komplektētā mašīna saglabās atbilstību piemērojamajām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību.

Ražotājam jāveic nepieciešamā izpēte un testi attiecībā uz mašīnas sastāvdaļām, stiprinājumiem vai daļēji komplektēto mašīnu, lai noteiktu, vai sava projekta vai konstrukcijas dēļ to iespējams droši samontēt un nodot ekspluatācijā. Attiecīgos ziņojumus un rezultātus iekļauj tehniskajā lietā.

Attiecīgajai tehniskajai dokumentācijai jābūt pieejamai vismaz 10 gadus pēc daļēji komplektētās mašīnas ražošanas dienas vai, ja tā ir sērijveida ražošana, pēc dienas, kurā ražota beidzamā daļēji komplektēto mašīnu vienība, un pēc pieprasījuma jāiesniedz dalībvalstu kompetentajām iestādēm. Tai nav jāatrodas Kopienas teritorijā, tāpat tai nav jābūt pastāvīgi pieejamai materiālā formā. Tomēr personai, kas norādīta iekļaušanas deklarācijā, jāspēj to apkopot un iesniegt attiecīgajai iestādei tādā laika periodā, kas samērojams ar tās sarežģītību.

Tehniskās dokumentācijas neiesniegšana, atsaucoties uz kompetento valsts iestāžu pienācīgi pamatotu pieprasījumu, var veidot pietiekamu pamatojumu apšaubīt konkrētās daļēji komplektētās mašīnas atbilstību piemērojamajām un atzītajām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību.

VIII PIELIKUMS

Atbilstības novērtēšana, veicot iekšējās pārbaudēs mašīnu ražotnē

1. Šajā pielikumā aprakstīta procedūra, ar kuras starpniecību ražotājs vai viņa pilnvarotais pārstāvis, kurš veic 2. un 3. punktā noteiktos pienākumus, nodrošina un deklarē to, ka konkrētā mašīna atbilst direktīvas attiecīgajām prasībām.
 2. Attiecībā uz katru konkrētās sērijas pārstāvošo tipu ražotājs vai viņa pilnvarotais pārstāvis sastāda tehnisko lietu, kāda minēta VII pielikuma A daļā.
 3. Ražotājam jāveic visi nepieciešamie pasākumi, lai ražošanas process nodrošinātu ražoto mašīnu atbilstību VII pielikuma A daļā minētajai tehniskajai lietai un direktīvas prasībām.
-

IX PIELIKUMS

EK tipa pārbaude

EK tipa pārbaude ir procedūra, kurā pilnvarota iestāde konstatē un apliecina, ka iesniegtais mašīnas paraugs, kāds minēts IV pielikumā (turpmāk "tips") atbilst direktīvas prasībām.

1. Attiecībā uz katru tipu ražotājam vai viņa pilnvarotajam pārstāvim jā sastāda tehniskā lieta, kas minēta VII pielikuma A daļā.
2. Attiecībā uz katru tipu ražotājam vai viņa pilnvarotajam pārstāvim jā iesniedz EK tipa pārbaudes pieteikums pilnvarotajai iestādei pēc savas izvēles.

Pieteikumā iekļauj:

- ražotāja vai, ja vajadzīgs, viņa pilnvarotā pārstāvja vārdu vai nosaukumu un adresi,
- rakstveida deklarāciju, ka pieteikums nav iesniegts citai pilnvarotajai iestādei,
- tehnisko lietu.

Turklāt pieteicējs nodod pilnvarotās iestādes rīcībā tipa paraugu. Pilnvarotā iestāde var lūgt vairākus paraugus, ja to prasa testa programma.

3. Pilnvarotā iestāde:
 - 3.1. Iepazīstas ar tehnisko lietu, pārbauda, vai tips ražots atbilstīgi šai lietai, un nosaka tos elementus, kuri projektēti saskaņā ar attiecīgajiem standartu noteikumiem, kas minēti 7. panta 2. punktā, un tos elementus, kuru projekts nav balstīts uz attiecīgajiem šo standartu noteikumiem;
 - 3.2. Veic atbilstīgas apskates, mērījumus un testus vai nodrošina to veikšanu, lai pārlicinātos, vai pieņemtie risinājumi atbilst šīs direktīvas būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību tajā gadījumā, ja nav piemēroti 7. panta 2. punktā minētie standarti;
 - 3.3. Ja 7. panta 2. punktā minētie saskaņotie standarti ir piemēroti, veic atbilstīgas apskates, mērījumus un testus vai nodrošina to veikšanu, lai pārlicinātos, vai šie standarti faktiski piemēroti;
 - 3.4. Vienoas ar pieteikuma iesniedzēju par vietu, kur veiks pārbaudi attiecībā uz to, vai tips ražots saskaņā ar izskatīto tehnisko lietu, un kur notiks nepieciešamās apskates, mērījumi un testi.
4. Ja tips atbilst direktīvas noteikumiem, pilnvarotā iestāde izsniedz pieteikuma iesniedzējam EK tipa pārbaudes sertifikātu. Sertifikātā jāietver ražotāja un viņa pilnvarotā pārstāvja vārds vai nosaukums un adrese, dati, kas nepieciešami apstiprināt tipa identificēšanai, pārbaudes secinājumi un nosacījumi, kādiem pakļauta šī sertifikāta izsniegšana.

Ražotājs un pilnvarotā iestāde patur minētā sertifikāta kopiju, tehnisko lietu un visus attiecīgos dokumentus 15 gadus no sertifikāta izsniegšanas dienas.

5. Ja tips neatbilst direktīvas noteikumiem, pilnvarotā iestāde atsaka EK tipa pārbaudes sertifikāta izsniegšanu pieteikuma iesniedzējam un detalizēti pamato sava atteikuma iemeslu. Tā informē pieteikuma iesniedzēju, pārējās pilnvarotās iestādes un dalībvalsti, kura to pilnvarojusi. Jābūt pieejamai apelācijas procedūrai.
6. Pieteikuma iesniedzējs informē pilnvaroto iestādi, kas patur tehnisko lietu attiecībā uz EK tipa pārbaudes sertifikātu, par visām apstiprinātā tipa modifikācijām. Pilnvarotā iestāde pārbauda šīs modifikācijas un pēc tam vai nu apstiprina esošo EK tipa pārbaudes sertifikāta derīgumu, vai arī izdod jaunu sertifikātu, ja šīs modifikācijas varētu pasliktināt atbilstību būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību vai paredzētajiem šī tipa darba apstākļiem.
7. Komisija, dalībvalstis un citas pilnvarotās iestādes var pēc pieprasījuma iegūt EK tipa pārbaudes sertifikātu kopijas. Pēc pamatota pieprasījuma Komisija un dalībvalstis var saņemt tehniskās lietas kopiju un pilnvarotās iestādes veikto pārbaužu rezultātus.
8. Lietām un sarakstei attiecībā uz EK tipa pārbaudes procedūrām jābūt rakstītām tās dalībvalsts oficiālajā(-ās) Kopienas valodā(-ās), kurā reģistrēta pilnvarotā iestāde, vai arī jebkura citā oficiālajā Kopienas valodā, kas pilnvarotajai iestādei ir pieņemama.

9. EK tipa pārbaudes sertifikāta derīgums
 - 9.1. Pilnvarotajai iestādei ir pastāvīga atbildība par to, lai nodrošinātu EK tipa pārbaudes sertifikāta spēkā esamību. Tā informē ražotāju par jebkādām lielākām izmaiņām, kam varētu būt ietekme uz sertifikāta derīgumu. Pilnvarotā iestāde atsauc tos sertifikātus, kas vairs nav derīgi.
 - 9.2. Attiecīgo mašīnu ražotājam ir nepārtraukta atbildība par to, lai nodrošinātu konkrēto mašīnu atbilstību attiecīgajai modernizācijas pakāpei.
 - 9.3. Ražotājs lūdz pilnvarotajai iestādei pārskatīt EK tipa pārbaudes sertifikāta derīgumu ik pēc pieciem gadiem.
Ja pilnvarotā iestāde atzīst, ka sertifikāts paliek spēkā, ievērojot mašīnas atbilstību modernām prasībām, tā atjauno sertifikātu uz nākamajiem pieciem gadiem.
Ražotājs un pilnvarotā iestāde patur minētā sertifikāta, tehniskās lietas un visas attiecīgās dokumentācijas kopijas 15 gadus no sertifikāta izsniegšanas dienas.
 - 9.4. Gadījumā, ja EK tipa pārbaudes sertifikāta derīguma termiņš netiek atjaunots, ražotājs pārtrauc laist tirgū konkrēto mašīnu.
-

X PIELIKUMS

Pilnīga kvalitātes nodrošināšana

Šajā pielikumā aprakstīta IV pielikumā minēto mašīnu atbilstības novērtēšana, ko ražo, izmantojot pilnīgu kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, procedūra, saskaņā ar kuru pilnvarotā iestāde novērtē un apstiprina kvalitātes sistēmu un uzrauga tās piemērošanu.

1. Ražotājam jāīsteno apstiprinātā kvalitātes sistēma projektēšanā, ražošanā, galīgajā apskatē un testēšanā, kā norādīts 2. punktā, un tas pakļaujas 3. punktā minētajai uzraudzībai.
2. Kvalitātes sistēma
- 2.1. Ražotājs vai viņa pilnvarotais pārstāvis iesniedz pieteikumu par savas kvalitātes sistēmas novērtēšanu pilnvarotajai iestādei pēc savas izvēles.

Pieteikumā ietver šādas ziņas:

- ražotāja un, ja vajadzīgs, viņa pilnvarotā pārstāvja vārds vai nosaukums un adrese,
 - mašīnu projektēšanas, ražošanas, apskares, testēšanas un uzglabāšanas vieta,
 - VII pielikuma A daļā aprakstītā tehniskā lieta attiecībā uz katras IV pielikumā minētās mašīnu kategorijas vienu modeli, ko viņš paredzējis ražot,
 - kvalitātes sistēmas dokumentācija,
 - rakstiska deklarācija, ka pieteikums nav iesniegts citai pilnvarotajai iestādei.
- 2.2. Kvalitātes sistēmai jānodrošina mašīnu atbilstība šīs direktīvas noteikumiem. Visiem ražotāja pieņemtajiem elementiem, prasībām un noteikumiem jābūt dokumentētiem sistemātiskā un kārtīgā veidā pasākumu, procedūru un rakstveida instrukciju formā. Šai dokumentācijai par kvalitātes sistēmu jāsniedz vienota interpretācija attiecībā uz procedūras un kvalitātes pasākumiem, tādiem kā kvalitātes programmas, plāni, rokasgrāmatas un uzskaitē.

Šajā dokumentācija jo īpaši jābūt atbilstīgam aprakstam attiecībā uz:

- kvalitātes uzdevumiem, organizatorisko struktūru un vadības atbildību un pilnvarām saistībā ar mašīnu projektēšanu un kvalitāti,
 - tehniskā projekta specifikācijām, tostarp standartiem, ko piemēros, un gadījumā, ja 7. panta 2. punktā minētos standartus nepiemēro pilnībā, līdzekļiem, ko lieto, lai nodrošinātu šīs direktīvas būtisko prasību ievērošanu attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību,
 - projekta apskares un projekta pārbaudes metodēm, procesiem un sistemātiskajām darbībām, ko lieto, projektējot mašīnu, uz ko attiecas šī direktīva,
 - atbilstīgajām ražošanas, kvalitātes kontroles un kvalitātes nodrošināšanas metodēm, procesiem un sistemātiskajām darbībām, ko izmanto,
 - apskatēm un testiem, ko veiks pirms ražošanas, tās laikā un pēc ražošanas, un biežumu, ar kādu tās tiks veiktas,
 - kvalitātes uzskaiti, tādu kā ziņojumi par apskatēm un testu dati, kalibrēšanas dati un pārskati par attiecīgā personāla kvalifikāciju,
 - vēlamā mašīnu projekta un kvalitātes sasniegšanas uzraudzības līdzekļiem, kā arī efektīvu kvalitātes sistēmas darbību.
- 2.3. Pilnvarotā iestāde novērtē kvalitātes sistēmu un nosaka, vai tā atbilst 2.2. punkta prasībām.

Kvalitātes sistēmas elementi, kas atbilst attiecīgajam saskaņotajam standartam, uzskatāmi par atbilstīgiem attiecīgajām 2.2. punktā minētajām prasībām.

Revidentu grupā jābūt vismaz vienam loceklim, kuram ir pieredze mašīnu tehnoloģijas novērtēšanā. Novērtēšanas procedūrā iekļauta apskate, ko veic uz vietas ražotāja telpās. Novērtēšanas laikā revidentu grupa veic 2. 1. punkta otrās daļas trešajā ievilkumā minētās tehniskās dokumentācijas pārbaudi, lai pārliecinātos par tās atbilstību attiecīgajām veselības un drošības prasībām.

Ražotājam vai viņa pilnvarotajam pārstāvim paziņo lēmumu. Paziņojumā jāietver pārbaudes secinājumi un pamatots novērtējuma lēmums. Jābūt pieejamai apelācijas procedūrai.

- 2.4. Ražotājs apņemas izpildīt saistības, kas izriet no apstiprinātās kvalitātes sistēmas, un nodrošināt, ka tā saglabā savu atbilstību un efektivitāti.
- Ražotājs vai viņa pilnvarotais pārstāvis informē pilnvaroto iestādi, kura kvalitātes sistēmu apstiprinājusi, par jebkādam plānotām izmaiņām šajā sistēmā.
- Pilnvarotā iestāde izvērtē ierosinātās izmaiņas un pieņem lēmumu par to, vai mainītā kvalitātes nodrošināšanas sistēma arī turpmāk būs atbilstīga 2.2. punktā minētajām prasībām, vai arī ir nepieciešams atkārtots novērtējums.
- Pilnvarotā iestāde informē ražotāju par savu lēmumu. Paziņojumā ietver secinājumus un pamatotu novērtējuma lēmumu.
3. Uzraudzība, par ko atbild pilnvarotā iestāde
- 3.1 Uzraudzības mērķis ir pārliecināties, vai ražotājs pienācīgi pilda tās saistības, kas izriet no apstiprinātās kvalitātes sistēmas.
- 3.2 Ražotājam jāļauj pilnvarotajai iestādei apskates nolūkā piekļūt projektēšanas, ražošanas, apskates, testēšanas un uzglabāšanas vietai un jānodrošina pilnvarotā iestāde ar visu nepieciešamo informāciju, tādu kā:
- kvalitātes sistēmas dokumentācija,
 - kvalitātes uzskaites, kas paredzēta tajā kvalitātes sistēmas daļā, kas attiecas uz projektu, piemēram, analīžu rezultāti, aprēķini, testi u. tml.,
 - kvalitātes uzskaites, kas paredzēta tajā kvalitātes sistēmas daļā, kas attiecas uz ražošanu, piemēram, ziņojumi par apskatēm un testu dati, kalibrēšanas dati, pārskati par attiecīgā personāla kvalifikāciju u. tml.
- 3.3 Pilnvarotā iestāde veic regulāras revīzijas, lai pārliecinātos, vai ražotājs uztur un piemēro kvalitātes sistēmu; pilnvarotā iestāde iesniedz ražotājam revīzijas ziņojumu. Regulāro revīziju biežumam jābūt tādā, lai ik pēc trijiem gadiem varētu veikt pilnīgu pārvērtēšanu.
- 3.4 Turklāt pilnvarotā iestāde var ierasties pie ražotāja iepriekš nepieteiktās vizītēs. Šādu papildu apmeklējumu vajadzību un to biežumu noteiks, pamatojoties uz uzraudzības vizīšu sistēmu, ko pārvalda pilnvarotā iestāde. Jo īpaši uzraudzības vizīšu sistēmā jāņem vērā šādi faktori:
- iepriekšējo uzraudzības apmeklējumu rezultāti,
 - nepieciešamība uzraudzīt korektīvus pasākumus,
 - ja vajadzīgs, īpašie nosacījumi, kas saistīti ar sistēmas apstiprinājumu,
 - būtiskas modifikācijas ražošanas procesa, pasākumu vai metožu organizācijā.
- Šādu apmeklējumu gadījumā pilnvarotā iestāde nepieciešamības gadījumā var veikt testus vai arī uzdot tādus veikt, lai pārbaudītu kvalitātes sistēmas pienācīgu darbību. Pilnvarotā iestāde iesniedz ražotājam ziņojumu par apmeklējumu un, ja veikts tests, ziņojumu par testu.
4. Ražotājs vai viņa pilnvarotais pārstāvis nodrošina pieejamu valsts iestādēm desmit gadus pēc beidzamās ražošanas dienas:
- 2.1. punktā minēto dokumentāciju,
 - pilnvarotās iestādes lēmumus un ziņojumus, kas minēti 2.4. punkta trešajā un ceturtajā daļā, 3.3. un 3.4. punktā.

XI PIELIKUMS

Iestāžu pilnvarošanas minimālie kritēriji, kas jāievēro dalībvalstīm

1. Pilnvarotā iestāde, tās direktors un darbinieki, kas atbild par verificēšanas testu veikšanu, nav nedz pārbaudāmās mašīnas projektētāji, ražotāji, piegādātāji vai uzstādītāji, nedz minēto pušu pilnvaroti pārstāvji. Viņus neiesaista mašīnas projektēšanā, konstruēšanā, laišanā tirgū vai apkalpošanā nedz tieši, nedz pilnvarotu pārstāvju statusā. Tas neizslēdz tehniskās informācijas apmaiņu starp ražotāju un pilnvaroto iestādi.
2. Pilnvarotā iestāde un tās darbinieki veic verificēšanas testus ar visaugstāko profesionalitāti un tehnisko kompetenci neatkarīgi no jebkāda spiediena un pamudinājumiem, galvenokārt finansiāliem, kas var ietekmēt lēmumu vai pārbaudes rezultātus, īpaši no to personu vai personu grupu puses, kuras ir ieinteresētas verificēšanas rezultātos.
3. Attiecībā uz katru mašīnu kategoriju, saistībā ar kuru iestāde ir pilnvarota, tās rīcībā jābūt personālam ar tehniskām zināšanām un pietiekamu un atbilstīgu pieredzi, lai veiktu atbilstības novērtēšanu. Pilnvarotās iestādes rīcībā jābūt vajadzīgiem līdzekļiem, lai pareizi izpildītu administratīvos un tehniskos uzdevumus, kas saistīti ar pārbaudi īstenošanu; tai jābūt pieejai arī speciālajai verificēšanai vajadzīgām iekārtām.
4. Par pārbaudi atbildīgajiem darbiniekiem ir:
 - atbilstīga tehniskā un profesionālā sagatavotība,
 - pietiekamas zināšanas par veicamajiem testiem un pietiekama pieredze to izpildē,
 - prasme sastādīt sertifikātus, protokolus un ziņojumus, kas vajadzīgi veikto testu autentiskuma apstiprināšanai.
5. Pilnvarotā iestāde garantē pārbaudes personāla objektivitāti. Darbinieku atalgojums nav atkarīgs no izdarīto testu skaita vai to rezultātiem.
6. Pilnvarotajai iestādei jāapdrošina atbildība, ja atbildību saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem neuzņemas valsts vai pati dalībvalsts tieši neatbild par testiem.
7. Pilnvarotās iestādes darbinieku pienākums ir saskaņā ar šo direktīvu vai jebkuru attiecīgās valsts tiesību aktu, kas nosaka tās piemērošanu, glabāt dienesta noslēpumus, kas attiecas uz visu informāciju, kuru iegūst, veicot iestādes uzdevumus (izņemot attiecībā pret tās valsts kompetentajām iestādēm, kurā šīs darbības tiek veiktas).
8. Pilnvarotās iestādes piedalās koordinēšanas darbībā. Tāpat tās vai nu tieši, vai caur pārstāvjiem piedalās Eiropas standartizācijas procesā, vai arī nodrošina, ka tām ir labi zināms attiecīgo standartu stāvoklis.
9. Dalībvalstis var veikt visus nepieciešamos pasākumus, ko tās uzskata par vajadzīgiem, lai nodrošinātu to, ka pilnvarotās iestādes darbības pārtraukšanas gadījumā šo iestāžu klientu lietas tiek nosūtītas citai iestādei vai tās ir pieejamas dalībvalstī, kas minēto iestādi pilnvarojusi.

XII PIELIKUMS

Korelācijas tabula ⁽¹⁾

Direktīva 98/37/EK	Šī direktīva
1. panta 1. punkts	1. panta 1. punkts
1. panta 2. punkta a) apakšpunkts	2. panta a) un b) apakšpunkts
1. panta 2. punkta b) apakšpunkts	2. panta c) apakšpunkts
1. panta 3. punkts	1. panta 2. punkts
1. panta 4. punkts	3. pants
1. panta 5. punkts	–
2. panta 1. punkts	4. panta 1. punkts
2. panta 2. punkts	15. pants
2. panta 3. punkts	6. panta 3. punkts
3. pants	5. panta 1. punkta a) apakšpunkts
4. panta 1. punkts	6. panta 1. punkts
4. panta 2. punkta pirmā daļa	6. panta 2. punkts
4. panta 2. punkta otrā daļa	–
4. panta 3. punkts	–
5. panta 1. punkta pirmā daļa	7. panta 1. punkts
5. panta 1. punkta otrā daļa	–
5. panta 2. punkta pirmā daļa	7. panta 2. un 3. punkts
5. panta 2. punkta pēdējā daļa	–
5. panta 3. punkts	7. panta 4. punkts
6. panta 1. punkts	10. pants
6. panta 2. punkts	22. pants
7. panta 1. punkts	11. panta 1. un 2. punkts
7. panta 2. punkts	11. panta 3. un 4. punkts
7. panta 3. punkts	11. panta 4. punkts
7. panta 4. punkts	11. panta 5. punkts
8. panta 1. punkta pirmā daļa	5. panta 1. punkta e) apakšpunkts un 12. panta 1. punkts
8. panta 1. punkta otrā daļa	5. panta 1. punkta f) apakšpunkts
8. panta 2. punkta a) apakšpunkts	12. panta 2. punkts
8. panta 2. punkta b) apakšpunkts	12. panta 4. punkts
8. panta 2. punkta c) apakšpunkts	12. panta 3. punkts
8. panta 3. punkts	–
8. panta 4. punkts	–
8. panta 5. punkts	–

(¹) Šī tabula norāda uz Direktīvas 98/37/EK daļu un to šīs direktīvas daļu atbilstību, kas attiecas uz vienu un to pašu priekšmetu. Saistīto daļu saturs tomēr nav obligāti vienāds.

Direktīva 98/37/EK	Šī direktīva
8. panta 6. punkts	5. panta 4. punkts
8. panta 7. punkts	–
8. panta 8. punkts	–
9. panta 1. punkta pirmā daļa	14. panta 1. punkts
9. panta 1. punkta otrā daļa	14. panta 4. punkts
9. panta 2. punkts	14. panta 3. un 5. punkts
9. panta 3. punkts	14. panta 8. punkts
10. panta 1. līdz 3. punkts	16. panta 1. līdz 3. punkts
10. panta 4. punkts	17. pants
11. pants	20. pants
12. pants	21. pants
13. panta 1. punkts	26. panta 2. punkts
13. panta 2. punkts	–
14. pants	–
15. pants	28. pants
16. pants	29. pants
I pielikums – 1. iepriekšēja piezīme	I pielikums – Vispārējie principi, 2. punkts
I pielikums – 2. iepriekšēja piezīme	I pielikums – Vispārējie principi, 3. punkts
I pielikums – 3. iepriekšēja piezīme	I pielikums – Vispārējie principi, 4. punkts
I pielikums, 1. daļa	I pielikums, 1. daļa
I pielikums, 1.1. iedaļa	I pielikums, 1.1. iedaļa
I pielikums, 1.1.1. iedaļa	I pielikums, 1.1.1. iedaļa
I pielikums, 1.1.2. iedaļa	I pielikums, 1.1.2. iedaļa
I pielikums, 1.1.2. iedaļas d) apakšpunkts	I pielikums, 1.1.6. iedaļa
I pielikums, 1.1.3. iedaļa	I pielikums, 1.1.3. iedaļa
I pielikums, 1.1.4. iedaļa	I pielikums, 1.1.4. iedaļa
I pielikums, 1.1.5. iedaļa	I pielikums, 1.1.5. iedaļa
I pielikums, 1.2. iedaļa	I pielikums, 1.2. iedaļa
I pielikums, 1.2.1. iedaļa	I pielikums, 1.2.1. iedaļa
I pielikums, 1.2.2. iedaļa	I pielikums, 1.2.2. iedaļa
I pielikums, 1.2.3. iedaļa	I pielikums, 1.2.3. iedaļa
I pielikums, 1.2.4. iedaļa	I pielikums, 1.2.4. iedaļa
I pielikums, 1.2.4. iedaļa, 1. līdz 3. punkts	I pielikums, 1.2.4.1. iedaļa
I pielikums, 1.2.4. iedaļa, 4. līdz 6. punkts	I pielikums, 1.2.4.3. iedaļa
I pielikums, 1.2.4. iedaļa, 7. punkts	I pielikums, 1.2.4.4. iedaļa
I pielikums, 1.2.5. iedaļa	I pielikums, 1.2.5. iedaļa

Direktīva 98/37/EK	Šī direktīva
I pielikums, 1.2.6. iedaļa	I pielikums, 1.2.6. iedaļa
I pielikums, 1.2.7. iedaļa	I pielikums, 1.2.1. iedaļa
I pielikums, 1.2.8. iedaļa	I pielikums, 1.1.6. iedaļa
I pielikums, 1.3. iedaļa	I pielikums, 1.3. iedaļa.
I pielikums, 1.3.1. iedaļa	I pielikums, 1.3.1. iedaļa
I pielikums, 1.3.2. iedaļa	I pielikums, 1.3.2. iedaļa
I pielikums, 1.3.3. iedaļa	I pielikums, 1.3.3. iedaļa
I pielikums, 1.3.4. iedaļa	I pielikums, 1.3.4. iedaļa
I pielikums, 1.3.5. iedaļa	I pielikums, 1.3.5. iedaļa
I pielikums, 1.3.6. iedaļa	I pielikums, 1.3.6. iedaļa
I pielikums, 1.3.7. iedaļa	I pielikums, 1.3.7. iedaļa
I pielikums, 1.3.8. iedaļa	I pielikums, 1.3.8. iedaļa
I pielikums, 1.3.8. iedaļas A daļa	I pielikums, 1.3.8.1. iedaļa
I pielikums, 1.3.8. iedaļas B daļa	I pielikums, 1.3.8.2. iedaļa
I pielikums, 1.4. iedaļa	I pielikums, 1.4. iedaļa
I pielikums, 1.4.1. iedaļa	I pielikums, 1.4.1. iedaļa
I pielikums, 1.4.2. iedaļa	I pielikums, 1.4.2. iedaļa
I pielikums, 1.4.2.1. iedaļa	I pielikums, 1.4.2.1. iedaļa
I pielikums, 1.4.2.2. iedaļa	I pielikums, 1.4.2.2. iedaļa
I pielikums, 1.4.2.3. iedaļa	I pielikums, 1.4.2.3. iedaļa
I pielikums, 1.4.3. iedaļa	I pielikums, 1.4.3. iedaļa
I pielikums, 1.5. iedaļa	I pielikums, 1.5. iedaļa
I pielikums, 1.5.1. iedaļa	I pielikums, 1.5.1. iedaļa
I pielikums, 1.5.2. iedaļa	I pielikums, 1.5.2. iedaļa
I pielikums, 1.5.3. iedaļa	I pielikums, 1.5.3. iedaļa
I pielikums, 1.5.4. iedaļa	I pielikums, 1.5.4. iedaļa
I pielikums, 1.5.5. iedaļa	I pielikums, 1.5.5. iedaļa
I pielikums, 1.5.6. iedaļa	I pielikums, 1.5.6. iedaļa
I pielikums, 1.5.7. iedaļa	I pielikums, 1.5.7. iedaļa
I pielikums, 1.5.8. iedaļa	I pielikums, 1.5.8. iedaļa
I pielikums, 1.5.9. iedaļa	I pielikums, 1.5.9. iedaļa
I pielikums, 1.5.10. iedaļa	I pielikums, 1.5.10. iedaļa
I pielikums, 1.5.11. iedaļa	I pielikums, 1.5.11. iedaļa
I pielikums, 1.5.12. iedaļa	I pielikums, 1.5.12. iedaļa
I pielikums, 1.5.13. iedaļa	I pielikums, 1.5.13. iedaļa
I pielikums, 1.5.14. iedaļa	I pielikums, 1.5.14. iedaļa

Direktīva 98/37/EK	Šī direktīva
I pielikums, 1.5.15. iedaļa	I pielikums, 1.5.15. iedaļa
I pielikums, 1.6. iedaļa	I pielikums, 1.6. iedaļa
I pielikums, 1.6.1. iedaļa	I pielikums, 1.6.1. iedaļa
I pielikums, 1.6.2. iedaļa	I pielikums, 1.6.2. iedaļa
I pielikums, 1.6.3. iedaļa	I pielikums, 1.6.3. iedaļa
I pielikums, 1.6.4. iedaļa	I pielikums, 1.6.4. iedaļa
I pielikums, 1.6.5. iedaļa	I pielikums, 1.6.5. iedaļa
I pielikums, 1.7. iedaļa	I pielikums, 1.7. iedaļa
I pielikums, 1.7.0. iedaļa	I pielikums, 1.7.1.1. iedaļa
I pielikums, 1.7.1. iedaļa	I pielikums, 1.7.1.2. iedaļa
I pielikums, 1.7.2. iedaļa	I pielikums, 1.7.2. iedaļa
I pielikums, 1.7.3. iedaļa	I pielikums, 1.7.3. iedaļa
I pielikums, 1.7.4. iedaļa	I pielikums, 1.7.4. iedaļa
I pielikums, 1.7.4. iedaļas b) un h) apakšpunkts	I pielikums, 1.7.4.1. iedaļa
I pielikums, 1.7.4. iedaļas a), c) un e) līdz g) apakšpunkts	I pielikums, 1.7.4.2. iedaļa
I pielikums, 1.7.4. iedaļas d) apakšpunkts	I pielikums, 1.7.4.3. iedaļa
I pielikums, 2. daļa	I pielikums, 2. daļa
I pielikums, 2.1. iedaļa	I pielikums, 2.1. iedaļa
I pielikums, 2.1. iedaļas 1. punkts	I pielikums, 2.1.1. iedaļa
I pielikums, 2.1. iedaļas 2. punkts	I pielikums, 2.1.2. iedaļa
I pielikums, 2.2. iedaļa	I pielikums, 2.2. iedaļa
I pielikums, 2.2. iedaļas 1. punkts	I pielikums, 2.2.1. iedaļa
I pielikums, 2.2. iedaļas 2. punkts	I pielikums, 2.2.1.1. iedaļa
I pielikums, 2.3. iedaļa	I pielikums, 2.3. iedaļa
I pielikums, 3. daļa	I pielikums, 3. daļa
I pielikums, 3.1. iedaļa	I pielikums, 3.1. iedaļa
I pielikums, 3.1.1. iedaļa	I pielikums, 3.1.1. iedaļa.
I pielikums, 3.1.2. iedaļa	I pielikums, 1.1.4. iedaļa
I pielikums, 3.1.3. iedaļa	I pielikums, 1.1.5. iedaļa.
I pielikums, 3.2. iedaļa	I pielikums, 3.2. iedaļa
I pielikums, 3.2.1. iedaļa	I pielikums, 1.1.7. un 3.2.1. iedaļa
I pielikums, 3.2.2. iedaļa	I pielikums, 1.1.8. un 3.2.2. iedaļa.
I pielikums, 3.2.3. iedaļa	I pielikums, 3.2.3. iedaļa
I pielikums, 3.3. iedaļa	I pielikums, 3.3. iedaļa
I pielikums, 3.3.1. iedaļa	I pielikums, 3.3.1. iedaļa
I pielikums, 3.3.2. iedaļa	I pielikums, 3.3.2. iedaļa

Direktīva 98/37/EK	Šī direktīva
I pielikums, 3.3.3. iedaļa	I pielikums, 3.3.3. iedaļa
I pielikums, 3.3.4. iedaļa	I pielikums, 3.3.4. iedaļa
I pielikums, 3.3.5. iedaļa	I pielikums, 3.3.5. iedaļa
I pielikums, 3.4. iedaļa	I pielikums, 3.4. iedaļa
I pielikums, 3.4.1. iedaļas 1. punkts	I pielikums, 1.3.9. iedaļa
I pielikums, 3.4.1. iedaļas 2. punkts	I pielikums, 3.4.1. iedaļa
I pielikums, 3.4.2. iedaļa	I pielikums, 1.3.2. iedaļa
I pielikums, 3.4.3. iedaļa	I pielikums, 3.4.3. iedaļa
I pielikums, 3.4.4. iedaļa	I pielikums, 3.4.4. iedaļa
I pielikums, 3.4.5. iedaļa	I pielikums, 3.4.5. iedaļa
I pielikums, 3.4.6. iedaļa	I pielikums, 3.4.6. iedaļa
I pielikums, 3.4.7. iedaļa	I pielikums, 3.4.7. iedaļa
I pielikums, 3.4.8. iedaļa	I pielikums, 3.4.2. iedaļa
I pielikums, 3.5. iedaļa	I pielikums, 3.5. iedaļa.
I pielikums, 3.5.1. iedaļa	I pielikums, 3.5.1. iedaļa
I pielikums, 3.5.2. iedaļa	I pielikums, 3.5.2. iedaļa
I pielikums, 3.5.3. iedaļa	I pielikums, 3.5.3. iedaļa
I pielikums, 3.6. iedaļa	I pielikums, 3.6. iedaļa
I pielikums, 3.6.1. iedaļa	I pielikums, 3.6.1. iedaļa
I pielikums, 3.6.2. iedaļa	I pielikums, 3.6.2. iedaļa
I pielikums, 3.6.3. iedaļa	I pielikums, 3.6.3. iedaļa
I pielikums, 3.6.3. iedaļas a) apakšpunkts	I pielikums, 3.6.3.1. iedaļa
I pielikums, 3.6.3. iedaļas b) apakšpunkts	I pielikums, 3.6.3.2. iedaļa
I pielikums, 4. daļa	I pielikums, 4. daļa
I pielikums, 4.1. iedaļa	I pielikums, 4.1. iedaļa
I pielikums, 4.1.1. iedaļa	I pielikums, 4.1.1. iedaļa
I pielikums, 4.1.2. iedaļa	I pielikums, 4.1.2. iedaļa
I pielikums, 4.1.2.1. iedaļa	I pielikums, 4.1.2.1. iedaļa
I pielikums, 4.1.2.2. iedaļa	I pielikums, 4.1.2.2. iedaļa
I pielikums, 4.1.2.3. iedaļa	I pielikums, 4.1.2.3. iedaļa
I pielikums, 4.1.2.4. iedaļa	I pielikums, 4.1.2.4. iedaļa
I pielikums, 4.1.2.5. iedaļa	I pielikums, 4.1.2.5. iedaļa
I pielikums, 4.1.2.6. iedaļa	I pielikums, 4.1.2.6. iedaļa
I pielikums, 4.1.2.7. iedaļa	I pielikums, 4.1.2.7. iedaļa
I pielikums, 4.1.2.8. iedaļa	I pielikums, 1.5.16. iedaļa
I pielikums, 4.2. iedaļa	I pielikums, 4.2. iedaļa

Direktīva 98/37/EK	Šī direktīva
I pielikums, 4.2.1. iedaļa	–
I pielikums, 4.2.1.1. iedaļa	I pielikums, 1.1.7. iedaļa
I pielikums, 4.2.1.2. iedaļa	I pielikums, 1.1.8. iedaļa
I pielikums, 4.2.1.3. iedaļa	I pielikums, 4.2.1. iedaļa
I pielikums, 4.2.1.4. iedaļa	I pielikums, 4.2.2. iedaļa
I pielikums, 4.2.2. iedaļa	I pielikums, 4.2.3. iedaļa
I pielikums, 4.2.3. iedaļa	I pielikums, 4.1.2.7. un 4.1.2.8.2. iedaļa
I pielikums, 4.2.4. iedaļa	I pielikums, 4.1.3. iedaļa
I pielikums, 4.3. iedaļa	I pielikums, 4.3. iedaļa
I pielikums, 4.3.1. iedaļa	I pielikums, 4.3.1. iedaļa
I pielikums, 4.3.2. iedaļa	I pielikums, 4.3.2. iedaļa
I pielikums, 4.3.3. iedaļa	I pielikums, 4.3.3. iedaļa
I pielikums, 4.4. iedaļa	I pielikums, 4.4. iedaļa
I pielikums, 4.4.1. iedaļa	I pielikums, 4.4.1. iedaļa
I pielikums, 4.4.2. iedaļa	I pielikums, 4.4.2. iedaļa
I pielikums, 5. daļa	I pielikums, 5. daļa
I pielikums, 5.1. iedaļa	I pielikums, 5.1. iedaļa
I pielikums, 5.2. iedaļa	I pielikums, 5.2. iedaļa
I pielikums, 5.3. iedaļa	–
I pielikums, 5.4. iedaļa	I pielikums, 5.3. iedaļa
I pielikums, 5.5. iedaļa	I pielikums, 5.4. iedaļa
I pielikums, 5.6. iedaļa	I pielikums, 5.5. iedaļa
I pielikums, 5.7. iedaļa	I pielikums, 5.6. iedaļa
I pielikums, 6. daļa	I pielikums, 6. daļa
I pielikums, 6.1. iedaļa	I pielikums, 6.1. iedaļa
I pielikums, 6.1.1. iedaļa	I pielikums, 4.1.1. iedaļas g) apakšpunkts
I pielikums, 6.1.2. iedaļa	I pielikums, 6.1.1. iedaļa
I pielikums, 6.1.3. iedaļa	I pielikums, 6.1.2. iedaļa
I pielikums, 6.2. iedaļa	I pielikums, 6.2. iedaļa
I pielikums, 6.2.1. iedaļa	I pielikums, 6.2. iedaļa
I pielikums, 6.2.2. iedaļa	I pielikums, 6.2. iedaļa
I pielikums, 6.2.3. iedaļa	I pielikums, 6.3.1. iedaļa
I pielikums, 6.3. iedaļa	I pielikums, 6.3.2. iedaļa
I pielikums, 6.3.1. iedaļa	I pielikums, 6.3.2. iedaļa, 3. punkts
I pielikums, 6.3.2. iedaļa	I pielikums, 6.3.2. iedaļa, 4. punkts
I pielikums, 6.3.3. iedaļa	I pielikums, 6.3.2. iedaļa, 1. punkts

Direktīva 98/37/EK	Šī direktīva
I pielikums, 6.4.1. iedaļa	I pielikums, 4.1.2.1., 4.1.2.3. un 6.1.1. iedaļa
I pielikums, 6.4.2. iedaļa	I pielikums, 6.3.1. iedaļa
I pielikums, 6.5. iedaļa	I pielikums, 6.5. iedaļa
II pielikums, A un B daļa	II pielikums, 1. daļa, A iedaļa
II pielikums, C daļa	–
III pielikums	III pielikums
IV pielikums, A.1 (1.1. līdz 1.4. apakšpunkts)	IV pielikuma 1. punkts (1.1. līdz 1.4. apakšpunkts)
IV pielikums, A.2	IV pielikuma 2. punkts
IV pielikums, A.3	IV pielikums 3. punkts
IV pielikums, A.4	IV pielikums 4. punkts (4.1. un 4.2. apakšpunkts)
IV pielikums, A.5	IV pielikums 5. punkts
IV pielikums, A.6	IV pielikums 6. punkts
IV pielikums, A.7	IV pielikums 7. punkts
IV pielikums, A.8	IV pielikums 8. punkts
IV pielikums, A.9	IV pielikums 9. punkts
IV pielikums, A.10	IV pielikums 10. punkts
IV pielikums, A.11	IV pielikums 11. punkts
IV pielikums, A.12 (pirmais un otrais ievilkums)	IV pielikums 12. punkts (12.1. un 12.2. apakšpunkts)
IV pielikums, A.12 (trešais ievilkums)	–
IV pielikums, A.13	IV pielikums 13. punkts
IV pielikums, A.14, pirmā daļa	IV pielikums 15. punkts
IV pielikums, A.14, otrā daļa	IV pielikums 14. punkts
IV pielikums, A.15	IV pielikums 16. punkts
IV pielikums, A.16	IV pielikums 17. punkts
IV pielikums, A.17	–
IV pielikums, B.1	IV pielikums 19. punkts
IV pielikums, B.2	IV pielikums 21. punkts
IV pielikums, B.3	IV pielikums 20. punkts
IV pielikums, B.4	IV pielikums 22. punkts
IV pielikums, B.5	IV pielikums 23. punkts
V pielikums, 1. iedaļa	–
V pielikums, 2. iedaļa	–
V pielikums, 3. iedaļa, pirmā daļa, a) apakšpunkts	VII pielikums, A daļa, 1. iedaļa, pirmā daļa, a) apakšpunkts
V pielikums, 3. iedaļa, pirmā daļa, b) apakšpunkts	VII pielikums, A daļa, 1. iedaļa, pirmā daļa, b) apakšpunkts
V pielikums, 3. iedaļa, otrā daļa	VII pielikums, A daļa, 1. iedaļa, otrā daļa
V pielikums, 3. iedaļa, trešā daļa	VII pielikums, A daļa, 3. iedaļa

Direktīva 98/37/EK	Šī direktīva
V pielikums, 4. iedaļas a) apakšpunkts	VII pielikums, A daļa, 2. iedaļa, otrā un trešā daļa
V pielikums, 4. iedaļas b) apakšpunkts	VII pielikums, A daļa, 2. iedaļa, pirmā daļa
V pielikums, 4. iedaļas c) apakšpunkts	VII pielikums, A daļa, Ievads
VI pielikums, 1. iedaļa	IX pielikums, Ievads
VI pielikums, 2. iedaļa	IX pielikums, 1. un 2. iedaļa
VI pielikums, 3. iedaļa	IX pielikums, 3. iedaļa
VI pielikums, 4. iedaļa, pirmā daļa	IX pielikums, 4. iedaļa, pirmā daļa
VI pielikums, 4. iedaļa, otrā daļa	IX pielikums, 7. iedaļa
VI pielikums, 5. iedaļa	IX pielikums, 6. iedaļa
VI pielikums, 6. iedaļa, pirmais teikums	IX pielikums, 5. iedaļa
VI pielikums, 6. iedaļa, otrais un trešais teikums	14. panta 6. punkts
VI pielikums, 7. iedaļa	IX pielikums, 8. iedaļa
VII pielikums, 1. iedaļa	XI pielikums, 1. iedaļa
VII pielikums, 2. iedaļa	XI pielikums, 2. iedaļa
VII pielikums, 3. iedaļa	XI pielikums, 3. iedaļa
VII pielikums, 4. iedaļa	XI pielikums, 4. iedaļa
VII pielikums, 5. iedaļa	XI pielikums, 5. iedaļa
VII pielikums, 6. iedaļa	XI pielikums, 6. iedaļa
VII pielikums, 7. iedaļa	XI pielikums, 7. iedaļa
VIII pielikums	–
IX pielikums	–

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2006/43/EK

(2006. gada 17. maijs),

ar ko paredz gada pārskatu un konsolidēto pārskatu obligātās revīzijas, groza Padomes Direktīvu 78/660/EEK un Padomes Direktīvu 83/349/EEK un atceļ Padomes Direktīvu 84/253/EEK

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 44. panta 2. punkta g) apakšpunktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzi-
numu ⁽¹⁾,

saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

(1) Pašreiz Padomes Ceturtā direktīva 78/660/EEK (1978. gada 25. jūlijs), kas attiecas uz noteiktu veidu sabiedrību gada pārskatiem ⁽³⁾, Padomes Septītā direktīva 83/349/EEK (1983. gada 13. jūnijs), kas attiecas uz konsolidētajiem pārskatiem ⁽⁴⁾, Padomes Direktīva 86/635/EEK (1986. gada 8. decembris) par banku un citu finanšu iestāžu gada pārskatiem un konsolidētajiem pārskatiem ⁽⁵⁾ un Padomes Direktīva 91/674/EEK (1991. gada 19. decembris) par apdrošināšanas uzņē-
mumu gada pārskatiem un konsolidētajiem pārskatiem ⁽⁶⁾ nosaka, ka gada pārskatus vai konsolidētos pārskatus revidē viena vai vairākas personas, kuras ir tiesīgas veikt šādu revīziju.

(2) Apstiprināšanas nosacījumi tām personām, kuras ir atbildīgas par obligātās revīzijas veikšanu, tika noteikti Padomes Astotajā direktīvā 84/253/EEK (1984. gada 10. aprīlis), kas attiecas uz personu apstiprināšanu grāmatvedības dokumentu obligāto revīziju veikšanai ⁽⁷⁾.

(3) Tas, ka Kopienā trūkst saskaņotas pieejas attiecībā uz obligāto revīziju, bija iemesls, kāpēc Komisija ierosināja tās 1998. gada paziņojumā "Obligātā revīzija Eiropas Savienībā — turpmākā rīcība" ⁽⁸⁾ izveidot Revīzijas komiteju, lai ciešā sadarbībā ar grāmatvedības speciālistiem un dalībvalstīm izstrādātu turpmākās rīcības plānu.

(4) Pamatojoties uz minētās komitejas darbu, Komisija 2000. gada 15. novembrī izdeva Ieteikumu "Kvalitātes nodrošināšanas minimālās prasības obligātajiem revidentiem ES" ⁽⁹⁾ un 2002. gada 16. maijā — Ieteikumu "Obligāto revidentu neatkarība ES — pamatprincipi" ⁽¹⁰⁾.

(5) Šīs direktīvas mērķis ir obligātās revīzijas prasību saskaņošana augstā, kaut arī ne pilnīgā, līmenī. Dalībvalstīs, kurā veic obligāto revīziju, var izvirzīt stingrākas prasības, ja vien šajā direktīvā nav noteikts citādi.

(6) Kvalifikācija revīzijas jomā, ko obligātie revidenti ieguvuši, pamatojoties uz šo direktīvu, būtu jāuzskata par līdzvērtīgu. Līdz ar to dalībvalstīm vairs nedrīkst būt iespējai uzstāt, ka revīzijas uzņēmumā balsošanas tiesību vairākumam jāpieder attiecīgajā dalībvalstī apstiprinātiem revidentiem vai revīzijas uzņēmuma administratīvās vai pārvaldības struktūras locekļu vairākumam jābūt apstiprinātam attiecīgajā dalībvalstī.

(7) Lai veiktu obligāto revīziju, ir vajadzīgas atbilstīgas zināšanas tādās jomās kā uzņēmējdarbības tiesības, nodokļu tiesības un sociālo tiesību akti. Šīs zināšanas būtu jāpārbauda, pirms apstiprina obligāto revidentu no citas dalībvalsts.

⁽¹⁾ OV C 157, 28.6.2005., 115. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2005. gada 28. septembra Atzinums (Vēl nav publicēts *Oficiālajā Vēstnesī*) un Padomes 2006. gada 25. aprīļa Lēmums.

⁽³⁾ OV L 222, 14.8.1978., 11. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/51/EK (OV L 178, 17.7.2003., 16. lpp.).

⁽⁴⁾ OV L 193, 18.7.1983., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2003/51/EK.

⁽⁵⁾ OV L 372, 31.12.1986., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2003/51/EK.

⁽⁶⁾ OV L 374, 31.12.1991., 7. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2003/51/EK.

⁽⁷⁾ OV L 126, 12.5.1984., 20. lpp.

⁽⁸⁾ OV C 143, 8.5.1998., 12. lpp.

⁽⁹⁾ OV L 91, 31.3.2001., 91. lpp.

⁽¹⁰⁾ OV L 191, 19.7.2002., 22. lpp.

- (9) Obligātajiem revidentiem stingri jāievēro augstākie ētikas standarti. Līdz ar to uz revidentiem būtu jāattiecinā profesionālā ētika, kas ietver vismaz revidentu darbību sabiedrības interesēs, viņu godprātību un objektivitāti, kā arī profesionālo kompetenci un atbilstīgu rūpību. Obligāto revidentu darbība sabiedrības interesēs nozīmē to, ka lielākā daļa sabiedrības un iestādes palaujas uz obligāto revidentu darba kvalitāti. Laba revīzijas kvalitāte sekmē pareizu tirgus darbību, palielinot finanšu pārskatu godīgumu un efektivitāti. Kā standartu minimumu Komisija var noteikt profesionālās ētikas nodrošināšanas pasākumus. Tos nosakot, Komisija var ņemt vērā Starptautiskās Grāmatvežu federācijas (SGF) Ētikas kodeksa principus.
- (10) Ir būtiski, lai obligātie revidenti un revīzijas uzņēmumi ievērotu savu klientu privātumu. Tādēļ uz viņiem būtu jāattiecinā stingriem noteikumiem par konfidencialitāti un dienesta slepenību, kuri tomēr nedrīkstētu traucēt atbilstīgi piemērot šo direktīvu. Šiem konfidencialitātes noteikumiem būtu jāattiecinā arī uz jebkuru obligāto revidentu vai revīzijas uzņēmumu, kas vairs nav iesaistīti attiecīgās revīzijas veikšanā.
- (11) Veicot obligātās revīzijas, obligātajiem revidentiem un revīzijas uzņēmumiem vajadzētu būt neatkarīgiem. Tie var informēt revidējamo struktūru par revīzijā konstatētajiem jautājumiem, taču tiem būtu jāatturas ietekmēt revidējamās struktūras iekšējos lēmumus. Ja izveidojas situācija, kurā apdraudējums viņu neatkarībai arī pēc apdraudējuma mazināšanas pasākumu piemērošanas ir pārāk augsts, viņiem būtu jāatsakās vai jāatturas no revīzijas veikšanas. Secinājums, ka pastāv attiecības, kas apdraud revidenta neatkarību, var atšķirties atkarībā no tā, vai attiecības pastāv starp revidentu un revidējamo struktūru vai starp tīklu un revidējamo struktūru. Ja dalībvalsts noteikumos ir noteikts, ka kooperatīvam 2. panta 14. punkta nozīmē vai līdzīgai struktūrai, kas minēta Direktīvas 86/635/EEK 45. pantā, jābūt bezpeļņas revīzijas struktūras dalībnieci vai ka tas ir atļauts, tad objektīvai, saprātīgai un informētai personai nebūtu jāizdara secinājums, ka uz līdzdalību balstītas attiecības apdraud obligātā revidenta neatkarību, ar nosacījumu, ka tad, ja šāda revīzijas struktūra veic obligāto revīziju vienam no saviem dalībniekiem, uz revidentiem un tām personām, kuras sava stāvokļa dēļ var izdarīt spiedienu uz obligātās revīzijas procesu, attiecinā neatkarības principus. Obligātā revidenta vai revīzijas uzņēmuma neatkarības apdraudējums ir, piemēram, tiesas vai netiešas finansiālas intereses revidētajā struktūrā un ar revīziju nesaistītu papildu pakalpojumu sniegšana. Arī no vienas revidētas struktūras saņemtās atbildības apjoms un/vai atbildības struktūra var apdraudēt obligātā revidenta vai revīzijas uzņēmuma neatkarību. Drošības pasākumi, ko var piemērot šo apdraudējumu mazināšanai vai novēršanai, ietver aizliegumus, ierobežojumus, citu politiku un procedūras, kā arī prasības attiecībā uz informācijas izpaušanu. Obligātajiem revidentiem un revīzijas uzņēmumiem būtu jāatsakās uzņemties jebkādu ar revīziju nesaistītu papildu pakalpojumu sniegšanu, ja tas apdraud viņu neatkarību. Kā standartu minimumu Komisija var noteikt neatkarības nodrošināšanas pasākumus. Tos nosakot, Komisija var ņemt vērā iepriekšminētajā 2002. gada 16. maija Ieteikumā ietvertos principus. Lai noteiktu revidentu neatkarību, ir skaidri jādefinē jēdziens "tīkls", kurā darbojas revidenti. Šajā sakarā ir jāņem vērā vairāki apstākļi, piemēram, gadījumi, kad struktūru var uzskatīt par tīklu, jo tās darbība paredz peļņas vai izmaksu dalīšanu. Kritēriji tīkla esamības pierādīšanai būtu jānosaka un jāizvērtē, pamatojoties uz visiem zināmajiem faktiskajiem apstākļiem, piemēram, vai ir kopīgi pastāvīgi klienti.
- (12) Pašrevīzijas vai personiskās ieinteresētības gadījumos, kad jānodrošina obligātā revidenta vai revīzijas uzņēmuma neatkarība, dalībvalstij, nevis obligātajam revidentam vai revīzijas uzņēmumam, būtu jāizlemj, vai obligātajam revidentam vai revīzijas uzņēmumam, ņemot vērā to klientus, jāatsakās vai jāatturas no revīzijas veikšanas. Tomēr tas nedrīkstētu radīt stāvokli, kad dalībvalstu vispārējs pienākums ir atturēt obligātos revidentus vai revīzijas uzņēmumus sniegt ar revīziju nesaistītus pakalpojumus saviem revīzijas klientiem. Lai noteiktu, vai nolūkā aizsargāt obligātā revidenta vai revīzijas uzņēmuma neatkarību revidents vai revīzijas uzņēmums būtu jāattur no obligātās revīzijas veikšanas personiskas ieinteresētības vai pašrevīzijas dēļ, vērā ņemamajiem faktoriem būtu jāietver tas, vai revidējamā sabiedriskās nozīmes struktūra ir vai nav emitējusi pārvedamus vērtspapīrus, kas ir tirgojami regulētā tirgū, kā tas definēts 4. panta 1. punkta 14. apakšpunktā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2004/39/EK (2004. gada 21. aprīlis) par finanšu instrumentu tirgiem⁽¹⁾.
- (13) Ir svarīgi nodrošināt Kopienas tiesību aktos paredzēto obligāto revīziju nemainīgi augstu kvalitāti. Tādēļ visas obligātās revīzijas jāveic saskaņā ar starptautiskajiem revīzijas standartiem. Pasākumus, ar ko šos standartus īsteno Kopienā, būtu jāpieņem saskaņā ar Padomes Lēmumu 1999/468/EK (1999. gada 28. jūnijs), ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību⁽²⁾. Revīziju tehniskajai komitejai vai grupai būtu jāpalīdz Komisijai izvērtēt visu starptautisko revīzijas standartu tehnisko atbilstību, un šajā procesā būtu jāiesaista arī dalībvalstu publiskās pārraudzības iestāžu sistēma. Lai sasniegtu maksimālu saskaņotības pakāpi, dalībvalstīm vajadzētu būt tiesīgām piemērot attiecīgās

⁽¹⁾ OV L 145, 30.4.2004., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

valsts noteiktas papildu revīzijas procedūras vai prasības vienīgi tad, ja tās izriet no attiecīgās valsts specifiskām juridiskajām prasībām attiecībā uz gada pārskatu vai konsolidēto pārskatu obligātās revīzijas jomu, proti, ja minētās prasības nav ietvertas pieņemtajos starptautiskajos revīzijas standartos. Dalībvalstis var saglabāt minētās papildu revīzijas procedūras līdz brīdim, kad attiecīgās revīzijas procedūras vai prasības ir ietvertas turpmāk pieņemtos starptautiskos revīzijas standartos. Tomēr, ja pieņemtie starptautiskie revīzijas standarti ietver revīzijas procedūras, kuru īstenošana varētu izraisīt īpašas juridiskas pretrunas ar tiem valsts tiesību aktiem, kas izriet no attiecīgās valsts specifiskām juridiskajām prasībām attiecībā uz obligātās revīzijas jomu, tad laikposmā, kamēr pastāv minētās juridiskās pretrunas, dalībvalstis var izlaist starptautisko revīzijas standartu pretrunīgo daļu ar nosacījumu, ka piemērojot 26. panta 3. punktā minētos pasākumus. Jebkādam dalībvalstu veiktam papildinājumam vai izlaišanai ir būtiski jāpaliek uzņēmumu gada pārskatu ticamība un jādarbojas sabiedrības interesēs. Iepriekšminētais paredz, ka dalībvalstis var, piemēram, prasīt papildu revīzijas ziņojumu uzraudzības padomei vai paredzēt citas ziņojumu un revīzijas prasības, kuru pamatā ir attiecīgās valsts noteikumi par korporatīvo vadību.

(14) Lai Komisija starptautisko revīzijas standartu apstiprinātu piemērošanai Kopienā, šim standartam jābūt starptautiski vispāratzītam un izstrādātam – atklātā un caurskatāmā procedūrā – iesaistoties visām ieinteresētajām pusēm, tam jāveicina gada pārskatu un konsolidēto pārskatu ticamība un kvalitāte un jāatbilst Eiropas sabiedrības interesēm. Starptautiskās revīzijas prakses paziņojuma kā standarta sastāvdaļas pieņemšanas nepieciešamība būtu katrā atsevišķā gadījumā jānovērtē saskaņā ar Lēmumu 1999/468/EK. Komisija nodrošina, ka pirms pieņemšanas procesa sākšanas tiek veikta pārbaude, lai noskaidrotu, vai ir izpildītas šīs prasības, un par pārbaudes rezultātiem ziņo ar šo direktīvu izveidotās komitejas locekļiem.

(15) Attiecībā uz konsolidētajiem pārskatiem ir svarīgi noteikt stingras atbildības robežas starp obligātajiem revidentiem, kas revidē grupas uzņēmumus. Tādēļ grupas revidentam vajadzētu būt pilnībā atbildīgam par revīzijas ziņojumu.

(16) Lai palielinātu to uzņēmumu savstarpējo salīdzināmību, kuri piemēro vienus un tos pašus grāmatvedības standartus, un lai vairotu sabiedrības uzticību revīzijām, Komisija var pieņemt kopēju revīzijas ziņojumu par gada pārskatu vai konsolidēto pārskatu revīziju, kas sagatavots, pamatojoties uz apstiprinātiem starptautiskiem grāmatvedības standartiem, izņemot gadījumus, kad

Kopienas līmenī ir pieņemts atbilstošs standarts šādam ziņojumam.

(17) Regulāras pārbaudes ir labs līdzeklis kā panākt obligātās revīzijas nemainīgi augstu kvalitāti. Tādējādi uz obligātajiem revidentiem un revīzijas uzņēmumiem būtu jāattiecinā kvalitātes nodrošināšanas sistēma, kas darbojas neatkarīgi no pārbaudāmajiem obligātajiem revidentiem un revīzijas uzņēmumiem. Lai piemērotu 29. panta noteikumus par kvalitātes nodrošināšanas sistēmām, dalībvalstis var noteikt, ka gadījumā, ja atsevišķiem revidentiem ir kopīga kvalitātes nodrošināšanas politika, vienīgās prasības, kas jāņem vērā, ir tās, kuras piemēro revīzijas uzņēmumiem. Dalībvalstis var organizēt kvalitātes nodrošināšanas sistēmu tā, ka katram revidentam piemēro kvalitātes nodrošināšanas pārbaudi vismaz reizi sešos gados. Šādā gadījumā kvalitātes nodrošināšanas sistēmas finansējumam vajadzētu būt neatkarīgam no nevēlamas ietekmes. Komisijai vajadzētu būt pilnvarotai pieņemt īstenošanas pasākumus attiecībā uz jautājumiem, kas saistīti ar kvalitātes nodrošināšanas sistēmu organizēšanu, un — gadījumos, kad sabiedrības uzticība kvalitātes nodrošināšanas sistēmai ir ievērojami mazinājusies — attiecībā uz to finansēšanu. Dalībvalstu publiskās pārraudzības sistēmas būtu jānodrīst rast saskaņotu pieeju attiecībā uz kvalitātes nodrošināšanas pārbaudžu veikšanu, lai izvairītos no nevajadzīgu apgrūtinājumu radīšanas attiecīgajām personām.

(18) Izmeklēšana un atbilstošas sankcijas palīdz novērst un labot obligātās revīzijas neatbilstošu veikšanu.

(19) Obligātie revidenti un revīzijas uzņēmumi ir atbildīgi par rūpīgu sava darba veikšanu, un tādējādi viņiem vajadzētu būt atbildīgiem par finansiālo kaitējumu, ko radījuši nepietiekama rūpība. Tomēr revidentu un revīzijas uzņēmumu iespēju apdrošināt profesionālās darbības civiltiesisko atbildību var ietekmēt tas, vai viņu finansiālā atbildība ir neierobežota. Komisija no savas puses gatavojas izskatīt šos jautājumus, ņemot vērā to, ka atbildības režīmi dalībvalstīs var ievērojami atšķirties.

(20) Pamatojoties uz mītnes valsts kontroli, dalībvalstīm būtu jāievieš efektīva obligāto revidentu un revīzijas uzņēmumu publiskās pārraudzības sistēma. Noteikumiem, kas reglamentē publisko pārraudzību, būtu jānodrošina, ka ir iespējama efektīva Kopienas līmeņa sadarbība attiecībā uz dalībvalstu pārraudzības darbībām. Publiskās pārraudzības sistēmu būtu jāvada personām, kas nav praktizējoši revidenti un kas ir kompetentas ar obligāto revīziju saistītās jomās. Šīs personas, kas nav praktizējoši revidenti, var būt speciālisti, kas nekad nav bijuši saistīti ar revidenta profesiju, vai bijušie revidenti, kas vairs nestrādā profesijā. Dalībvalstis tomēr var atļaut nelielai

daļai praktizējošu revidentu iesaistīties publiskās pārraudzības sistēmas vadībā. Dalībvalstu kompetentajām iestādēm būtu savstarpēji jāsadarbjas, kad vien tas ir nepieciešams, lai pildītu savus pienākumus attiecībā uz dalībvalstu apstiprināto obligāto revidentu un revīzijas uzņēmumu pārraudzību. Šāda sadarbība var būt būtisks ieguldījums, lai Kopienā nodrošinātu obligātās revīzijas nemainīgi augstu kvalitāti. Tā kā Kopienas līmenī ir jānodrošina efektīva sadarbība un koordinācija starp dalībvalstu norīkotajām kompetentajām iestādēm, vienas atbildīgās struktūras norīkošana sadarbības nodrošināšanai nedrīkstētu ierobežot katras atsevišķas iestādes spēju tieši sadarboties ar pārējām dalībvalstu kompetentajām iestādēm.

(21) Lai nodrošinātu atbilstību 32. panta 3. punkta noteikumiem par publiskās pārraudzības principiem, personu, kas nav praktizējošs revidents, uzskata par kompetentu jomās, kas saistītas ar obligāto revīziju, vai nu līdzšinējo profesionālo iemaņu dēļ, vai arī tādēļ, ka šai personai ir zināšanas vismaz vienā no 8. pantā uzskaitītajām jomām.

(22) Obligātais revidents vai revīzijas uzņēmums būtu jāieceļ revidējamās struktūras akcionāru vai dalībnieku pilnsapulcei. Lai aizsargātu revidenta neatkarību, ir svarīgi, lai revidenta atstādināšana būtu iespējama vienīgi tad, ja ir pamatoti iemesli un ja šie iemesli tiek paziņoti iestādei vai iestādēm, kas ir atbildīgas par publisko pārraudzību.

(23) Tā kā sabiedriskas nozīmes struktūrām ir lielāka atpazīstamība un ekonomiskā nozīme, būtu jāpiemēro stingrākas prasības attiecībā uz šo struktūru gada pārskatu vai konsolidēto pārskatu obligāto revīziju.

(24) Revīzijas komitejas un efektīva iekšējās kontroles sistēma palīdz mazināt finanšu, darbības un neatbilstības riskus, kā arī uzlabo finanšu pārskatu kvalitāti. Dalībvalstis varētu ņemt vērā Komisijas 2005. gada 15. februāra lēmumu par biržas sarakstā iekļautu sabiedrību direktoru bez izpildpilnvarām vai padomes locekļu un (direktoru) padomes komiteju lomu⁽¹⁾, kurā izklāstīts, kā veidojamas revīzijas komitejas un kā tām būtu jādarbojas. Dalībvalstis var noteikt, ka pilnvaras, kas piešķirtas

revīzijas komitejai vai struktūrai, kas veic līdzvērtīgas funkcijas, var īstenot pati administratīvā vai uzraudzības struktūra. Ņemot vērā revīzijas komitejas pienākumus, kā noteikts 41. pantā, obligātais revidents vai revīzijas uzņēmums nekādi nedrīkstētu būt pakļauts komitejai.

(25) Tāpat dalībvalstis var nolemt atbrīvot no prasības par revīzijas komitejas izveidošanu sabiedriskas nozīmes struktūras, kas ir kolektīvo ieguldījumu uzņēmumi, kuru pārvedamie vērtspapīri ir tirgojami regulētā tirgū. Šī iespēja ņem vērā to, ka gadījumos, kad kolektīvo ieguldījumu uzņēmums darbojas vienīgi kā līdzekļu uzkrājējs, revīzijas komitejas darbs ne vienmēr ir lietderīgs. Finanšu pārskatu sagatavošana un ar to saistītie riski nav salīdzināmi ar citām sabiedriskas nozīmes struktūrām. Turklāt pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumi (PVKIU) un to pārvaldības sabiedrības darbojas stingri reglamentētā vidē, un uz tiem attiecas īpaši pārvaldības mehānismi, piemēram, depozitāra veiktās pārbaudes. Attiecībā uz kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem, kuru darbība nav saskaņota ar Direktīvu 85/611/EEK⁽²⁾, bet uz kuriem attiecas drošības pasākumi, kas līdzvērtīgi minētajā direktīvā noteiktajiem pasākumiem, dalībvalstis šajā konkrētajā gadījumā varētu būt tiesīgas piemērot režīmu, kas līdzvērtīgs režīmam, ko piemēro Kopienas saskaņotas darbības kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem.

(26) Lai palielinātu sabiedriskas nozīmes struktūru obligāto revidentu neatkarību, galvenajam(-iem) revīzijas partnerim(-iem), kas veic šādu uzņēmumu revīziju, būtu jāmainās rotācijas kārtībā. Lai organizētu šādu rotāciju, dalībvalstīm būtu jāprasa mainīt galveno(-os) revīzijas partneri(-us), kas nodarbojas ar revidējamo struktūru, vienlaikus atļaujot revīzijas uzņēmumam, ar kuru galvenais(-ie) revīzijas partneris(-i) ir saistīts(-i), turpināt būt šādas struktūras obligātajam revidentam. Ja dalībvalsts to uzskata par lietderīgu noteikto mērķu sasniegšanai, tā var arī prasīt revīzijas uzņēmuma maiņu, neskarot 42. panta 2. punktu.

(27) Kapitāla tirgu savstarpējā saistība uzsver nepieciešamību arī nodrošināt augstu kvalitāti darbam, ko trešo valstu revidenti veic saistībā ar Kopienas kapitāla tirgu. Tādēļ attiecīgie revidenti būtu jāreģistrē, lai uz viņiem varētu attiecināt kvalitātes nodrošināšanas pārbaudes, kā arī izmeklēšanas un sankciju sistēmu. Atkāpēm uz savstarpīguma pamata vajadzētu būt iespējamām, piemērojot līdzvērtības pārbaudi, ko veic Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm. Jebkurā gadījumā, uzņēmumu, kurš emitējis pārvedamus vērtspapīrus, kas ir tirgojami regulētā tirgū,

⁽¹⁾ OV L 52, 25.2.2005., 51. lpp.

⁽²⁾ Padomes Direktīva 85/611/EEK (1985. gada 20. decembris) par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU) (OV L 375, 31.12.1985., 3. lpp.). Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/1/EK (OV L 79, 24.3.2005., 9. lpp.).

kā tas definēts Direktīvas 2004/39/EK 4. panta 1. punkta 14. apakšpunktā, vienmēr būtu jāpārbauda revidentam, kurš vai nu ir reģistrēts dalībvalstī, vai arī kura darbību pārbauda tās trešās valsts kompetentās iestādes, no kuras ir revidents, ja Komisija vai kāda dalībvalsts ir atzinusi, ka pārraudzības principu, kvalitātes novērtēšanas sistēmu, izmeklēšanas un sankciju sistēmu jomā attiecīgā trešā valsts piemēro Kopienas prasībām līdzvērtīgas prasības, un ja tas notiek savstarpīgi. Lai gan kāda dalībvalsts var trešās valsts kvalitātes novērtēšanas sistēmu atzīt par līdzvērtīgu, citām dalībvalstīm nevajadzētu būt pienākumam pieņemt šo novērtējumu, tāpat kā tam nevajadzētu skart Komisijas lēmumu.

(28) Starptautisko grupu revīzijas sarežģītība prasa labu sadarbību starp dalībvalstu un trešo valstu kompetentajām iestādēm. Tādēļ dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka ar vietējo kompetento iestāžu starpniecību trešo valstu kompetentās iestādes var piekļūt revīzijas darba dokumentiem un citiem materiāliem. Lai aizsargātu attiecīgo personu tiesības un vienlaikus atvieglinātu piekļuvi šiem dokumentiem un materiāliem, dalībvalstīm ar vietējo kompetento iestāžu piekrišanu vajadzētu būt tiesīgām piešķirt tiešu piekļuvi trešo valstu kompetentajām iestādēm. Viens no attiecīgiem kritērijiem piekļuves piešķiršanā ir tas, vai trešo valstu kompetentās iestādes atbilst prasībām, ko Komisija atzinusi par piemērotām. Kamēr Komisija nav pieņēmusi šādu lēmumu un neierobežojot to, prasību piemērotību var novērtēt dalībvalstis.

(29) Direktīvas 36. un 47. pantā minētajai informācijas izpaušanai būtu jānotiek saskaņā ar noteikumiem par personas datu nodošanu trešām valstīm, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti⁽¹⁾.

(30) Šīs direktīvas īstenošanai nepieciešamie pasākumi būtu jāpieņem saskaņā ar Lēmumu 1999/468/EK, un atbilstīgi ievērojot Parlamentā sniegto Komisijas 2002. gada 5. februāra Deklarāciju par finanšu pakalpojumu jomas tiesību aktu īstenošanu.

(31) Pēc grozījumu un īstenošanas pasākumu projekta pirmās iesniegšanas Eiropas Parlamentam vajadzētu būt trīs mēnešiem, lai to izskatītu un sniegtu savu atzinumu. Tomēr steidzamos un attiecīgi pamatotos gadījumos vajadzētu būt iespējai minēto termiņu saīsināt. Ja Parlaments šajā termiņā pieņem rezolūciju, Komisija būtu vēlreiz jāizskata grozījumu vai pasākumu projekts.

(32) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķus — proti, piemērot vienotu starptautisko revīzijas standartu kopumu, atjaunināt izglītības prasības, noteikt profesionālās ētikas standartus un tehniski īstenot sadarbību starp dalībvalstu kompetentajām iestādēm, kā arī starp šīm iestādēm un trešo valstu iestādēm, lai turpmāk sekmētu un saskaņotu obligātās revīzijas kvalitāti Kopienā un atvieglinātu sadarbību starp dalībvalstīm un ar trešām valstīm, tādējādi stiprinot uzticību obligātajai revīzijai — nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un to, ka šīs direktīvas mēroga un iedarbības dēļ šos mērķus var labāk sasniegt Kopienas līmenī, Kopiena var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi šo mērķu sasniegšanai.

(33) Lai attiecības starp obligāto revidentu vai revīzijas uzņēmumu un revidējamo struktūru padarītu pārredzamākas, Direktīva 78/660/EEK un Direktīva 83/349/EEK būtu jāgroza tā, lai paredzētu revīzijas maksas un ar revīziju nesaistīto pakalpojumu maksas norādīšanu gada pārskatu un konsolidēto pārskatu pielikumos.

(34) Direktīva 84/253/EEK būtu jāatceļ, jo tajā nav visaptverošu noteikumu kopuma, lai nodrošinātu atbilstīgu revīzijas infrastruktūru, piemēram, publisko pārraudzību, disciplinārās sistēmas un kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, un tā neparedz īpašus noteikumus attiecībā uz regulatīvo sadarbību starp dalībvalstīm un trešām valstīm. Lai nodrošinātu juridisko noteiktību, ir viennozīmīgi jānorāda, ka obligātos revidentus un revīzijas uzņēmumus, kuri ir apstiprināti saskaņā ar Direktīvu 84/253/EEK, uzskata par apstiprinātiem saskaņā ar šo direktīvu,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

I NODAĻA

PRIEKŠMETS UN DEFINĪCIJAS

1. pants

Priekšmets

⁽¹⁾ OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp. Direktīvā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1882/2003 (OV L 284, 31.10.2003., 1. lpp.).

Šī direktīva paredz noteikumus attiecībā uz gada pārskatu un konsolidēto pārskatu obligāto revīziju.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

- 1) "obligātā revīzija" ir gada pārskatu vai konsolidēto pārskatu revīzija, ciktāl to paredz Kopienas tiesību akti;
- 2) "obligātais revidents" ir fiziska persona, ko saskaņā ar šo direktīvu dalībvalsts kompetentās iestādes ir apstiprinājušas obligātās revīzijas veikšanai;
- 3) "revīzijas uzņēmums" ir juridiska persona vai jebkura cita struktūra — neatkarīgi no tās juridiskās formas — ko saskaņā ar šo direktīvu dalībvalsts kompetentās iestādes ir apstiprinājušas obligātās revīzijas veikšanai;
- 4) "trešās valsts revīzijas struktūra" ir struktūra — neatkarīgi no tās juridiskās formas — kas veic trešā valstī reģistrēta uzņēmuma gada pārskatu un konsolidēto pārskatu revīzijas;
- 5) "trešās valsts revidents" ir fiziska persona, kas veic trešā valstī reģistrēta uzņēmuma gada pārskatu un konsolidēto pārskatu revīzijas;
- 6) "grupas revidents" ir obligātais(-ie) revidents(-i) vai revīzijas uzņēmums(-i), kas veic konsolidēto pārskatu obligāto revīziju;
- 7) "tīkls" ir lielāka mēroga struktūra,
 - kura ir orientēta uz sadarbību un kurai ir piederīgs obligātais revidents vai revīzijas uzņēmums, un
 - kuras skaidri noteikts mērķis ir peļņas vai izmaksu dalīšanu vai kurai ir kopējas īpašumtiesības, kontrole vai pārvaldība, kopēja kvalitātes nodrošināšanas politika un procedūras, kopēja uzņēmējdarbības stratēģija, un kura izmanto kopēju zīmolvārdu vai profesionālo resursu nozīmīgu daļu;
- 8) "revīzijas uzņēmuma saistītais uzņēmums" ir jebkurš uzņēmums — neatkarīgi no tā juridiskās formas — ko ar revīzijas uzņēmumu saista kopējas īpašumtiesības, kontrole vai pārvaldība;
- 9) "revīzijas ziņojums" ir ziņojums, kas minēts Direktīvas 78/660/EEK 51.a pantā un Direktīvas 83/349/EEK 37. pantā un ko sagatavojis obligātais revidents vai revīzijas uzņēmums;
- 10) "kompetentās iestādes" ir ar tiesību aktiem noteiktas iestādes vai organizācijas, kas ir atbildīgas par obligāto

revidentu un revīzijas uzņēmumu reglamentēšanu un/vai pārraudzību vai par īpašiem aspektiem, kas ar to saistīti; atsaucē uz "kompetento iestādi" konkrētā pantā ir atsaucē uz iestādi(-ēm) vai struktūru(-ām), kas atbild par attiecīgajā pantā minētajām darbībām;

- 11) "starptautiskie revīzijas standarti" ir Starptautiskie Revīzijas standarti (SRS) un ar tiem saistītie paziņojumi un standarti, ciktāl tie attiecas uz obligāto revīziju;
- 12) "starptautiskie grāmatvedības standarti" ir Starptautiskie Grāmatvedības standarti (SGS), Starptautiskie Finanšu pārskatu standarti (SFPS) un ar tiem saistītās interpretācijas (SIC-IFRIC interpretācijas), šo standartu un saistīto interpretāciju turpmākie grozījumi un turpmākie standarti un saistītās interpretācijas, ko izdevusi vai pieņēmusi Starptautisko Grāmatvedības standartu Padome (SGSP);
- 13) "sabiedriskas nozīmes struktūras" ir struktūras, kuru darbību reglamentē dalībvalsts tiesību akti un kuru pārveidamie vērtspapīri jebkurā dalībvalstī ir tirgojami regulētā tirgū, kā tas definēts Direktīvas 2004/39/EK 4. panta 1. punkta 14. apakšpunktā, kredītiestādes, kā tās definētas 1. panta 1. punktā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2000/12/EK (2000. gada 20. marts) par kredītiestāžu darbības sākšanu un veikšanu⁽¹⁾, un apdrošināšanas uzņēmumi Direktīvas 91/674/EEK 2. panta 1. punkta nozīmē. Dalībvalstis par sabiedriskas nozīmes struktūrām var izraudzīties arī citas struktūras, piemēram, tādas, kam ir svarīga sabiedriskā nozīme sakarā ar to uzņēmējdarbības raksturu, uzņēmuma apjomu vai darbinieku skaitu;
- 14) "kooperatīvs" ir Eiropas Kooperatīvā sabiedrība, kā tā definēta 1. pantā Padomes Regulā (EK) Nr. 1435/2003 (2003. gada 22. jūlijs) par Eiropas Kooperatīvās sabiedrības (SCE) statūtiem⁽²⁾, vai jebkurš cits kooperatīvs, kuram saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem jāveic obligātā revīzija, piemēram, kredītiestādes, kā tās definētas Direktīvas 2000/12/EK 1. panta 1. punktā, un apdrošināšanas uzņēmumi Direktīvas 91/674/EEK 2. panta 1. punkta nozīmē;
- 15) "persona, kas nav praktizējošs revidents" ir jebkura fiziska persona, kas vismaz trīs gadus pirms iesaistīšanās publiskās pārraudzības sistēmas vadībā nav veikusi obligātās revīzijas, tai nav bijušas balssstiesības revīzijas uzņēmumā, tā nav bijusi revīzijas uzņēmuma administratīvās vai pārvaldības struktūras locekle un nav bijusi revīzijas uzņēmuma darbinieks vai kā citādi saistīta ar revīzijas uzņēmumu;

⁽¹⁾ OV L 126, 26.5.2000., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Direktīvu 2006/29/EK (OV L 70, 9.3.2006., 50. lpp.).
⁽²⁾ OV L 207, 18.8.2003., 1. lpp.

16) "galvenais(-ie) revīzijas partneris(-i)" ir:

- a) obligātais(-ie) revidents(-i), ko revīzijas uzņēmums ir norīkojis konkrētas revīzijas veikšanai kā galveno atbildīgo par obligātās revīzijas veikšanu revīzijas uzņēmuma vārdā; vai
- b) grupas revīzijas gadījumā — vismaz obligātais(-ie) revidents (-i), ko revīzijas uzņēmums ir norīkojis kā galveno(-s) atbildīgo(-s) par obligātās revīzijas veikšanu grupas līmenī, un obligātais(-ie) revidents(-i), kas norīkots(-i) kā galvenais(-ie) atbildīgais(-ie) svarīgāko meitasuzņēmumu līmenī; vai
- c) obligātais(-ie) revidents(-i), kas paraksta revīzijas ziņojumu.

II NODAĻA

APSTIPRINĀŠANA, TĀLĀKIZGLĪTĪBA UN SAVSTARPĒJĀ ATZĪŠANA

3. pants

Obligāto revidentu un revīzijas uzņēmumu apstiprināšana

1. Obligāto revīziju veic vienīgi obligātie revidenti vai revīzijas uzņēmumi, ko apstiprinājusī dalībvalsts, kurā veic obligāto revīziju.

2. Katra dalībvalsts norīko kompetentās iestādes, kuras ir atbildīgas par obligāto revidentu un revīzijas uzņēmumu apstiprināšanu.

Kompetentās iestādes var būt profesionālās asociācijas, ja uz tām attiecas VIII nodaļā paredzētā publiskās pārraudzības sistēma.

3. Neskarot 11. pantu, dalībvalstu kompetentās iestādes par obligātajiem revidentiem drīkst apstiprināt vienīgi fiziskās personas, kuras atbilst vismaz 4. pantā un 6. līdz 10. pantā paredzētajiem nosacījumiem.

4. Dalībvalstu kompetentās iestādes par revīzijas uzņēmumiem drīkst apstiprināt vienīgi uzņēmumus, kuri atbilst šādiem nosacījumiem:

- a) fiziskajām personām, kas revīzijas uzņēmuma vārdā veic obligātās revīzijas, ir jāatbilst vismaz nosacījumiem, kas paredzēti 4. pantā un 6. līdz 12. pantā, un tām jābūt attiecīgajā dalībvalstī apstiprinātām kā obligātajiem revidentiem;
- b) balsstiesību vairākumam uzņēmumā jāpieder kādā dalībvalstī apstiprinātiem revīzijas uzņēmumiem vai fiziskām personām, kas atbilst vismaz 4. pantā un 6. līdz 12. pantā paredzētajiem nosacījumiem. Dalībvalstis var noteikt, ka arī

šādām fiziskajām personām jābūt apstiprinātām kādā dalībvalstī. Attiecībā uz kooperatīvu un līdzīgu struktūru obligāto revīziju, kā minēts Direktīvas 86/635/EEK 45. pantā dalībvalstis var paredzēt citus īpašus noteikumus par balsstiesībām;

c) uzņēmuma administratīvās vai pārvaldības struktūras locekļu vairākumam — nepārsniedzot 75 % — ir jābūt kādā dalībvalstī apstiprinātiem revīzijas uzņēmumiem vai fiziskajām personām, kas atbilst vismaz 4. pantā un 6. līdz 12. pantā paredzētajiem nosacījumiem. Dalībvalstis var noteikt, ka arī šādām fiziskajām personām jābūt apstiprinātām kādā dalībvalstī. Ja šādā struktūrā nav vairāk kā divi locekļi, vienam no šiem locekļiem ir jāatbilst vismaz šajā apakšpunktā paredzētajiem nosacījumiem;

d) uzņēmumam ir jāatbilst 4. pantā paredzētajiem nosacījumiem.

Dalībvalstis drīkst paredzēt papildu nosacījumus vienīgi saistībā ar c) apakšpunktu. Šādi papildu nosacījumi ir samērīgi ar sasniedzamo mērķi, un tie attiecas vienīgi uz noteikti nepieciešamajiem nosacījumiem.

4. pants

Labā reputācija

Dalībvalstu kompetentās iestādes drīkst piešķirt apstiprinājumu vienīgi fiziskām personām vai uzņēmumiem ar labu reputāciju.

5. pants

Apstiprinājuma atsaukšana

1. Obligātā revidenta vai revīzijas uzņēmuma apstiprinājumu atsauc, ja ir nopietni kompromitēta šīs personas vai uzņēmuma labā reputācija. Dalībvalstis tomēr var noteikt samērīgu papildu laiku labas reputācijas prasību izpildei.

2. Revīzijas uzņēmuma apstiprinājumu atsauc, ja vairs netiek pildīts kāds no 3. panta 4. daļas b) un c) apakšpunktā izvirzītajiem nosacījumiem. Dalībvalstis tomēr var noteikt samērīgu papildu laiku šo nosacījumu izpildei.

3. Ja obligātā revidenta vai revīzijas uzņēmuma apstiprinājums kāda iemesla dēļ ir atsaukts, tās dalībvalsts kompetentā iestāde, kurā apstiprinājums ir atsaukts, šo faktu un atsaukšanas iemeslus dara zināmus to dalībvalstu attiecīgajām kompetentajām iestādēm, kurās obligātais revidents vai revīzijas uzņēmums arī ir apstiprināts un kuras saskaņā ar 16. panta 1. punkta c) apakšpunktu ir norādītas pirmās minētās dalībvalsts reģistrā.

6. pants

Izglītības kvalifikācijas

Neskarot 11. pantu, fizisko personu var apstiprināt obligātās revīzijas veikšanai vienīgi tad, ja attiecīgā persona ir ieguvusi pirmsuniversitātes vai līdzvērtīga līmeņa izglītību, pabeigusi teorētisko nodarbību kursu, pabeigusi praktisko apmācību un nokārtojusi attiecīgās dalībvalsts organizētu vai atzītu profesionālās kompetences pārbaudījumu universitātes gala pārbaudījumu vai līdzvērtīgā līmenī.

7. pants

Profesionālās kompetences pārbaudījums

Šis direktīvas 6. pantā minētais profesionālās kompetences pārbaudījums apliecina nepieciešamo teorētisko zināšanu līmeni jomās, kas saistītas ar obligāto revīziju, un spēju šīs zināšanas izmantot praksē. Vismaz daļa šā pārbaudījuma ir rakstiski.

8. pants

Teorētisko zināšanu pārbaude

1. Pārbaudījumā ietvertā teorētisko zināšanu pārbaude jo īpaši aptver šādas jomas:

- a) vispārējā uzskaites teorija un principi;
- b) juridiskās prasības un standarti attiecībā uz gada pārskatu un konsolidēto pārskatu sagatavošanu;
- c) starptautiskie grāmatvedības standarti;
- d) finanšu analīze;
- e) izmaksu un vadības uzskaitē;
- f) riska pārvaldība un iekšējā kontrole;
- g) revīzija un profesionālās prasmes;
- h) juridiskās prasības un profesionālie standarti attiecībā uz obligāto revīziju un obligātajiem revidentiem;
- i) starptautiskie revīzijas standarti;
- j) profesionālā ētika un neatkarība.

2. Pārbaude aptver arī vismaz turpmāk norādītās jomas tiktāl, ciktāl tās attiecas uz revīziju:

- a) uzņēmējdarbības tiesības un korporatīvā vadība;
- b) tiesību akti par maksātnespēju un līdzīgām procedūrām;
- c) nodokļu tiesības;

d) civiltiesības un komerciesības;

e) sociālās nodrošināšanas tiesību akti un darba tiesības;

f) informācijas tehnoloģija un datorsistēmas;

g) uzņēmējdarbības, vispārējā un finanšu ekonomika;

h) matemātika un statistika;

i) uzņēmumu finanšu pārvaldības pamatprincipi.

3. Komisija var saskaņā ar 48. panta 2. punktā minēto procedūru pielāgot teorētisko zināšanu pārbaudē iekļaujamo jomu sarakstu, kas minēts 1. punktā. Pieņemot minētos īstenošanas pasākumus, Komisija ņem vērā attīstību revīzijas un revidenta profesijas jomā.

9. pants

Atbrīvojumi

1. Atkāpjoties no 7. un 8. panta, dalībvalsts var noteikt, ka personu, kura nokārtojusi universitātes vai līdzvērtīgu pārbaudījumu vai kurai ir universitātes grāds vai līdzvērtīga kvalifikācija vienā vai vairākās 8. pantā minētajās jomās, var atbrīvot no teorētisko zināšanu pārbaudes jomās, uz kurām attiecas šis grāds vai pārbaudījums.

2. Atkāpjoties no 7. panta, dalībvalsts var noteikt, ka personu, kam ir universitātes grāds vai līdzvērtīga kvalifikācija vienā vai vairākās 8. pantā minētajās jomās, var atbrīvot no pārbaudes attiecībā uz spēju viņa teorētiskās zināšanas šajās jomās izmantot praksē, ja persona ir apguvusi praktiskās apmācības kursu šajās jomās, ko apliecina valsts atzīts pārbaudījums vai diploms.

10. pants

Praktiskā apmācība

1. Lai nodrošinātu spēju teorētiskās zināšanas izmantot praksē — pārbaude, kas iekļauta pārbaudījumā — praktikantam jāpabeidz vismaz trīs gadu praktiskā apmācība, tostarp tādās jomās kā gada pārskatu, konsolidēto pārskatu vai līdzīgu finanšu pārskatu revīzija. Vismaz divām trešdaļām no šādas praktiskās apmācības jābūt pabeigtām tāda obligātā revidenta vai revīzijas uzņēmuma vadībā, kurš ir apstiprināts kādā dalībvalstī.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka visas apmācības veic personas, kuras sniedz atbilstīgas garantijas par savām spējām sniegt praktiskās apmācības.

11. pants

Ilgtermiņa praktiskās pieredzes laikā iegūtā kvalifikācija

Dalībvalsts par obligāto revidentu var apstiprināt personu, kura neatbilst 6. pantā paredzētajiem nosacījumiem, ja persona var pierādīt, ka tai ir:

- a) piecpadsmit gadus ilga profesionālās darbības pieredze, kas ļāvusi iegūt pietiekamu pieredzi finanšu, tiesību un grāmatvedības jomā, un ir nokārtojusi 7. pantā minēto profesionālās kompetences pārbaudījumu; vai
- b) septiņus gadus ilga profesionālās darbības pieredze minētajās jomās, un papildus ir pabeigusi 10. pantā minēto praktisko apmācību un nokārtojusi 7. pantā minēto profesionālās kompetences pārbaudījumu.

12. pants

Praktiskās apmācības un teorētisko nodarbību apvienojums

1. Dalībvalstis var noteikt, ka 8. pantā minēto jomu teorētisko nodarbību periodus ieskaita 11. pantā minētajos profesionālās darbības periodos, ja šādas nodarbības apliecina valsts atzīts pārbaudījums. Šīm nodarbībām jābūt vismaz vienu gadu ilgām, un tās nevar samazināt profesionālās darbības periodu par vairāk nekā četriem gadiem.

2. Profesionālās darbības periods un praktiskās apmācības laiks nav īsāks par teorētisko nodarbību un 10. pantā noteiktās praktiskās apmācības kopējo ilgumu.

13. pants

Tālākizglītība

Dalībvalstis nodrošina, ka obligātajiem revidentiem jāpiedalās attiecīgās tālākizglītības programmās, lai uzturētu atbilstīgā līmenī teorētiskās zināšanas, profesionālās prasmes un vērtības, un ka par tālākizglītības prasību neievērošanu piemēro atbilstīgas sankcijas, kā minēts 30. pantā.

14. pants

Citu dalībvalstu obligāto revidentu apstiprināšana

Dalībvalstu kompetentās iestādes nosaka procedūras, lai apstiprinātu obligātos revidentus, kas apstiprināti citās dalībvalstīs. Šīs procedūras nepārsniedz prasību nokārtot kvalifikācijas atbilstības pārbaudi saskaņā ar 4. pantu Padomes Direktīvā 89/48/EEK (1988. gada 21. decembris) par vispārēju sistēmu tādu augstākās izglītības diplomu atzīšanai, ko piešķir par vismaz trīs gadu profesionālo izglītību⁽¹⁾. Kvalifikācijas atbilstības pārbaude, ko veic kādā no valodām, kuras atļauj lietot attiecīgajā dalībvalstī spēkā esošie valodas noteikumi, ietver vienīgi obligātā revidenta pietiekamu zināšanu pārbaudi šīs dalībvalsts normatīvo aktu jomā tiktāl, ciktāl tie attiecas uz obligātajām revīzijām.

III NODAĻA

REĢISTRĀCIJA

15. pants

Publiskais reģistrs

1. Ikviens dalībvalsts nodrošina, ka obligātos revidentus un revīzijas uzņēmumus saskaņā ar 16. un 17. pantu reģistrē publiskā reģistrā. Izņēmuma gadījumos dalībvalstis drīkst nepieņemot šajā pantā un 16. pantā paredzētos noteikumus attiecībā uz informācijas izpaušanu tikai tiktāl, ciktāl tas nepieciešams, lai mazinātu būtiskus un nenovēršamus draudus kādas personas drošībai.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka katrs obligātais revidents un revīzijas uzņēmums ir identificēts publiskajā reģistrā ar individuālu numuru. Reģistrācijas informāciju reģistrā glabā elektroniskā formā, un tā ir publiski pieejama elektroniski.

3. Publiskajā reģistrā ir arī to kompetento iestāžu nosaukumi un adreses, kuras ir atbildīgas par 3. pantā minēto apstiprināšanu, 29. pantā minēto kvalitātes nodrošināšanu, 30. pantā minēto izmeklēšanu un sankciju piemērošanu attiecībā uz obligātajiem revidentiem un revīzijas uzņēmumiem un 32. pantā minēto publisko pārraudzību.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka publiskais reģistrs ir pilnībā darbotiespējīgs ne vēlāk kā 2009. gada 29. jūnijā.

⁽¹⁾ OV L 19, 24.1.1989., 16. lpp. Direktīvā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/19/EK (OV L 206, 31.7.2001., 1. lpp.).

16. pants

Obligāto revidentu reģistrācija

1. Attiecībā uz obligātajiem revidentiem publiskajā reģistrā ir vismaz šāda informācija:

- a) vārds, adrese un reģistrācijas numurs;
 - b) attiecīgā gadījumā, tā revīzijas uzņēmuma nosaukums, adrese, tīmekļa vietne un reģistrācijas numurs, kuras darbinieks ir obligātais revidents vai kurā viņš ir asociētais partneris, vai kā citādi ar to saistīts;
 - c) visas pārējās reģistrācijas kā obligātajam revidentam citu dalībvalstu kompetentajās iestādēs un kā revidentam trešās valstīs, tostarp reģistrācijas iestādes(-žu) nosaukums(-i) un, attiecīgā gadījumā, reģistrācijas numurs(-i).
2. Trešo valstu revidenti, kas reģistrēti saskaņā ar 45. pantu, reģistrā tiek skaidri norādīti kā tādi, nevis kā obligātie revidenti.

17. pants

Revīzijas uzņēmumu reģistrācija

1. Attiecībā uz revīzijas uzņēmumiem publiskajā reģistrā ir vismaz šāda informācija:

- a) nosaukums, adrese un reģistrācijas numurs;
 - b) juridiskā forma;
 - c) kontaktinformācija, galvenā kontaktpersona un, attiecīgos gadījumos, tīmekļa vietne;
 - d) visu dalībvalstī esošo biroju adreses;
 - e) visu to obligāto revidentu vārdi un reģistrācijas numuri, kuri nodarbināti revīzijas uzņēmumā vai ir tā asociētie partneri, vai kā citādi saistīti ar šo uzņēmumu;
 - f) visu īpašnieku un akcionāru vārdi un biroju adreses;
 - g) visu administratīvās vai pārvaldības struktūras locekļu vārdi un biroju adreses;
 - h) attiecīgos gadījumos, piederība tīklam, kā arī saraksts ar dalībnieku uzņēmumu un saistīto uzņēmumu nosaukumiem un adresēm, vai norāde uz vietu, kur šāda informācija ir publiski pieejama;
 - i) visas pārējās reģistrācijas kā revīzijas uzņēmumam citu dalībvalstu kompetentajās iestādēs un kā revīzijas struktūrai trešās valstīs, tostarp reģistrācijas iestādes(-žu) nosaukums(-i) un, attiecīgā gadījumā, reģistrācijas numurs(-i).
2. Trešo valstu revīzijas struktūras, kas reģistrētas saskaņā ar 45. pantu, reģistrā tiek skaidri norādītas kā tādas, nevis kā revīzijas uzņēmumi.

18. pants

Reģistrācijas informācijas atjaunināšana

Dalībvalstis nodrošina, ka obligātie revidenti un revīzijas uzņēmumi bez nepamatotas kavēšanās par jebkurām publiskā reģistra ziņu izmaiņām paziņo kompetentajām iestādēm, kuras ir atbildīgas par publisko reģistru. Pēc paziņošanas reģistru atjaunina bez nepamatotas kavēšanās.

19. pants

Atbildība par reģistrācijas informāciju

Informāciju, ko attiecīgajām kompetentajām iestādēm sniedz saskaņā ar 16., 17. un 18. pantu, paraksta obligātais revidents vai revīzijas uzņēmums. Ja kompetentā iestāde nosaka, ka informāciju dara pieejamu elektroniski, to var darīt, piemēram, izmantojot elektronisko parakstu, kā tas definēts 2. panta 1. punktā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 1999/93/EK (1999. gada 13. decembris) par Kopienas elektronisko parakstu sistēmu⁽¹⁾.

20. pants

Valoda

1. Publiskajā reģistrā ievadītā informācija ir vienā no valodām, kuras lietošana atļauta ar attiecīgajā dalībvalstī piemērojamiem valodas noteikumiem.

2. Dalībvalstis papildus var atļaut publiskajā reģistrā ievadīt informāciju jebkurā no Kopienas pārējām oficiālajām valodām. Dalībvalstis var prasīt informācijas tulkojuma apliecināšanu.

Visos gadījumos attiecīgā dalībvalsts nodrošina, ka reģistrā ir norādīts, vai tulkojums ir vai nav apliecināts.

IV NODAĻA

PROFESIONĀLĀ ĒTIKA, NEATKARĪBA, OBJEKTIVITĀTE, KONFIDENCIALITĀTE UN DIENESTA NOSLĒPUMS

21. pants

Profesionālā ētika

1. Dalībvalstis nodrošina, ka uz visiem obligātajiem revidentiem un revīzijas uzņēmumiem attiecas profesionālās ētikas principi, kas ietver vismaz revidentu darbu sabiedrības interesēs, viņu godprātību un objektivitāti, profesionālo kompetenci un atbilstīgu rūpību.

⁽¹⁾ OV L 13, 19.1.2000., 12. lpp.

2. Lai nodrošinātu uzticību revīzijas darbam un šā panta 1. punkta vienotu piemērošanu, Komisija var saskaņā ar 48. panta 2. punktā minēto procedūru pieņemt uz principiem balstītus īstenošanas pasākumus attiecībā uz profesionālo ētiku.

c) 2. punkta otrajā daļā minētajiem pašrevīzijas un personiskās ieinteresētības gadījumiem, kad var vai nevar veikt obligātās revīzijas.

23. pants

Konfidencialitāte un dienesta noslēpums

1. Dalībvalstis nodrošina, ka visu informāciju un dokumentus, kuriem obligātajam revidentam vai revīzijas uzņēmumam ir piekļuve obligātās revīzijas laikā, aizsargā atbilstoši noteikumi par konfidencialitāti un dienesta noslēpumu.

2. Konfidencialitātes un dienesta noslēpuma noteikumi, kas attiecas uz obligātajiem revidentiem vai revīzijas uzņēmumiem, nedrīkst kavēt šīs direktīvas noteikumu īstenošanu.

3. Ja obligāto revidentu vai revīzijas uzņēmumu aizstāj ar citu obligāto revidentu vai revīzijas uzņēmumu, bijušais obligātais revidents vai revīzijas uzņēmums jaunajam obligātajam revidentam vai revīzijas uzņēmumam nodrošina piekļuves visai attiecīgajai informācijai par revidējamo struktūru.

4. Uz obligāto revidentu vai revīzijas uzņēmumu, kas vairs neveic konkrētu revīzijas darbu, un bijušo obligāto revidentu vai revīzijas uzņēmumu attiecīgā revīzijas darba sakarā turpina attiekties 1. un 2. punkta noteikumi.

24. pants

Obligāto revidentu neatkarība un objektivitāte, veicot obligāto revīziju revīzijas uzņēmumu vārdā

Dalībvalstis nodrošina, ka revīzijas uzņēmuma īpašnieki vai akcionāri, kā arī šāda uzņēmuma administratīvo, pārvaldības un uzraudzības struktūru locekļi vai saistītie uzņēmumi nekādi neiejaucas obligātās revīzijas veikšanā, apdraudot tā obligātā revidenta neatkarību un objektivitāti, kurš veic obligāto revīziju revīzijas uzņēmuma vārdā.

25. pants

Revīzijas maksas

Dalībvalstis nodrošina, ka pastāv atbilstoši noteikumi, kas nodrošina, ka obligāto revīziju maksas:

a) neietekmē vai nenosaka revidētajai struktūrai sniegtie papildu pakalpojumi;

b) nevar iespaidot nekādi nosacījumi.

22. pants

Neatkarība un objektivitāte

1. Dalībvalstis nodrošina, ka obligātās revīzijas laikā obligātais revidents un/vai revīzijas uzņēmums ir neatkarīgs no revidējamās struktūras un nav saistīts ar lēmumu pieņemšanu revidējamajā struktūrā.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka obligātais revidents vai revīzijas uzņēmums neveic obligāto revīziju, ja obligātajam revidentam, revīzijas uzņēmumam vai tīklam un revidējamai struktūrai ir tiešas vai netiešas finansiālas, uzņēmējdarbības, nodarbinātības vai citas attiecības, tostarp attiecībā uz tādu papildu pakalpojumu sniegšanu, kas nav revīzijas pakalpojumi, ņemot vērā kuras objektīva, saprātīga un informēta trešā persona varētu secināt, ka obligātais revidents vai revīzijas uzņēmuma neatkarība ir apšaubāma. Ja obligātais revidents vai revīzijas uzņēmuma neatkarību ietekmē tādi draudi kā pašrevīzija, personiska ieinteresētība, propaganda, pazīšanās vai uzticēšanās, vai iebaidīšana, obligātajam revidentam vai revīzijas uzņēmumam jāpiemēro drošības pasākumi šo draudu mazināšanai. Ja draudi ir nopietnāki nekā piemērotie drošības pasākumi un apdraud viņa neatkarību, obligātais revidents vai revīzijas uzņēmums obligāto revīziju neveic.

Turklāt dalībvalstis nodrošina, ka — ja tas attiecas uz sabiedriskas nozīmes struktūru obligātajām revīzijām vai ja tas ir lietderīgi nolūkā saglabāt obligātā revidenta vai revīzijas uzņēmuma neatkarību — obligātais revidents vai revīzijas uzņēmums neveic obligāto revīziju pašrevīzijas vai personiskās ieinteresētības gadījumos.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka obligātais revidents vai revīzijas uzņēmums revīzijas darba dokumentos norāda visus būtiskos draudus savai neatkarībai, kā arī aizsardzības pasākumus, kas tika piemēroti šo draudu novēršanai.

4. Lai nodrošinātu uzticību revīzijas darbam un šā panta 1. un 2. punkta vienotu piemērošanu, Komisija var saskaņā ar 48. panta 2. punktā minēto procedūru pieņemt uz principiem balstītus īstenošanas pasākumus attiecībā uz:

a) 2. punktā minētajiem draudiem un aizsardzības pasākumiem;

b) situācijām, kurās 2. punktā minēto draudu nozīmība ir tāda, ka obligātais revidents vai revīzijas uzņēmuma neatkarība ir apdraudēta;

V NODAĻA

27. pants

REVĪZIJAS STANDARTI UN REVĪZIJAS ZIŅOJUMI

Konsolidēto pārskatu obligātās revīzijas

26. pants

Revīzijas standarti

1. Dalībvalstis prasa, lai obligātie revidenti un revīzijas uzņēmumi veic obligāto revīziju atbilstīgi starptautiskajiem revīzijas standartiem, ko pieņēmusi Komisija saskaņā ar 48. panta 2. punktā minēto procedūru. Dalībvalsts var piemērot savu revīzijas standartu tik ilgi, kamēr Komisija nav pieņēmusi starptautisku revīzijas standartu, kas reglamentē to pašu jomu. Pieņemtos starptautiskos revīzijas standartus pilnībā publicē visās Kopienas oficiālajās valodās *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

2. Komisija var saskaņā ar 48. panta 2. punktā minēto procedūru lemt par starptautisku revīzijas standartu piemērojamību Kopienā. Komisija starptautiskus revīzijas standartus pieņem piemērošanai Kopienā vienīgi tad, ja tie:

- a) ir izstrādāti atbilstošā procesā, publiskā pārraudzībā un atklāti un ir starptautiski vispāratzīti;
- b) veicina gada pārskatu vai konsolidēto pārskatu augsta līmeņa ticamību un kvalitāti atbilstīgi Direktīvas 78/660/EEK 2. panta 3. punktā un Direktīvas 83/349/EEK 16. panta 3. punktā izklāstītajiem principiem; un
- c) atbilst Eiropas sabiedrības interesēm.

3. Dalībvalstis var paredzēt revīzijas procedūras vai prasības papildus starptautiskajiem revīzijas standartiem vai, izņēmuma gadījumos, paredzot atkāpes no tiem, vienīgi tad, ja šādas procedūras vai prasības izriet no attiecīgās valsts specifiskām juridiskām prasībām attiecībā uz obligāto revīziju jomu. Dalībvalstis nodrošina, ka šīs revīzijas procedūras vai prasības atbilst 2. punkta b) un c) apakšpunkta noteikumiem un pirms pieņemšanas dara tās zināmas Komisijai un dalībvalstīm. Izņēmuma gadījumos, kad paredz atkāpes no starptautiskiem revīzijas standartiem, dalībvalstis paziņo attiecīgās valsts tiesību aktos noteiktās specifiskās juridiskās prasības un to saglabāšanas pamatojumu Komisijai un pārējām dalībvalstīm vismaz sešus mēnešus pirms to pieņemšanas šajā dalībvalstī vai, ja šādas prasības jau pastāv starptautisko revīzijas standartu pieņemšanas laikā, vēlākais, trīs mēnešos pēc attiecīgo starptautisko revīzijas standartu pieņemšanas.

4. Dalībvalstis var piemērot papildu prasības attiecībā uz gada pārskatu un konsolidēto pārskatu obligātajām revīzijām laikposmā, kas beidzas 2010. gada 29. jūnijā.

Dalībvalstis nodrošina, ka attiecībā uz uzņēmumu grupas konsolidēto pārskatu obligāto revīziju:

- a) grupas revidents uzņemas pilnu atbildību par revīzijas ziņojumu saistībā ar konsolidētajiem pārskatiem;
- b) grupas revidents veic pārbaudi un grupas revīzijas vajadzībām saglabā savus pārskata dokumentus par trešās valsts revidenta(-u), obligātā revidenta(-u), trešās valsts revīzijas struktūras(-u) vai revīzijas uzņēmuma(-u) veikto revīzijas darbu. Grupas revidenta saglabātajiem dokumentiem jābūt tādiem, ka attiecīgā kompetentā iestāde var atbilstīgi pārbaudīt grupas revidenta darbu;
- c) ja kādas grupas daļas revīziju veic revidents(-i) vai revīzijas struktūra(-as) no trešās valsts, ar kuru nav 47. pantā minēto sadarbības pasākumu, grupas revidents ir atbildīgs par trešās valsts revidenta(-u) vai revīzijas struktūras(-u) veiktā revīzijas darba dokumentu, tostarp darba dokumentu attiecībā uz grupas revīziju, atbilstošu iesniegšanu publiskās pārraudzības iestādēm pēc to pieprasījuma. Lai nodrošinātu šādu iesniegšanu, grupas revidents saglabā šādu dokumentu kopijas vai arī vienojas ar trešās valsts revidentu(-iem) vai revīzijas struktūru(-ām) par atbilstošu un neierobežotu piekļuvi šai informācijai pēc pieprasījuma, vai arī citādi atbilstoši rīkojas. Ja juridiski vai citādi šķēršļi kavē revīzijas darba dokumentu nodošanu no trešās valsts grupas revidentam, grupas revidenta saglabātajiem dokumentiem pievieno apliecinājumu, ka revidents(-e) ir veicis atbilstošās procedūras, lai iegūtu piekļuvi revīzijas dokumentiem, un tādu šķēršļu sakarā, kas nav saistīti ar valsts tiesību aktiem, apliecinājumu par šādu šķēršļu esamību.

28. pants

Revīzijas ziņojumi

1. Revīzijas uzņēmumam veicot obligāto revīziju, revīzijas ziņojumu paraksta vismaz obligātais revidents(-i), kas minēto revīziju veic revīzijas uzņēmuma vārdā. Izņēmuma gadījumos dalībvalstis var noteikt, ka šo parakstu nav jāizpauž atklātībai, ja šāda izpaušana varētu nenovēršami un nopietni apdraudēt kādas personas drošību. Katrā ziņā iesaistītās(-o) personas(-u) vārds ir zināms attiecīgajām kompetentajām iestādēm.

2. Neskarot Direktīvas 78/660/EEK 51.a panta 1. punktu, ja Komisija nav pieņēmusi vienotu standartu revīzijas ziņojumiem saskaņā ar šīs direktīvas 26. panta 1. punktu, tā var, nolūkā palielināt sabiedrības uzticību revīzijai, saskaņā ar šīs direktīvas 48. panta 2. punktā minēto procedūru pieņemt vienotu standartu revīzijas ziņojumiem attiecībā uz gada pārskatiem vai konsolidētajiem pārskatiem, kas sagatavoti saskaņā ar apstiprinātiem starptautiskiem grāmatvedības standartiem.

VI NODAĻA

KVALITĀTES NODROŠINĀŠANA

29. pants

Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas

1. Katra dalībvalsts nodrošina, ka uz visiem obligātajiem revidentiem un revīzijas uzņēmumiem attiecas kvalitātes nodrošināšanas sistēma, kas atbilst vismaz šādiem kritērijiem:

- a) kvalitātes nodrošināšanas sistēma ir veidota tā, ka tā ir neatkarīga no pārbaudāmajiem obligātajiem revidentiem un revīzijas uzņēmumiem un ka uz to attiecas publiskā pārraudzība, kas paredzēta VIII nodaļā;
- b) kvalitātes nodrošināšanas sistēmai paredzētais finansējums ir garantēts, un obligātie revidenti vai revīzijas uzņēmumi to nevar nepamatoti ietekmēt;
- c) kvalitātes nodrošināšanas sistēmai ir paredzēti atbilstoši resursi;
- d) personām, kas veic kvalitātes nodrošināšanas pārbaudes, ir atbilstoša profesionālā izglītība un attiecīga pieredze obligāto revīziju veikšanā un finanšu pārskatu sagatavošanā kopā ar īpašu apmācību par kvalitātes nodrošināšanas pārbaudēm;
- e) pārbaucēju veicējus konkrētu kvalitātes nodrošināšanas pārbaucēju veikšanai izraugās saskaņā ar objektīvu procedūru, kuras mērķis ir nodrošināt to, ka pārbaucēju veicēju un pārbaudāmo obligāto revidentu vai revīzijas uzņēmumu starpā nav interešu konflikta;
- f) kvalitātes nodrošināšanas pārbaude, kas balstās uz atlasītu revīzijas dokumentu atbilstīgu pārbaudi, ietver novērtējumu par revīzijas uzņēmuma atbilstību attiecīgiem revīzijas standartiem un neatkarības prasībām, par izmantoto resursu apjomu un kvalitāti, par saņemtajām revīzijas maksām un iekšējo kvalitātes kontroles sistēmu;
- g) par kvalitātes nodrošināšanas pārbaudi sagatavo ziņojumu, kurā iekļauti galvenie secinājumi par veikto pārbaudi;

h) kvalitātes nodrošināšanas pārbaudes veic vismaz reizi sešos gados;

i) kopējos kvalitātes nodrošināšanas sistēmas rezultātus publicē ik gadu;

j) obligātajam revidentam vai revīzijas uzņēmumam pieņemamā termiņā jāievēro kvalitātes pārbaudes veicēju ieteikumi.

Ja j) apakšpunktā minētos ieteikumus neņem vērā, obligātajam revidentam vai revīzijas uzņēmumam attiecīgā gadījumā piemēro disciplināratbildību vai sankcijas, kā minēts 30. pantā.

2. Komisija var saskaņā ar 48. panta 2. punktā minēto procedūru pieņemt īstenošanas pasākumus, lai veicinātu sabiedrības uzticību revīzijas darbam un nodrošinātu vienotu 1. punkta a), b) un e) līdz j) apakšpunkta piemērošanu.

VII NODAĻA

IZMEKLĒŠANA UN SANKCIJAS

30. pants

Izmeklēšanas un sankciju sistēmas

1. Dalībvalstis nodrošina, ka pastāv efektīvas izmeklēšanas un sankciju sistēmas, lai konstatētu, labotu un novērstu obligātās revīzijas neatbilstošu veikšanu.

2. Neskarot dalībvalstu civiltiesiskās atbildības sistēmas, dalībvalstis paredz efektīvas, samērīgas un preventīvas sankcijas obligātajiem revidentiem un revīzijas uzņēmumiem, ja tie obligātās revīzijas nav veikuši saskaņā ar noteikumiem, kas pieņemti, īstenojot šo direktīvu.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka sabiedrību atbilstīgi informē par pasākumiem, kas veikti attiecībā uz obligātajiem revidentiem vai revīzijas uzņēmumiem, un par tiem piemērotajām sankcijām. Sankcijās ietver arī iespēju atsaukt apstiprinājumu.

31. pants

Revidentu atbildība

Komisija līdz 2007. gada 1. janvārim iesniedz ziņojumu par to, kā pašreiz spēkā esošie valstu noteikumi par atbildību saistībā ar obligāto revīziju veikšanu ietekmē Eiropas kapitāla tirgus, un par obligāto revidentu un revīzijas uzņēmumu apdrošināšanas nosacījumiem, iekļaujot objektīvu analīzi par finansiālās atbildības ierobežojumiem. Komisija attiecīgā gadījumā organizē sabiedrisko apspriešanu. Ņemot vērā šo ziņojumu, Komisija, ja tā uzskata to par vajadzīgu, sniedz dalībvalstīm ieteikumus.

VIII NODAĻA

33. pants

**PUBLISKĀ PĀRRAUDZĪBA UN REGLAMENTĒJOŠI NOTEIKUMI
STARP DALĪBVALSTĪM**

32. pants

Publiskās pārraudzības principi

1. Dalībvalstis izveido efektīvu publiskās pārraudzības sistēmu attiecībā uz obligāto revidentu un revīzijas uzņēmumu darbu, ņemot vērā 2. līdz 7. punktā noteiktos principus.

2. Visiem obligātajiem revidentiem un revīzijas uzņēmumiem piemēro publisko pārraudzību.

3. Publiskās pārraudzības sistēmu vada personas, kas nav praktizējoši revidenti un kas ir kompetentas jomās, kuras saistītas ar obligāto revīziju. Dalībvalstis tomēr var atļaut nelielai daļai praktizējošu revidentu iesaistīties publiskās pārraudzības sistēmas vadībā. Personas, kas iesaistītas publiskās pārraudzības sistēmas vadībā, izraugās saskaņā ar neatkarīgu un atklātu izvirzīšanas procedūru.

4. Publiskās pārraudzības sistēmai ir jābūt galīgajai atbildībai par šādu darbību pārraudzību:

- a) obligāto revidentu un revīzijas uzņēmumu apstiprināšana un reģistrācija;
- b) revīzijas uzņēmumu un revīzijas profesionālās ētikas un iekšējās kvalitātes kontroles standartu pieņemšana; un
- c) tālākizglītība, kvalitātes nodrošināšana un izmeklēšanas un disciplinārās sistēmas.

5. Publiskās pārraudzības sistēma ir tiesīga, vajadzības gadījumā, veikt izmeklēšanu attiecībā uz obligātajiem revidentiem un revīzijas uzņēmumiem un atbilstīgi rīkoties.

6. Publiskās pārraudzības sistēma ir pārskatāma. Tas ietver ikgadējo darba programmu un darbības pārskatu publicēšanu.

7. Publiskās pārraudzības sistēma ir atbilstīgi finansēta. Publiskās pārraudzības sistēmai paredzētais finansējums ir garantēts, un obligātie revidenti vai revīzijas uzņēmumi to nevar nepamatoti ietekmēt.

Publiskās pārraudzības sistēmu sadarbība Kopienas līmenī

Dalībvalstis nodrošina, ka noteikumi, kas reglamentē publiskās pārraudzības sistēmas, ļauj īstenot efektīvu sadarbību Kopienas līmenī attiecībā uz dalībvalstu pārraudzības darbībām. Šai nolūkā katra dalībvalsts nosaka vienu struktūru, kas ir tieši atbildīga par šīs sadarbības nodrošināšanu.

34. pants

Dalībvalstu reglamentējošo noteikumu savstarpēja atzīšana

1. Dalībvalstu reglamentējošajos noteikumos ievēro mītnes valsts reglamentācijas un tās dalībvalsts pārraudzības principu, kurā obligātais revidents vai revīzijas uzņēmums ir apstiprināts un kurā ir revidējamās struktūras juridiskā adrese.

2. Attiecībā uz konsolidēto pārskatu obligāto revīziju dalībvalsts, kas prasa veikt konsolidēto pārskatu revīziju, nedrīkst obligātajam revidentam vai revīzijas uzņēmumam, kas veic obligāto revīziju citā dalībvalstī reģistrētam meitasuzņēmumam, piemērot papildu prasības obligātās revīzijas veikšanā attiecībā uz reģistrāciju, kvalitātes nodrošināšanas pārbaudi, revīzijas standartiem un profesionālo ētiku un neatkarību.

3. Attiecībā uz uzņēmumu, kura vērtspapīrus tirgo regulētā tirgū dalībvalstī, kas nav dalībvalsts, kurā ir šā uzņēmuma juridiskā adrese, dalībvalsts, kurā vērtspapīrus tirgo, nedrīkst obligātajam revidentam vai revīzijas uzņēmumam, kas veic attiecīgā uzņēmuma gada pārskatu vai konsolidēto pārskatu obligāto revīziju, piemērot papildu prasības obligātās revīzijas veikšanā attiecībā uz reģistrāciju, kvalitātes nodrošināšanas pārbaudi, revīzijas standartiem un profesionālo ētiku un neatkarību.

35. pants

Kompetento iestāžu norīkošana

1. Dalībvalstis norīko vienu vai vairākas kompetentās iestādes šajā direktīvā paredzēto pienākumu veikšanai. Dalībvalstis paziņo Komisijai par norīkotajām iestādēm.

2. Kompetento iestāžu darbību organizē tā, lai izvairītos no interešu konfliktiem.

36. pants

Dienesta noslēpums un dalībvalstu sadarbība reglamentācijas jomā

1. Dalībvalstu kompetentās iestādes, kas ir atbildīgas par apstiprināšanu, reģistrāciju, kvalitātes nodrošināšanu, kontroli un disciplīnu, vajadzības gadījumā sadarbojas, lai veiktu šajā direktīvā paredzētos attiecīgos pienākumus. Dalībvalsts kompetentās iestādes, kas ir atbildīgas par apstiprināšanu, reģistrāciju, kvalitātes nodrošināšanu, kontroli un disciplīnu, sniedz palīdzību kompetentajām iestādēm citās dalībvalstīs. Kompetentās iestādes jo īpaši apmainās ar informāciju un sadarbojas izmeklēšanas darbībās, kas saistītas ar obligāto revīziju veikšanu.

2. Dienesta noslēpuma ievērošanas pienākums attiecas uz visām personām, kuras ir vai ir bijušas kompetento iestāžu darbinieki. Informāciju, uz ko attiecas dienesta noslēpums, nedrīkst izpaust nevienai citai personai vai iestādei, izņemot gadījumus, kad to paredz attiecīgās dalībvalsts normatīvie vai administratīvie akti.

3. Šā panta 2. punkts neliedz kompetentajām iestādēm apmainīties ar konfidenciālu informāciju. Uz šādi sniegtu informāciju attiecas dienesta noslēpuma pienākums, ko piemēro kompetento iestāžu darbiniekiem un bijušajiem darbiniekiem.

4. Kompetentās iestādes pēc pieprasījuma un bez liekas vilcināšanās sniedz visu pieprasīto informāciju 1. punktā minētajām vajadzībām. Kompetentās iestādes, saņemot šādu pieprasījumu, attiecīgā gadījumā bez liekas vilcināšanās veic vajadzīgos pasākumus, lai savāktu pieprasīto informāciju. Uz šādi sniegtu informāciju attiecas dienesta noslēpuma pienākums, ko piemēro to kompetento iestāžu darbiniekiem un bijušajiem darbiniekiem, kurās informācija saņemta.

Ja pieprasījuma saņēmēja kompetentā iestāde nevar bez liekas kavēšanās sniegt pieprasīto informāciju, tā informē pieprasījuma iesniedzēju kompetento iestādi par iemesliem.

Kompetentās iestādes var atteikties izpildīt informācijas pieprasījumu, ja:

a) informācijas nodošana varētu nelabvēlīgi ietekmēt pieprasījuma saņēmējas valsts suverenitāti, drošību vai sabiedrisko kārtību, vai būt pretrunā ar valsts drošības noteikumiem; vai

b) pieprasījuma saņēmējas valsts iestādēs jau ir sāktas tiesvedība par tām pašām darbībām attiecībā uz tiem pašiem obligātajiem revidentiem vai revīzijas uzņēmumiem; vai

c) pieprasījuma saņēmējas valsts kompetentās iestādes par tām pašām darbībām jau ir pieņēmušas galīgo spriedumu attiecībā uz tiem pašiem obligātajiem revidentiem vai revīzijas uzņēmumiem.

Neskarot pienākumus, kas uz tām attiecas tiesvedības sakarā, kompetentās iestādes, kuras saņem informāciju atbilstoši 1. punktam, šo informāciju var izmantot tikai savu pienākumu veikšanai saskaņā ar šīs direktīvas darbības jomu un saistībā ar administratīvo procesu vai tiesvedību, kas ir tieši saistīta ar šo pienākumu izpildi.

5. Ja kompetentā iestāde secina, ka citas dalībvalsts teritorijā tiek vai ir veiktas darbības, kas ir pretrunā ar šo direktīvu, tā par šo secinājumu pēc iespējas konkrēti informē attiecīgās otras dalībvalsts kompetento iestādi. Šīs otras dalībvalsts kompetentā iestāde veic atbilstīgus pasākumus. Tā informāciju sniegušajai kompetentajai iestādei paziņo šo pasākumu iznākumu un, cik vien iespējams, informē to par būtiskiem faktiem izmeklēšanas gaitā.

6. Vienas dalībvalsts kompetentā iestāde var arī pieprasīt, lai izmeklēšanu citas dalībvalsts teritorijā veic šīs citas dalībvalsts kompetentā iestāde.

Tā var arī pieprasīt, lai daļai tās personāla ļauj līdz ar minētās citas dalībvalsts kompetentās iestādes personālu piedalīties izmeklēšanas gaitā.

Izmeklēšanu visā tās gaitā uzrauga dalībvalsts, kuras teritorijā izmeklēšanu veic.

Kompetentās iestādes var atteikties izpildīt pieprasījumu veikt izmeklēšanu, kā paredzēts šā punkta pirmajā daļā, vai pieprasījumu ļaut citas dalībvalsts kompetentās iestādes personālam piedalīties to veiktā izmeklēšanā, kā paredzēts šā punkta otrajā daļā, ja:

a) šāda izmeklēšana varētu nelabvēlīgi ietekmēt pieprasījuma saņēmējas valsts suverenitāti, drošību vai sabiedrisko kārtību; vai

b) pieprasījuma saņēmējas valsts iestādēs jau ir sāкта tiesvedība par tām pašām darbībām attiecībā uz tām pašām personām; vai

X NODAĻA

c) pieprasījuma saņēmējas valsts kompetentās iestādes par tām pašām darbībām jau ir pieņēmušas galīgo spriedumu attiecībā uz tām pašām personām.

ĪPAŠI NOTEIKUMI ATTIECĪBĀ UZ SABIEDRISKAS NOZĪMES STRUKTŪRU OBLIGĀTAJĀM REVĪZIJĀM

39. pants

7. Komisija var saskaņā ar 48. panta 2. punktā minēto procedūru pieņemt īstenošanas pasākumus, lai sekmētu kompetento iestāžu sadarbību attiecībā uz informācijas apmaiņas procedūrām un pārrobežu izmeklēšanas kārtību, kā paredzēts šā panta 2. līdz 4. punktā.

Piemērošana sabiedriskas nozīmes struktūrām, kas nav emitējušas pārvedamus vērtspapīrus, kuri ir tirgojami regulētā tirgū

Dalībvalstis var nepiemērot vienu vai vairākas šajā nodaļā paredzētās prasības sabiedriskas nozīmes struktūrām, kuras nav emitējušas pārvedamus vērtspapīrus, kas ir tirgojami regulētā tirgū, kā tas definēts Direktīvas 2004/39/EK 4. panta 1. punkta 14. apakšpunktā, un to obligātajam revidentam(-iem) vai revīzijas uzņēmumam(-iem).

IX NODAĻA

IECEĻŠANA UN ATSTĀDINĀŠANA

37. pants

Obligāto revidentu un revīzijas uzņēmumu iecelšana

1. Obligāto revidentu vai revīzijas uzņēmumu iecel revidējamās struktūras akcionāru vai dalībnieku pilnsapulce.

2. Dalībvalstis drīkst pieļaut alternatīvas sistēmas vai kārtību attiecībā uz obligātā revidenta vai revīzijas uzņēmuma iecelšanu, ja vien šādas sistēmas vai kārtība ir izstrādāta tā, lai nodrošinātu obligātā revidenta vai revīzijas uzņēmuma neatkarību no revidējamās struktūras administratīvās struktūras izpildvaras locekļiem vai pārvaldības struktūras locekļiem.

38. pants

Obligāto revidentu vai revīzijas uzņēmumu atstādināšana un atkāpšanās

1. Dalībvalstis nodrošina, ka obligātos revidentus vai revīzijas uzņēmumus var atstādināt vienīgi tad, ja tam ir pamatoti iemesli. Viedokļu atšķirības par grāmatvedības metodēm vai revīzijas procedūrām nav pamatoti atstādināšanas iemesli.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka revidējamā struktūra un obligātais revidents vai revīzijas uzņēmums informē iestādi vai iestādes, kas ir atbildīgas par publisko pārraudzību, par obligātā revidenta vai revīzijas uzņēmuma atstādināšanu vai atkāpšanos iecelšanas termiņā, un sniedz atbilstīgu skaidrojumu par atstādināšanas vai atkāpšanās iemesliem.

40. pants

Atklātības ziņojums

1. Dalībvalstis nodrošina, ka obligātie revidenti un revīzijas uzņēmumi, kas veic obligāto revīziju(-as) sabiedriskas nozīmes struktūrās, trīs mēnešus pēc katra finanšu gada beigām publicē savās tīmekļa vietnēs ikgadējos atklātības ziņojumus, kuros iekļauta vismaz šāda informācija:

- juridiskās uzbūves un īpašumtiesību apraksts;
- ja revīzijas uzņēmums ir uzņēmumu tīkla daļa, šā tīkla apraksts un tā juridiskā un uzbūves reglamentācija;
- revīzijas uzņēmuma vadības struktūras apraksts;
- revīzijas uzņēmuma iekšējās kvalitātes kontroles sistēmas apraksts un administratīvās vai pārvaldības struktūras paziņojums par tās darbības efektivitāti;
- norāde par to, kad pēdējo reizi veikta 29. pantā minētā kvalitātes nodrošināšanas pārbaude;
- to sabiedriskas nozīmes struktūru saraksts, kurās revīzijas uzņēmums iepriekšējā finanšu gadā veicis obligātās revīzijas;
- paziņojums par revīzijas uzņēmuma neatkarības nodrošināšanas praksi, kurā apliecināts arī tas, ka ir veikta iekšējā pārbaude par atbilstību neatkarības nodrošināšanas principiem;
- paziņojums par revīzijas uzņēmuma politiku attiecībā uz obligāto revidentu 13. pantā minēto tālākizglītību;

i) informācija par finansēm, kas liecina par uzņēmuma nozīmību, piemēram, kopējais apgrozījums, kas sadalīts atbilstoši maksām par gada pārskatu un konsolidēto pārskatu obligāto revīziju un maksām par citiem nodrošinājuma pakalpojumiem, konsultācijām nodokļu jautājumos un citiem ar revīziju nesaistītiem pakalpojumiem;

j) informācija par partneru atalgojuma pamatu.

Dalībvalstis var izņēmuma gadījumos nepiemērot f) apakšpunktā paredzēto prasību tiktāl, ciktāl tas vajadzīgs, lai mazinātu nenovēršamus un būtiskus draudus kādas personas drošībai.

2. Atklātības ziņojumus atkarībā no apstākļiem paraksta obligātais revidents vai revīzijas uzņēmums. To, piemēram, var darīt, izmantojot elektronisko parakstu, kā tas definēts Direktīvas 1999/93/EK 2. panta 1. punktā.

41. pants

Revīzijas komiteja

1. Ikvienā sabiedriskas nozīmes struktūrā ir revīzijas komiteja. Dalībvalsts nosaka, vai revīzijas komitejās jābūt pārvaldības struktūras locekļiem, kas nav izpildvaras locekļi, un/vai uzraudzības struktūras locekļiem, un/vai locekļiem, ko ieceļ revidējamās struktūras akcionāru vai dalībnieku pilnsapulce. Vismaz viens revīzijas komitejas loceklis ir neatkarīgs un ar zināšanām grāmatvedībā un/vai revīzijā.

Dalībvalstis var atļaut, ka sabiedriskas nozīmes struktūrās, kas atbilst Direktīvas 2003/71/EK⁽¹⁾ 2. panta 1. punkta f) apakšpunkta kritērijiem, revīzijas komitejai piešķirtās pilnvaras īsteno administratīvā vai uzraudzības struktūrā, ar nosacījumu, ka tad, ja šādas struktūras priekšsēdētājs ir izpildvaras loceklis, viņš nepilda revīzijas komitejas priekšsēdētāja pienākumus.

2. Neskarot administratīvās, pārvaldības vai uzraudzības struktūras locekļu atbildību vai citu to locekļu atbildību, kurus iecēlušī revidējamās struktūras akcionāru vai dalībnieku pilnsapulce, revīzijas komiteja, cita starpā, veic šādas funkcijas:

- a) uzrauga finanšu pārskatu sagatavošanas procesu;
- b) uzrauga uzņēmuma iekšējās kontroles, vajadzības gadījumā iekšējās revīzijas un riska pārvaldības sistēmas efektivitāti;
- c) uzrauga gada pārskatu un konsolidēto pārskatu obligāto revīziju;

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/71/EK (2003. gada 4. novembris) par prospektu, kurš jāpublicē, publiski piedāvājot vērtspapirus vai atļaujot to tirdzniecību (OV L 345, 31.12.2003., 64. lpp.).

d) pārbauda un uzrauga obligātā revidenta vai revīzijas uzņēmuma neatkarību un jo īpaši papildu pakalpojumu sniegšanu revidējamai struktūrai;

3. Sabiedriskas nozīmes struktūrā administratīvās struktūras vai uzraudzības padomes ierosinājums iecelt obligāto revidentu vai revīzijas uzņēmumu pamatojas uz revīzijas komitejas ieteikumu.

4. Obligātajam revidentam vai revīzijas uzņēmumam ir jāziņo revīzijas komitejai par obligātajā revīzijā konstatētajiem svarīgākajiem jautājumiem, jo īpaši par iekšējās kontroles būtiskām nepilnībām saistībā ar finanšu pārskatu sagatavošanas procesu.

5. Dalībvalstis var atļaut vai nolemt, ka 1. līdz 4. punkta noteikumi neattiecas uz sabiedriskas nozīmes struktūrām, kurās ir revīzijas komitejai līdzīga struktūra, kas izveidota un darbojas saskaņā ar tajā dalībvalstī spēkā esošajiem noteikumiem, kurā revidējamā struktūra ir reģistrēta. Šādā gadījumā šī sabiedriskās nozīmes struktūra dara zināmu, kura tās struktūra veic šīs funkcijas un kā tā ir veidota.

6. Dalībvalstis var paredzēt atkāpi no pienākuma izveidot revīzijas komiteju:

- a) ikvienā sabiedriskas nozīmes struktūrā, kas ir meitasuzņēmums Direktīvas 83/349/EEK 1. panta nozīmē, ja struktūra grupas līmenī atbilst 1. līdz 4. punkta prasībām;
- b) ikvienā sabiedriskas nozīmes struktūrā, kas ir kolektīvu ieguldījumu uzņēmums, kā tas definēts Direktīvas 85/611/EEK 1. panta 2. punktā. Dalībvalstis var arī atbrīvot no šā pienākuma sabiedriskas nozīmes struktūras, kuru vienīgais mērķis ir publiski iegūta kapitāla kolektīva ieguldīšana, kuras darbojas pēc riska sadalīšanas principa un necenšas iegūt juridisku vai vadības kontroli pār savu pamatieguldījumu veicējiem, ja vien šos kolektīvo ieguldījumu uzņēmumus ir apstiprinājušas un pārrauga kompetentās iestādes un ja tiem ir depozitārs, kurš veic funkcijas, kas līdzvērtīgas Direktīvā 85/611/EEK noteiktajām funkcijām;
- c) ikvienā sabiedriskas nozīmes struktūrā, kuras vienīgā uzņēmējdarbība ir tādu uz aktīviem balstītu vērtspapīru emisija, kā tie definēti 2. panta 5. punktā Komisijas Regulā (EK) Nr. 809/2004⁽²⁾. Šādos gadījumos dalībvalsts prasa attiecīgajai revidējamai struktūrai atklāti izskaidrot iemeslus, kuru dēļ tā uzskata, ka tai nav jāizveido revīzijas komiteja vai ka kāda administratīvā vai uzraudzības iestāde nav jāpilnvaro veikt šajā struktūrā revīzijas komitejas funkcijas;

⁽²⁾ OV L 149, 30.4.2004., 1. lpp.

d) ikvienā kredītiestādē Direktīvas 2000/12/EK 1. panta 1. punkta nozīmē, kuras akcijas nav tirgojamas nevienas dalībvalsts regulētā tirgū, kā tas definēts Direktīvas 2004/39/EK 4. panta 1. punkta 14. apakšpunktā, un kura pastāvīgi vai atkārtoti ir emitējusi vienīgi parāda vērtspapīrus, ar nosacījumu, ka visu šādu parāda vērtspapīru kopējā nominālvērtība ir mazāka par EUR 100 000 000 un ka attiecīgā kredītiestāde nav publicējusi prospektu saskaņā ar Direktīvu 2003/71/EK.

42. pants

Neatkarība

1. Papildus 22. un 24. pantā izklāstītajiem noteikumiem dalībvalstis nodrošina, ka obligātie revidenti vai revīzijas uzņēmumi, kas veic obligāto revīziju sabiedriskas nozīmes struktūrā:

a) katru gadu revīzijas komitejai rakstiski apstiprina savu neatkarību no revidējamās sabiedriskas nozīmes struktūras;

b) katru gadu revīzijas komitejai ziņo par jebkādiem papildu pakalpojumiem, kas sniegti revidējamajai struktūrai; un

c) apspriež ar revīzijas komiteju draudus, kas vērsti pret obligāto revidenta vai revīzijas uzņēmuma neatkarību, kā arī drošības pasākumus, kas veikti, lai šos draudus novērstu, kā to dokumentējis obligātais revidents vai revīzijas uzņēmums saskaņā ar 22. panta 3. punktu.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka galvenie revīzijas partneri, kas ir atbildīgi par obligātās revīzijas veikšanu, rotācijas kārtībā maina revīzijas uzdevumu pēc, ilgākais, septiņiem gadiem no iecelšanas datuma, un ka viņiem ir atļauts atkal piedalīties revidētās struktūras revīzijā pēc, ātrākais, diviem gadiem.

3. Obligātais revidents vai galvenais revīzijas partneris, kas veic obligāto revīziju revīzijas uzņēmuma vārdā, nedrīkst ieņemt svarīgu pārvaldības amatu revidējamā struktūrā, pirms nav pagājuši vismaz divi gadi kopš viņa kā obligāta revidenta vai galvenā revīzijas partnera atkāpšanās no darba revīzijā.

43. pants

Kvalitātes nodrošināšana

Attiecībā uz obligātajiem revidentiem un revīzijas uzņēmumiem, kas veic sabiedriskas nozīmes struktūru obligātās revīzijas, 29. pantā minēto kvalitātes nodrošināšanas pārbaudi veic vismaz reizi trīs gados.

XI NODAĻA

STARPTAUTISKIE ASPEKTI

44. pants

Trešo valstu revidentu apstiprināšana

1. Ja tas notiek savstarpīgi, dalībvalsts kompetentās iestādes var par obligāto revidentu apstiprināt trešās valsts revidentu, ja attiecīgā persona ir sniegusi pierādījumus par atbilstību prasībām, kas līdzvērtīgas 4. un 6. līdz 13. pantā noteiktajām prasībām.

2. Dalībvalsts kompetentās iestādes pirms apstiprinājuma piešķiršanas trešās valsts revidentam, kurš atbilst 1. punkta prasībām, piemēro 14. pantā paredzētās prasības.

45. pants

Trešo valstu revidentu un revīzijas struktūru reģistrācija un pārraudzība

1. Dalībvalsts kompetentās iestādes saskaņā ar 15. līdz 17. pantu reģistrē ikvienu trešās valsts revidentu un revīzijas struktūru, kas iesniedz revīzijas ziņojumu par tāda uzņēmuma gada pārskatiem vai konsolidētajiem pārskatiem, kurš reģistrēts ārpus Kopienas un kura pārvedamie vērtspapīri ir tirgojami attiecīgās dalībvalsts regulētā tirgū, kā tas definēts Direktīvas 2004/39/EK 4. panta 1. punkta 14. apakšpunktā, izņemot gadījumus, kad uzņēmums emitē vienīgi parāda vērtspapīrus, kuri ir tirgojami kādas dalībvalsts regulētā tirgū, kā noteikts Direktīvas 2004/109/EK ⁽¹⁾ 2. panta 1. punkta b) apakšpunktā, un kuru vienības nominālvērtība ir vismaz EUR 50 000 vai, ja parāda vērtspapīrus denominē citā valūtā, kuru nominālvērtība emisijas dienā ir ekvivalenta vismaz EUR 50 000.

2. Piemēro 18. un 19. pantu.

3. Reģistrētajiem trešo valstu revidentiem un revīzijas struktūrām dalībvalstis piemēro savas pārraudzības sistēmas, kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, izmeklēšanas un sankciju sistēmas. Dalībvalsts var reģistrētam trešās valsts revidentam vai revīzijas struktūrai nepiemērot savu kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, ja kādas citas dalībvalsts vai trešās valsts kvalitātes nodrošināšanas sistēma, kas atzīta par līdzvērtīgu saskaņā ar 46. pantu, pēdējos trīs gados ir veikusi attiecīgā trešās valsts revidenta vai revīzijas struktūras kvalitātes pārbaudi.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/109/EK (2004. gada 15. decembris) par atklātības prasību saskaņošanu attiecībā uz informāciju par emitentiem, kuru vērtspapīrus atļauts tirgot regulētā tirgū (OV L 390, 31.12.2004., 38. lpp.).

4. Neskarot 46. pantu, revīzijas ziņojumiem par 1. punktā minētajiem gada pārskatiem vai konsolidētajiem pārskatiem, ko sagatavojuši trešo valstu revidenti vai revīzijas struktūras, kuras nav reģistrētas attiecīgajā dalībvalstī, nav likumīga spēka šajā dalībvalstī.

5. Dalībvalsts var reģistrēt trešās valsts revīzijas struktūru vienīgi tad, ja:

- a) tā atbilst prasībām, kas līdzvērtīgas 3. panta 3. punktā paredzētajām prasībām;
- b) trešās valsts revīzijas struktūras administratīvās vai pārvaldības struktūras locekļu vairākums atbilst prasībām, kas līdzvērtīgas 4. līdz 10. pantā paredzētajām prasībām;
- c) trešās valsts revidents, kas veic revīziju trešās valsts revīzijas struktūras vārdā, atbilst prasībām, kas līdzvērtīgas 4. līdz 10. punktā paredzētajām prasībām;
- d) 1. punktā minētās gada pārskatu vai konsolidēto pārskatu revīzijas veic saskaņā ar starptautiskiem revīzijas standartiem, kā minēts 26. pantā, kā arī saskaņā ar 22., 24. un 25. pantā noteiktajām prasībām vai līdzvērtīgiem standartiem un prasībām;
- e) tā publicē savā tīmekļa vietnē atklātības ziņojumu, kurā ietverta 40. pantā minētā informācija, vai arī izpilda līdzvērtīgas informācijas sniegšanas prasības.

6. Lai nodrošinātu vienotu 5. punkta d) apakšpunkta piemērošanu, tajā minēto līdzvērtību novērtē Komisija, sadarbojoties ar dalībvalstīm, un Komisija par to lemj saskaņā ar 48. panta 2. punktā minēto procedūru. Ja no Komisijas nav saņemts šāds lēmums, dalībvalstis var novērtēt 5. punkta d) apakšpunktā minēto līdzvērtību, kamēr par to nav pieņēmusi lēmumu Komisija.

46. pants

Atkāpes līdzvērtīgu prasību gadījumā

1. Dalībvalstis var, pamatojoties uz savstarpīgumu, nepieņemot vai pārveidot 45. panta 1. un 3. punktā paredzētās prasības vienīgi tad, ja uz trešās valsts revīzijas struktūrām vai trešās valsts revidentiem šajā trešā valstī attiecas publiskās pārraudzības, kvalitātes nodrošināšanas, izmeklēšanas un sankciju sistēmas, kas atbilst prasībām, kuras līdzvērtīgas 29., 30. un 32. pantā noteiktajām prasībām.

2. Lai nodrošinātu vienotu 1. punkta piemērošanu, minētajā punktā minēto līdzvērtību novērtē Komisija, sadarbojoties ar

dalībvalstīm, un Komisija par to lemj saskaņā ar 48. panta 2. punktā minēto procedūru. Dalībvalstis var novērtēt 1. punktā minēto līdzvērtību vai paļauties uz citu dalībvalstu vērtējumiem, kamēr Komisija nav pieņēmusi nekādu lēmumu. Ja Komisija nolemj, ka 1. punktā minētā līdzvērtības prasība nav ievērota, tā var atļaut attiecīgajiem revidentiem un revīzijas struktūrām atbilstošā pārejas periodā turpināt veikt revīziju saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts prasībām.

3. Dalībvalstis paziņo Komisijai:

- a) savus 2. punktā minētos līdzvērtības novērtējumus; un
- b) pamatojoties uz 1. punktu, galvenos elementus to sadarbībai ar trešo valstu publiskās pārraudzības, kvalitātes nodrošināšanas, izmeklēšanas un sankciju sistēmām.

47. pants

Sadarbība ar trešo valstu kompetentajām iestādēm

1. Dalībvalstis var atļaut nodot trešās valsts kompetentajām iestādēm revīzijas darba dokumentus vai citus dokumentus, kas ir to obligāto revidentu vai revīzijas uzņēmumu rīcībā, ja:

- a) šie revīzijas darba dokumenti vai citi dokumenti attiecas uz tādu uzņēmumu revīziju, kas attiecīgajā trešā valstī ir emitējuši vērtspapīrus vai kas ir daļa no grupas, kura attiecīgajā trešā valstī sagatavo obligātos konsolidētos pārskatus;
- b) šādu nodošanu veic ar attiecīgās valsts kompetento iestāžu starpniecību, kuras tos nodod minētās trešās valsts kompetentajām iestādēm un pēc to pieprasījuma;
- c) attiecīgās trešās valsts kompetentās iestādes atbilst prasībām, kas saskaņā ar 3. punktu ir atzītas par atbilstošām;
- d) attiecīgās kompetentās iestādes ir vienojušās par pasākumiem sadarbībai uz savstarpīguma pamata;
- e) personas datu nodošana trešai valstij notiek saskaņā ar Direktīvas 95/46/EK IV nodaļu.

2. Sadarbības pasākumi, kas minēti 1. punkta d) apakšpunktā, nodrošina, ka:

- a) kompetentās iestādes sniedz revīzijas darba dokumentu un citu dokumentu pieprasījuma pamatojumu;
- b) uz personām, kas ir vai ir bijušas tās trešās valsts kompetento iestāžu darbinieki, kuras saņem attiecīgo informāciju, attiecas dienesta noslēpuma pienākums;

c) attiecīgās trešās valsts kompetentās iestādes drīkst izmantot revīzijas darba dokumentus un citus dokumentus tikai to savu publiskās pārraudzības, kvalitātes nodrošināšanas un izmeklēšanas darbību veikšanai, kas atbilst prasībām, kuras līdzvērtīgas 29., 30. un 32. pantā noteiktajām prasībām;

d) var noraidīt trešās valsts kompetentās iestādes pieprasījumu sniegt obligāto revidentu vai revīzijas uzņēmumu rīcībā esošus revīzijas darba dokumentus vai citus dokumentus, ja:

— šo darba dokumentu vai citu dokumentu sniegšana var nelabvēlīgi ietekmēt Kopienas vai attiecīgās dalībvalsts suverenitāti, drošību vai sabiedrisko kārtību; vai

— pieprasījuma saņēmējas dalībvalsts iestādēs jau ir sāktas tiesvedība par tām pašām darbībām attiecībā uz tām pašām personām.

3. Par atbilstību, kas minēta 1. punkta c) apakšpunktā, lemj Komisija saskaņā ar 48. panta 2. punktā minēto procedūru, lai veicinātu kompetento iestāžu sadarbību. Atbilstības novērtējumu veic sadarbībā ar dalībvalstīm, un tā pamatā ir 36. panta prasības vai pēc būtības līdzvērtīgi darbības rezultāti. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu atbilstību Komisijas lēmumam.

4. Izņēmuma gadījumos un atkāpjoties no 1. punkta, dalībvalstis var ļaut to apstiprinātiem obligātajiem revidentiem un revīzijas uzņēmumiem nodot revīzijas darba dokumentus un citus dokumentus tieši trešās valsts kompetentajām iestādēm, ja:

a) šīs trešās valsts kompetentās iestādes ir sākušas izmeklēšanu;

b) šāda dokumentu nodošana nav pretrunā ar pienākumiem, kas obligātajiem revidentiem un revīzijas uzņēmumiem jāievēro attiecībā uz revīzijas darba dokumentu un citu dokumentu nodošanu savas valsts kompetentajai iestādei;

c) ir pasākumi sadarbībai ar attiecīgās trešās valsts kompetentajām iestādēm, saskaņā ar kuriem dalībvalsts kompetentās iestādes, pamatojoties uz savstarpīgumu, var tieši piekļūt šīs trešās valsts revīzijas struktūru revīzijas darba dokumentiem un citiem dokumentiem;

d) pieprasījuma iesniedzēja trešās valsts kompetentā iestāde iepriekš informē attiecīgās dalībvalsts kompetento iestādi par obligāto revidentu vai revīzijas uzņēmumu, uz ko attiecas tiešais informācijas pieprasījums, norādot iemeslus;

e) ir ievēroti 2. punktā minētie nosacījumi.

5. Komisija var saskaņā ar 48. panta 2. punktā minēto procedūru precizēt 4. punktā minētos izņēmuma gadījumus, lai

veicinātu kompetento iestāžu sadarbību un nodrošinātu vienotu attiecīgā punkta piemērošanu.

6. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus 1. un 4. punktā minētos sadarbības pasākumus.

XII NODAĻA

PĀREJAS UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

48. pants

Komitejas procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja (turpmāk "Komiteja").

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5. un 7. pantu, ievērojot tā 8. pantu.

Lēmuma 1999/468/EK 5. panta 6. punktā paredzētais termiņš ir trīs mēneši.

3. Komiteja pieņem savu reglamentu.

4. Neskarot jau pieņemtos īstenošanas pasākumus un to neattiecinot uz 26. panta noteikumiem, kad ir pagājuši divi gadi pēc šīs direktīvas pieņemšanas un, vēlākais, 2008. gada 1. aprīlī, saskaņā ar 2. punktu aptur to šīs direktīvas noteikumu piemērošanu, kuros paredzēts pieņemt tehniskos noteikumus, grozījumus un lēmumus. Eiropas Parlaments un Padome pēc Komisijas priekšlikuma saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru atjaunot attiecīgos noteikumus, un šajā nolūkā abas iestādes tos pārskata pirms iepriekšminētā termiņa beigām vai pirms iepriekšminētā datuma.

49. pants

Direktīvas 78/660/EEK un Direktīvas 83/349/EEK grozījumi

1. Ar šo Direktīvu 78/660/EEK groza šādi:

a) 43. panta 1. punktam pievieno šādu apakšpunktu:

15) "atsevišķi norādītas kopējās maksas par attiecīgo finanšu gadu, kuras obligātais revidents vai revīzijas uzņēmums saņēmis par gada pārskatu obligāto revīziju, kopējās maksas, kuras saņemtas par citiem nodrošinājuma pakalpojumiem, kopējās maksas, kuras saņemtas par nodokļu konsultāciju pakalpojumiem, un kopējās maksas, kuras saņemtas par citiem ar revīziju nesaistītiem pakalpojumiem.

Dalībvalstis var paredzēt, ka šī prasība neattiecas uz uzņēmumiem, kas ir iekļauti konsolidētajos pārskatos, kuri jā sagatavo saskaņā ar Direktīvas 83/349/EEK 1. pantu, ja šāda informācija ir sniegta šo konsolidēto pārskatu pielikumā.”;

b) 44. panta 1. punktu aizstāj ar šādu punktu:

1. “Dalībvalstis var ļaut 11. pantā minētajiem uzņēmumiem sagatavot saīsinātu pārskatu pielikumu, nesniedzot 43. panta 1. punkta 5) līdz 12) apakšpunktā, 14) apakšpunkta a) punktā un 15) apakšpunktā paredzēto informāciju. Tomēr pielikumā ir jānorāda 43. panta 1. punkta 6) apakšpunktā paredzētā informācija par visiem attiecīgajiem posteņiem kopā.”;

c) 45. panta 2. punktu aizstāj ar šādu punktu:

2. “Šā panta 1. punkta b) apakšpunkts attiecas arī uz 43. panta 1. punkta 8) apakšpunktā paredzēto informāciju.

Dalībvalstis var atļaut 27. pantā minētajiem uzņēmumiem nesniegt 43. panta 1. punkta 8) apakšpunktā paredzēto informāciju. Dalībvalstis var arī atļaut 27. pantā minētajiem uzņēmumiem nesniegt 43. panta 1. punkta 15) apakšpunktā paredzēto informāciju, ja šādu informāciju sniedz publiskās pārraudzības sistēmai, kura minēta 32. pantā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2006/43/EK (2006. gada 17. maijs), ar ko paredz gada pārskatu un konsolidēto pārskatu obligātās revīzijas (*), pēc šādas pārraudzības sistēmas pieprasījuma.”

(*) OV L ..., 9.6.2006., 87. lpp.

2. Direktīvas 83/349/EEK 34. pantam pievieno šādu punktu:

16) “atsevišķi norādītas kopējās maksas par attiecīgo finanšu gadu, kuras obligātais revidents vai revīzijas uzņēmums saņēmis par konsolidēto pārskatu obligāto revīziju, kopējās maksas, kuras saņemtas par citiem nodrošinājuma pakalpojumiem, kopējās maksas, kuras saņemtas par nodokļu konsultāciju pakalpojumiem, un kopējās maksas, kuras saņemtas par citiem ar revīziju neaistītiem pakalpojumiem.”.

50. pants

Direktīvas 84/253/EEK atcelšana

No 2006. gada 29. jūnija Direktīva 84/253/EEK tiek atcelta. Atsauces uz atcelto direktīvu uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu.

51. pants

Pārejas noteikums

Obligātos revidentus un revīzijas uzņēmumus, ko dalībvalstu kompetentās iestādes saskaņā ar Direktīvu 84/253/EEK apstiprinājušas pirms šīs direktīvas 53. panta 1. punktā minēto noteikumu stāšanās spēkā, uzskata par apstiprinātiem saskaņā ar šo direktīvu.

52. pants

Obligātā saskaņošana

Dalībvalstis, kas prasa veikt obligāto revīziju, drīkst piemērot stingrākas prasības, ja vien šajā direktīvā nav noteikts citādi.

53. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstis līdz 2008. gada 29. jūnijam pieņem un publicē noteikumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu atbilstību šai direktīvai. Dalībvalstis par to nekavējoties paziņo Komisijai.

2. Kad dalībvalstis pieņem šos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāmas šādas atsaucē.

3. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus tos savu svarīgāko tiesību aktu noteikumus, ko tās pieņēmušas jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

54. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

55. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Strasbūrā, 2006. gada 17. maijā

Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs
J. BORRELL FONTELLES

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs
H. WINKLER